Afghanistan Digital Library

adl0140

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j

This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (http://afghanistandl.nyu.edu/). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser. When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

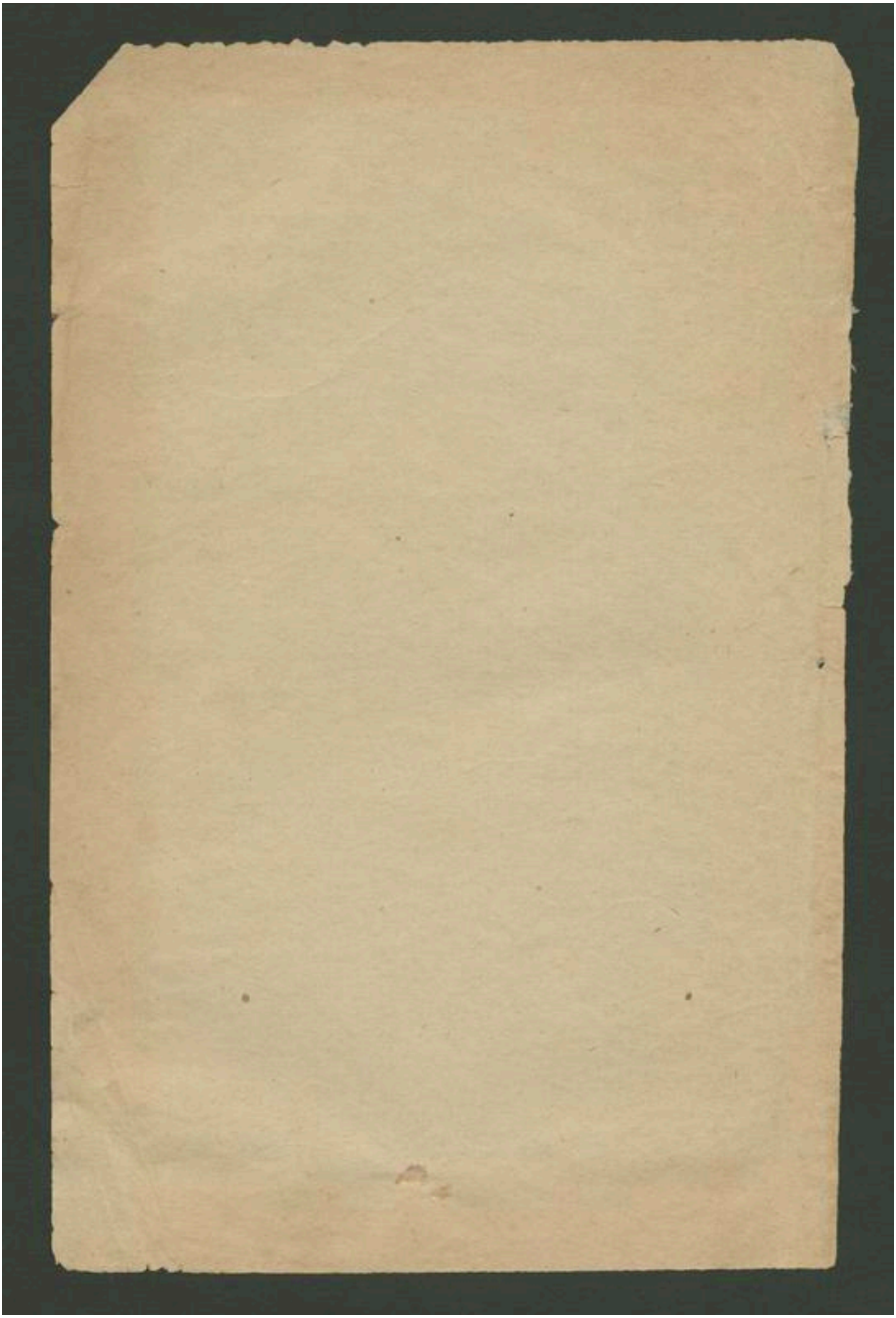

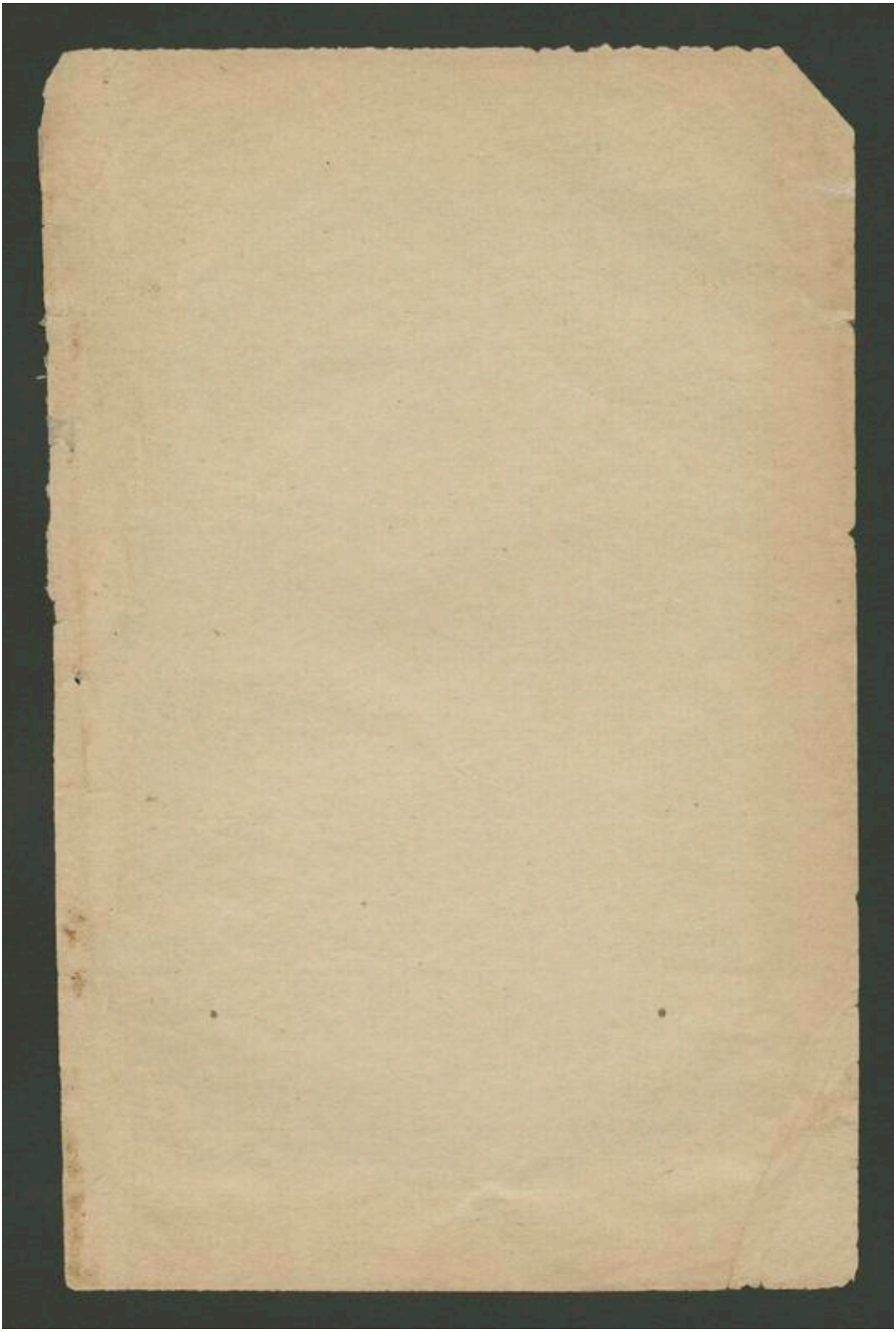

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 3 of 264

(عدد) ۱۲ کتبخانهٔ (عدد) ۱۲

مطبعهٔ عنایت

تاریخ محاربهٔ روس و ژاپان

۱۹۰۴ — ۱۹۰۵

جلد دوم

مترجم بزبان فارسی

محمود طرزی

این کتاب غیر از یکه وقوعات حربیه را که از آغاز اعلان حرب تا بوقت امضا شدن معاهدهٔ صلح با تفصیلات تمام جامع مبیا شد احوال جغرافیه و تاریخیه و ایستاتستیکیه و سیاسیهٔ هر دو دولت محارب را نیز باتمام تفصیلاتش بیان میکند.

در دار السلطنهٔ کابل در مطبعهٔ مبارکهٔ عنایت بزیور طبع آراسته گردید

سنه ۱۳۳۴

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 4 of 264

تاریخ محاربهٔ ژاپون وروس

جلد دوم

امیرال توغو

از مدت دوسالست که نام امیرال (توغو) درمابین دوقطب کرهٔ زمین طنین انداز گوشهای جهانیان میشود. این شخص که دیروزه روز مجهول وامروزه روز ابدی الاشتهار ومقبولست در نظر تمام انسانها وحتی در نزد خودروسها نیزیك استاد معظم فن حرب دیده وشناخته میشود.

قسم دوم کتاب ماچون همه کی از آثارفتوحات ومظفریات دسته های کشتیهای جنگی ژاپون بحث میراند، وامیرال توغوچون روح روان جریان این مظفریات نمایانست لهذا چنان مناسب دیده شدکه صحیفه های نخستین این قسم کتاب خودرا به ترجمهٔ حال مشارالیه حصر نمایم.

(توغو) منسوب بیك خاندان عسکری میباشدکه درزمان های پیش مستقل خانی وافسری میداشتند. تصویرهای اجداداو بر بعض اوانی ژاپونی محکوك میباشد که آن اوانی وضروف در نزد بعضی اوروپائیانی که درجمع آورنی آثارنفیسه صاحب ذوق سلیم میباشند خیلی مرغوب ومقبولست. این تصویرها منظرهٔ بهادران جنگاورخول وزره پوشی رانشان میدهدکه ازدیدن آنها دلهالرزان و دیده هاحیران میشود.

امیرال درچاردهم اوکتوبر سنهٔ ۱۸۵۷ میلادی تولد کرده است که به

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 5 of 264

این حساب درینوقت — یعنی دروقت جنگ مذکور — چهل وهشت ساله یك کپتانیست که جوان ترین وقهرمان ترین تمام عالم عسکری میباشد .

هنوز شانزده ساله بوده در مکتب سفینه (فورسه ستر) نام شهر (لیورپول) انکلستان میبود . سفینهٔ (فورسه ستر) کشتی ایست که برای تعلیم وتربیهٔ شاگردان تجارت بحری حاضر شده است اما شاگردانیکه از درجهٔ یکم تا بدرجهٔ پنجم ازین مکتب امتحان داده برایند در خدمات بحرئی دولتی نیز قبول میشوند .

(توغو) تحصیلات ابتدائیهٔ بحریهٔ خودرا درانکلستان کامل کرده است ودرسنه های ۱۸۸٤ و۱۸۸۵ بازبه انکلستان رفته در (مانوره ها) — یعنی قواعدهای بزرگ جنگئی بحری ه ازطرف (فیلو) — یعنی یك نوعی از دسته های کشتی جنگئی بحری انکلیز در بحر (مانش) که بمقابل سواحل فرانسه اجرا میشددر حالتیکه خوداو نیز دریکی از اقسام دستهٔ کشتی مذکور مأمور بود موجود شده است .

هنگامیکه درسنهٔ ۱۸۹٤ محاربهٔ چین وژاپون آغاز نمود توغو به کپتانی وقوما ندانئی (نانی وا) نام (کرووازور) که یك نوعی از کشتیهای جنگیست مأمور بود . درجنگ مذکور اول گلهٔ طوپی که انداخته شده آنرا مشارالیه انداخته است . این گله ومرمی طوپ اولین یك حادثهٔ غریبی ویك حکایت عجیبی دارد باینصورت که هنوز درمابین دولتین مذکوره تین اعلان حرب نشده بود . فیلو — یعنی یك دستهٔ کشتیهای جنگئی چین سفائن نقلیهٔ که قطعات عسکری اوراحامل بودوبه (کوریه) میبراورد محافظه وحمایه میکرد . دستهٔ کشتیهای جنگئی ژاپون بناگهانی به این قافلهٔ واپورهای نقلیهٔ عسکر چین برخورد سفائن چین دستهٔ کشتیهای جنگئی ژاپون رادیده بگریختن آغاز نهادند . تنها (قووشینغ) نام سفینهٔ نقلیه که درمیان آن بقدر یك هزار وششصد نفر عسکر چین ودرزیر بیرق وافسرئی دونفر افسران انکلیزی بودکه یکی (غالس وورتی) نام کپتان ودیگری (تامپله ن) نام صوبه دار

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 6 of 264

عسکر بحری بودند دریك خلیج کوچك وپنهانی خود را کشیده خواستند که خودرا از نظر دستهٔ کشتی جنگنی ژاپون پنهان سازند. ولیکن کپتان (توغو) این کشتی راهیچ از نظر ترصد خود دور ندانسته از عقب گیری او باز نه ایستاد. تا آنکه خودرا بکشتی مذکور رسانیده راه گریز را بروبند نمود، ویك افسری را که تمیت او بود دریك قایقی سوار کرده در نزد افسران انگلیزی بکشتی مذکور ارسال نمود وتسلیم شدن را برایشان تکلیف کرد.

کپتان (غالس وورتی) بجواب این تکلیف گفت: ــ که من از جنگ و مخاصمات ژاپون وچین هیچ آگاهی ندارم ودرزیر بیرق انگلیزی سیر وسفر میکنم وهیچ گاه به این مسئله راضی نخواهم شد که بقدر ۱۶۰۰ نفر عسکر چین رابشما اسیر بدهم اما اینقدر میتوانم که این عسکر رابیك ساحل بیطرفی بیرون براورم.

چیزیکه درینواقعه موجب غرابت دیده میشود اینست که کپتان (غالس وورتی) وکپتان (توغو) رفقای مکتب بوده اند ــ یعنی هردوی شان درمکتب سفینهٔ (نورسه ستر) تحصیل علوم بحریه را کرده اند.

والحاصل کپتان توغو بر تکلیف خود اصرار وعناد ورزیدو باز برای افسران انگلیزی خبر فرستاد که حکماً یا تسلیم شوید ویا خودشما از کشتی برامده کشتی را بمن ترك کنید. کپتان غالس وورتی باز قبول نکرد، لهذا کپتان توغو بر واپور (قووشنیغ) باطوپهای بزرگ بگله اندازی آغاز نهاد. کشتی (قووشنیغ) درمدت بسیار کمی باجملهٔ مرتبات وتمامئی کشتی نشینان خود یکجا غرق ونابود گردید!

کپتان غالس وورتی وصوبه دار (طامپلهن) خود شانرا بدریا انداختند. کپتان توغو بجابکئی تمام کشتی فرو آورده آنهارا از غرق رهانیده واز دریا بکشتی خود بر اورد وباقی هزار وششصد نفر عساکر چین را بقعر نایاب دریا فرستاد.

اینست که اینهجوم توغو بر کشتئی قووشنیغ درسنهٔ ۱۸۹٤ باچین بمقام اعلان حرب قائم گردید.

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 7 of 264

کپتان توغو بعداز وقوع بمحاربهٔ بحریهٔ مشهور (یالو) اشتراك ورزید ، بعدازان آهسته آهسته درمحاصرهٔ (وای‌های‌وای) اقتدار عسکری خود را درنظر دولت خود ظاهر و آشکار نمود .

باینصورت که ژاپونها درانوقت میخواستند که بنزدیکئی اینشهر که مذکور گردید یك قول اردوی خودرا بخشکه بیرون براورند ، وبرای اینکار لازم بود که بیك حرکت بسیار ماهرانهٔ نظر دقت وقوت چینیانرا ازنقطهٔ که عسکر ژاپون درانجا برامدن میخواستند بدیگر طرف جلب کرده شود .

لهذا کپتان توغورا برای اینهجوم ساخته گی مأمور کردند . ومی الیه از بسیار وقتها بود که سواحل چین وعلی الخصوص همین منطقهٔ که درینوقت به اجرای حرکات دران مأموراست بیك نظر بسیار دقیق وملاحظهٔ علمی وعملی عمیقی تتبع کرده بود . وبسایهٔ این تتبع واقفانه بیك صدمهٔ جرأت کارانه که موجب حیرت هرکس گردید تشبث ورزیده احراز موفیقت وکامیابی نمود . درزیر قوماندانی وافسرئی او (سوقایی) و (لا تاغو) نام دو کشتئی جنگئی خفیف الحجم سریع السیری بود : وقت شام بود که کپتان توغو دیگهای بخار کشتیهای خودرا خیلی پر نموده وگرمی داده بغروب مهتاب منتظر ماند . مهتاب چون غروب نمودها نلحظه راست بسوی بندرگاه که (دونغا) — یعنی دسته های کشتی جنگئی چین دران موجود بود بحابکئی تمام رهسپار گردید . درسینهٔ ظلمت شب تار مانند شاهین تیزرفتار به پرواز آمده بردستهٔ کشتئی جنگئی مذکور هجوم نمود ودستهٔ کشتئی جنگی را بیك هیجان عظیم وتلاش واندیشهٔ جسیمی دوچار کرد وگله های طوپهای آتشفشان خودرا مانند باران بالا ریزان ازهرهرطرف بردستهٔ کشتیهای جنگی بارانیده وباز بسرعت تمام خودرا واپس کشید . دستهٔ کشتی های جنگئی چین بگمان آنکه ازطرف همه دستهٔ کشتئی های جنگئی ژاپون بروهجوم شده است مضطرب وبیقرار گردیدند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 8 of 264

توغو در شبیکه بر دستهٔ کشتی های جنگنی چین هجوم و شبخون میبرد در هوا خیلی خنکنی شدیدی حکم فرما بود بدرجهٔ که یکشب پیش ازین هجوم چند نفر از افسران ژاپونی درمیان کشتیهای خود شان از شدت سرما انجماد یافته یك یك قالب بیروحی شده بودند .

ازین وقایع مختلفه دانسته شد که کپتان توغو مالك یك جرئت فوق العادهٔ میباشد که بآن شجاعت خود احتیاط و بصیرت را نیز ممزوج کرده است .

کپتان توغو در اثنای محاربهٔ چین وظیفه های بسیار نازك و مهمی که بعهدهٔ او محول شده بود بکمال خوبی و درستی ایفا نمود زکاوعرفان او مظهر تقدیر و تحسین دولت متبوعه اش گردیده حضرت امپراطور بمکافات خدمات واقعه اش او را بریاست لنگر گاه عسکری (ساسه بو) که قیمتدار ترین بندر گاهای عسکری ژاپون است تعیین فرمود .

توغو کوته قد و ضعیف البنیه ولی متناسب الوجود و خوش سیما و جاذبه دار است . جبین بلند و فراخش برهان وفرت ذکای اوست . چشمانش مالك نگاهی بسیار تیز و جلادار ی میباشد ، دهنش بزرگ و موی ریش و سرش جو گندم و مورچه پی زده شده است .

امیرال توغو عیالدار است ، زوجه اش از اصیل زادگان ژاپون و دختر بزرگ یك (ویقونت) است دو پسر و یك دختر دارد اولادش درمابین هشت ساله و شانزده ساله میباشند .

درسنهٔ ۱۸۹۵ امیرال توغو و امیرال (ایتو) دسته های کشتیهای جنگنی ژاپون را سراز نو تنسیق و تشکیل داده نقشها و پلانهای مکملی برای آنها ترتیب و تنظیم نموده است . ختام این ترتیبات و تشکیلات به ابتدای محاربهٔ روس و ژاپون تصادف نموده از آن رو بر سوق و ادارهٔ همهٔ کشتیهای گروه ازور و زره پوش که درین جنگ از ژاپون موجود بود توغو امیرال عمومی نصب و تعیین شده است .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 9 of 264

امیرال توغو وقتیکه هنوز در محاربهٔ چین و واقعه‌های (وای‌های وای) بود دریاها وسواحلی راکه در ینوقت برای ضبط و اشغال آن مأمور است بخوبی دیده و شناخته است ازانرو هجوم اول (پور آرتور) که فاتحهٔ مظفریات انخرب شمرده میشود از هجوم هائیست که پیش ازین دران خیلی فکر دوانیده و در ینوقت بصورت بسیار ماهرانه آن فکررا ازقوه بفعل آورده وموفق وکامیاب گردیده است .

حادثهٔ (پتروپاولوفسك) ! و میدان محاربهٔ (۱۰) ماه آگست ! و ملحمهٔ کبرای (چوشیما)!! هریك ازین سه واقعه برای سلسلهٔ منتظمهٔ فتوحات یك یك عقدهٔ پایدار وابن مظفریت مثلث یك یك بیرق اشتهار وهریك یك اثر نفیس صنعت حرب است که امیرال توغو بعالم عسکری هدیه نموده است . ما میباید که آثار نفیسهٔ بدایع کارانهٔ صنعت حرب بحری رادر فصول مخصوصهٔ این کتاب محاربات بحری امیرال توغو بخوانیم ...

این محاربات بحری چون بسیار مسائل مغلقهٔ بحریه‌را که تا بمحاربهٔ (چوشیما) بابك ردای شك ومبهمیت مستور بود حل وروشن نموده وبه دستهٔ کشتیهای جنگی تمام عالم عسکری درسهای بسیار مفیدی داده است . لهذا به امیرال ژاپونی امیرالهای انکلیزی وامریکایی که هم پیشهٔ او هستند بنظر بسیار حرمت ورعایت می بینند .

لورد (چارلس بره سفورد) که افسر (دستهٔ کشتی جنگی مائش) انکلستان میبا شد . ولورد (جونفیشر) که سرافسری عمومی همه دستهٔ کشتیهای انکلستا نست بعد ازمحاربهٔ (چوشیما) تلغرافنامه های که متضمن بر حیرت وتبریك بودبه امیرال (توغو) فرستاده تحسین واحترامات خودشان را علناً ابراز نموده‌اند . لورد (چارلس) مذکور شخصیت مادیه ومعنویهٔ رفیق مکتب سفینهٔ (فورسه ستر) خودرا بهاین کلمات ساده ولی موجز چنین تصویر نموده میگوید :

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 10 of 264

(امیرال (توغو) یك انسان کاملیست که بتوجه دولت خود واعتماد تام همهٔ ملت خود مظهر شده، وبه نقطه های عمیق احوال روحیهٔ زیردستانخود واقف، ودرخصوص استعمال کردن اسباب ووسایطی که برای واصل شدن مقصد واجب ولازم است به نهایت درجه ماهر، قوهٔ محاکمه وفکر تشبث خارق العادهٔ را مالك میباشد وصاحب رأی عالی ونفوذ نظر ودر اطوار و حرکات خود بنهایت درجه صاحب احتیاط وحذراست محترز، مجحوب، وبسیار جسور، وبدرجهٔ نخستین زکی، کوته قد، ولی بسیار قوی وچست وچالاك وخنده روی، وسکوتی مشرب واز هرزه گوئی متوحش یك انسان حیرت رسانیست .)

بحقیقت که جمیع صفات مرغوبه که برای یك سرافسر موجود بودن آن شرط الزم است در توغو تجلی کرده بود .

هجومهای (پورآرتور) و(شه مولپو) برفکر تشبث وجسارتش، وبرای سد وبندنمودن مدخل (پورآرتور) تشبثات متعدده که ازو بوقوع آمده برعزم وثبات وعنادش، دستهٔ کشتی های جنگئی ژاپون رابخوبی استعمال کردن وازضا یعات بیهوده نگاهداشتن بربصیرت وعاقبت اندیشئی او، ومحاربهٔ (۱۰) آگست برحزم واحتیاط او، وبگفتگوی اخبارات مطبوعات نظر نکرده در (چوشیما) برای ورود دستهٔ کشتی جنگئی دوم روس منتظرماندن برمتانت فکرواعتماد نفس وسلامت رأی اویك یك دلیل عالی وبرهان جلی میباشد .

دریك شب بسیارمظلم وبردمهٔ بهمانعت استرحام کارانهٔ افسران زیردست خودنظر نکرده قوماندانی وافسرئی واپوری که مأمور بروضع کردن طوربیل بودبالذات درعهده گرفتن برجسارت وجرئت شخصیهٔ اودلیل قطعی شمرده میشود. در محاربهٔ (چوشیما) درحالتیکه بریل (قوماندہ) — یعنی جایی که کپتان ها درانجااوامرکشتی رانی را اجرا میکنند . ایستاده بودیك چند

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 11 of 264

قدم بآنطرف، یکی ازافسران به بارچهٔ گلهٔ بم دشمن مجروح اوفتاد، خوداو بالذات به امداد آن افسر دویده است که اینهم دلیل اعتدال دم ومرحمت قلبیهٔ اوشمرده میشود .

توغو در عالم حیات خصوصیه و در نزد خانه واده و احباب خود خیلی متبسم وخوشخلق ، وحلیم است که بینندگان مفتون سیمای جاذبه دارش میشوند . همین که بر سرکار و وظیفهٔ خود برامد آن سیمای ساکن و آسوده دفعتهً بیك جوش وخروش عجیبی میآید ، و آن نگاه های متبسمانهٔ نافذیك منظرهٔ دهشهٔ کوه شررفشانی رامیگیرد .

برفوق اینهمه صفات وکمالات که هریك موجب شرف عظیمیست برای هر (قوماندان) امیرال توغو یك فضیلت دیگری هم داردکه آنهم صداقت و محبت زوال ناپذیریست که بحضرت (میکادو) دردل میپروراند .

درین محاربه چون سرافسرئی تمام دستهٔ کشتی های جنگئی ژاپون از طرف جناب ایمپرا طور به او توجیه گردید امیرال مشارالیه بیمارودرفراش اضطراب افتاده بود . وقتیکه تلگراف ایمپرا طور درینباب به اور سید برخواسته گفت :

— ضرر نیست ! بمجردیکه به کشتی قدم بنهم خوب میشوم .

اینرا گفته برپا خواست . هنگامیکه در (ساسه بو) قدم نهاداین تلگراف را به ایمپراطور کشید :

« بربیمارئی خود غلبه نمودم . حالامغلوب کردن خصم ماندهاست »

درین اثنا (آرمیمورا) نام یك ذاتی که ازاقارب امیرال بود درکشتئی زرهپوش (میقازا) بامشارالیه ملاقات نمود! اومیگویدکه : چهرهٔ امیرال ازسبب بیماری خیلی زرد شده بود ، اما دلش خیلی مستریح ، وروحش به نشئه وسرورمالی بود ، ازوپرسیدم که :

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 12 of 264

— آیا بخانهٔ خود چیزی گفتنی داری وخبری میفرستی ؟

اوبجواب گفت :

— چیزی خصوصی نیست ! به آنها بگوئید که بعافیت میباشم . دلم خیلی براحت و آرامیست . همینقدر ازانها نیازواسترحام دارم که به مکتوب فرستادن خود فکرمرا مشغول نسازند .

امیرال درتمام مدت این سفرمحاربه هیچ مکتوبی بخانهٔ خود نفرستاده است . زوجه و اولاد هایش بکمال صبر و سکون امرار حیات مینمودند ، وبرای صحت ومظفریت شوهر وپدر خویش دعاونیاز میکردند . زوجهٔ فضیلتمند امیرال احوال استقبال را اندیشیده در امورادارهٔ بیتیهٔ خود خیلی متبصرانه حرکت میکرد . همهٔ خدمتکاران خودرا رخصت داده هرکارخانه را خودبالذات اجرا مینمود .

والحاصل امیرال توغویك قوماندان خارقه نمائیست که عصرها کم چون اومیبیرواند . درسنهٔ ۱۸۰۵ امیرال (نلسون) انگلیزی بمحاربهٔ (ترافالغار) حاکمیت دریاها را به انگلیزها بخش نموده بود ، ومیدان محاربات بحرئی عصر نوزدهم را بشهرت مظفریات خویش پرکرده بود . اینست که بعدازیکعصر امیرال (توغو)ی ژاپانی بمحاربهٔ (چوشیما) صحیفه های تاریخ اوائل عصر بیستم را بنقوش زرین موفقیات ومظفریات تزئین نموده است .

علوفکرامیرال (توغو) ازین یك نیزمعلوم میشود که دروقت وداع از خانه بزوجهٔ خویش گفت :

— یگانه رجاونیازی که دارم همینست که برای من هیچ نامه ننویسی!

وچون بعد ازهجوم برکشتیهای جنگئی دشمن شنیدکه بعضی ازکشتی های جنگئی دشمن خسارت زده شده است گفت :

— دشمنان ماخاطرجمع باشند که ما کشتیهای آنهارا ازخودشان بهتر و

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 13 of 264

خوبتر تعمیر خواهیم کرد .

وبعد ازانکه مانند غلبه ومظفریت (چوشیما) یك یك مظفریت بی مثیلی را احراز نمود تلگرافی که برای اخبار این کیفیت بمملکت خود کشیده است چنینست :

« این مظفریت محض از اثر حسن توجهات حضرت (میقادو) ومعاونت روحانیهٔ آباواجدادشان ، وفداکاری ومهارت افسران ومرتبات کشتیهای جنگی شان میباشد . »

پس اینجنین یك امیرال توجوان غالب ، مظفر که باین تواضع وفضایل خویش جهان انسانیت را درسهای عبرت میدهد که میداند که عنان بیکران استقبال هنوزچه قدر فتوحات ومظفریات برای او احضار واکمال کرده خواهد بود !

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 14 of 264

﴿ هجوم دوم بر پور آرتور ﴾

افق دود آلود است، ولیکن بصورت خفیف !! در شهر، در لیمان — یعنی لنگرگاه در بندر قیل وقالها شنیده میشود و بعضی حرکتها دیده میشود، اسرار وقوعات شبیه که در اول امر کوچك و بی اهمیت گمان میشد آهسته آهسته ظاهر و آشکار میگردد . وهرکس از خورد و بزرك به بود ونبود واقعه آگاه میشوند . . .

بعد ازین حادثهٔ درد انگیز چنان گمان میشد که در بندرگاه اثر یك فعالیت و کارگذاری بزرگی دیده شود . بالعکس ، در دستهٔ کشتیهای جنگی روس امروز نیز عین سکوت وهمان آرامی که دیروز دیده میشد بتمامها حکم فرماست . در کشتیهای جنگئی قضازدهٔ روس یك نشانهٔ زوال ، ودرچهره های نفریها وافسرها یك امارهٔ حزن وملال نمایان میشود ! افراد بحریه بکار های عادتی هرروزهٔ خودشان کما فی السابق دوام میورزند . امرا وافسران عسکری بخلاف هرروز امروز بیك عصبیت وشدت تمام به اینطرف و آن طرف میدوند ، وبر وظیفه های مودوعهٔ خودشان اقدام تام نشان میدهند .

هنگامیکه شهر (پور آرتور) از لباس مدتم دودهای کثیف ودمه های عنیف بیرون برامد ، قرص شمس بایك دیدبهٔ مخصوصهٔ از افق تابان ظهور نموده موجه های بحر اصفر ایکدیگر منظره ، ویك دیگر هیبتی بخشید !

بعد از شب مظلم گذشته این قرص عالم آرا بشکل یك لوحهٔ جسیم قدرت تجلی کرد . ولیکن هنوز نشر شعاع نکرده . مانند یك سینئی سرخ آتشینی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 15 of 264

جلوه گری میکرد ! وچنان گمان میشد که این کرهٔ عظمای نور با ابرهای پاره پارهٔ سرخ شدهٔ افق که در دور و پیش او بود یك بیرق جسیم امپراطوری ژاپون است که بر (پور آرتور) رفع لوای نصرت نموده است !! این خورشید معظم که درمیان آفاق سماویه شعشعه بارکمال است ویك نظیر دلپذیر الوان رسمیهٔ ملیهٔ ژاپون را تشکیل میدهد بعدازان که بر تخت عالی افق جلوس نمود در یك آن تمام سطح دریا ، وزروهٔ کوه ها ودرون دره هارا بشعاعات زرینگار خویش غریق انوار نمود .

درین اثنا بناگهان درطرف افق دیده شد که چهار کشتی جنگی که بر اوج بالای دیرکهای شان (شمس طالع) — یعنی بیرق ژاپون تموج نمای عظمت بود بشکل یك قوس دائره درحالتیکه دود های سیاه ازدود کشهای آنها میبرامد بسرعت تمام بجانب بندرگاه پور آرتور تدویر چرخ حرکت داشتند ! این کشتیها عبارت ازیکدستهٔ کشتی جنگی (کرووازور) خفیفی بود که بقصد استکشاف از اصل دستهٔ کشتی جنگی جداشده به پیش آمده اند . نامهای این کرووازور ها (چیتوزه) ، (قازاکی) ، (ناقازاغو) و [یوشینو] بود . پس چون موجود بودن دشمن سراسر محقق شد همه کشتیهای جنگی روس که در بندرگاه لنگر انداز اقامت بودند بحاضری مانورهٔ لنگر برداشتن آغاز نهادند اما حرکت نکرده برجا های خود ماندند . دراین اثنا کشتیهای ژاپون نیز از حرکت صرف نظر کرده بعد ازانکه زیاده ازیکساعت اطراف واکناف را کشف وترصد کردند واپس گردیده بازدور شدند .

ازساعت هشت بیست دقیقه گذشته بود .

دستهٔ کشتی های جنگی روس بعدازانکه سفینه های ژاپون رجعت نمودند بیکوضع کاهلانه بتعقیب آنها برامدند . واول بسوی شرق وبعدازان بجهت شمال شرق بحرکات آغاز نهادند . اما این حرکات دستهٔ کشتی های جنگی روس

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 16 of 264

بطول نینجامید. چونکه بعدازده پانزده دقیقه حرکت کردن واپس گشتند.
ازساعت نه ربع گذشته بود.

ازین عزیمت وعودت دستهٔ کشتی های جنگی روس هیچ یك نتیجهٔ حاصلنشد. نفرات عسکری بحری بکمال سکوت وسکون بکار وبار خودشان، ولی اهالی قصبه ومأمورین ملکیه ازهول صدمات (طورپیل) ژاپون که یکشب پیشتر قصبه رابلرزه انداخته بود بهیجان وتلاش عظیمی افتاده بودند. درکوچهای پورآرتور ازشبیخون دیشب عکس صدای قیل وقال بسیار وبیان بسی مطالعات وافکار شنیده میشد. واین سخنان نیزواصل سمع حیرت میگردید که امیرال ژاپونی بندر پورآرتور رادرزیر گلههای طوپ خواهد گرفت. اهالی قصبه که چار پنجروز پیش ازین دکانها ومالهای اهالی ژاپون را که ازپورآرتور میبرامدند بسیار ارزان و رایگان طالب وخریدار بودندامروز بتلاش واندیشهٔ آن افتاده اند که چسان یك آن اولتر از شهر بیرون برایندویك دارالامان برای خودتدارك نمایند.

اگرچه ایخبر شنیده شده بود که سه سفینهٔ جنگی بخسارت وفلاکت دوچار، واز حرکت معطل وبیکارشده اند — ولی هیچکس نمیدانست که درجهٔ خسارت عبارت ازچیست وچسانست. چونکه اساس تدبیرواحتیاط افسران روس این بودکه درجهٔ مضرات حقیقت طورپیلهای روس رااظهارنکنند وپنهان دارند.

حتی این احتیاط خودرا بدرجهٔ پیش برده بودندکه (قولومبیا) نام واپور تجارتی کمپانیهٔ (هند وچین) که درشب واقعهٔ مدهشهٔ گذشته دربندرگاه بیرونی لنگرانداز بود، ومجبوراً شاهد آنواقعه شده بود، روسها واپور مذکوررا نظربند داشته نگذاشتند که بندرگاه را ترك کرده بیرون برایدتا آنکه مبادا اسرار درجهٔ خسارت ومضرت طورپیلهای ژاپون را که بروا پورهای جنگئی روس رسانیده اند فاش نماید. حتی یك پرهٔ نیزازافرادبحریهٔ روس رادرکشتی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 17 of 264

مذکور گذاشته بودند .

درین اثنا در داخل شهر و استحکامات ساحل آوازهٔ مدهشی که (دشمن میآید ! دشمن میآید !) بیکعکس صدای مهیبی در اطراف و اکناف منتشر گردید . بواقعیکه در منتهای افق همه دستهٔ کشتی های جنگی ژاپون بکمال هیبت و دهشت عرض وجود کرده بودند .

امیرال توغو قبل از زوال همه کار های خودرا حاضر و آماده ساخته وبشرف سلامتی ایمپراطور (میکادو) اداراهٔ اقداح کرده ، قسم کلی دستهٔ کشتی های جنگی خودرا بر دو دستهٔ کشتی های جنگی که یکی از زره پوش ها و دیگری از کروزورهای زرهپوش مرکب بود منقسم ساخته از جهت جنوب سر راست بر (پور آرتور) امر حرکت داده بود .

امیرال (شتارق) روسی بمجرد یکه دستهٔ کشتی های جنگی ژاپون را دید لنگر دستهٔ کشتی های جنگی خود را برداشته در بندرگاه بیرونی حاضر و آمادهٔ مقابله گردید . کشتی های روس بنظام کشاده — یعنی از همدیگر مفاصله دار بر یك خطی در یك موضع پر امنیتی که گله های طوپ های ساحل از سر آنها بگذرد بر صف نظام حرب حاضر بجنگ شدند . ساعت ده و نیم بود که دفعتهً یك گلهٔ بم (۱۲ پوسی) ژاپون تام در پیش طوپیدوهای روس بدهشت بکفید . این گله اول اشارت بود بر اینکه پور آرتور از طرف دستهٔ کشتی های جنگی ژاپون (بومبادمان) — یعنی در زیر گله ریزی گرفته شد ! بحقیقت که همچنین هم شد دستهٔ کشتی های جنگی ژاپون با همهٔ طوپهای خود یك آتش بسیار بزرگی از طوپهای آتشفشان خود بارید ن گرفت سفائن حربیهٔ روس و استحکامات ساحل بمقابله آغاز نهاده از مسافهٔ نخصد متر و بادستهٔ کشتی های جنگی ژاپون بمحاربهٔ طوپ بشدت تمام آغاز کردند .

همه گله های دستهٔ کشتی های جنگی ژاپون که از طوپهای (۱۲ پوسی)

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 18 of 264

می انداختند به بسیار خوبی بوجه دلخواه تأثیر خودرا اجرا میکرد • طوپچیان وکشتی بانان ژاپون چون میدیدند که گله های شان بر هدف مطلوب واصل شده بدرستی ایفای وظیفه میکردند، وبجوش وخروش آمده سرشار نشهٔ مظفریت میشدند •

پرنس (یاماشینا) که درسفینهٔ (میقازا) معاون امیرال توغو بودیکچند بار خودبالذات نشان گرفته گله را بمحل مقصود رسانید • حالا آنکه گله های طوپ های روس پیش ازان که بهدف واصل شوند در آب میافتادند یکی از تماشا بینان که (دربور آرتور) بودواین محاربه را برأی العین تماشا کرده چنین میگوید:

(ازهر دوجهت بصدها طوپ دریك آن رعد آسا بصدا آمده نعرهٔ جنگ وجدال سر بفلك میکشید. درمیان این دغدغهٔ عظیم زمین وهوا بلرزه میدرامد، وخرمنهای دودهای سیاه زرد رنگ روی سمارا تیره میساخت! سطح بحر بوسعت سه میل از افتادن گله هافوارهها تشکیل میدادومعلوم میشدکه طوپچیان روس بخوبی نشان گرفته نمیتوانستند • چراکه قسم اعظم گله های آنها درپیش روی دستهٔ کشتی های جنگئی ژاپون بدریا میریخت •)

دستهٔ کشتی های جنگئی روس خودرادر زیر دایرهٔ حمایهٔ طوپهای قلعه واستحکامات گرفته بهبیرون برامدن وازساحل دورشدن جسارت نمیتوانستند • تنها سفینه های (نوویق) و (آسقولا) و (دیانا) بیك سرعت عظیمی جناح خط حرب دستهٔ کشتی جنگئی ژاپون را دور نموده گرووازورهای خفیف ژاپون را که درپشت قسم کلئی دستهٔ کشتی های جنگی بودند درزیر آتش طوپ گرفت • این حرکت گرووازور (نوویق) را روسها شایان تقدیر وتحسین پنداشته کپتان سفینهٔ مذکوررا به نشان (سن جورج) تلطیف وسزاوار نمودند • مع هذا ازین حرکت روس هابه کشتیهای ژاپون هیچ ضرر وخسارتی نرسید ولی بالعکس سفینهٔ (نوویق) بآتش گله های متعدد سفائن حربیهٔ ژاپون گرفتار وبه خسارات مهمی دوچار آمده برجعت کردن مجبور گردید •

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 19 of 264

در اثنای این محاربه یك حادثهٔ مضحکهٔ دربندرگاه بوقوع آمد که آنهم قضیهٔ فرارکردن واپور تجارتی (قولومبیا) ست که پیش ذکر شد. لاکن ایکاش که تنها خود او فرارمیکرد! نی بلکه یك پهرهٔ روس را که درواپور مذکور برای محافظه نشانده شده بود نیزباخود ببرد.

ساعت دوازده درمیان دستهٔ کشتی های جنگی روس یك دود کثیفی ظهور نموده معلوم شد که یکی ازکشتی های روس را آتش گرفته است. ودر همان وقت یك گلهٔ بزرگ طوپ ژاپونی ازپشت تپهٔ بندرگاه بیرونی گذر نموده کشتئی خسته خانهٔ روس راغرق نمود.

درمابین دستهٔ کشتی های جنگئی طرفین ازیك مسافهٔ نزدیکی یك محاربهٔ بوقوع نیامد. امیرال (شتارق) درخود این قوت را نمیدید که دردریای فراخ بادستهٔ کشتی های جنگی ژاپون پنجه زند. امیرال توغو نیزدانست که باطوپ خانه های مکمل ومجهز استحکامات روس کاری ازپیش نخواهد برد لهذا بجهت جنوب شرقی رجعت نمودروسها نیز دستهٔ کشتیهای جنگئی ژاپون را تعقیب نکردند.

نظر بمندرجات راپورتهای مختلف که امیرال (الکسیه ف) روسی فرستاده چنان معلوم میشد که کشتئی زرهپوش (پولتاوا) وکروواز ورهای (دیانا) و (آسقولا) و (نوویق) روس دراقسام فروتر از خط آب دوچار خسارشده اند. گلهٔ ژاپونی که برکشتی (دیانا) اصابت نموده است چنان تأثیر مدهشی اجرا کرده که درمدت بسیار کمی نصف آن بدریا غرق شده است. سفینهٔ (آسقولا) بیك گله دود کش وبدیگر گله قسم ماشین وبسوم گله دگل بزرگ آن خراب شده است.

ازدستهٔ کشتی های جنگی ژاپون نیز که زرهپوش (میقازا) و (فوجی) و کرو وازور (ایواته) میباشند نیزبه بعضی خسارات کم وبی اهمیتی دوچار

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 20 of 264

شده است . قوماندان طوپچی زرهپوش (فوجی) تلف شد، همه ضابطانیکه ژاپونها ازنفوس داده اند سه افسر، وسه نفر مقتول ، و۷ افسر ، و ۱۶ نفر سخت زخمدار ، و۳ افسر و۲۰ نفر خفیف زخمدارشده اند .

امیرال (توغو) دررابورت رسمی که داده است بیان کرده که بقیمت حربی دستهٔ کشتی های جنگی هیچ خلل وارد نیامده است .

ژاپونها درینجاربه که بسیار پیش نیامده اند خیلی عقل ومهارت بکار برده اند . زیرا استحکامات ساحل (پورآرتور) باطوپ های بسیار منزل بزرگ سیستم آخرین مجهز میبود ، واکثر استحکامات مذکوره برسر کوهها وتپه های بلندی که بندرگاه (پورآرتور) رااحاطه کرده است موجود میباشد، ونظر بسطح بحر موقع آنها خیلی بلند وحاکم افتاده است . پس طوپ هائیکه ازچنین استحکامات بلنداندا خته شود ازبالا بپایان بیك زاویهٔ رمی اجرای اندا خت میکنند که کشتی هامرانقدرکه به آن نزدیك شود این زاویهٔ رمی ها نقدرزیاده نمیگردد . پس چون اقسام افقی کشتی های زرهپوش — یعنی سطحای آن به زره خفیفی مستور میباشند هرگاه گله های بزرگ طوپهای استحکامات بلندبصورت عمودی برسطح واپور بخورد بی آنکه زره راسوراخ کرده بگذرد بسی خرابیها ورخنه های عظیم دروجود واپور میرساند، واگر مرمی — یعنی گله درپیش ماشین واپور بیفتد احتمال قوی داردکه ماشین را ازکار وحرکت اندا خته زره پوس عاطل وبیکار بماند . بناءً علیه نزدیك نشدن امیرال ژاپونی به استحکامات روس ازتدابیر عاقلانهٔ اوشمرده میشود .

در اثنای محاربه صلابت قلبیه وسکونت فکریهٔ عساکر بحریهٔ کشتی های جنگی ژاپون را ازین یك مثال قیاس باید کرد : که یك نفر ازکشتیبانان ژاپونی بایك پارچهٔ بم دشمن دست راستش ازبدن جدا کردیده برسطح واپور بیفتاد ، این نفری جسور دست افتادهٔ خودرا بدست دیگر گرفته درپیش

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 21 of 264

داکتر زرهپوش بقاعدهٔ نظام رفت و گفت : — اگر مهربانی شود که تداوئی دست مرا بعد ازین بکنید و حالا مساعده بفرمائید که برسر خدمت و وظیفهٔ خود بروم .

یکی از افسران کشتئی زرهپوش (ها تسوزه) (قازیمورا) نام صوبه داری بود که او نیز با پارچهٔ کلهٔ بم از میان دوپاره شده بود ولی او در حالتیکه نیم وجود بود بسیار بی پروایانه بطرف دیگر رفقای اطراف خود عطف نظر احترام کرده و جمع کردن تکه های خودرا از یشان استرحام نموده است ! ما چون اینچنین واقعات را میبینیم و یا میشنویم میپنداریم که این چیزها کارهای طبیعئی بسیط حیات بشراست . و برای اینست که در تصویر ماهیات و علویات آنها بسیار خطا میکنیم .

کسانیکه باینگونه اثر قهرمانی و دلاوری اظهار شان و شهرت میکنند آنها مانند انسانهای عادتی نیستند بلکه آنها از ان اولاد بشر اند که فطرةً بسیار بزرگ و عالی خلق شده اند .

اینگونه قهرمانانیکه درراه شرف و ناموس ملیت و وطن و پادشاه و وظیفهٔ خود به اینگونه صلابت و بهادری فدای جان میکنند از ان انسان ها ئیست که در دفترهای دلها و فکرهای قوم و ملت خود تذکارهای ابدنشانی میگذارند ، و نام شان تا به ابد به احترام یاد میشود .

سرگذشت یك ژاپونی دیگر را نیز بروجه ذیل نقل میکنیم : — این شخص (تاغه) نام یک کرنیل ایست که در وقت هجوم بر پور آرتور یك فرقه طور پیدوهای مخرب را اداره و قوماندانی میکرد . مهارت و جسارتیکه در اثنای وظیفه و مأموریت خود بکار دا شته است حقیقتاً شایان دقت و حیرت میباشد وسبب اشتهار ابدی او شده است .

مومی الیه در محاربهٔ (چین وژاپون) کوماندان طور پیدوی (قوقاقلر)

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 22 of 264

بود کرنیل مذکور باطور پیدوی خود همه موانع متحرکهٔ که ازطرف چینیها وضع شده بود ازهم پاره کرده درگذشت وبه بندرگاه (وای های وای) درا مده (پنیغ یوان) نام کشتئی زرهپوش جنگئی چین رابغرق کردن موفق و کامیاب گردید .

بعدازاحراز کردن موفقیت ترفیع رتبه نمود ودرکشتئی زره پوش (کی ووهای) که ازچینیهاضبط شده بودمأمورحساب تعیین گردید. سفینهٔ (کی ووهای) هنگامیکه درسواحل مخاطره ناك جزیرهٔ (فورموز) گردش میکرد بیك طوفان شدت ناك گرفتار آمده بصورت بسیار الیم وخیمی محو و غرق گردید .

بعد ازانکه امیدهایی دادن سفینه سراسرزائل شدکپتان کشتئی مذکور که (توچینی) نام داشت بااین مأمورحساب بصورتیکه لایق شان کشتیبانان ژاپون باشدبه استقبال کردن مرگ قراردادند! همه طائفهٔ کشتی برسطح واپور جمع شدند . وبعدازکمی بجواب جوش وخروش موجه های هول انگیزی دریا آوازهٔ (زنده بادپاشاه ما) رابلندکرده همهٔ شان بیك بارگی بدریا ریختندواکثر شان محو وناپدیدگردیدند !

کرنیل (تاغه) ازدیگر رفقای فلاکت خودطالع مندتر بودکه بعدازغرق شدن سفینه درحالتیکه درمیان موجهای پردهشت شناوری میکردیك تخته پارهٔ بدستش آمده سه روزمتمادیاً درمیان امواج بحرغلطان وپویان بماند. نهایت بیك جزیرهٔ کوچکی ازجزیره های (فورموز) واصل شدوبعدازانکه یکمدتی درانجا بماندد رکشتئی که ازطرف حکومت ژاپونیابرای جستجوی کشتئی قضا زدهٔ (کی ووهای) فرستاده شده بود سوارشده به ژاپونیا آمد .

اینست که این کرنیل بمکافات فداکاری خویش درین محاربهٔ روس وژاپون بازکوماندان یك فرقهٔ طوربیدوشده بسی خدمات صادقانه وجسورانه درراه

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 23 of 264

دولت وملت اجرا وایفانموده است ... (پومپاردمان) پور آرتور بقدر (٤٥) دقیقه دوام ورزید . گله های ژاپون اگرچه در شهر خسارت وخرابی بزرگی رسانیدولی درمیان اهالی یك ترس ورعب عظیمی انداخت ودرشهر یك اندیشه وتلاش بزرگی حکم فرما گردید چونکه هرکس دانست که درهر گاه وبیگاه این تعرضات آتش باردشمن دوام خواهدنمود . ازباشندگان (پور آرتور) بغیر ازهیئت عسکریه دیگرهرکس همین فکربودند که ازین شهر جنگی وعسکری چسان وچگونه بیرون برامده بتوانند !

(درپور آرتور) در میان چهره های ملول ومکدر یکی چهرهٔ امیرال (شتارق) بود ، این کوماندان وافسر بزرگ بحری یکشب پیش ازین برای شرف نام زوجهٔ خود بترتیب دادن یك جشن پرسرور مشغول بوده خیلی شادان وممنون مینمود . امروز چون می بیند که ازدستهٔ کشتی های جنگی که درزیر ادارهٔ افسرئی او میباشد هفت جزو تام بزرگ آن بعضی کم وبعضی پیش دوچار خسارو زار ونزار گردیده اند لهذا خیلی دخون واز چهره اش علامت فلاکت ومغلوبیت رونمون بود . بعدازپیشین افسران وماًمورین روس به اظهار کردن یك فعالیت عصبیهٔ آغاز نهادند . کشتیهای تجارتی که دربندرگاه لنگرانداز بودنداز بیرون برامدن یکقلم ممنوع شدند . بسیاری ازاهالی شهردرزیر توقیف ونظربندی درامدند به احتمال این که مبادادرمیان شان جاسوس ژاپون موجود باشد . درهر نقطهٔ ساحل پهره هاوتهانه های عسکری گذاشتند . برای محافظه ومدافعهٔ راه آهن وبندرگاه (دالنی) تدابیرلازمه اتخاذ کردند .

غریب است که دیروزشهر (پور آرتور) درمیان یك سکونت تامهٔ امرار حیات مینمودوامروز بعد ازپیشین بیك اندیشه واضطراب بزرگی افتاده بود .

جان اصلی فعالیت قلعهٔ (پور آرتور) امیرال (آلکسیف) که والی عمومی اقصای شرق است میباشد . مشارالیه چنانچه درجمله امور سیاسیه

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 24 of 264

وملکیه اجرای معاملات واعطای اوامر وتعلیمات مینمود، درفردای آن روز فلاکت اندوز نیز برای محافظهٔ شهر (پور آرتور) ودیگر امور عسکریه بسکونت وبی پروائی که مخصوص شخص خود اوست اقدامات واهتمامات بکار میبرد . اما این بی پروائی و آرامش امیرال (آلکسیف) یك نقاب ظاهری بود که برچهرهٔ خود کشیده بود . ولی بحقیقت صداهای مدهشهٔ طوپیلهای ژاپون که یکشب پیش درپیشگاه (پور آرتور) بناگهانی کفیده وسکونت شب را خلل پذیر گردانیده بود هیچ شبهه نیست که در آسمان افکار این کپتان باعظمت واحتشام یك عکس صدای الیم بحصول نیاورده باشد و مشارالیه را بیك اندیشهٔ بزرگ مسئولیت وبازخواست ، دوچار کدر عظیم نکرده باشد !

وقتیکه محاربهٔ طوپچی در (پور آرتور) آغاز نهاد همان وقت امیرال (آلکسیف) به (پترسبورغ) این تلغراف را کشید :

« دستهٔ کشتی های جنگی دشمن که مرکب از پانزده کشتی زرهپوش و کروازور است فی الحال بگله ریزی بر (پور آرتور) آغاز نهاد . قلعهٔ (پور آرتور)درحال به آتش دشمن جواب داد ، دستهٔ کشتی های جنگی ما نیز برای اشتراك کردن بمحاربه لنگر برداشته به بیرون برامد ، اوردو ودستهٔ کشتی های جنگی اقصای شرق، درراه شان وشرف مملکت به محاربه کردن وبادشمن جسور خود سینه بسینه جنگ کردن بیك هیجان و آرزوی شدیدی متهیج و آرزوکش میباشند . »

این تلگراف نامهٔ مختصر والی عمومی اقصای شرق درعالم (پترسبورغ) که ازخبر کدورت اثر پریشبانه بنهایت درجه متأثر بودند سراز نویك هیجان بزرگی بحصول آورده بود و هرکس بیك بی صبری و استعجال بزرگی بعاقبت ونتیجهٔ این حرب که سراز نو آغاز شده منتظر میبودند . بعدازکمی این انتظار متهیجانه بیك سکونت عمیق تأثر رقیق مبدل زوال گردید .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 25 of 264

زیرا امیرال (الکسیه ف) در تلگراف اول خود مژده های که داده بود به این تلگراف ثانی درعالم (پترسبورغ) کسانی را که به نتیجهٔ محاربه بشدت منتظر بودند سرازنویك تأثرالیمی استیلا نمود . صورت تلگراف اینست :

« بعد ازانکه دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون بقدر یکساعت بومباردمان نمود آتش خود راقطع نموده وبسوی جنوب واپس گشته برفت . ضایعات ما دردستهٔ کشتیهای جنگی (۵) افسرو (٦١) نفرعسکر مجروح ، (١٤) نفر مقتول شده اند . دراستحکامات ساحل (١) نفرمقتول (٦) نفرمجروح است . در اثنای محاربه کشتی زرهپوش (پولتاوا) ، وگرووازورهای « دیانا » و « اسقولا » و « نوویق » هر کدام درحد خط آب خود زخمهای شدید برداشته دوچار خسارشده اند . ضایعات و خساراتی که درقلعه واقع شده شایان تذکار یك اهمیتی ندارد . »

هر کس به این فکر افتاده بودند که نتیجهٔ این مصایب وفلاکاتی که یکی پی دیگر میرسد بچه منجر خواهد شد . وازدشمن بد خواه بچه گونه انتقام خواهند گرفت ! ولی فکر هیچکسی بر هیچ چیزی قرار نمیگرفت . زیرا کاراز کار گذشته بود .

دشمن چون یکبار درحرکات اولیهٔ سوق الجیشیهٔ خود تقدم یافت باز چسان میشود که درطریق ظفر توقف ورزد ؟

بعد ازانکه امیرال « الکسیه ف » راپورت (محاربهٔ ۹ فبروری) را به (پترسبورغ) بفرستاد ، واوامر وتعلیمات لازمهٔ خود رادرباب بیداری و اتباه دستهٔ کشتیهای جنگی وتعمیرات کشتیهای خسارزده بداد ، اول کاریکه کرد این بود که برای عموم اهالی (مانجوری) چنین یك بیانامهٔ نشرو اعلان کرد :

« ای اهالی مانجوری ! بدانید که درمابین روسیه و ژاپونیا حرب آغاز

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 26 of 264

کرد ! من که بنابر آرزوی چار وتنسیب وقرار حکومت معظمهٔ روسیه و الی عمومی اقصای شرق میباشم همهٔ شمارا امر میکنم که این شش فقره را هر یك فردی از شما میباید که حرف بحرف تعقیب وپیروی نمائید .

اولا — در اثنائیکه در مابین روسیه وژاپونیا مذاکرات صلحیه دوام داشت ژاپونها بیخبر وناگهانی بر دستهٔ کشتیهای جنگی ما تعرض خائنانه اجرا نمودند لهذا نخستین وظیفهٔ ما اینست که بمقابل این معاملات حقوق شکنانهٔ ژاپونها ، و مقاصد یگانهٔ آنها که عبارت ازپایمال نمودن ولگدکوب کردن اراضی چینست تا بحدود روس، بصورت بسیار معندانه وفداکارانه ایشانرا منع کنیم ومقابله نمائیم .

«ثانیاً — درأثنای چنین یك تجاوز ، منافع روس وچین باهمدیگر چنان مربوطست که بهیچصورت انفصال نمی پذیرد . پس لازم بود که حکومت در خصوص طرد ودفع ژاپونها در هر باب بروسها معاونت ومدد میرساندند . چرا که از قواعد معاونت متقابله همین بود . حالا آنکه حکومت مذکوره بیطرف بودن خود را ، ودرمقابل وقایعی که گذران باید مانند یك سیر کنندهٔ ماندن خود رابما بیان نمود . بناءً علیه جمله مأمورین مانچوری را اخطار و یادآوری میکنم که برای همهٔ قطعات عسکریهٔ ما که خواه سیار وخواه محافظ باشند ارزاق ولواز مات گدام شانرا جمع آوری نمایند . ودر بخصوص هرانقدر که ازدست شان بیاید در معاونت قصور نورزند .

«ثالثاً — همهٔ اهالی مانچوری از معبران ، وخانزادگان ، وزراع ، وتجار ، وعمله جمله گی کما فی السابق بکار وبار خود مشغول باشند . وقتیکه قطعات عسکریهٔ روس بر انها بیاید میباید که بقطعات مذکوره امنیت و اعتماد تامی نشان بدهند ، وچون چنین شود من عهد میکنم که ازافراد روس به اهالی بومی هیچ بدی نرسد .

«رابعاً — هرگاه بر خطوط راه آهن ، وتلگراف ، وتلفون که در

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 27 of 264

مانچوری هست تحزیبات ، وتعرضاتی برسد همهٔ اعیان ووجوه مملکت را که در اطراف وجوار خطوط مذکوره سکنا پذیر باشند درزیر باز خواست سختی خواهم گرفت . به خطوط اخباریه ، ووسایط نقلیه زیان رسانیدن تی بلکه درخصوص تأمین ومحافظهٔ آن سعی وغیرت بکار داشتن نیز از وظایف وجوه واعیان مملکت میباشد . واگر برسر اینهمه تعلیمات واخطارات بازهم ، برخطوط مذکوره تحزیبات وتعرضات واقع آید بغیر از انکه فاعلان جراً تکار آنهارا بمجازات بسیارشدید جزا داده شود مأمورین واهالی محلیهٔ که در همان وقت اجرای تحزیبات حاضرباشند نیزدر زیر باز خواست شدید گرفته خواهند شد .

« خامساً — خونغوزها ، ودزدان ریش سرخ که برسر مردم مانچوری یك بلای مبرمی شده اند، اردوی روس اگر ممکن شود همهٔ آنهارا ازبیخ و بن برخواهد کند . لهذا شما ازضرر وتضییق آنها هیچ پروا مکنید . تنها جاهائیکه آنها پنهان باشند بما خبر بدهید اردوی روس علاج آنهارا بواقعی خواهد کرد . وهرچینی که ازینگونه دزدان ورهزنانرا درخانهٔ خود قبول بکند، ویاجاهائیکه آنها پنهان باشند دانسته خبر ندهد مانند خود آن دزدان مجازات خواهند دید .

« سادساً — محقق میدانم که اهالی مانچوری بمقابل اردوی روس اعتماد تام نشان خواهند داد . ولی اگر بالعکس یك قسمی از اهالی ومأمورین محلیه برارد وی مابد شمنی قیام ورزد بیشك وبی شبهه ما آنهارا بلاامان محو وتلف خواهیم ساخت . تمام اهالی مملکت بدانند وهیچ شبهه نکنند که حکومت متبوعهٔ من همهٔ حقوق و منافعیکه درینوقت درداخل این اراضی وسیعه دوچار ضرر وتهلکه شود همه را بصورت بسیار جدی و حقیقی مدافعه و تلافی میکند . »

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 28 of 264

وقایع حربیه

که از (۹ تا به ۲۹) فبروری جریان یافته

بعد از محاربهٔ (۹) فبروری دستهٔ کشتی های جنگی روس به بندر داخلی واپس کشیده در بندرگاه بیرونی تنها سفینه های (قره غول) — یعنی دیده بان مانده بود . درین میانه اگرچه برای استکشاف بعضی سوا حل همجوار بعضی تشبثات خوردوریزهٔ بوقوع آمده بودولی بادستهٔ کشیهای جنگی ژاپون درهیچ جاهیچ یك تماسی دست نداده است . باوجود آنهم روسها درایام متعاقبه دو کشتی قیمتدار دیگر نیز ضایع کرده اند :

در (۱۱) ماه فبروری کشتی نقلیهٔ نقب دریایی روس که (یه نه س) نام داشت درحالتیکه مشغول بعملیات سدکردن مدخل (تالیه ن وان) راباطور پیل بود ، ازطور پیلهای که خوداو وضع کرده بود بتأثیرباد وجریان آب از جای خود خطا خورده به کشتی مذکور مصادمه نمود . ودر آن واحد غرق ونابودش ساخت .

درین واقعهٔ هول انگیز (٤) افسرو (۹۲) نفر عسکر ترك جان وجهان کرده اند . روز دیگر (بویارین) نام کروازور روسی نیز بعین همین فلاکت ترك جامهٔ حیات کرده ، — یعنی این کشتی نیز درخلیج (تالیه ن وان) بایك نقب دریایی خود روس ها تصادف کرده محوونابودشده است .

در (۱۵) فبروری بوقت شب درحالتیکه موجه های دریا مانند کوه ها بالامیبرامد دستهٔ کشتیهای جنگی طور پیدوی ژاپون بازیکبار بر (پور آرتور) تاخت وتاز نمود ، اما بسبب تیرگئی ظلمت شب وشدت هوا دوچار انقسام

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 29 of 264

شدند ، تنها (آساغیری)و(هایاتوری) نام دومخرب های طوربیدوی ژاپون ازطوفان گردلهٔ برف که بشدت حکم فرمابود استفاده کرده بردو سفینهٔ دشمن که درپیشگاه مدخل بندرگاه و طبیعهٔ دیده بانی را ایفا میکردند هجوم برده بغرق کردن و نابدید ساختن یکی ازین دوکشتی موفق وکامیاب شده‌اند . اما امیرال (توغو) درانثنای این طوفانها بهیچ یك حرکت جدی وحقیقی تشبث نکرده بلکه تنها بترصد خصم اکتفا ورزیده است . اینهم ازدوسبب نشأت میکرد : یکی آنکه هنوزاستحضارات ولوازماتی که برای سد کردن مدخل (پورآرتور) که دراواخر ماه فبروری اجرا کردن آنرا امیرال (توغو) مصمم نموده بوداتمام وختام نیافته بود . ثانیاً اینکه قوت کلئی دستهٔ کشتیهای جنگئی ژاپون تناقصی کرده بود . زیرابعضی سفینه های ژاپون که بصورت خفیف دوچار خسارشده بودند برای تعمیر بسواحل ممالك ژاپون فرستاده شده بودند . دیگراینکه در(۱۲) ماه گرووازورهای روس که در (ولادیووستوق) بودندبناگهان دردریای ژاپون ظهورکرده بودند ازانرو امیرال(توغو) مجبورشده بودکه یك دستهٔ کشتی راازدستهٔ کشتیهای جنگئی خود تفریق داده درزیرافسری امیرال (قامیمورا) بدریای مذکوربفرستد .

درحوالئی(ولادیووستوق) امسال زمستان کمترشدت نموده ازانرو (راتزه نشتاین)نام قوماندان بحری روس بواسطهٔ وابورهای یخ شکن مدخل بندرگاه (ولادیووستوق) راازیخهاپاك کرده برای سیر سفائن بیك حال مساعدو موافقی دراورده بود . در(۱۰) فبروری (غروسیوی)و(روسیا)و(روریق) نام گرووازورهارادرزیرافسری خودگرفته به استقامت جهت شرقی ازبندرگاه(ولادیووستوق) بیرون برامده بود . روزدیگردرپیشگاه آبنای (چوغارو) یك کشتی تجارتی ژاپون راغرق کرده است . ودرهمان وقت یك کشتئی سوداگرئی دیگرژاپون نیزازطرف این گرووازورهای روس به پیش انداخته

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 30 of 264

شده بود ولی کشتنی مذکور حکمتها بکار برده خود را از دائرهٔ تأثیر کشتیهای جنگنی مذکور بیرون براورده است .

امیرال (قامیمورا) که با کشتنی زرهپوش (هاتسوزه) و گرووازورهای (ایجومو) و (آجوما) و (ایوانه) و (یاقومو) بمقابلهٔ دستهٔ کشتیهای جنگی (ولادیووستوق) رفته بود اگرچه یکچندروزدران حوالی گردش نموده است ولی بادشمن هیچ برنخورد . باوجود آنهم به امیرال (قامیمورا) یك وظیفهٔ بسیار مشکل ونازك داده شده بود که آنهم عبارت ازین بود که بندرگاه (ولادیووستوق) رادرزیر ترصد بدارد ، وسواحل دریای ژاپون ونقلیاتی که درین دریا از طرف ژاپون اجرا میشود بمقابل صدمات دستهٔ کشتیهای (ولادیووستوق) دائما در زیر محافظه وامنیت بگیرد .

برای ترصد (مانچور) نام واپور جنگنی طوپکش روس که در (شانغهای) نام بندرچین اقامت داشت ژاپونها (زوما) و (آقیت زوشیما) و (ایجوما) نام گرووازورهای خودرا بمنصب نهر (یانغجه) فرستاده بودند . بعد از مناقشه ومذاکرهٔ بسیاری که روسها با مأمورین چین کردند نهایت الامر روسها مجبور شدند که بنابر قاعدهٔ بیطرفی دول در (۸) مارچ اسلحه وتجهیزات واپور طوپکش خودرا دربندر گذاشته پی کار خود برفت . گرووازورهای ژاپون نیز از بهره داری رهایی یافته برای ایفای دیگر خدمات برفتند .

(سیووچ) نام واپور طوپکش روس نزدیك سفینهٔ غائب شدهٔ شمرده میشد . زیرا این کشتی نیز دربندرگاه (اینقو) بانخها محصور مانده بود و گیرم که یخها باز شود باز هم از انتظار تجسس کشتیهای ژاپون رهایی نخواهد یافت و برقرار کردن موفق نخواهد شد .

دستهٔ کشتیهای جنگی تقویهٔ روس که درزیر کوماندانی قونترامیرال (ویره نیوس) بود از اوروبا برخواسته درنصف اخیر ماه فبروری بقسم جنوب بحر

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 31 of 264

احر مواصلت کرده بود برای این دستهٔ کشتیهای جنگی یك سر بسوی شرق راه پیمودن یك حرکت جرأت کارانه شمرده میشد . چونکه صرف نظر از مشکلاتیکه برای تدارك کردن زغال از بندرگاههای دولتهای بیطرف درین راه دور ودراز برای اودر پیش است، واصل شدن شان بدون آنکه از طرف دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون دیده شود بیك بندرگاه اقصای شرق روس غیر قابل وعدیم الامکان بنظر میآمد . واگر بخواهد که دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون راازهم شکافته خودرا بهدف مقصد برساند اینهم بسبب ضعف قوت اومحال مینمود بناءً علیه در (۲۳) فبروری قونترامیرال (ویرهنیوس) را امر بازگشت داده شد .

اینست که باینصورت دستهٔ کشتیهای جنگی اقصای شرق روس ازهر قسم قوهٔ معاونه ومدد رسانی محروم ماندند . حال آنکه حکومت ژاپون دوکرو وازورزرهپوش دیگر که از (جنوه) خریداری کرده بود در (۱۶) فبروری به (یوقوزوکا) که ازبندرهای ژاپون است مواصلت کرده بودند . که باین سبب قوهٔ بحریهٔ ژاپون یك تفوق وبرتری مهمی حاصل کرد .

در نصف اخیر فبروری ویس امیرال (ما قاروف) بردستهٔ کشتیهای جنگی روس که در بحر محیط کبیر بود به سرافسری بزرگ نصب وتعیین گردید امانارسیدن مومی الیه امروکو ماندانی دستهٔ کشتیهای جنگی را بازهم امیرال (شتارق) ایفا مینمود .

شهر (پورآرتور) کم کم به مناسبات خارجیه اش خلل میرسید . مثلا در (۱۷) فبروری خط تلگراف تحت البحری که (پورآرتور) رابه (چه فو) ربط داده بود ازطرف ژاپونها بریده شد . ازدیگر طرف در جهت های (ایتقو) اشقیای چین خطوط مخابرهٔ تلفون وتلگراف (پورآرتور) را که تابه قصبهٔ (دالنی) موجود بود قطع نمودند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 32 of 264

این دوحادثه اگرچه دردیگرایام آنقدراهمیت واعتباری نداشت ولی نظر بشرائط معلومهٔ وقت حاضر اهمیت بسیار بزرگی راحائزبودواین دوحادثه سبب آن شد که امپرال (الکسیه ف) یك آن اولتزقرارگاه خود را به (مو کدن) نقل بدهد. لهذابیش ازانکه (پورآرتور) راترك کند یك باردیگر نیززیارت کردن ودیدن طوپخانهای ساحل رامناسب دانست دراثنای این زیارت به افراد طوپچی ازشجاعتی که در محاربهٔ (۹) فیروزی نشانداده بودند اظهارتشکر نمود و برای دیگرحرکات که بعد ازین بوقوع آید آنهارا تشویق و ترغیب کرد، وبه بعضی ازانهانشانهانیزبخش نمود. بعدازان بقرارگاه عمومی خود — یعنی (موکدن) عودت نموده برارد وودستهٔ کشتیهای جنگی اینچنین یك اوامریومیه نشروتعمیم کرد:

«ای اردوی جسوروای دستهٔ کشتیهای جنگی غیور! بخوبی بدانید وفراموش مکنید که نظردقت حضرت چار، و بلکه تمام عالم انسانیت در ینوقت بطرف مامعطوف مانده لهذابرای مدافعه کردن مملکت، وفرونیا وردن دولت روسیه راازصف دیگردولتهای معظمه برما فرض ودینست که جانسپاری، وفداکاری رااساس وظیفهٔ خودبدانیم.

«هرگاه دشمن ما، چنانچه میگویند: خیلی قوتمندوتوانا باشد ازین چه بهتر! چرا که درینصورت بایك دشمن همیار وکفوخود جنگ میکنیم، ودشمن خودرا لایق بخود می بینیم. ازانسبب افتخار باید بکنیم، چونکه شرف وشانی که نفریهای بری وبحری ماحاصل کنندنسبت به بزرگی دشمن بزرگ میشود.

«درتاریخ شرف وشان اردوودستهٔ کشتیهای جنگی ماخاطرات ومآثر بسیاری ازبزرگان هموطن مامسطوراست، لهذاآن مردمان بزرگ درین وقت حاضرمشق تجربه وعرفان شمابابد بود.

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 33 of 264

« جناب حق ، که دایما اسباب حقانیت را محافظه وذی حق را بحق میر ساند درینبار مارا هم محافظه خواهد فرمود . چون چنینست برای دوام کردن بر محاربه یکجاشویم ، وسعیهای خودرا یکی بکنیم ، هریکی از شما برای حسن ایفا کردن وظیفهٔ مودوعهٔ خویش بیاید که اعتدال دم وسکونت فکر راپیشه کنید . »

بعدازنشر کردن این اوامر یومیه « الکسیه ف » باهمهٔ ارکان حربیه ، وجملهٔ هیئت سیاسیه وقلمیهٔ خود یکجاشهر (پورآرتور) را ترك کرده بعد ازین مسئولیت مدافعهٔ شهرتنها بعهدهٔ کوماندان « پورآرتور » جنرال (اشتوسل) باقی ماند . کوماندان مذکور در اول امر ادارهٔ عرفیه را اعلان ، وبرای اطمنان قلوب واذهان باشندگان شهر ، ودیگر نقاط یك بیانامهٔ نشر واصدار نمود .

تشبث نخستین برسد کردن مدخل پورآرتور

۲۴ — فبروری

هجومهای اول ودومی که ازطرف دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون برکشتی های جنگی روس بوقوع آمده بود اگرچه قوای معنویهٔ روسهارا منکسر ، و قسم مهم سفاین حربیهٔ شانرا مأیوس ومتضرر ساخته بود ولی باوجود آنهم دستهٔ کشتیهای جنگی روس هنوز بحالیکه برحرکت کردن غیرمقتدر باشد نرسیده بود . بناءً علیه درجواره « شه مولپو » که ژاپونها سوقیات عسکریه اجرا میکردند — یعنی باواپورهای نقلیه ازسواحل ژاپون به ارا ضئی مانچوری عسکرمیبراوردند احتمال اجرای تعرض ازطرف کشتیهای جنگی روس برانها درهر آن وهرزمان موجودبود ، وچون سفائن روس که در محاربه های اول از طرف دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون خسار زده

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 34 of 264

شده بودند آهسته آهسته تعمیر میشدند احتمال تعرض را بیشتر میکردا نید . دیگراینکه بمناسبت شدت طوفانهای برف مدخل (پورآرتور) را همیشه درزیر نظر داشتن برای دستهٔ کشتی های جنگی ژاپون کیفیت بسیار مشکلی بود . لهذا ویس امیرال (توغو) اندیشید وقرار داد که یکجند سفینه های تجارتی را درمدخل پورآرتور غرق کرده کشتیهای روس را درانجا حبس نماید .

امیرال توغو برای اجرای اینکار پنج عدد سفینهٔ بزرگ وکهنهٔ تجارتی بدست آورد . مرتبات سفاین مذکوره عبارت از (۱۰) افسرو (۶۹) نفر عسکر بود . این نفریها ازمیان صدها دلاوران داوطلب انتخاب شده بود ، وهمه گی آنها درزیر کوماندانی (آریما) نام کپتان کشتی زرهپوش «میقازا» که سفینهٔ امیرالست داده شده بود .

تنگترین جائیکه درمدخل بندرگاه است تقریباً (۳۰۰) متره میآید اما خط آب سفاین جسیمهٔ حربیه به بلندی (۷) مترو میباشد لهذا قسمی که درمدخل بندرگاه مذکورمساعد برای سیرسفائن باشد زیاده ازصد مترو پهنائی ندارد .

تشبثاتیکه برای سدکردن مدخلهای بندرگاهها ئیکه التجاء گاه دستهٔ کشتیهای جنگی دشمن شده باشند بوقوع میآید بمشکلات و موانع بسیار بزرگی بر میخورد . اینگونه تشبثات خیلی مشکل است . و یك حرکت حربیه ایست که اکثرتابع طالع و تصادف میباشد . درمحاربهٔ بحری (اسپانیا ، وامریکا) کوماندان دستهٔ کشتیهای جنگی امریکابرای سدکردن بندرگاه «سانتیاغو» که دستهٔ کشتی های جنگی اسپانی دران التجا کرده بود نیزهمچنین یك تشبثی اقدام نموده بود . واجرای اینکار را به صوبه دار بحری (خوبسون) نام افسری محول نموده بودند . صوبه دار مذکور در

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 35 of 264

(مه ریاق) نام کشتی کهنه وبزرگی سوارشده کشتی مذکوررا درمدخل بندر مذکور غرق گردانیده است ، ولی واأسفا که اصل مقصد حاصل نشده بود — یعنی اصل مدخل سدوبند نشد .

صرف نظر از تدابیر یکه دشمن در باب منع این کار بکار ببرد در آب ها ئیکه جریان دران موجودباشد غرق کردن یك کشتی را بمحل مقصود از کار های بسیاردشوار فن بحریست . زیرا کشتی مانندیك جسم ثقیلی بسر عت ووضعیت شاقولی سقوط نمیکند و آهسته آهسته غرق میشود ازانرو جریان آب اورا ازنقطهٔ هدف مقصد دور تر می اندازد .

امیرال(توغو) ایخصوص را بنظردقت واهمیت گرفت . وپنج کشتی که برای غرق گردانیدن تدارك نموده بودبه سنگ وچیم ودیگر مواد ثقیله وبعضی موادمشتعله مانند پترول ، ونفت وغیره پرومالامال نمود . وبرای دردادن این مواد مشتعله ترتیبات الکتریك نیزساخته بودکه بهاینصورت دریك زمان واحد هم کشتیها آتش میگرفتند ، وهم بقوت پرشدن آب درکشتی بسرعت تمام درقعر دریا فرومی رفتند .

باین سفینه ها(۱۲) عدد سفینه های مخربهٔ طورپیدو نیزیکجا میرفت ، وظیفهٔ این طورپیدوها آن بودکه اولا کشتی جنگی (رەتویزان)روسی را که خسارزده شده ودرمدخل بندرگاه مانده است سراسر ازکارانداخته ، وضرر آن رامانع میآیند ، ثانیاً بعداز انکه کشتی های آتش بارخودرادرمحل مقصودغرق سازند مرتبات آنهارانخلیص ورهایی میدهند ،

پیش ازانکه این پنج کشتی بصوب مقصودحرکت کنند ، رفقای افسران ودلاوران داوطلب کشتیهای غرقی باآنها مراسم وداعیه وتشییعیه را ایفا کردند ، وبرای حسن موفقیت وکامیابئ آنها دعاهاونیازها کردند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 36 of 264

« یاشیرو » نام کپتان کشتی زرهپوش (آساما) یك قدح نقره ئینی که یکی از شاهزادگان ژاپون به او هدیه کرده بود از آب بر ساخته ، و دلاوران داوطلب کشتی سواران غرقی را خطاب نموده این نطق آتی را بخواند :

« شمارا بیك موقع بسیار تهلکه ناکی که در زیر شدت آتش دشمن معروض میباشد میفرستم . بازگشتن از این معرکه در هزار یك محتملست . شمارا که باین موقع تهلکه ناك میفرستم چنان میپندارم که از اولاد های جگر پارهٔ خود جدا میشوم ، ولیکن اگر صد اولاد میداشتم همهٔ آنها رادر راه این شرف وسعادت فدا میساختم وسرهای آنها رادر کنار گاه دشمن که باین خاك مقدس پای تعرض انداخته اند سد ممانعت مینمودم ! واگر تنها یك اولاد میداشتم آنرا نیز ازین شرف محروم نمیساختم ! بروید ، اولادهای من بروید ! جسارت وشجاعت اولادهای مملکت (شمس طالع) رابر دشمن اثبات نمائید ! در اثنای ایفای وظیفه اگر دست راست خودرا غائب کنید بدست چپ خویش ، واگر هر دو را غائب کنید بپایهای خویش کوشش کنید ! وشاید پایهای شما هم بروند باسر خود غیرت کرده درباب بجا آوردن امر کوماندان خود سعی وجهد ورزید !

« اما این راهم بخوبی بدانید که بر هریکی از شما وظیفهٔ بسیار عظیم ومسئولیت بسیار جسیم بار کرده شده است . هر کسیکه در خود برای ایفای اینچنین وظیفهٔ عالی متانت کافی نمی بیند از حالا بگویند ! نرفتن عیب نیست ، امادر حالتیکه در دلش بقدر ذره اثر خوف وتردد باشد وبجسارت کاذبه وشجاعت ساخته کارانه بساحهٔ جنگ وغا برود ، عیب وعار بزرگ شمرده میشود .

در اینجا نطق کپتان بصداهای پر هیجان (زنده باد میکادو) منقطع گردید ، بعد از انکه اینطوفان تهیجات زائل شد کپتان بار بر سخن خود دوام کرده گفت :

پس چون چنین است شمارا وصیت میکنم که بمیرید ! همهٔ تان بلااستثنا بمیرید ! ولکن حیات خودرا حقیر شمرده تنها برای حاصل کردن نام وشهرت

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 37 of 264

نمیخواهم که خودتانرا بتهلکه بیندازید. میباید که ممات هیچ یکی ازشما دشمن تانرا مسرور وشادان نسازد! هیچ یك مرگ بیفائده وبی ثمره نباید بود. هرکس بعدازانکه وظیفهٔ خودرا حسن ایفاواکمال کردموت رادر آغوش بایدکشید !!

« ازپشت پردهٔ استقبال یك سمای منوری میبینم وبه تجلی یك روز مسعودی منتظر میباشم ، که آنروز شادمانی ومسرت همانست که بسایهٔ حمیت وفداکاری مانندشما اولادهای وطن دستهٔ کشتیهای جنگئی دشمن دربندرگاه (پورآر تور) محبوس بماند. وبشنیدن این خبرمسرت اثر تمام ژاپونیا بوجودشما افتخار بکنند. دربنهنگامیکه ازشما مفارقت ابدی میکنم لازمهٔ وداع راباقدح شامپین ایفا نخواهم کرد چونکه وظیفهٔ شما رونق فکرووضوح قلب بکار دارد ولی شامپانیا چیزیست که رونق وصافیت فکروروح رازائل میکند .

« بیائید، ای عسکرهای فداکاروای اولادهای حکمدار ظفراقتدار؛ و ای نونهالان چمن وطن وای قهرمانان شهادت کفن ! بیائید که همهٔ مایکجا یك یك قدح از آب صاف وبراق که حیات هرچیزست نوش کنیم! آری، آری بنوشید ! بنوشید و بسفینه های خود تان که مقبر ابدی تان خواهد شد سوارشوید! زنده باد میکادو! زنده بادحکمدارما !! »

بمجردیکه هوا کسب سکونت نمود بحرکات سد بندرگاه آغاز ورزیده شده سفائن که دستهٔ کشتیهای جنگئی حریق راتشکیل داده بود روز (۲۳) فبروری درزیر حمایهٔ یك دستهٔ کشتیهای جنگئی که ازمخربهای طوربیدومتشکل بود بر هسپا ری برامده درشب درجوار (لیائوتیشان) باهمدیگریکجا شدند . از نتیجهٔ کشفیاتی که ازطرف مخربها اجرا میشد هیچ یك کشتئی جنگئی دشمن بغیراز یك کشتی دودیرکه تصادف نشد. بعدازان سفائن حریق، کنارساحل راگرفته یکسر بسوی شمال شرقی بحرکت آغاز نهادند وبرای آنکه تاممکن باشدخودرا از انظار تجسس دشمن نگهدارند سلسلهٔ جبال (لیائوتیشان) راسپر کرده بدشمن

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 38 of 264

تقرب کردن خواستند. طوریدوهادائما بهمین اصول حرکت میکنند. ساعت دونیم بود که این دستهٔ کشتیهای جنگی در پیشگاه (پورآرتور) ظهور نمود.

روسها بعداز هجوم (۸) فبروری برای آنکه بعدازین بازبآنچنان مصائبی گرفتار نیایند بکمال انتباه وبیداری میبودند. ازین سبب همه روشنیها وچراغهایی را که در بندرگاه وقصبه موجود بود خاموش ساخته بودند، تنها (پروژه کتور) های قوت نائك الکتریك سطح دریارا تابسیار جاها روشن میداشت. کشتئی زرهپوش (ره تویزان) درجهت چپ مدخل دریکجای کم آبی بخشکه نشسته بود. طرف سرسفینه چون در آب بسیار تر فرورفته بودرهایی دادن اوقابل نشده بود. ومانند یک کشتئی نگهبانی که دائما برای گله انداختن مهیاباشد پهلوی آنرا بطرف دریا دورداده بهمان حال ترك شده بود. پهره داران کشتئی (ره تویزان) درمسافهٔ (۵) کیلومتروکشتیهای ژاپون را دیدند. وبمجرد دیدن بشدت تمام بگله انداختن آغاز نهادند؛ وطوپخانه های ساحل نیز به این آتش طوپ اشتراك ورزیدند: آتش طوپ تابه ساعت پنج صبح دوام نمود.

پیش از زوال سفینه های ژاپون درزیر آتشهای شدید طوپخانه های روس، ودرمیان شعاعات شدیدهٔ پروژکتورهای الکتریك که ازچار طرف برسطح دریا پرتو انداز انعکاس بود بشدت وسرعت تمام به پیش بتاختند.

درمیان این ضیاهای شدید چشمان سفینه را نان ومرتبات سفینه های ژاپون بدرخشیدن آمده در خصوص شناختن راه وتعیین جهت حرکت واستقامت خودشان خیلی متحیر ومتردد ماندند بحقیقت که اگر ضیای الکتریك را تمام برچهرهٔ شخصی عکس نمایند دیدن وتفریق کردن برای آنشخص ممکن نیست. نه دوربین ونه سایبان هیچ چیزی بمقابل این ضیای شدید سپر نمیشود. و ومانند کوران حرکت کردن لازم میآید، تعیین مسافه وجهت یکقلم مفقود میشود.

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 39 of 264

سه کشتی که درپیش بودپیش ازانکه بمدخل برسد باگلههای طوپهای روسها غرق گردید . دو کشتی دیگر که درپی آنها بود تامدخل به پیش رفتن موفق شد : یکی ازین دو کشتی درپیش قلهٔ الکتریك وتام به برابری کشتی (ره تویزان) ازطرف مرتبات آن غرق شد ، آندیگر استقامت حرکت خودرا گم کرده ویك کمی دیگر بسوی شرق رفته درخارج خط سیر سفائن غرق شد .

مخربهای طوربیدوی ژاپون به (ره تویزان) یم جان بنزدیك شدن موفق نشدند . اما بردستهٔ کشتیهای جنگی گرووازورروسی که درینوقت درپیش روی بندرگاه بیرونی اخذموقع کرده بودند رخ نمودند .

هرکشتی که خودرا برای غرق آماده کرده بودندیك قایق بزرگی در پشت خود باریسمان بسته کرده میکشیدتا آنکه بعدازغرق کردن کشتی غرق کننده گان خودرا با آن قایقهارهایی دهند . طوربیدوها نیزافرادرا ازین قایقها درخود جمع میکردند .

حال آنکه طوربیدوها بسبب تأثیر آتش دشمن بکناره کشیدن مجبور بودند . لهذا قایقها بی یاروبی مددگاربسرخودمانده بودند . یکچند قایق درجائیکه سفینهٔ آخرین غرق شده بودبخشکه نشست . ویك قسمی ازافراداسیر دست دشمن شدند ، ویك قسمی درمیان قایقها قتل گردیدند . تنهایك قایقی که درمیان آن یك افسرو (۲۸) نفرعسکربودبکشیدن خودرا از آتش دشمن موفق شده بعدازانکه بسیارمدتی برروی موجهافرازهاونشیبهای بسیاری دید ، نهایت بساحل یك جزیرهٔ کوچکی ازجزائرمجتمعهٔ (میاوتو) خودرارسانده توانستند . ودرانجا بیك کشتی بادئی چین تصادف کرده باآن کشتی به (چیفو) رفتند . ودرانجا ازطرف قونسولوس — یعنی شهبندر ژاپون استقبال کرده شدند . یك قایق دیگرنیز که درمیان آن هفت نفربودروزدوم بعدازپیشین درروی دریای آزادازطرف دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون دیده شده درحال

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 40 of 264

رهانیده شده اند .

این حرکاتی که برای محاصرهٔ (پورآرتور) از طرف دریا بروی کار آمد هیچ یك نتیجهٔ موفقیتی منجر نگردید . تنها اینقدر شد که برای مظفریات آیندهٔ دستهٔ کشتی های جنگی ژاپون برای تجربهٔ جسارت قهرمانانه ، وحسیات صداقت پرورانهٔ مرتبات — یعنی عساکر بحریهٔ ژاپون بواسطهٔ خوبی شد . وبحقیقت چون نظر شود دیده میشود که برای ایفای این وظیفهٔ مهمهٔ مشکله هزاران افراد برفدا کردن جان دریغ نکرده اند . بسیاری از افراد به داوطلبی برامده بدلخواه خود عسکر شده اند ، حتی بعضی کسان بسبب کثرت وانبوه داوطلبان برای آنکه جلب رقت دلهای افسران را کنند تا که ایشانرا قبول کنند انگشتهای خودشان را بریده بخون خود استدعانامه هانوشته اند . ودران استدعانامه های خود دانستانده بودند که اگر از فدا کردن جان درراه حضرت (میکادو) محروم بمانند خودر اخود خواهند کشت .

روسها ، وعلی الخصوص مطبوعات روسها در اوروپا ازین فعالیت وبیدارئی که درباب مدافعهٔ بندرگاه بکاربرده شده تفاخرها ، وشادمانیهای بی اندازه نموده اند . باین تفاخرها تایکدرجه حق هم داده میشود ، زیرا پورآرتور نیز خودرا نشانداد که سراسر بخواب وعطالت نیست ، وکمو بیش اثر حیات درو موجود است !

ازدیگر جهت یکنظر بیطرف میدید که دوکشتی تجارتی کهنه تا از بسیار دور جاها برخواسته درمیان هزاران گله های طوپ های آتشریز غران ، وصدها ضیاهای شدید الکتریك درخشان خودرا بمدخل بندرگاه رسانید ، ووجود خودرا خودبدست خوددرراه سدراه شدن دشمن غرقهٔ ممات نمود ! یکبار بجسامت ، وقوت تاثیرات مدافعهٔ وسایط مدافعهٔ که بسوی این دوکشتی فرسوده متوجه شده تفکر وملاحظه کرده شود ! افواه نارپهٔ ثقیله ، وطوپ

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 41 of 264

های کوچك چاپ سریع آتش که در استحکامات ساحل بود باطوپهای دوراندار کشتئی (ره تویزان) همه کی از یکسر بران یکمشت دلاوران داوطلب ژاپونی که در درون آن دو کشتئی فدایی بودند آتش بلامیریختند، و آن آتشخواران شرف وشان، آتش را کلستان شمرده به پیش میرفتند! تا آنکه کردند آنچه کردند!

این واقعه چون بنظر دقت وملاحظه گرفته شود بلاشبهه حکم میشود که کشتیهای روس در خصوص مانوره وحرکت قابلیت تمام ندارند، وطوپچیان سواحل وواپورهای روس در نشان زدن، و آتش راسوق وادارہ کردن مهارت شان کمتر است. وبرای ژاپونها در اینواقعه اگرچه در ظاهر عدم موفقیت رخنمود، ولی در حقیقت حال یك مظفریت معنویهٔ باطنئی عظیمی را حاصلکردند.

روز دوم اینواقعه بوقت سحر (بایان)، (آسقولا) (نوویق) نامان سه گرو وازور روسی ازبندرگه بیرون برامده خواستند تا اثبات نمایند که تشبثات ژاپون منتیج موفقیت نشده است.

درین اثنا یکچند گرووازوروطوربیدوی ژاپونی در خارج منزل آتش طوب نمودارشده بازرجعت کردند. امیرال (شتارق) روسی درباب این هجوم (۲۴) فبروری به نائب چار — یعنی (الکسیه ف) که در (موکدن) بود این راپور مفصل را فرستاده واونیز باتلگراف ازقرار ذیل بخود چار عرض کرده است:

«حکایهٔ مفصلهٔ را که درباب هجوم طوربیدوهای ژاپون بر کشتئی (ره تویزان) ازطرف ویس امیرال (شتارق) رسیده بکمال احترام بذات حشمتپناهی شان عرض میکنم:

«روز (۲۴) فبروری وقت صبح بود که صدای انداخته شدن طوب از کشتئی (ره تویزان) سکوت و آرامئی را که ازمدتی در حرکات عسکریه پدیدار بود خلل پذیر ساخت.

«ره تویزان بایك دقت مخصوصهٔ بلا اهمال بطرف شبه جزیرهٔ پلنگ

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 42 of 264

برطور پیدوپی که بسوی اودر حرکت بود آتش میکرد. وطوپخانه های ساحل نیزباره تویزان به آتش اشتراك ورزیده بقدریکساعت به طوپ اندازی دوام نمودند. ولی چون بساعت چار کشتیهای آتش دشمن باطور پیدوها بسوی مدخل بندرگاه وکشتئی ره تویزان یکسر بشدت هجوم آوردند آتش توپهای ما بلافاصله بصورت مهلکانه بگله ریزی دوام نمودند.

آتش برای دشمن آنقدر مهلك ومؤثر شده بودکه کشتئی آتش اول دشمن را درداده درنزد قلهٔ الکتریك غرق گردانید. ودیگریك گلهٔ که خوب نشان گرفته شده بودکشتئی دیگری دشمن را دردامنهای (کوه طلا) غرق کرده است. این کشتیهای دشمن را سفائن طور پیدو تعقیب میکرد. ازین فهمیده شدکه سفائن مذکوره بعملیات سدکردن مدخل بندرگاه وبرهوا کردن کشتی (ره تویزان) مکلف و مأمور بودند. نظربه اقوال بسیاری از شاهدان معلوم شده بسایهٔ پروژه کتورهای الکتریك دوطور پیدوی دشمن بقعردریا غرق شده است. وازمرتبات آنها فردواحد رهایی نیافته است.

« کشتیهای آتش بعملیات سد کردن مد خل بندر گاه موفق نشده بالعکس دوچار پریشا نی شده اند. سفائن طور پیدوی دشمن نیزاگرچه چندبار بر کشتی (ره تویزان) هجوم نموده‌اند وتابدمیدن شفق بأجرای آتش برهم دیگرشان دوام ورزیده ا ند.

« چون روشنی صبح جهانرا روشن سا خت دوکشتی دیگردشمن نیز دیده شدکه بسنگلاخها خورده ازهم پاره پاره شده بود، ولاشهٔ یك سفینهٔ طوربیدوی ژاپون نیزدیده شد که درنزدیکهای ساحل (شبه جزیرهٔ پلنگ) غرق شده بود. ازنتیجهٔ تحقیقاتی که اجراشد معلوم گردیدکه کشتیهای آتش که حجم استیعابی آنها به (۳۰۰۰) « تون » بالغ میشد بعضی مواد اشتعالیهٔ بسیار موثری پرومالی شده بودند. باوجودیکه درباب خاموش کردن آنها

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 43 of 264

بسیار سعی وفدا کاریها اجرا شدولی بازیکهفته متمادیاً درمیان علوهاوشعله ها درسوخت بودند .

« عقب گیری دشمن محال بود ، چونکه درجوار مدخل بندرگاه بسیاری ازاجسام برسطح دریادیده میشد . که ازعلایم آنهامعلوم میشدکه ترتیبات نقبهای بحری ازطرف دشمن در انجاهاوضع شده باشد .»

امیرال (شتارق) بسیاری ازفقرات این راپور خود رابرمسموعات و روایات استنادداده ، وازدیده شدن لاشهٔ یك طورپیدوبحث رانده است ؛ حال آنکه این سخنها هیچ یکی مقارن صحت نیست .

درشب « ۲۵ » فبروری یکچندمخرب طورپیدوی ژاپون بعضی قایقهای بزرگی بادبان دارچینی رادرپیش روی خودسپرکرده بازبرکشتنی (ره تویزان) هجوم کردند . ولی بازهم بموفقیتی نائل نشده بازرجعت کردند . روزدیگر بوقت صبح (بایان) و (دیانا) و (آسقولد) و (نوویق) نام گرووازور های روسی برای استقبال طورپیدوهای (به ستر آشنی) (وه نوچیتلنی) که برای مقصد استکشاف بساحل غربی نیم جزیرهٔ (قوآنتونغ) فرستاده شده بودند وهنوز برنگشته بودند ازبندرگاه بیرون برامده بودند . اما در عین زمان دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون برگرووازورهای مذکور آتش بزرگی کشاده آنهارا وادار به التجابردن بحمایهٔ طوپخانهای ساحل مجبور گردانیدند . یکچندگرووازورژاپونی بردوطورپیدوهای روسی که بیرون برامده بودند هجوم برده یکی رادرجوارخلیج (کبوتر) غرق کردند . و دیگری به (پور آرتور) به فرارکردن موفق شده است .

قسم کلی دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون در پیش روی « پور آرتور » صف کشیده استحکامات ساحل وبندرگاه درونی وشهررادرزیر آتش طوپ بقدر (٤٠) دقیقه گرفتند .

در « ۲۹ » فبروری ژاپونها جزیرهٔ (حایانتو) راضبط واشغال نمودند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 44 of 264

بومباردمان — یعنی گله ریزی توپ در ولادیووستوق

— ٦ مارچ —

درروزهای اول مارچ یك واپور تجارتی (نمسه) از (ولادیووستوق) برامده به (حاقودانه) بیامد، وخبرداد که دستهٔ کشتیهای جنگی گرووازورهای روسی در (٢٩) فبروری باز از بندرگاه (ولادیووستوق) برون برامده‌اند.

دستهٔ کشتیهای جنگی ویس امیرال (قامیمورا) که از یك زرهپوش و (٦) گرووازور مرکب بود بمجرد شنیدن اینسخن در دریای ژاپون درامده، و یکچندروز درانجاها گشت و گذار کرد، و به اثر قدم دستهٔ کشتیهای جنگی دشمن تصادف نکرده، در (٦) ماه مارچ بجزیرهٔ (آسقولد) مواصلات کرد؛ این جزیره بجهت جنوب شرقی (ولادیووستوق) بمسافهٔ (٢٥) میل واقعشده‌است.

دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون چون بجزیرهٔ مذکور نزدیکشد سرعت سیر خودرا کم نمود؛ و آهسته آهسته وبکمال احتیاط درنزدیکی بندرگاه بیك جایی که ازمنطقهٔ تأثیر طوپخانه های استحکامات ساحل دشمن بیرون بود بیك نقطهٔ محفوظ ولازمی کمین گزین شد.

هوا بسیار خنك بود، ترمومترهٔ سانتیگراد درتحت الصفر (٣١) درجه را اشعار مینمود، موجه‌های بلندیکه برسطح دستهٔ کشتیهای جنگی آب افشانی میکرد، بمجرد یخبتن یخ میبست، واز جائیکه کشتیها بود تابساحل که مسافهٔ (٥٠٠٠) متر بود مانند یك صحرای یخی بنظر میآمد.

کوهها وتپه های کوچك کوچکی که از دور معلوم میشد بابرفها مستور و مانند چادرهای سفیدی متصادف انظار دقت میگردید!

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 45 of 264

قلهٔ چراغ دوار سیاه رنگ جزیرهٔ (آسقولد) با این منظرهٔ سفید یك ضدیت عجیبی تشکیل میداد .

امیرال (قامیمورا) دوگرو وازور خفیف خود را در نجا گذاشت ؛ و قسم کلی دستهٔ کشتیهای جنگی خود را که عبارت از زرهپوش (هاتسو زه) وگرووازور های زرهپوش (آجوما) و(ایوانه) و(ایجومو) و(یاقو مو) بودند یکسر بسوی شمال بر(ولادیووستوق) راندند .

سفینهٔ پیش دار یخها را شکسته دیگر سفائن نیز بر راهی که او گشاده بود کوشش میورزیدند که خود را به ساحل نزدیك سازند . در بندرگاه بیرونی (ولادیو وستوق) هیچ یك کشتی دشمن دیده نشد از این جهت امیرال (قامیمورا) دستهٔ کشتیهای جنگی خود را در داخل دائرهٔ تأثیری استحکامات (بوسفورد) ندر آورده یکسر بسوی استحکامات ساحل شمال شرقی در پیش رفتن بود . باینصورت چون تقریباً (۸۰۰۰) متر نزدیکشدند باطوپ های سنگین و بزرگ ووسط جاپ خود بر شهر و خلیج (شاخ طلا) با آتش طوپ آغاز نهادند. از طرف دشمن هیچ مقابلهٔ نشد چونکه استحکامات که هدف طوپ های ژاپون میباشند از خاك ساخته شده حتی در میانشان هنوز هیچ یك طوپ هم وضع و تعبیه نشده بود . در اطراف استحکامات داخلی اگرچه بعضی حرکات عسکریه دیده شد ولی چون دانستند که گله های شان تا به کشتی های ژاپون نمیرسد آنها نیز سکوت اختیار کردند .

در اثنای این بومباردمان که تقریباً (۴۰) دقیقه دوام نموده (۲۰۰) گله از طرف ژاپونها انداخته شده بود حالا آنکه بسبب زیاده بودن مسافه در شهر تنها یك انسان تلف و یکچند نفر مجروح و یکچند خانه تخریب شده است .

بعد از بیشین ژاپون ها یکسر بسوی جزیرهٔ (آسقولد) عودت نمودند . مقصد امیرال (قامیمورا) از این بومباردمان این بود که تحقیق کند که آیا دستهٔ کشتیهای روس در بندرگاه هست یا نیست و اگر باشد اورا به برامدن و محاربه

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 46 of 264

کردن اخبار نماید . حالآ نکه اینمقصد استحصال نشد . ژاپونها هیچ یك کشتئی روس راندیدند ودرشبهه وتردد ماندند که آیا کروازورهای روس (ولادیووستوق) عودت کرده اند یانه !

چون شب حلول نمود برای مصون ماندن ازهجوم طوربیدوهای دشمن بیك بندرگاه مخفئی درامده شبرا بسر آوردند . روزدیگرچون روشنی شدژاپونها دستهٔ کشتیهای جنگئی خودرا بدومفرزه تفریق داده یکی رابه (امریکا) نام خلیج فرستادند ؛ودیگری رابتفتیش جاهاومواقعی که ازنقطهٔ نظر فن حرب بحری شایان اهمیت بودندمأمور کردند . در (۷) مارچ دستهٔ کشتیهای جنگئی ژاپون بعدازانکه نقاطه مهمه رااز نظر گذرانیدندهردومفرزه درپیشگاه جزیرهٔ (آسقولد) باهم دیگریکجا شدند . وبسوی شرق مدخل بندرگاه (ولادیووستوق) تقرب ورزیدند ؛ امابازهم دیدن کشتیهای دشمن قسمت نشد . ژاپونهااینبار آتش نکرده تنهاباجرای حرکت نمایش اکتفاورزیدند .

بعد ازین ، دستهٔ کشتیهای جنگئی ژاپان بسوی خلیج (پوسیه‌ت) رفت . لاکن درانجانیزازدشمن یك اثر ندیده یکسر بسوی ساحل (سبریا) تباعد نمودند .

ایحرکت امیرال (قامیورا) رای توسیع دائرهٔ فعالیت روسهایك درس عبرت خوبی شد . چونکه روسهاازظهورنمودن دستهٔ کشتیهای جنگئی ژاپون درپیشگاه (ولادیووستوق) که یگانه نقطهٔ استنادشان درساحل بحرمحیط است ازغفلت وکاهلی برامده بکامل ساختن نقصانهای استحکامات ساحل بندرگاه مذکوربه‌صرف کردن سعی وغیرت آغازنهادند .

محول شدن دستهٔ کشتیهای جنگی پورآرتور

درزیرکوماندانئی امیرال ماقاروف

« امیرال ماقاروف » کپتان بسیارصاحب شهرتیست که درینبارازطرف

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 47 of 264

دولت روسیه برای اخذانتقام مصائبی که برروسها درپیشگاه (پور آرتور) رسیده مأمورشده‌است. این کپتان صاحب‌شهرت در(پترسبورغ) بعدازانکه درحضوریك پاپ بزرگ که به‌اعتقاد خودشان گویابراحوال غیب واقف‌بود ژانویز.مین عبودیت‌شده‌ودرحق‌خوداز ودعاها گرفته ازمیان آوازهٔ تحسینها و آفرینهای یك‌جم‌غفیری براه برامده بوده. مومی‌الیه درداخل قارهٔ بسیار مزین ومطنطن ریلیکه بردوخط آهنین که سیبریارا ازیکسر بدیگرسر قطع نموده بوددر(٤)مارچ به (خاربین) مواصلت‌یافت. شهر(خاربین) چون از آمدن امیرال مذکور خبردار بود ازانسبب ایستگاه راه آهن‌بابیرقهای روس‌وسبزه‌ها وگلها آراسته شده بسیاری ازمردم‌کوماندان‌نودستهٔ کشتیهای جنگی اقصای شرق رابکمال بیصبری انتظارمیکردند. امیرال درایستگاه راه آهن بمراسم استقبال بسیاردیدبه داری‌مظهرگردید بعد ازانکه یك‌کمی دراستاسیون آرام گردیکسربسوی (موکدن) حرکت نموده. درانجانیزیکشب گذرانیده وبوالئی عمومی‌ملاقات‌ومذاکرات دوردرازی‌کرده‌صبح‌وقت رهسپارگردید،ودر (٨)مارچ به (پور آرتور) واصل شد.

مومی‌الیه ازهرجازیاده درنجابه استقبال‌بسیارشعشعه داری‌مظهرگردید هنگامیکه امروکوماندانی بدست‌ادارهٔ مومی‌الیه درامد بحقیقت که دستهٔ کشتی های جنگیٔ پور آرتورسراسردیگرحال، ودیگررونقی پیدا کرده. این‌کو ماندان جسوروصاحب عزم باین‌یك‌خوب میدانست که یك دستهٔ کشتیهای جنگی اگرچه آنقدرقوتی هم نداشته باشد که دردریای واسع بادشمن مقابله کندباز هم دایمدافعهٔ‌مطلقه را اختیارکردن آن‌چنان‌خطای فاحش‌وبزرگی شمرده میشودکه مافوق آن متصورنیست!

« امیرال‌شتارق »که سلف‌امیرال(ماقاروف)است درعدم‌فعالیت، بدرجهٔ پیشرفته بودکه درخصوص تعمیرات لازمهٔ سفائن خسارزده‌نیزبدرجهٔ شاید

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 48 of 264

وبایدتشبث نموده بود .

امیرال (ماقاروف) برسیدن دربور آرتوردرحال باتلگراف از ممالك روسیه بصدها استادکاران ماهررا طلب نمود وازماشین خانه‌های بحری اورو پای روسی بسیاری ازاسباب های لازمهٔ واپورهای جنگی مختلف الاقسام را برای احتیاط جلب کرد . ازچینیان عملهٔ بسیاری رادرداخل بندرگاه بکار انداخت . حوض که در (پور آرتور) موجودبودخیلی کوچك بودوزره پوش بزرگ دران نمیگنجید ! لهذا بحفرکردن یك حوض بزرگ که زره پوش های جسیم برای تعمیردران بگنجد تشبث نمود . اما درینخصوص سعیهای که صرف گردید بیك نتیجهٔ موفقیتی منجر نشد .

امیرال (ماقاروف) مدخل بندرگاه رادرزیر نظارت و آگاهی خوبتر وبیشتری بگرفت . پروژه کتور های الکتریك رادرطرفین مدخل بیشتر گردانید . برای دفع کردن تشبثات دشمن ازطوپهای خفیف طوپخانهای متعددی دراطراف سواحل بندرگاه تشکیل داد . پیش ازان درشبها خدمت دیده بانی پیش رونیزموافق مطلوب جریان نه مینمود . امیرال (ماقاروف) دربندرگاه بیرونی خدمت دیده بانی پیش رورابصورت منتظم ودائمی ترتیب داد .

« ماقاروف » ازروزی که به (پور آرتور) رسید رخنهای زره پوش (ره تویزان) را نیزموقتاً بانخته ها گرفته وطوپهای سنگین وبزرگ آنرا کاملاً بیرون برآورده تابداخل بندرگاه بشناوری برسانید .

زره پوش (ره تویزان) رابیك کشتی ربط دادند وچون ازمدخل بندرگاه بکمال سنگینی وعظمت حرکت می نمود زنگهای همه سفائن حربیه متعاقباً نواخته میشد ؛ و درساحل هزاران مردمان جمع آمده [هوررا] میکشیدند ؛ واین کشتی دیو آسادرمیان این صداها دربندرگاه داخل میشد : اسم [ره تویزان] که پیش از (۱۱۵) سال در دفتر تمام قوای بحریهٔ

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 49 of 264

روس بکمال شان وشرف ثبت شده بود درشب (۹) فبروری (۱۹۰٤) بنابروقوع شبخونی که ازطرف ژاپونها اجرا شد ازنظر اعتبار افتاده برای همه دستهٔ کشتیهای جنگی روس یك علامت مصائب مشئومهٔ شده بود .

درهنگام وصول [ماکاروف] به (پور آرتور) احوال معنویهٔ دستهٔ کشتیهای جنگی (پور آرتور) نیزخیلی پریشان بود. افرادوافسران دستهٔ کشتیهای جنگی که تابه آنوقت بغیرازبی موفقیتی وناکامی دیگرچیزی ندیده بودند امن واعتمادخودشانرا ازسلاح ونفسهای خودسراسرغائب کرده بودند. اینهم یك چیزی طبیعی ایست زیرا آنها افرادبحریهٔ روس نی، بلکه مکملترین مرتبات دنیانیزهرگاه دریك عطالت ومسکنت دائمی بمانندوهرآن ازطرف کشتیهای دشمن بتهلکهٔ بومباردمان معروض شوندهیچ شبهه نیست که همه غیرت و فعالیت ، وجله قوهٔ معنویه وجسارت خودشانرا غائب خواهند کرد .

افسران وافراد میگفتند (که هرساعتی که مادرینجابصورت عاطلانه بگذرانیم ژاپونها برمایك درجه فائق ترمیشوند.)

افرادبحریهٔ روس درخصوص تعلیم وتربیه نسبت بمرتبات دستهٔ کشتی های جنگی ژاپون خیلی دونتروفروتربود. بعدازاعلان حرب وخسارت یافتن دستهٔ کشتیهای جنگی روس درلنگرگاه داخلی پهنته ها ساکنانه و عاطلانه بیکار گذرانیدند. حالآنکه دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون همه بحر اصفررایك جولانگاه دائمی ساخته بودند .

درمابین قیمت عسکریهٔ مرتبات این دودستهٔ کشتیهای جنگی فرق و نسبت بصورت فوق العادهٔ تزایدکرده بود .

این است که دستهٔ کشتیهای جنگی روس بهاینچنین حال نومیدی وپریشانی اوفتاده بودکه درین زمان امیرال [ماکاروف] به (پور آرتور) مواصلت کرده بغیرت وفعالیت عادیهٔ خوداحوال معنویهٔ معیت خودرا تاممکن مرتبه اصلاح نموده

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 50 of 264

تشبث ژاپونیا برسد کردن مدخل

پورآرتور را باطوپیل

۱۰ مارچ —

شناور شدن «ره تویزان» ، وفعالیت کوماندان جدید ژاپونها را دانستا نده بودکه بعدازین روسهادردریاازسکون وعطالت فارغ خواهند شد .

اگرچه ژاپونها میدانستند که دستهٔ کشتیهای جنگی (پورآرتور) بادستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون دربحرفراخ وواسع نجه زدن نخواهند توانست . ولی باوجود آنهم ازبعضی تعرضات ناگهانی روسهابی اندیشه نبودند . وچون تابحال دربحراصفر بهیچ یك مشکل ومانعهٔ دوچارنشده بودند . و آزادانه حرکت داشتندعلی الخصوص که درسواحل (کوریه) مسئلهٔ بیرون برآوردن عسکرسراسرموقوف برآزادی حرکات وبی اندیشه بودن ازتعرضات دستهٔ کشتیهای جنگی روس میبود، ازاینرودرباب رفع کردن این اندیشه ازتفکر وملاحظه هیچ گاه فارغ نمیبودند .

ژاپونها کشتیهای ناقل عسکرخودشا نرا تنهابه (شه مولپو) نی بلکه به «شینامپو» نیزخالی میکردند، که ازاین شینامپوتابه دستهٔ کشتیهای جنگی (پورآرتور) «۱۹۰» میل بحری مسافه موجود است . پس به اینسبب تهلکهٔ ملحوظه بیشترمیشد .

لهذاامیرال (توغو) بازتشبثات سدکردن مدخل بندرگاه (پورآرتور) راسرازنوتصمیم نمود . اماچون ازیك طرف وقت مساعد نبود و ازدیگر

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 51 of 264

طرف کشتیهای آتش غرقی به آسانی تدارك نمیشد مشار الیه مجبور گردید برینکه بطور پیل مرا جعت نماید .

در (۱۰) مارچ دودستهٔ کشتیهای جنگی که مرکب از کشتیهای تارپیدوی مخرب بودترتیب داده شده، یکچند دقیقه بعداز نیمشب به لنگرگاه خارجی که از کشتیهای دشمن خالی بودنزدیك گردانید، مع هذا سفائن مذکوره ازطرف پروژه کتورهای دشمن کشف گردیده ازطرف استحکامات ساحل درحال بزیر آتش شدیدی گرفته شدند .

ازین دوفرقه مخربهای طور پیدو (آقه یونو) ، (ساسا نامی) ، « او زوغومو » نامان کشتیهایی که فرقهٔ اول راتشکیل میدادند بگله باری استحکامات سواحل پروانکرده درمواقع مختلفهٔ مدخل لنگرگاه بوضع کردن طور پیلهای ثابت آغاز نهادند .

فرقهٔ دومکه از (آساشیو، وقازومی ، و آقانزوکی) نامان کشتیها مرکب بود ، برای ستر واخفانمودن عملیات فرقهٔ اول را ازمخربهای روسی درجهت غربی دماغهٔ « لیائوتیشان » رفته اخذ موقع نمودند .

بعداز نیمشب شش عدد مخربهای روس که « ولاستنی » و (وه نوچیتلنی) و [به ستراشنی] و (بوینو سلوی) و « ره چیتلنی » و (سترهغوجی) بودند برای کشف کردن قوت ومعلوم کردن مقصد حرکت ژاپونها از لنگرگاه داخلی بیرون برامدند . ودرساعت چاردرجنوب دماغهٔ (لیائوتیشان) باسه عدد مخربهای سالف الذکر ژاپون که درانجا اخذ موقع کرده بودند بجنگ آغاز نهادند . هنوز سپیدهٔ صبح نودمیده بود که درمابین کشتیهای طور پیدوی طرفین ازمسافهٔ بسیارنزدیك محاربهٔ خیلی شدید طوپچی بوقوع امد .

ایمحاربه که بقدر (۲۰) دقیقه امتدادورزیده است اززبان یك روسی که حاضربوده بدینوجه حکایت میشود :

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 52 of 264

« کشتیها بیکدیگر خود آنقدر نزدیك شده بودند که مرتبات روس به کشتیهای ژاپون بدست گلهٔ بم می انداختند . ولی این بم ها بسببی که بتاقی شان در نمیگرفت هیچ ضرر به ژاپونها نمیرسانید . اما گله های طوپ بصورت مکمله اجرای تخریبات مینمود . کشتیهای طرفین بتأثیر گله های همدیگر غربال آسا شکاف شکاف شدند . »

ازراپوری که امیرال (توغو) درحق اینواقعه نوشته است چنان معلوم میشود که کشتیهای روس درمحاربه خیلی خسارت زده شده اند ویکی از میان آنها بیکار و بحرکت مانده ویکی درگرفته است . ولی کشتیهای ژاپون هیچ یکی بدرجهٔ که ازمحاربه خارج بمانند خسارزده نشده است .

روسها باوجودیکه دومثل ژاپونها بودند ازحرکت قطعی احتراز کرده اند . وطرفین باختیار خود ازهمدیگر جداشده اند اینمسئله خیلی غریبست که درأثنای چنین محاربهٔ شدیدطوریکه ازینقدرمسافهٔ نزدیکی اجرا بشود؛ واز طرفین هیچ یکی بخسارت عظیم وجدی گرفتار نیایند ؟ اگرچه تاریکی نیزیك قدری سبب عذر هست ولی کشتیهای روس که دومثل کشتیهای ژاپون بودند اگر بیکاره گی ، و بی مهارتی نمیداشتند البته ازین تفوق عددی خود استفاده کرده یك کاری ازپیش میبردند . والحاصل درمحاربهٔ کوچك بازافسران و مرتبات بحریهٔ روسی بیمها رتی وتردد ، وترس خود شانرا اثبات کردند . اما جای تعجب و حیرت اینست که کوماندان دستهٔ کشتیهای جنگی طوریپدوچون به پورآرتوربیامداز نشروٴاعلان دروغ مظفریت خود وبرهوا کردن یك طوریپدوی ژاپونی هیچ شرم نکرد !

درین اثنافرقهٔ دیگرطوریپدو وظیفهٔ خدمت خودرا که باشانیدن طوریپل بود در اطراف بندرگاه کامل کرده بود . امادرخصوص اینوظیفهٔ مهمهٔ مهلکه تابکدام درجه احرازموفقیت کرده باشند معلوم نیست . اینمسئله را

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 53 of 264

وقوعات آینده ظاهر خواهد ساخت !

این فرقهٔ طوربیل فشان، بساعت هفت صبح هنگامیکه از بندرگاه بیرونی میبرامد در راه به (ره چیتلنی) و « ستره غوجی » نامان دوطور پیدوی روس تصادف کردند. این طوربیدو ها بعداز محاربهٔ (لیائوتیشان) به پور آرتور عودت میکردند ، ولی ازضربهٔ مدهشهٔ محاربه سرسام ووالله شده از دیگر رفقهای خود جدا افتاده اند . ولی واأسفا که بازهم ازضربهٔ تأدیب ژاپونها تخلیص گریبان نتوانسته اند. چونکه فرقهٔ ژاپون بر هجوم کردن قرار داده کشتیهای روس را که آرزوی در آمدن بندرگاه راداشتند استقبال کردند. کشتیهای روسی ازمحاربه احتراز کرده تمام قوت خودرا بگریختن صرف کردند ، وبرای آسانی فرارخود ازهمدیگر جداشدند . بنابرین کشتیهای ژاپون نیز بجدا شدن ازهم مجبورشده دوعدد آنها در پی (ره چیتلنی) روسی افتادند . اما (سازانامی) ژاپونی بشدت تمام بر (ستره غوجی) روسی خودرا بینداخت ، وبمحاربهٔ بسیارشدید طوب آغاز نهاد . تجهیزات این دو کشتی به این نسبت بود : (ستره غوجی) یك عدد طوب ۵ ملیمترو و ۷ سانتیمترو ، وسه عدد طوب ۷ ملیمترو . و ٤ سانتیمترو میداشت . (سازانامی) ژاپونی نیزیك عددطوب ۵ و ۷ ، وپنج عدد طوب ۷ و ۵ سریع آتش راحامل بود .

کپتان (سازانامی) اولابه این فکرسلیمی افتاد که آتش تمام طوپهای خود رانتهابر ۵ و ۷ طوب بزرگ روسهاجمع و توحیدنمود . باینصورت درمدت بسیارکمی تفریهای طوپچی طوب مذکورراپکان یکان کشته ، وطوپ رابدرجهٔ که قابل استعمال نشود بخراب کردن موفق شد .

بعد ازین (سازانامی) به قوت طوپچی تفوق عظیمی بر (ستره غوجی) پیدا کرده آتش طوپ خود رابردیگراقسام حیاتیهٔ سفینه متوجه ساخت .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 54 of 264

یك گله ۵ و ۷ بخط آب کشتی روسی رسیده ماشین سفینه رانخریب وسفینه را از حرکت کردن غیر مقتدرساخت . طوپهای خفیف سفینهٔ ژاپونی نیز طوپهای ۷ و ٤ روسی رایکان یکان ساکت وخاموش نمود .

درینوقت یك حادثهٔ بوقوع آمده است ۵ تا به اینندم درتاریخ محاربات بحریهٔ جدیده امثال آن سبقت نکرده : چنانچه بعدازساکت کردن طوپهای دشمن (سازا نامی) خود ا بکشتی (سترہ غوجی) که ازحرکت ومدافعهٔ نفس خودعاجزبود دیواربدیوار نزدیك ساخت . وچون دوثلث مرتبات روس تلف شده بود هیچ کسی برای مقاومت ژاپونهادر کشتی دیده نمیشد. ژاپونهادر حالتیکه قه های بحری و طپانچه های شش تکهٔ شان را بدست داشتند بکشتی روسهاداخل شدند ، و هرطرف کشتی را جستجوکردند ولی درفقرهٔ ۵ باقی مانده گان کشتی التجابرده بودند داخل نشدند. بعدازان کشتی رابیك ریسمانی بخودبسته ، و بیرق ژاپونی رابران برافراشته بکشیدن آغاز نهادند . اگرچه (سترہ غوجی) را « سازا نامی » تابسیارجاها کشید ولی بمناسبت شدت طوفان و آب گرفتن بسیار کشتی ریسمان بریده شده سفینه به امواج دریاترك گردید . ازساعت ده یك ربع گذشته بودکه بابیرق ژاپونی درقعربحرغرق شد. روسهائیکه دراستحکامات ساحل بودندغرق شدن این کشتی رادیده بودند وچون بیرق ژاپونی بران بود کشتئی ژاپون گمان کرده همچنان اخبارکرده بودند . سفینهٔ دیگرروسی بعدازانکه دوچار خسارات جدی وعظیمی گردید بهرصورت که بود بفرارکردن موفق شد.

درین محاربه ضایعات ژاپونهانسبتهٔ بسیارجزویست . در سفینه های (سازا نامی) و « آقه بونو » تنها دونفرتلف ، وچارنفرمجروح شده اند. درزمان شدت محاربه (یامازاتی » نام صوبه داربحری با یکنفرعسکربکشتی « سترہ غوجی » برجهیده بطرف دنبالهٔ آن بیرق ژاپونی راآویخته است.

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 55 of 264

سفینهٔ مذکور وقتی که ضبط گردید منظرهٔ خون آلود سطح آن بسیار فجیع و دهشت انگیز بود . درهر طرف جسد های پاره پاره شدهٔ دشمن دیده میشد ، وخود بدن وهر طرف واپور طور پیدوی مذکور بادانه های گله های دشمن شکاف شکاف شده خانهٔ زنبوری میماند .

و یس امیرال (ماقاروف) و ضعیت فلاکت دوطور پیدوی مخرب خودرا بمجرد یکه بدید ها ملاحظه با کروواز ورهای (نوویق) و « بایان » بالذات از بندرگاه بیرون برامد . اماچون درین اثنا دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون به بندرگاه بیرونی خیلی نزدیك شده بودند دو کروواز ور روسی (سترهٔ غوجی) رارهایی داده نتوانسته پیش از زوال درساعت هشت بی واصل شدن بمقصد باز ببندرگاه داخلی بعودت کردن مجبورشدند .

اینهم شایان دقت است که درانشب کروواز ورهای ژاپونی بقدر گله رس به پور آرتور نزدیك شده از انجا بگله ریزی آغاز نهادند . نظر به راپور امیرال (توغو) چنان معلوم شده است که بقوت ضیای پروژه کتور های الکتریك هدفهای نشانگاه های طوپهای مابخوبی دیده شده گله های کروواز ورهای ماکار گرومؤثر می افتادو بحقیقت که درانشب درپور آرتور بسیار انسانهای مقتول ومجروح درهرهرطرف افتاده بود .

امیرال (توغو) اگرچه میدانست که کروواز ورهابرشهرویااستحکامات خسار جدی و حقیقی نمیرساند ولی مقصد او ازین حرکت آن بودکه قوهٔ محافظه رازحمت بدهد ، وپریشان وسرگردان ساخته شورووله برپاکند . قسم کلی دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون تمام شب رادرنزدیك بندرگاه خارجی بسر آورده است .

وقتی که دنیابروشنیٔ صبح روشن شد امیرال (توغو) کروواز ورهای خودرابدوقسم منقسم ساخته یك قسم آنرابطرف خلیج (تالیه‌ن وان)

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 56 of 264

ودیگر قسم آنرا بسوی خلیج (غولوپینایا) فرستاده وظیفه وخدمت اینها این بود که درانطرفها اجرای کشفیات بکنندو درهرجا که هر کشتی روسی رابیابند بلافاصله هجوم برده تخریب نمایند . قسمی که بطرف (تالیه نوان) میرفتند درجوار جزیرهٔ (زان شان تان) یك وابور قرنطینهٔ روسی رایافته ها نلحظه آنرا غرق کرده اند .

قسمیکه درطرف سواحل غربی (پورآرتور) اجرای کشفیات و حرکات میکردند درخلیج (کبوتر) لاشهٔ (وه نوچیتلی) نام سفینهٔ مخرب طوربیدوی روسی رادیدند که بدنهٔ آن کاملاً در آب غرق شده بود ، وتنها دیرکهاودودکشهای آن از آب بیرون مانده بود .

خودامیرال (توغو) بادستهٔ کشتیهای جنگی زرهپوش بجهت غربی (لیائوتیشان) رفته وجبال مرتفعه راسیر کرده دریك موقعیکه از استحکامات ساحل دیده نمیشد لنگرانداز گردید . واز نجا باطوپ های (۳۰) سانتیمتروئی و (٥) ملیمتروئی درازبرشهروبندرگاه درونی بفن انداخت . مقوس به بومباردمان کردن آغاز نهادند . امیرال (توغو) سومین دستهٔ کشتیهای جنگی گرو وازورخودرادریك موقعی که مدخل بندرگاه دیده شود وازدائرهٔ تأثیر طوپ های دشمن خارج باشد گذاشت . این گرو وازورها نتایجی را که ازانداخت بحصول میآمد بواسطهٔ تلگراف بی سیم به امیرال (توغو) اخبارمیکردند .

بومباردمان پیش از زوال بساعت (۱۰) ابتدا کرده تابساعت یك بعداز زوال دوام ورزیده است . طوپخانه های روس به این آتش گاه گاه جواب داده اند .

ژاپونها ازمسافهٔ (۱۲۰۰۰) متر (۱٥٤) دانه گله های بزرگ بفن انداخت مقوس انداخته اند . (ره توزان) ودیگر یکچند کشتی جنگی روس که در بندرگاه داخلی بودند از گله های کشتیهای ژاپون اگرچه خسارت زده شدند ولی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 57 of 264

این خسارات جدی نبود. روس‌ها ضایعات خودشان‌را به‌اینصورت نشان میدهند: دراستحکامات (۶) نفرمجروح، دردستهٔ کشتی‌های جنگی یك نفرمقتول، درشهر (۳) نفرمقتول، یك‌نفرمجروح.

درراپورت خود امیرال (توغو) نشانداده است. که بردستهٔ کشتیهای جنگی هیچ ضرری ازطوپ‌خانه های‌استحکامات دشمن‌واردنیامده‌است.

بعداز پیشین اقسام مختلف دستهٔ کشتی‌های جنگی ژاپون بازباهم یکجاشده همهٔ شان به‌اس‌الحرکات عودت‌کرده اند، ودرایام متعاقبه درافقهای (پورآر تور) هیچ دیده نشده‌اند.

این‌یك‌امر آشکاری‌بودکه ازمسافهٔ (۱۲،۰۰۰) متربومباردمان هیچ‌یك تاثیری حقیقی نخواهدبخشید. امامقصد امیرال (توغو) ازین‌بومباردمان دو چیزبود یکی آنکه برای‌انداخت ازمسافهٔ بعیدیك‌تجربهٔ اجرا کنددیگراینکه دشمن را سراسیمه وبیدل سازد.

راست ترش اینکه این بومباردمان یك رسم خوش آمدنی‌بود. که برای امیرال روسی ازطرف امیرال ژاپونی اجرا گردید. آن امیرال روسی که دو روز پیش ازین بقلعهٔ (پورآرتور) مواصلت کرده، ودردلها وفکرهای عمومی امیدفتوحات، ودرمساعی‌یومیه نشانهٔ حیات ودردریا و خشکه اثراقبال‌ونجات‌برپا کرده‌بود! لهذا امیرال‌ژاپونی‌به امیرال روسی‌یك تصویرمظفریت‌وبرای خوداویك مقدمهٔ مصیبت نشاندادن میخواست!

بحقیقت‌چون‌نظرشودهمچنین است: آن‌امیرال(ماکاروف) که بمظفریت وغلبهٔ اوهمه کس امیدوار بودندبعدازیوم‌ورودادوبه(پورآرتور) واقعهٔ جنگ طوربیدوهابوقوع آمده امیرال‌مذکوربکمال شجاعت‌وچابك‌دوی برای‌امداد طوربیدوهای‌خوددویداماواسفا که درمقابل قوت خصم زیاده ازنیم‌ساعت ایستاده شده‌نتوانسته‌بیك مأیوسیت عظیمی‌واپس‌به‌بندرگاه عودت‌کرده‌بوده

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 58 of 264

البته که این رجعت سریعه آمال وتخیلات بسیاری از امیدوران رامنکسر ومضمحل کرده خواهد بود .

این حوادث راامیرال (الکسیه ف) با این تلگراف نامه به چار عرض و اشعار کرده بود .

موکدن . ۱۱ مارچ

کوماندان دستهٔ کشتیهای جنگی امیرال ماقاروف از پور آرتور چنین مینویسد:

« شش سفینهٔ طوربیدو که در ۱۰ مارچ از بندرگاه بیرون برامده بودند باطوربیدوهای دشمن که درپی آنها کروواز ورها بودباهم تصادف نمودند . یکی یکبار درمابین طوربیدوهای طرفین محاربهٔ بسیار شدتناکی در گرفت . درین اثناطوربیدوی (ولاستنی) برطوربیدوی دشمن یك طوربیل (ویت هیت) انداخته یك کشتئی طوربیدوی دشمن را غرق نمود .

« اما مع التأسف که دروقت برگشتن طوربیدوهای مابه بندرگاه، سفینهٔ (سترهٔ غوجی) خسارات جدی وبزرگی برو برسید . ماشینش چون از کارو افتاد آهسته آهسته بغرق شدن رونهاد .

درساعت ۸ صبح پنج طوربیدوی دیگر سالماً عودت نمودند . هنگامیکه حال سفینهٔ (سترهٔ غوجی) رابفلاکت منجر دیدم برق خودرابر کروواز ور (نوویق) آویخته، وکروواز وربانان را بهمراه گرفته، به امداد سفینهٔ (سترهٔ غوجی) شتافتم .

اما چون پنج قطعه کروواز ورهای دشمن طوربیدوی مارا ازهرطرف احاطه نموده بودو کشتی های زرهپوش شان نیزدرنزدیك شدن بود کشتئی (سترهٔ غوجی) را که بقعر نایاب دریاغوطه خوار گرداب فنا گردیدرهانیده نتوانستم .

درساعت (۹) چارده قطعه سفاین حربیهٔ دشمن درپیشگاه (پور آرتور) جمع آمده از مسافهٔ بسیار دوربا طوپ های بزرگ چاپ شهررابه بومباردمان کردن آغاز نهاد .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 59 of 264

« سفاین حربیهٔ ما ازین بومباردمان خیلی کم و بی اهمیت خسارت یافتند . بناءً علیه هر آن بمحاربه کردن بادشمن بایك شوق وهیجان بزرگی حاضر و منتظر میباشند .

« در طوبخانه های استحکامات ساحل مادرجهٔ تنویرات بدرجهٔ فوق العاده میباشد . طوپ خانه ها منفرداً با آتش خودشان طوپیدوهای دشمن را بدور کردن مجبور نمود .

« درروز طوپهای قلعهٔ ما بشدت به آتش دشمن جواب دادن گرفت . ازین درجه مسافهٔ بعید معلومست که بومباردمان هیچ فائده وتاثیری ندارد بسیاری از مرمیهای دشمن از مسافهٔ (۱۲) کیلومتر و انداخته شده است .

« اینست وقوعاتیکه بعرض کردن آن بحضور ذات حشمتپناهی کسب شرف میورزم فقط »

دیده میشود که راپور نخستینی که امیرال (ماقاروف) نوشته نیز مانند راپور نخستین امیرال (الکسیه ف) حوادث بسیار تلخ و امیدشکنی را جامع میبا شد . حالا آنکه در (پترسبورغ) پیش از انکه برایددر حضور راهب بزرگ زانو بزمین زده بود ، ومظهر دعاو مواعید او شده بود ، واز طرف راهب مذکور به او توصیه شده بود که مانند حوادث های کدر آمیز (الکسیه ف) نی ، بلکه مژده ها وبشارتهای بسیار مرغوب وفرحت آمیزی باید که بفرستد . حالا آنکه وا اسفا که چنین نشد ! ..

ماقاروفیکه تمثال مشخص مظفریت دستهٔ کشتیهای جنگی بحر محیط کبیر شمرده میشد ، واز پترسبورغ تابه پورآرتور که میآمد درتمام گذرگاه اونشهٔ جاوید ، ودردلهای حسرت زدگان امیدهای جدید می بخشید ، هیچ شبهه نیست که البته بنوشتن سطرهای راپور خود خیلی منفعل وشرمگین بوده باشد ! ..

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 60 of 264

احوال بندرگاه پورآرتور

وکیفیت استحکامات ساحل آن

ازاحوال عمومیهٔ بندرگاه (پور آرتور) قبل ازین یك نبذهٔ بحث را نده بودیم، وگفته بودیم که بندرگاه درونی آن وسعت کافیه ندارد، وبندر گاه بیرونی آن نیزجامع شرایط لازمهٔ کامله راجامع نمیباشد، وازانرو یك بندرگاه مکمل عسکری شمرده نمیشود. درینوقت میخواهیم که این تفصیلات رانوسیع واکمال نمائیم:

مدخل این بندرگاه که شرقاً (کوه طلا) وغرباً (شبه جزیرهٔ پلنگ) ومنتهای شمالی آنرا یك دماغهٔ تنگ و سنگستانی تشکیل میدهد به درازی (۹۰۰) مترومیباشد، تنگترین محل آن همان جاییست که بدریای بزرگ و عمیق منتهی شده است، فراخی این محل (۳۰۰) متر است، و اوسعترین محل آن (۵۵۰) مترومیباشد که درو سط آبنامصادف شده است. حالا نکه در ینقطه قسمیکه برای سیرسفائن مساعدوکار آمدنی باشدهم بسیار تنگ وهم بسیار کم آبست. دروقت جذرعمق آب درنجاز (۵) تابه (۶) مترومیرسد. ازین سبب درینوقت نی بلکه در هرزمان نیزسفائن جسیمه ازنجا به بسیار مشکلات میگذرند. نظربقول یك افسربحریهٔ المانی که بسیاروقتها در (پور آرتور) مانده بودگویا مانورهٔ بیرون بر آوردن یك کشتی زره پوش صنف اول به یکچند ساعت اجرامیشود. علی الخصوص که گاهی بعضی کشتیها در میان این آبنابریگهابند مانده بسیارروزهاراه راسدود میدارد. تابزمان اعلان

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 61 of 264

حرب اگرچه یك قسمی ازین محذورات رفع نموده شده بود ولی باوجود آنهم حرکت برامدن ودرامدن کشتیهابه آسانی اجرا نمیشد .

بنابرین احوال مدخل دستهٔ کشتیهای جنگی روس بکمال سهولت ازین مدخل برامده نمیتوانست . این ست که بندرگاه (پورآرتور) ازنقطهٔ نظر عسکری محذورهای بزرگی دارد .

یکی ازدو قسم که بندرگاه داخلی ازان ترکیب یافته (لنگرگاه شرق) است که دردامن (کوه طلا) واقع شده است . دیگرقسم (لنگرگاه غرب) است که از (نیم جزیرهٔ پلنگ) اول بسوی غرب وبعدازان بسوی جنوب ممدود گردیده است . (بندرگاه شرق) عبارتست ازیك حوضهٔ پنج گوشه که طول آن در زمان جذر (۵۲۵) ، و عرض آن « ۳۱۰ » ، وعمق آن (۵) مترومیباشد . این عمق تنها درزمان مدبرای زره پوشها کافی میآید . سفائن جسیمه وقتیکه بدرامدن تعمیرخانه مجبور گردند درین بندرگاه میدرایند درین بندرگاه تنهاده کشتی گنجایش درامدن رادارد .

« بندرگاه شرق » دایرآمادارپایك (ریختم) — یعنی دیوارسرك سنگ بستی که سفینه هابه آن نزدیك شده با خشکه اتصال می یابند محاط میباشد . در گوشهٔ شمال شرقی بندرگاه یك حوضی موجود است که تنها گرو وازور هاازان استفاده کرده میتوانند . این حوض بواسطهٔ دوعدد ماشین مخصوص درظرف (۹) ساعت سراسر از آب خالی میشود . درکنارشرقی آن برای طورپیدوهانیزیك تعمیرخانه موجود است .

در جهت شرق (لنگرگاه شرق) تعمیرخانه های کشتیهاوانبارخانه ها، ودکانها ، و مخزنها موجود است ، ودرساحل شمال آن شهر(پورآرتور) افتاده است . جهت غرب بندرگاه با خط شمندو فری که ازروسیه آمده است منتهی میباشد . یك شعبهٔ این خط راه آهن برسرك سنگ بستی که

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 62 of 264

دایر آمادار بندرگاه را احاطه کرده است دور میکند .

(لنگرگاه غرب) بسیار واسعست ، قسم شرقی آن (۲،۰۰۰) مترو طول . و (۱۵۰۰) متروعرض دارد . قسم جنوبی آن زیاده از (۲،۰۰۰) مترو طول ، و « ۷۵۰ » متروعرض را مالك است . این حسابها درزمان مد است ، امادرزمان جذرنصف آن خشکست .

روسها درسنهٔ « ۱۹۰۱ » به کندن اینجاها آغاز کرده اقسام شرق ، و شمال (شبه جزیرهٔ پلنگ) رابحالتی که قسم کلنی دستهٔ کشتیهای جنگی روس را استیعاب کرده بتواند آورده اند ، وکشتیهای زرهپوش درعین جالنگر انداز میباشند . ولی باوجود آنهم اقسامی که کنده وپاك شده اند چون کنجا یش همه دستهٔ کشتیهای جنگی هاراندارد ازانرویکی از نقصانها ومحذورات بندرگاه قلعهٔ (پور آرتور) که شهرت مکملیت آن و لوله انداز آفاق است شمرده میشود .

درساحل جنوب (بندرگاه غرب) چینیان پیش ازین برای طوربید هایك حوض مخصوص ، ویك مگازهٔ طوربیل ساخته بودند . ژاپونها درسنهٔ ۱۸۹۵ آنهاراخراب کرده بودند . ودرسنهٔ ۱۸۹۸ سراز نوباز تعمیر یافته اند .

(لنگرگاه خارجی) اگرچه برای لنگراندازی کشتیها خیلی مساعد ومفید است ولی چون به بادهای مدهش شرق وجنوب معروض میباشد کشتیها دران آرام نمیتوانند . درموسم تابستان چون بادهابه بسیار شدت میوزد کشتیها مجبور میشوند که لنگربرداشته ازبندرگاه خودرابدریای فراخ بکشند تا آنکه بادآنهارابسنگلاخهای ساحل نزند .

درسنهٔ ۱۸۹۸ دراثنای بادیك واپور جنگی بزرگ طوپ کش چین که درین بندرگاه بود با (۱۳۰) طایفهٔ خود غریق لجهٔ گرداب فنا گردیده است ، وازهیچ طرف به امداد ومعاونت اوکسی رسیده نتوانسته است .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 63 of 264

کذالك به تجربه ثابت شده است که درموسم زمستان نیز بخشکه خنکهای اینجا طاقت آوردن نیز ممکن نمیشود . بنابرین اسباب حاد کشتی های جنگی که درین (بندرگاه خارجی) باشند دوهیچوقت از حالتی که به دریاهای فراخ باشند فرق ندارد .

« استحکامات ساحل» خیلی مکملست . تشکیلات طبیوغرافیهٔ (بور آر تور) برای تشکیل قلعهٔ بسیار مکمل بحری خیلی مساعد خلق شده است .

دروسط (نیم جزیرهٔ پلنگ) به بلندئی (۱۵۰) متریك کوهی موجود است که آن را (کوه پلنگ) مینامند . ازسراین کوه چون نظرشود دائرهٔ نظر بسیار وسعت پیدا میکند . حوضهٔ شرق (بندرگاه داخلی) را (کوه طلا) که به بلندئی (۱۱۰) متروست ازدریا تفریق میدهد که درپیش روی این کوه یك برامده کئی پیداشده است وبران قلعهٔ منار الکتریك موجوداست . درجهت شرق کوه طلا یك صف تپه های پست وبلند دیگری نیز میباشد که در آخر به (کوه صلیب) منتهی میشوند .

این است که برین منطقهٔ اراضی که تعریف آن ذکر شد دراول امر چینیها بتعرفت (خانه کن) نام برکد — یعنی غند مشر — (پروسیایی) سیزده عدد استحکامات منتظمهٔ مستحکمهٔ دایمی ساخته بودند که هشت عدد آنها در (نیم جزیرهٔ پلنگ)، وپنج عدد آن ها در شرق (مدخل لنگرگاه) بنایافته شده بود . مؤخراً روسها (۲۲) عدد طوپ خانه های استحکامات دایمئی خود را بروجه آتی توزیع وتقسیم کرده اند :

درشبه جزیرهٔ پلنگ : (۱۰) طوپخانه : جملةً (۵۷) طوپ:

(نمبر۱) (٤) عدد طوپهای دوراندازصحرائی (۹) فوطی .

(نمبر۲) (۵) عدد طوپهای (قانه) (۱۵) سانتیمتروبی .

(نمبر۳) (٤) عدد طوپهای (دراجه) (۹) فوطی .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 64 of 264

(نمبر٤) (٨) عدد (خمپاره)های بم پران که آنرا (هاون) (مینامند با(٢) عدد طوپهای (٥) سانتیمتروبی .

(نمبر٥) (٥) عدد طوپهای (٢٥) سانتیمتروبی، و(٢) عدد طوب (٥،٧) سانتیمتروبی ؛

نمبر (٦و٧) (٤) عدد طوب هاون (٢٧،٥) سانتیمتروبی ، و(٨) عدد هاون (٢٢،٥) سانتیمتروبی .

نمبر (٨)(٦) عدد هاون (٢٢،٥) سانتیمتروبی و(٢) عدد طوب (٧و٥) سانتیمتروبی ؛

نمبر (٩) (٥) عدد (١٥) سانتیمتروبی طوپهای دراز (قانه) .

نمبر(١٠) (٢) طوب(٥،٧) سانتیمتروبی .

این طوپخانه‌های استحکامات (شبه‌جزیرهٔ پلنگ) که نمبروار مذکور گردید باطوپهای سنگین ومیانه چاپ خود، منطقهٔ نحرقی پیش روی خودرا کاملاً درزیر آتش میدارد . یکچندی ازین طوپها تا (خلیج کبوتر) که بقدر (٨) کیلومتر ومسافه دارد به آتش خود اجرای تأثیر مینمود . طوب های سنگین وبزرگ چاپ مسافات بعیده را درزیر تأثیر میگرفت، وطوپهای خفیف میانه چاپ این استحکامات ها هجومهای نزدیك کشتی های دشمن را مدافعه ، وسواحل را محافظه میکردند .

در کوه طلا

(٧) طوپخانه جمله (٣٦) طوب :

نمبر(١١) (٤) عدد طوب (١٥) سانتیمتروبی .

این طوپخانه مدخل بندرگاه راوهمهٔ بندرگاه غرب ، وخط مدافعهٔ بری رادرزیر آتش میگرفت .

نمبر (١٢) طوپچی شهراست : (٢) طوب ٧ ، ٥ سانتیمتروبی .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 65 of 264

نمبر (١٣) (٦) عدد هاون ٥ ، ٢٧ سانتیمتروبی ، و٢ عدد طوپ ٥،٧ سانتیمتروبی .

نمبر (١٤) ٢عدد طوپ ٥،٧ سانتیمتروبی .

نمبر « ١٥ » ٥ عدد طوپ ٢٥ سانتیمتروبی .

نمبر ١٦ ٥ عدد ١٥ سانتیمتروبی ازطوپ های (قانه)

نمبر(١٧) ٦ عدد ٥، ٢٢ سانتیمتروبی ، و٢عدد ٥،٧ سانتیمتروبی .

نمبر (١٨) ٤ عدد (٩) فوطی .

این طوپ خانه های استحکامات کوه طلا باطوپهای سنگین ووسط چاپ خود تمام منطقهٔ دریایی را که در پیشگاه اوست وجبهه های شرق ، وشمال ، وشمال غربی رادرزیر آتش گرفته میتوانست .

(در جبل صلیب)

(٤) طوپ خانه جملتهً ٢٧ طوپ :

نمبر(١٩) ٥ عدد١٥ سانتیمتروبی طوپ های (قانه)

نمبر (٢٠)٥عدد٢٢سانتیمتروبی هاون،و٢عدد٥٧سانتیمتروبی طوپ .

نمبر(٢١)٦عدد ٢٢سانتیمتروبی هاون،و٢ عدد٥،٧ سانتیمتروبی طوپ .

نمبر(٢٢)٥عدد٢٢سانتیمتروبی هاون،و٢عدد٥،٧ سانتیمتروبی طوپ .

این استحکامات خلیج(تاجه)رابصورت،دهشانه درزیر آتش میگرفت .

تصور افسر پروسیایی درباب انشا کردن استحکامات دائمی(پور آرتور) بدینصورت بود که مذکورشد . واین انشاء آت بصرف کردن(١٥)ملیون روبله که تخمیناً (٢)ملیون لیرای عثمانی میشود درظرف پنج سال بختام میرسید .

بهانشاء آت تحکیمیهٔ قلعهٔ (پور آرتور) درسنهٔ ١٨٩٩ ابتداورزیده شده است اما چون دولت روسیه ،مبالغ مخصصهٔ مذکوره رارسانیده نتوانست انشاء آت بصورت ،مکمل بسر نرسید دروقتیکه اعلان حرب میشد احوال استحکا

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 66 of 264

مات ساحل به اینصورت ذیل بود :

استحکامات نمبرهای [۲ ، ٦ ، ۷ ، ۹ ، ۱۳ ، ۱۵ ، ۱۹] ساخته وحاضر و آماده بودند .

استحکامات نمبرهای [۱ ، ۳ ، ٤ ، ۵ ، ۱۲ ، ۱٤ ، ۱٦ ، ۱۷ ، ۱۸ ، ۲۰ ، ۲۱] بطرز موقت انشاشده اسباب ما لزمهٔ آن بسبب فقدان مالی مکمل نشده بود .

استحکامات نمبرهای [۸ ، ۱۰ ، ۱۱ ، ۲۲] هنوز هیچ به انشاء آن آن آغاز نشده بود . (۱)

(۱) بسوی نقشهٔ (پورآرتور) دیده مطالعه فرمائید !

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 67 of 264

هجوم ژاپونیان در (۲۲) مارچ بر پور آرتور

امیرال (ماکاروف) باوجود یکه میدانست که ژاپونها در بندرگاه داخلی طوربیل افشانده اند باز هم با ٤ زرهپوش، و ۲ کروازور، ویکچند مخرب طوربیدو در ۱۳ مارچ بندرگاه داخلی را ترك کرده بدریای فراخ برامد، ویك مانوره — یعنی قواعد بزرگ نظامی بحری اجرا نمود. واین حرکات بیرون برامدن واستکشافات روسها بلافاصله بکچندروز دوام نمود. امامقصد (ماکاروف) تماس کردن با کشتیهای مهاجمین نبود. بلکه از یخروج واستکشاف مراد این بود که کروازورهای ترصدژاپونها را یکقدری دور کند؛ وبه اینصورت سوء تاثیرات وبیدلئی که ازسبب سکونت وعطالت برافسران ومرتبات کشتیهای روس پیداشده است تا یکدرجه رفع وازاله نماید.

ازین حرکات استکشافیهٔ روسها چنان معلوم شد که طوربیلهای ژاپون تنها در مدخل، وجوار آن نی، بلکه بندرگاه خارجی را هم درتهلکه انداخته است. واز بنست که امیرال (توغو) قرارداده است که اول به انداخت مقوس دستهٔ کشتیهای جنگی روس را مجبور کند که از بندرگاه داخلی بیرون برایند، بعدازان به انداخت مستقیم اورا به منطقهٔ که طوربیل افشانده شده است جلب نماید.

در ۱۳ ماه مارچ اگرچه درما بین کروازورهای ژاپون ودستهٔ کشتی های جنگی روس بقدر بیست سی گله ردوبدل گردیده است اما قسم کلی تماس پیدانشده است. زیرا قسم کلی بعداز بومباردمان (پور آرتور) برای اکمال نواقص خود به (ساسه بو) عودت کرده بودند. دران اثنا امیرال (قامیمورا) نیز از استکشافات بیفائده که بمقابل بندرگاه (ولادیووستوق) اجرا نموده بود عودت

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 68 of 264

کرده به (ساسه‌بو) آمده بود .

در ۱۹ مارچ بوقت شام هردو دستهٔ کشتی‌های جنگی ژاپان، باتفاق همدیگر برای اجرای پلانی که پیش ازین مذکور گردید بر پورآرتور حرکت کردند .

در ۲۲ مارچ بعد از نیمشب دوطور پیدوی ژاپون بر کشتی‌های دیده بان روسی که در بندرگاه خارجی بودند بشبیخون بردن تشبث کردند، ولی از طرف بروزه کنتورهای الکتریك کشف گردیده وبزیر آتش گرفته شده برجعت کردن مجبور شدند . صبح بساعت چارباز همین دوطور پیدویك طور پیدوی سوم را باخود همراه گرفته بفکر اینکه از رخاوت وسستی که از هجوم اول بردشمن وارد آمده باشد استفاده کنند سر از نو باز هجوم بردند ولی باز موفق نشده برگشتند .

بوقت سحر دستهٔ کشتی‌های جنگی ژاپون که از ٦ زرهپوش، و٦ گرووازور زرهپوش ، و۸ مخرب طور پیدو مرکب بود بر سه فرقه منقسم، واز سه استقامت های مختلف یکی یکبار در پیشگاه پورآرتور پدیدار گردید ! ساعت ۹ بود که دستهٔ کشتی های جنگی زرهپوش وطور پیدو درمابین (لیائوتیشان)، و (خلیج کیوتو) رسیدند . دستهٔ کشتیهای جنگی گرووازورها در اول امر خارج ازمنزل طوپهای استحکامات ساحل بدوفرقه منقسم گردیده یکی درجنوب مدخل ودیگری درجنوب شرقی آن اخذ موقع نمودند . زرهپوشهای (فوجی) و (یاشیما) مانند بومباردمان اول باز درپشت سلسلهٔ جبال (لیائوتیشان) درامده به انداخت قوسی ازپشت کوه شهر ولنگرگاه را بزیر آتش گرفت .

روسها چون درکشتی بی حرکت (رتویزان) و بعضی استحکامات ساحل که به استقامت کوههای (لیائوتیشان) بود بعد از بومباردمان اول ترتیبات انداخت مقوس را حاضر و آماده کرده بودند . لهذا در پنبار روسها نیز به انداخت مقوس مقابله کردند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 69 of 264

کروازورها، وزرهپوشهای روس بنابرین بومبارد مان بندرگاه دا خلی را ترك داده، درحالتیکه زرهپوش (آسقولد) بیرق کوماندانرا حامل بود به پیش افتاده، ازمدخل بیرون برامدند، وازطرف کروازورهای ژاپون به آتش بسیار شدیدی استقبال شدند.

قبل ازوال ژاپونها آتش خودشانرا قطع کرده آهسته آهسته یکسر بسوی جنوب شرق رجعت نمودند. مقصد اساسی ژاپونها که جلب نمودن دستهٔ کشتیهای جنگی روس را بمنطقهٔ طورپیل بودحاصل نشد.

یکی ازکپتانهای بحریهٔ ژاپونی که (یزوطاقا) نام دارد، ودرین جنگ درکشتیٔ زرهپوش (فوجی) بوده است در ذیل مشهودات یومیهٔ خود تفصیلات این بومبارد مانرا چنین مینگارد:

«طور پیدوهای ما که بشب هجوم برده بودند رجعت کردند. ازطرف سفینهٔ امیرال اشارت شدکه یکسر بسوی استقامت جزیره های (لیاتوتو) حرکت شودبعد ازتبلیغ شدن این امردستهٔ کشتی های جنگی یکسر بسوی منزل آتش بحرکت آغازنهاد. ما — یعنی (فوجی) و «یاشیما» امرگرفته بودیم که درپشت سلسلهٔ کوه لیاتوتیشان رفته ازانجابرشهر وبندرگاه گله ریزی مقوس اجرا نمائیم لهذابه آنجارفته برای خود یك موقع مناسبی انتخاب کر دیم. بسبب دوربودن مسافه بزرگترین ودرازترین طوپهای خودرا تاکه ممکن بودسربالا کرده به آتش آغازنهادیم. هردوکشتی مابنوبت آتش میدادند، وبه نقشه وبلان نظردو خته همیشه یك یك منطقهٔ معین شهروبندرگاه را درزیر آتش میگرفتیم.

«این راهم مشاهده کردیم که سفینه برای اینچنین انداخت. روبالاخیلی مساعد نیست. چونکه به انداختن هر مرمی هرقسم این کشتیهای جسیم جداجدا لرزه میدرامد. وصداهای مدهشی ازاعضای آن میبرامد.

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 70 of 264

« بعد ازاندا ختن مرمی دوم تلگراف بی سیم ایخبررا آورد :

« از کروازور « آقاشی »:

« مرمی دوم ۵۰۰ متروبه پش روی هدف افتاد . استقامت پهلو راست مینماید . »

« امیرال (توغو) سه قطعه کروازورزرا به برابری مدخل بمسافهٔ ۱۳ کیلومتروامر اخذ نمودن موقع راداده بود تا آنکه نقطهٔ اصابت گله های مارا دیده بواسطهٔ تلگراف بی سیم بماخبرید هند .

« بعد ازانداختن یك مرمی (یاشیما) تلگراف بی سیم باز ایخبررا آورد:

« گله برشهر اصابت نمود ؛ برهمین نشان بر آتش دوام ورزید ! »

« کشتی [یاشیما] رادر انداخت تقلید کرده باطوپهای سنگین ووسط چاپ خود به اجرای آتش سریع وشدیدی آغاز نهادیم .

« سفینه میلرزد ، وفریادها میبرارد ، صداهای مانشسته ، ومانند یك ماشین جانداری همهٔ مامتصل کوشش میورزیدیم گله های که از (پور آرتور) انداخته میشد چون یکی برمااصابت نمیکرداز اتر ومغرور ومفتخرمیبودم که بناگهان یکی یکباردرهواالول یك صفیری ، وبعد ازان مدهش یك صدمهٔ شنیده شد. بعدازان یك دودزنگاری رنگی مارااحاطه ، ویك ستون جسیم علو بهوا برامد . درین آن ندانسته ام که چه کرده ام . وقتیکه بخود آمدم خود رادر خسته خانهٔ کشتی یافته ام که سرم درمیان یخها گرفته بسته شده بود!دو کتور گفت که یك مرمی چاپ بزرگی درمابین مرکز ، و قلهٔ زرهپوش سفینه اصابت کرده است . من زخمدار گله نبودم ؛ ولی بنابر تضییق شدید هوا بی اختیاربیهوش شده به پشت افتاده ام وسرم به دیوار قله خورده مجروح شده است .

« تجزیباتی که مرمی درسفینه اجرا کرده بود حقیقتاً خیلی مهم و

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 71 of 264

جدی بود : مرمی سطح کشتی راشکافته ، ودر طبقهٔ دوم هرچه که به پیش رویش آمده لیسیده برده است .

« مسند های سطح وابورا کثرکج شده ، وبعضی به بیرون انداخته شده بود ؛ درطبقهٔ دوم دوازده نفر قسماً پارچه پارچه شده ، وقسماً بصورت بسیارسنگینی مجروح شده بود . دردیوارهای سطح وابور ، وطبقهٔ زیرین آن لکه های خون ، وریزه های مغزسردرهر جاهرجادیده میشد . بعضی پارچه های مرمی مذکورازطبقهٔ دوم هم گذر کرده ؛ بدیوار هاوسقف ، وسطح طبقهٔ سوم نیزدرهرهرسوخلیده بود . برسطح وابور نیزیك رخنهٔ بجسامت غیرمتناسب گشاده بود ، وقسم های چوبین آنرا آتش داده بود . »

در (۲۶) مارچ ویس امیرال (ماقاروف) باهمه دستهٔ کشتیهای جنگی روس درپیشگاه جزیره های « میاتوتو » یك حرکت استکشافیهٔ اجرانموده . درنجا گرووارور (نوویق) بایك مخرب طوپیدوبیك کشتیٔ کوچك ژاپونی تصادف نمودند که این کشتی ملزمهٔ حربیه رابجزیرهٔ (حایانتو) ۵ موعد تلاقی دستهٔ کشتی های جنگی ژاپون است میبردند . سفینهٔ مذکوره رااولا پریسمان بخود بستند ، وبعداز آن مرتبات آنرا کشیده سفینه راغرق کردند .

تشبث کردن ژاپونیان باردوم برسد نمودن مدخل بندرگاه پورآرتور

در ۲۷ مارچ

این حرکات فعالانهٔ دستهٔ کشتیهای جنگی روس را ، و مسئلهٔ نقلیات عسکریهٔ ژاپونیانراچون امیرال (توغو) بزیر نظر دقت دراورد به اندیشه افتاد که هرگاه دستهٔ کشتیهای جنگی روس بحرکات فعالانهٔ روزمرهٔ خود بکارافتد مسئلهٔ اخراج نمودن عسکرژاپون درهر لحظه بزیر تهلکهٔ عظیمی خواهد بود ، لهذا امیرال ژاپونی بازدرصدد آن افتاده بازیکچند کشتیٔ رادرمدخل

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 72 of 264

بندرگاه «پورآرتور» غرق کرده دستهٔ کشتیهای جنگی دشمن رادردرون بندرگاه معطل وبیکار بگذارد .

دربنبار باز چهار کشتی دیگر تدارك کرده اینده درون آنها غیراز سنگ ومواد احتراقیه ، بسی نقبهای زیردریایی نیز گذاشته بودکه درمدخل بندرگاه افشانده شود . ودیگر اینکه دربنبار درمیان سفینه های مذکور طوپهای متعدد سریع آتش ۷ ، ۳ سانتیمتروبی نیز برای مدافعهٔ طورپیدوهای دشمن نهاده بود . ودرپی هر واپور دودوقایق بزرگ برای رهانیدن مغروقین بسته شده بود . وبرای محافظت ، وحمایت این کشتیهایك دستهٔ کشتیهای طور پیدوی بسیار قوتناکی ترفیق شده بود . این دستهٔ کشتیهای جنگی از (۱۰) قطعه مخرب طورپیدو ، و۶ سفینهٔ طورپیدومرکب بود کشتیهای این باری نیزاز اول باربزرگتر ونوتر بودند .

درشب «۲۷» ماه مارچ دوساعت بعد از نصف شب — یعنی بعدازانکه قرغروب نمود ، و عالم راظلمت تیرهٔ شب فرا گرفت این دستهٔ کشتیهای جنگی بحرکت آغاز نهاد . وبعد از نیمساعت به بندرگاه بیرونی واصل شده . طورپیدوهادرپیش همه میرفتندتا آنکه کشتیهای غرقی رادرجاهائیکه غرق شدن شان لازمست برسانند .

دستهٔ کشتیهای حریق غریق را از مسافهٔ بسیار بعیدی قسم کنئی سفاین حربیه تعقیب میکردند . اینهادربنبار برای آن آمده اند که در اثنای غرق کردن کشتیهای حریق براستحکامات آتش کنند وانظاردقت دشمن را بسوی خود جلب کرده عملیات غریق را آسان نماید .

امشب وظیفهٔ دیده بانی راکشتیهای جنگی طوپ کش [بوبر] و «ادت واشنی» روسی درمدخل بندرگاه ایفامیکردند ، دستهٔ کشتیهای جنگی حریق ژاپو نرا ازمسافهٔ «۴۰۰۰» متر ودورتر ازمدخل دیده هانا لحظه آتش بسیار شدیدی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 73 of 264

اجرا کردند. در پی آن استحکامات ساحل نیز به این آتش اشتراك ورزیدند.

پیشروترین کشتیهای حریق از ساحل غربی (کوه طلا) به «۱۰۰» متری برهوا شده است. کشتی دیگر که در پی آن بود از انهم پیشتر رفته بود که یك طوربیدوی «زیلنی» نام روسی بر وهجوم برده آنرا در دامن «کوه طلا» غرقهٔ بحر فنا ساخت. سفینهٔ سوم نیز درهمان برابری از طرف مرتبات خود کشتی غرق گردید. کشتی آخرین در جهت غربی بندرگاه و به برابری قلهٔ الکتریك در حالتیکه طرف سرش بریك کشتی دیگر که در تشبث دفعهٔ اول غرق شده بود تکیه یافت غرق گردید.

درین اثنائیکه این کارها میشد طوربیدو های ژاپون نیز بیکار نمانده هر ٦ واپور بیکبارگی بر طوربیدوی (زیلنی) هجوم بردند. وبعداز انکه طوربیدوی مذکور بکمال مهارت. ودلاوری تاخوب وقت مدافعه ومحاربه نموده آخر الامر همهٔ مرتبات آن تلف وهلاك گردیده، ویك افسر نیز تلف شده، وکوماندان او بصورت بسیار مهلکی زخمدار گردیده، وماشینش ازکار افتاده ووجودش مانند غربال شکاف شکاف شده در نزد ساحل شرقی در پیش دو سفینهٔ حریق ژاپون غرق گردیده است.

سرکوماندان دستهٔ کشتی های جنگی ژاپون ویس امیرال (توغو) را بورتی که درباب این تشبث سددومین تنظیم نموده بروجه آتیست:

«در روز «۲٦» مارچ دستهٔ کشتیهای جنگی متحد ژاپون بسوی پورآرتور یکسر حرکت کرده روز دیگر بساعت سه ونیم به تطبیق واجرای پلان و نقشهٔ محاصرهٔ پورآرتور آغاز نهاده است.

«برای خدمت کردن این مقصد چهار عدد سفینهٔ مقابله دوزیر حمایت دستهٔ کشتی های جنگی طوربیدوی مابطرف بیرون مدخل بندرگاه مواصلت نموده اند، وبا وجود انعکاس شعاعات شدیدهٔ پروژکتورهای خصم و آتشهای

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 74 of 264

طوپ تابه نزدیك مدخل رسیدند. سفائن نقلیهٔ مادر زیر آتش شدید ومهلك سفینه های قره غول، واستحکامات دشمن یکان یکان بسوی کانال مدخل پیش رفتند.

« از همه پیشتر سفینهٔ نقلیهٔ (شی یومارو) میرفت. چون درساحل غربی کوه (طلا برسید) نیم میل دورتر از خشکه لنگر انداخته ازطرف خود مرتبات او آتش داده شده غرق گردانیده است.

« (فوکی مارو) ۵ درپی شی یومارو میرفت از بغل کشتی مذکور گذشته و یکقدری پیشتر رفته درانثنای که میخواست خود لنگر انداخته خود را غرق کند از طرف یك مخرب دشمن باطوربیل غرق گشته است ودرهمان وقت تنگ طایفه های کشتی مذکور به انبار زیرین کشتی درامده طوربیل را آتش داده اند وکشتی را در محلی که برای آنها تعیین ومقرر شده بود غرق کرده اند.

« بعد ازین کشتی (یاهیکو مارو) پیش شده درپهلوی کشتی فوکی مارو بهمان صورت وهمان وضعیت اشتعال وغرق شده است.

« آخرترین همه کشتی (یونه یامامارو) بود که اینهم براستقامت وبرابر بیکه به اوامر شده بود حرکت نموده یکقدری پیشتر از کشتیهای فوکی مارو، وشی یومارو از طرف طوربیل دشمن غرق شده است.

« ازین کشتی هائیکه بکمال سکونت وجسارت وظیفه های خودشان را ایفا نمودند زیاده ازین دیگر کار وخدمتی که آرزو شود نبود. حرکات جسورانهٔ این فدائیان ازدرجهٔ تحسین و آفرین خیلی بالاتر است! اما هزار افسوس که مدخل بندرگاه بوجهیکه قناعت بخش بودسد وبندنگردید وبعضی راه هائیکه درحین حاجت سفاین دشمن از ان گذر کرده بتوانند باقی ماند. و واسعترین این راهها درمابین کشتی (یاهیکو مارو) وکشتی (یونه یامامارو) میباشد.

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 75 of 264

« اجرا کردن این وظیفهٔ مهمه به افراد وافسران فدائی داوطلبی که در تشبثات سداول مأمور بودند سپرده شده بوده ضایعات مابدینموجب است:

« کوماندان (تاکوهیروزه) وکوماندان (سوغینو) ویك افسر دیگر و یك نفر عسکر تلف شدند . یك صوبه دارزخمدار بسیار سنگین، ویك کپتان و شش نفر عسکر ویك ماکینیست زخمدار خفیف شده اند . دیگران ازطرف دستهٔ کشتی های جنگی طوربیدوی مارهایی داده شده اند .

« کوماندان (هیروزه) و (سوغینو) درسفینهٔ (فوکی مارو) بودند که هردوی شان بصورت بسیار قهرمانانه ترك حیات کرده اند . درانثنای لنگر انداختن کشتی، (سوغینو) به انبارزیرین کشتی برای آتش دادن طوربیل درآمده است ، وهمان جا تلف شده است . « هیروزه » طایفه های کشتی را بسوار شدن قایقها امرنموده ، وخودش برای جستجوی (سوغینو) رفته است . امادرین اثنایك پارچهٔ بمی بسرش اصابت نموده حالاً هلاك شده است .

« این کوماندان که برای تمام عالم عسکری یك نمونهٔ امتثالی شده است بحرکات جسورانهٔ خودیك تذکاربرگزیدهٔ شجاعت واطاعت رابرای تمام رفقای عالم عسکری خویش بیادگار گذاشته رفته است .

« دستهٔ کشتیهای جنگی طوربیدوکه مکلف بررهایی دادن افرادفدائی کشتی های مذکوربودند چون اجرای این وظیفهٔ خود را مجبوراً درزیر آتشهای بسیار شدیددشمن میکردندازانروهدف مشکلترین کارها شده اند .

« طوربیدو های (آنوتا قا) و (تی سویام) بقدر یك میل بمدخل لنگر نزدیك شده بودند که بایکی ازمخرب طوربیدوهای دشمن برابرشده بلاامان برآن هجوم نموده اند وبه آتش بسیار شدید رمدت بسیار کمی کشتئی دشمن راشکاف شکاف کرده وماشینش را معطل کرده در دامنهٔ کوه طلا غرق گردانیده است .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 76 of 264

« باوجودیکه مدت مدیدی دستهٔ کشتیهای جنگی طوربیدوی ما درزیر آتش دشمن مانده است ولی هیچیکی ازان دوچار خسار نشده است . »

سی و پنجد قیقه ازساعت پنج گذشته بود که در استحکامات ساحل (پور آرتور) بازازسرنویك اثرتلاش وهیجان پیداشد ؛ چونکه بازدراستقامت جنوب طوربید های متعدد ژاپون نمایان گردید . مقصد ژاپونها ازین هجومهای کوچك کوچك پی هم آن بود که خصم مدافع خودرا آزاربدهد ، وخسته کند ، وبتاب وبتوان سازد وبواقعیکه همچنین هم بود : زیرا بمجردیکه یکدو طوربیدوی ژاپون نمایان میگردید روسها بگمان اینکه همه دستهٔ کشتیهای جنگی دشمن هجوم آورده است به تب وتلاش می افتادند وهمهٔ قوهٔ مدافعه مسلح شده مجبور میشدند برینکه هرکس بسروظیفهٔ خود بدود .

استحکامات ساحل درحال برطوربیدوهای مذکور آتش کردند اما چون دیدند که آنها درمنزل آتش نمیدراند دانستند که ژاپونها بایشان تمسخر واستهزا میکنند ازانرو آتش خودرا کستند .

درساعت ۶ که صبح دمید ، قسم کلی دستهٔ کشتی های جنگی ژاپون نیزبرطرف افق نمایان گردید . لهذا امیرال (ماکاروف) نیزبادستهٔ کشتیهای جنگی خودازبرابری کشتیهای مفروقه درگذشته به بندرگاه بیرونی برامد ، وبه ترتیبات صف آرائی محاربه آغازنهاد . چون ترتیبات ختام یافت درحالتیکه گرووازورهای (نوویق) و (بایان) و (آسقولد) درپیش روی همه بود دستهٔ کشتیهای جنگی بحرکت افتاد . وچون بمنزل آتش تقرب کردند کشتیهای جنگی ژاپون مقابله نکرده یکسر بسوی جنوب دورشده برفتند .

درانثنای سد لنگرگاه (پور آرتور) فداکاری که قوای بحریهٔ ژاپون نشانداد حقیقتاً که مافوق هرگونه مدح وثنا میباشند . بسی بسی افسران ونفراتی بودند که درخصوص مردن را بجان قبول کردند ، وبرای اکتساب

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 77 of 264

شان وشرف صفحه های تاریخ ژاپون، بهمثالهای اینگونه جلادت ، وشجاعتها حیات خودرا بمکافاة دادند . هریکی ازینها یك قهرمانیست ؛ وحرکاتیکه بران تشبث کرده‌اند ازچنان مشکلترین موانع ، ومدهشترین شدائدیست که طبیعت بشریه آنرا قبول کرده نمیتواند .

هرگاه زنهای ژاپون ازسبب تولید کردن چنین اولادهاکه در راه حکم دار خود به اینمرتبه حمیت ، وفداکاری نشانداده اند برتمام زنان اوروپا وامریکا اعلان رجحانیت وبرتری بکنند سراسرحق بدست شانست .

افعال حماستکارانهٔ این دلاورانیکه مردن را درراه شرف وشان ملت میکادو ، بزرگترین شرافتها شمرده اند ودرا نراه جان باخته اند یکان یکان نوشتن خارج دایرهٔ امکانست ازانرو بذکر یکچندی ازانها اکتفا میورزیم :

نخستین ذکراین مناقب برگزیده که میبایدباآب طلابرصفحهٔ بقا نوشته شود به تذکارمناقب کوماندان (هیروزه) آغازکردنش اولی وسزاست :

کرنیل(هیروزه) برادرکپتان سفینهٔ زرهپوش(اوشیما)ست که بسن پانزده سالگی بمکتب بحریه درآمده‌است .

یکچندسال بعدازانکه ازین مکتب شهادت نامه گرفته برآمده بود بمعیت وهمراهئی سفارت ژاپون در (پترسبورغ)(آشه ناوال) — یعنی افسر بحرئی سفارت تعیین شده بود . دراثنای مدت پنجسالی که درین ماموریت بود مظهر محبت وتوجه فوق العادهٔ رجال حکومت وافسران عسکرئی روسیه گردیده بود . وبه اینسبب بربسیار تفصیلات مفیدهٔ متعلق احوالات روسیه کسب وقوف نموده است راپورتهائیکه درینباب بحکومت خود فرستاده است هریك مجموعهٔ بسیار قیمتدار معلومات وحوادث بود . بعدازانکه مدت مأموریتش بختام رسیدازراه(سیبیریا) بمملکت خودعودت کرده که درباب احوال اینجاهانیز خیلی تدقیقات وتتبعات نموده است .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 78 of 264

درتشبث سداول (هیروزه) کپتان کشتئی (هوقوقومارو) بود . چون کشتئی خودرا بهنزدیك مدخل برسانید چهارعدد پروژه کتورهای الکتریك ضیاهای بسیار قوی تابناك شدیدی رابراو توجیه نمود، وازاستحکامات مانندباران گله ریختن آغازنهاد . اما باوجود آنهم این کوماندان جسور کشتئی خودرا تا بمحل مقصودرسانید ودرانجا بکمال سکونت و آرامی همهٔ طایفه هارا بقایقها سوارکرده کشتی رابه آتش زدن امرداده است . خودش هم درانثنائیکه میخواست به قایق بنشیند . شمشیرش را که درقمارهٔ واپورمانده بود بخاطر آورده بکمال اعتدال دم واپس بکشتی آمده است وشمشیرخودرا گرفته به قایق نشسته است ، ودرهانلحظه کشتی آتش گرفته غرق شده است .

دربندار (هیروزه) کپتان کشتئی (نوکی مارو) بود، بازکشتئی خودرانابدرون کانال مدخل رانده است ، ودرانثنائیکه میخواست لنگربیندازد سفینه باطوربیل دشمن اشتعال یافته است . هیروزه طایفه هارا بقایق سوارکرده . وخودش نیزخواسته است که درقایق بنشیند امادرینوقت (سوغینو) نام افسر بسیارجسور وقهرمان راکه رفیق او بود درمیان قایق نشینان ندید بکمال جسارت حیات خودرابه تهلکه انداخته بازبکشتئی نیم سوخته برامد وبه بسیار آرامی دورهر طرف کشتی رفیق شجاعت خودرا جستجوکرده است اماچون ازیافتن رفیق خودنومید گشت، وموجهای آب نیزازسطح کشتی بالابرامد بالمجبوریه خودرا به قایق انداخت .

درانثنائیکه طایفه ها بکمال گرمی وغیرت به پرکشی آغازنهادندیکپارچه بمی آمده کاسهٔ سراین کرنیل غیور را ازهم پاشانیده ، ووجودش را بدریا پرانیده است .

کوماندان (هیروزه) بسیاربا وقاروجدی یك افسری بوده . وقتیکه هنوز بمکتب بوددرمیان رفقای خودبجسارت وجدیت ممتازشده بوده . بهشعرو ادبیات

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 79 of 264

نیز شوق و هوس داشت. غزلهایی که در (ساسه بو) گفته شده است اکثر آن اثر خامهٔ بلاغت اوست. از مکتوبیکه یکی از امرای عسکریهٔ ژاپون در یکی از جریده‌ها نشر کرده است اینچند سطر آنی را نقل میکنیم :

« اول شناسائی من با (هیروزه) درمکتب بحریهٔ (آثار یشما) درسنهٔ ۱۸۸۸ آغاز نهاده است. درانوقت هنوز (۲۰) ساله بود. (هیروزه) در کشتی گیری ها، وپهلوانیهائیکه باصول ژاپون اجرا میشود فوق العاده اثبات مهارت کرده است.

درسنهٔ ۱۸۹۱ وقتیکه من از (ولادیوستوق) برگشته بودم او به تحصیل زبان روسی آغاز نهاد. اگرچه من بسعی وغیرت خودکه درباب تحصیل داشتم خیلی مفتخر ومغرور میبودم ، ولی چون فعالیت (هیروزه) رادرباب تحصیل علوم وفنون دیدم انگشت بردهان حیرت ماندم .

درسنهٔ ۱۸۹۶ هنگامیکه من به معیت سفارت ژاپون درپترسبورغ بمأموریت (آتشه ناوال) تعیین شدم (هیروزه) نیز بهمین مأموریت بامن مقرر شد . هردوی مادریك اوتاق میبودیم ، وبسیار ساعتها ووقتهای خوشی باهم میگذرانیدیم ، اکثر درفن حرب، واحوال کوماندانهای مشهور مباحثات ومناقشات دور ودرازی مینمودیم . ولی چون دیدم که باینصورت مانع تحصیل زبان روسی او میشوم از او در پنجم طبقهٔ عمارتیکه دران بودیم برای اویك اوتاقی مقرر کرده تنها در وقتهای طعام باهم یکجا میشدیم .

« درین اثنا خبر وفات مادر کلانش رسیده بدرجهٔ آن بیچاره را متاثر گردانید که بقدر ده روز متمادیاً به اشکریزی بگذرانید. تا آنکه بدرد چشم بسیار شدیدی گرفتار آمد. من بر ویکقدری قهر کردم ، وچون گفتم که اگر گریه کنی سفارت ترا برای معالجهٔ چشمانت بمملکت خواهد فرستاد . بمجرد شنیدن اینسخن بی اختیار ازجا برخاسته واشکهای خودرا پاك کرده وعده کرد که بعد ازین دوباره گریه نخواهد کرد ، وبرحزن وکدر خود غلبه کرده چشمانش

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 80 of 264

هم جور خواهدشد .

« صاحب خانهٔ که دران نشسته بودیم یکشب مارا مهمانی کرد، در اثنای طعام صاحبهٔ خانه از خاندان حکمدارئی ژاپون بحث کشاده بعضی کلمات سبك وناسبی برزبان راند . (هیروزه) که همیشه درمقابل طایفهٔ نسوان خیلی مشفقانه ومتواضعانه خصلت راما لك بود از شنیدن اینسخن شعلهٔ غضب درچشمانش بدرخشید، وبه نگاههای شدید خودبدرستی بقابلهٔ سخن بفهمانید که اگردیگر بارچنین سخن نالایق برزبان براند هانلحظه اورا محوخواهد کرد . بجناب میکادو محبت وصداقت بسیارشدیدی میورزانید، وهمیشه درخیال آن بودکه جسان درراه اوفدای جان بکند . »

بعدازذکر کردن اینحرکت شجیعانهٔ یك کرنیل، حرکت قهرمانانهٔ یك حواله داری را نیزذکر کردن میخواهیم :

هنگامیکه برای غرق کردن کشتیهای آتش داوطلبان راجمع میکردند درمیان داوطلبان (هایاشی) نام یك حواله داری بودکه از حواله داران صنف دوم کشتی زرهپوش (میقازا) بود .

این فدایی پرجوش وخروش یك انگشت خودرابریده بخون آن عریضهٔ قبول شدن خودرانوشته است . حواله دار (هایاشی) دراصل پسر یك دهقانی بوده است بزرگترین آرزوهایش این بودکه بمکتب بحریه درآید . اماچون درجهٔ تحصیلش بسیارپست بوددرامتحان دخول مکتب کسب استحقاق ننمود .

بیچاره (هایاشی) یکمقدار جزوی پسهٔ که بدست داشت آنرا همه گی کتاب خرید، وشب وروز متمادیاً درتحصیل کوشش نمود، وباز امتحان داده بدرآمدن مکتب موفق گردید، ودرانجانیز بسی سعی وغیرت کرده دوسال بعد برتبهٔ حواله دارئی صنف سوم بیرون برآمد . پیش از تشبث سددوم این مکتوب برای والدهٔ خود فرستاده بود :

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 81 of 264

« در مکتوبی که پیش ازین برای شما فرستاده بودم نوشته بودم که در ۲۴ فبروری بیك مرگ بسیار ذی شرف وشانی نائل وسزاوار خواهم شد. اما واأسفا که امیدم بهبارفت . چونکه کشتنی کهنهٔ (قانشیه مارو) که دران سوار بودیم باوجودیکه به گله های آتشهای دشمن پروانکرده برای رسانیدن خود در ایمحل مقصود کوشش ورزید، ولی هزار افسوس که پیش از رسیدن بمحل مقصود بسنگی برخورده پاره پاره شد .

« اینست که در ینبار باز خود را در سلك داوطلبان جان نثار مینویسانم، وکوشش میکنم که قبول شوم ، پس هرگاه موفق شدم این مکتوب من ودا عنامهٔ آخرینم خواهد بود . فقط ● »

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 82 of 264

وقایع بحریهٔ ماه اپریل

دستهٔ کشتیهای جنگی روس چون بدست امیرال (ماکاروف) درامد ، وفعالیتیکه او درینباب اظهار نمود اینمسئله تقلیات عسکریهٔ بحریهٔ ژاپون را یك چند وقت دوچار توقف نمود . ازجمله اردوی دوم بری ژاپون که در زیر کوماندانتی جنرال (اوکو) بوددر حالتیکه یك قسم بزرگ آن درسفینه های نقلیه سوارشده بودندباز هم بخشکه بیرون براورده نشدند،ودر لنگرگاههای (شه مولپو) و (شینامپو) بحریان احوال بحری نظر کرده حاضرباش و منتظر مانده بودند .

مجلس ارکان حربیهٔ ژاپون چنان آرزو داشتند که هنوز این اردورا در ماه مارچ بساحل شبه جزیرهٔ (لیاتوتونغ) بیرون برارند تا که هم مرور اردوی اول را از (یالو) بواسطهٔ این اردو آسان نماید ، وهم خط رجعت فرقهٔ روس را که درساحل (یالو) بود درزیر تهدید وتخویف بدارد . از دوی دوم چون بجائیکه براوردن آنرا نقشهٔ مجلس ارکان حربیه مقرر کرده بودند براورده نشد ازانرو درحرکات مرور کردن ازیالو برای اردوی اول نیز تأخیر وتعطیل رخ داد .

تا به اینزمان نه کشتیهای حرب ژاپونها ونه سفاین نقلیهٔ شان بهیچ ضایعاتی دوچار نشده است . دستهٔ کشتیهای جنگی روس چون یك اثر حیات وفعالیت جزوی که درباب گاه گاه برامدن وبعضی استکشافات اجرا کردن، وگاه گاهی مانوره نمودن نشان داد سوقیات عسکریهٔ ژاپون را در سواحل (لیاتوتونغ) دوچار تعطیل گردانیده اینهم دلیل واضح وبرهان روشنیست

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 83 of 264

بر اینکه هیئت عالیهٔ افسرئی ژاپون باوجود جرأت فوق العاده در تشبثات ، وشدت ومتانت خارق العاده در اجرا آت بازهم تاچه درجه بصیرت واحتیاط را رعایت میکنند .

امیرال (ماقاروف) در روزهای اول اپریل نیز بر حرکات استکشافیهٔ خود دوام ورزید واز تحرکات خود نتایج بسیار مفید و خوبی حاصل کرد ، چونکه برای افسران وافراد عسکریك دل پری واعتمادتامی بر نفس خودشان، وکوماندان خودشان پدیدار گردید . افسران که تابه اینزمان ازهر نوع تجارب ومانوره محروم مانده بودند از نتیجهٔ فعالیت کوماندان خود بمانوره کردن ، واصول محاربات طوپچی را بخوبی آموختن آغاز نهادند . مرتبات نیز در خصوص فن انداخت ، واستعمال ماشین کم وبیش ممارسه وملکه پیدا کردن گرفتند که ازینسبب خوف واندیشهٔ که سابق در دلهای شان جا گرفته بود رفته رفته زایل شده میرفت ، وباخصم شجیع وقهرمان خود مشت وگریبان شدن را آرزو مینمودند .

درهمین اوایل ماه اپریل درژاپونیا یك مجلس عالیٔ حرب انعقادیافت . درین مجلس درباب ظاهر نشدن اثر فعالیت کشتیهای جنگی ژاپون ازروز (۲۸) مارچ تا به (۱۲) اپریل مذاکره ومباحثه نمودند . درخشکه یك قدم به پیش انداخته ، موقوف بر فعالیت حرکات بحریه میبود . حالا آنکه بریه وبحریهٔ روس روزبروز کسب قوت مینمودند . لهذا لازم و لابدبود که این دستهٔ کشتیهای جنگی روس را که از چند هفته باینطرف برای ژاپونها موی دماغ شده است بحالت عطالت و بیکاری مبتلا گردانند تا آنکه فارغ البال بعملیات اخراج اردوی دوم ، وپیش بردن حرکات حربیه آغاز نمایند .

برای اینحرکات واسباب لازم می آمد که بر کشتیهای جنگی امیرال (ماقاروف) یك حرکت حربی بسیار شدیدانه اجرا کرده شود . اما بنابر

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 84 of 264

ملاحظهٔ دیگر چنان لازم می آمد که قاعدهٔ بصیرت واحتیاط رارعایت کرده شود.

این ملاحظه این بود که امیرال (توغو) این محاربه را که هنوز تو آغاز کرده است از نظر احتمال بسیار دراز شدن، وامتداد یافتن آن حساب وتخمین میکرد، وبنا بر حساب مجبور بود بر اینکه نابتواند کشتیهای جنگی خودرا از خسار وزیان محافظه ووقایه نماید. زیرا هنوز در دست روسیه دو لنگرگاه حربی بزرگ، ودرهرلنگرگاه مکمل دستهٔ کشتیهای جنگی قابل الحرکت ومهمی موجود بود، وعلی الخصوص که دردریای (بالتیك) اوروپا نیز دستهٔ کشتی های جنگی بسیار مکمل ومنتظمی که درهرزمان حاضر ومهیا بر حرکت بودند داشت. اما بحریهٔ ژاپون در بنی خود چون چنین یك قوهٔ احتیاطیه راماالك نبود، وبهمین قوهٔ موجودهٔ خود باتمام قوای بحریهٔ روس بجنگ کردن مجبور بود لهذا میبایست که نابتواند کشتیهای خودرا از ضایعات وخسارات محافظه نماید.

حالآنکه ازطرف دیگر این هم خیلی لابدوضروری دیده میشد که ژاپونها اخراج عسکر خودرا بخشکه یك آن اولتر ابقاواجرا نمایند، تا آنکه پور آرتور را ازطرف خشکه نیز در زیر تضییق وفشار آورده سقوط آنرا زودتر وآسانتر بعمل آرند. زیرا (پور آرتور) هرانقدر که چابکتر سقوط کند، دستهٔ کشتیهای جنگی که دران متحصن است نیز هانقدر زودتر وچابکتر ضبط ومحو میشود. حالآنکه مسئلهٔ اخراج عسکر برای محاصرهٔ برنی (پور آرتور) باز موقوف بر محو کردن دستهٔ کشتی های جنگی دشمن بود!

امیرال (توغو) به حل وایفای این وظیفهٔ مشکل مغلق بهم آمیخته محض بسایهٔ ذکاودرایت مخصوصهٔ خویش موفق وکامیاب آمد، ودستهٔ کشتیهای جنگی روس رامعناً ومادةً به بسی خسارات عظیمه دوچار گردانید. بنگرید که چه نقشه وپلان برای اینکار، باپرکار ذهن پرکار خود بکشید:

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 85 of 264

پلان امیرال (توغو) این بود که بر خط سیری که دستهٔ کشتیهای جنگی دشمن دایماً برای محاربه کردن و باز گشتن بران حرکت مینمود طوربیلهای مدهش ومتعددی بیفشاند. وبعداز ان یك حرکت نمایش کارانهٔ نمونه (الحرب خداع) رابکار آورده دستهٔ کشتیهای جنگی دشمن را از بندرگاه بیرون برارد ،وبران طوربیلهای افشانده گی خود برابر آورد ، وبضایعات عظیمه وخسارات کلیه گرفتار نماید! این فکر وترتیب را به امیرال (زاپونی) دوسه چیز تلقین نموده بود: اولا میدانست که درمیان گرووازورهای روس سفاین سریع السیر کتراست ،وثانیاً تنگنی مدخل بندرگاه نیز معلوم بود ، ثالثاً (ولادیووستوق) نیز خیلی دور بود که بدین سه سبب هر گاه دستهٔ کشتیهای جنگنی دشمن برای محاربه براید مجبور است که باز به بندرگاه عودت کند. وچون خط سیر وحرکت این خروج ورجوع امیرال (توغو) رابخوبی معلوم بود از روپلان خود در اموقع اجرا وتطبیق بنهاد :

زاپونها در بدایت حرب هیچ یك کشتنی (طوربیل) را مالك نبودند لهذا برای برطرف کردن این نقصان (قوربومارو) نام یك واپور بزرگ تجاری را بحال کشتنی طوربیل تحویل دادند ودر بعضی مخربهای طوربیدو نیز ترتیبات وضع نمودن طوربیل را ساختند. بعداز ان امیرال (توغو) نظام حرب، وطرز انقسام دستهٔ کشتیهای جنگنی خود را در پیشگاه پورآرتور بدینصورت ترتیب داد:

کشتیهای جنگی شمارهٔ (۱) (زرهپوشها) سرعت فی ساعت (۱۸) میل	کشتیهای جنگی شمارهٔ (۲) گرووازوهای زرهپوش سرعت فی ساعت (۲۰) میل	کشتیهای جنگی شمارهٔ (۳) گرووازورهای محافظه شده سرعت فی ساعت (۲۲) میل
اسامی	اسامی	اسامی
آساهی	نیشین	چیتوزه
میقازا	قازوغا	طاقازاغو
حاتسوزه	آساما	قازاکی
شیکی شیما	طوکیوا	یوشینو
فوجی		آقاشی
یاشیما		نی تاقا

سرعت ۱۹ ۲۰

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 86 of 264

از دستهٔ کشتیهای مخرب طور پیدو نیز
محرکات واقعه این سفاین اشتراک
کرده است

از فرقهٔ (۱)	ازفرقهٔ (۲)	ازفرقهٔ (٤)	از فرقهٔ (٥)
آساشیو	ایقازومی	موراقومو	حاروزامه
قازومی	یناجوما	شیرانوهی	حایاقوری
آقانزوکی	او یورو	یوکیری	آساکیری
	آقه یونو	قاغه رو	مورزامه

ازسفینه های طور پید نیز اینها بودند

از فرقهٔ (۹) : — شیدو ری ؛ مونا زورو ؛ قازازاکی ؛ عایابوزا

از فرقهٔ (۱٤) : — جوبامه ؛ حاتو ؛ قاری ؛ حاشی ؛ ناقا

این است که امیرال (توغو) بااین دستهٔ کشتیهای جنگنی که مذکورشددر شب (۱۱) اپریل بسوی (پورآرتور) توجه نمود، وبمسافهٔ که ازهیچ یك بلندترین ترصدگاه ساحل دیده نشود نزدیك شد .

تیره گئی ظلمت شب چون عالم راخوب فرا گرفت ، امیرال خودش بالذات فرقهٔ (٤) وفرقهٔ (٥) مخربهارا ، وفرقهٔ (۱٤) طوربیدوهارا ، با کشتئی طوربیل (قوریومارو) همراه گرفته به بندرگاه بیرونی رفت .

این دستهٔ کشتیهای جنگی درنیم شب به آنجا واصل گردید . هوا خیلی خراب بود، متصل باران میبارید وشدت باریدن باران مانع روئیت میشد .

طوربیدو های ژاپون ازین شرایط هوائیه استفاده کرده درمواقع معینهٔ بندرگاه خارجی درهرهرجا بوضع کردن طوربیل موفق وکامیاب آمدند .

اما این رانیز بگوئیم که چهار عدد پروژه کتورهای ساحل متمادیاً براطراف نشر

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 87 of 264

ضایع مینمودند. وسفاین متعدد روس نیز وظیفهٔ دیدبانی پیش رو را اجرا میکردند

باوجود اینهمه بیداری وهوشیاری روسها، به این موفقیت خود، ژاپونها همانقدر که افتخار ومباهات کنند روسها نیز باید همانقدر خجل وشرمسار شوند.

اسباب موجبهٔ این غفلت روسها نیز بدینصورت ایضاح میشود:

عدد سفینه‌های دیده‌بان پیش رو یکی این بود که خیلی کم، وافسران آنها نیز بدقت واهتمام نقصان داشتند. ودیگر اینکه باران خیلی بشدت از ابرهای دمه آسای سطح بحر همیریخت، ودر چنین هوای بسیار خراب، جهتهای دورلنگر گاه خارجی رادیدن ممکن نمیشد. پروژه کتورهای الکتریك نیز در اوقاتیکه هوا بارانی ورطوبت زیاد باشد اطراف را بخوبی روشن نمیکنند.

والحاصل از غفلت وعطالت روسها، واینهمه مساعده ومدد کارئی هوا، ژاپونها استفادهٔ خوبی کرده، وبراجرای پلان وضع نمودن طورپیلها در دریا موفق وکامیاب آمده بازپس عودت، وبه قسم کلی ملحق شده‌اند.

همه طورپیلها — یعنی نقبهای بحرئی ژاپونها که درکشتئی (قوربومارو) بارکرده بودند اثر اختراع یکی از معلمین دارالفنون (توکیو) بود که بامرکبات پرشده بود. تأثیری که این مرکبات اجرا مینمود چنان تخمین میشد که از همه طورپیلهای که تابه اینزمان مستعمل شده است بسیار فایق وبرتر باشد. اینست که این آلات مدهشهٔ ناریهٔ جدید الاختراع اول بار بمقابل دستهٔ کشتی های جنگئی روس اجرا کرده میشد. به بینیم که نتیجهٔ آن چه میشود؟

وقایع ۱۲ اپریل

صبح روز ۱۲ اپریل هنگامیکه خورشید معظم با کمال احتشام درافق بور آرتور جلوهٔ دیدار نمود، ازطرف بور آرتور یان دیده شد که درمنتهای افق (۶) قطعه کروواز ورهای کوچك دستهٔ کشتیهای جنگئی سوم، وهمه دستهٔ کشتیهای جنگئی دوم طورپیدوهای ژاپونی نمودار گردید. این کشتیها

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 88 of 264

بسببی که مسافهٔ مابین مدخل وایشان تبدل وانحراف نمیورزید بخوبی دانسته شدکه برجای خودثابت، وبندرگاه ومدخل رادرزیر ترصدوانحصار گرفته اند.

روشنئی صبح دنیارا روشن ساخته بودکه طوربیدوهای روس ازدیده بانی وپهرهٔ لیانوتیشان فارغ شده برای استراحت به بندرگاه برمیگشتند. اماسه قطعه ازین طوربیدوها بسبب ظلمت طوفان وشدت باران به قسم کلی رسیده نتوانسته بودند، صبح بساعت (٦) دیده شدکه طوربیدوهای مذکور تمام قوت خودرا بماشین های خودداده درپیش، وطوربیدوهای ژاپون بکمال سرعت وشدت درپئی آنهاافتاده اند.

دوطوربیدوی روس بسبب سرعت سیری که داشتند اگرچه سالماً به بندرگاه رسیده توانستند، ولی طوربیدو های ژاپون راه بر (ستراشنی) نام واپورطوربیدوی روسی بریده ازمسافهٔ بسیارکمی بروبجنان شدت آتش کردندکه درزمان بسیارکمی طوربیدوی روسی را بقعربحر نایاب غریق گرداب فنا گردانید.

گرووازور (بایان) روسی که درپیش مدخل بندرگاه درقراولی ودیده بانی میبود چون طوربیدو را بحال تهلکه دید به امداد آن دوید، ولی تااو میرسیدکارازکار گذشته بود. گرووازور (بایان) اگرچه بدوراندن مخربهای ژاپون موفق شدولی کشتئی (ستراشنی) خودرا رهایی داده نتوانست. حتی کشتیهای ژاپون راازرهایی دادن غرق شده گان (ستراشنی) نیزبتوپ منع نموده. غیراز نجفقرکه ازطرف کشتئی (بایان) رهایی یافت دیگرجملهٔ مرتبات (ستراشنی) باخود اوملبس جامهٔ فنا گردیدند.

درین اثنا دستهٔ کشتیهای جنگی سوم ژاپون برکشتئی (بایان) حرکت کرده کشتئی مذکوربااین قوت متفوق مقابله کرده نتوانست، وباطوپ های خودبه آتش دشمن جواب داده داده رجعت نمود.

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 89 of 264

قسم کلی دستهٔ کشتیهای جنگی روس، درین اثنا به ترك کردن بندرگاه داخلی، وبیرون برامدن به بندرگاه خارجی مشغول بود . ویس امیرال (ماقاروف) دستهٔ کشتیهای جنگی خودرا امرنداد که دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون را ازین حوالی بدور براند :

کشتی (بایان) به پیش ودرطرفین آن سفینه های طوربیدو میرفتند . درپی این ها (پتروپاولوفسك)، (پولتاوا)، (دیانا) (آسقولد)، (نوویق) میرفتند . کشتیهای روس از بسیار مسافهٔ دوربه آتش ژاپونها جواب میدادند، ورفته رفته از (پورآرتور) دور میشدند .

قسم کلی دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون درین اثناتقریباً (۳۰) میل از (پورآرتور) بجهت جنوب غربی دربشت سرجزیره های (میاتوتاو) بنظام حاضرباش ایستاده بودند . ویس امیرال (توغو) ازدستهٔ کشتیهای جنگی فرقهٔ سوم ژاپان که درپیش روی دستهٔ کشتیهای جنگی روس به توپ اندازی میپرداخت بمجردیکه این تلگراف بی سیم را گرفت :

[روسها مارا تعقیب ،کردن گرفتند ودرپی ما افتاده اند] بهمانلحظه دستهٔ کشتیهای جنگی (۱) و (۲) را امرحرکت داد .

امیرال (توغو) ازدههٔ که سطح دریارا فرا گرفته بود . استفاده کردن خواسته برای آنکه دفعتهً بردستهٔ کشتی های جنگی روس که درپی دستهٔ کشتیهای جنگی سوم افتاده هجوم نماید به پیشراندن شتاب ورزید .

مقصد دستهٔ کشتیهای جنگی سوم ژاپون چون دورکردن دستهٔ کشتی های جنگی روس راازبندرگاه واستحکامات ساحل بود ازاروبنظام ازهم کنده وپریشان درپیش پیش دستهٔ کشتیهای جنگی روس رجعت میکردند .

ازساعت (۸) (۴۰) دقیقه گذشته بودکه یك باد شدیدی برخواست . درپایکی یکبارازدهه رهایی یافت . دستهٔ کشتیهای جنگی روس که درپی دستهٔ

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 90 of 264

کشتیهای جنگی سوم ژاپون ، بقدر (۱۵) میل از پور آرتور دور شده بودند، بنا گهان دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون را که دوچند قوت او بود در مقابل خود بدید . لهذا امیرال « ماقاروف » بسرعت تمام امر باز گشت را بداد . درین اثنا کشتیهای (پوبیه دا) و « پر، سوه یت » و (سیواستپول) روسی نیز بندرگاه داخلی را ترك کرده به بیرون برامده بودند .

امیرال (توغو) دستهٔ کشتیهای جنگی روس را به تعقیب کردن آغاز نهاد . ژاپونها بر دو خط ، نظام محاربه را اخذ کرده بودند : خط اول مرکب از زرهپوشهای (میقازا)، « آساهی » ، (فوجی) ، « یاشیما » ، (هاتسوزه) بود . کروواز ورهای (نیشین) و « قازوغا » نیز در جهت راست این خط میبودند . خط دوم را چار قطعه کروواز ورهای صنف دوم تشکیل میداد که در پیش روی آنها زرهپوش (شکیشیما) اخذ موضع نموده بود . کروواز ورهای (آساما) و « توکیوا » ی صنف اول ژاپونی بر محافظهٔ جناح یسار دستهٔ کشتیهای جنگی بمقابل هجوم طور پیدوهای روس مأمور بود .

دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون بسرعت ۱۸ میل فی ساعتی دستهٔ کشتی های جنگی روس را تعقیب میکرد . امادستهٔ کشتی های جنگی روس پیش از انکه بمنزل آتش مؤثر دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون درایند به التجا بردن بزیر حمایهٔ استحکامات ساحل موفق وکامیاب آمد .

امیرال « ماقاروف » بگمان آنکه ژاپونها (پور آرتور) را بزیر بومباردمان خواهند گرفت از نو برای آنکه باتوپهای استحکامات ساحل یك معاونت خوبی بمقابل دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون برساند در جهت شرقی بندرگاه ونزدیك (کوه طلا) به نظام واسع ، وکشاده بکرفتن ترتیبات محاربه امر نموده .

از ساعت (۹) (۴۰) دقیقه گذشته بود که از طرف سر زرهپوش « پترو پاولوفسك » که کشتی سواری خود امیرال روسی بود ، و « گراندوك سیریل » که

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 91 of 264

ازشهزاده گان روسست نیزدران بود یك ستون دودتیرهٔ بسیار بزرگی بهوا بلند شد ! ودرعین همان زمان دوعمود فوارهٔ شعله پاشی بطرف سما ترفع نمود . وپی هم سه چاردفعه صدا های مدهش کفیدن اشتعال بسیار عظیمی شنیده شد . ازمیان این دودها وشعله هادیده شدکه طرف سرسفینه درزیر سطح آب غوطه خورده ، وطرف دنبالهٔ آن درحالتیکه چرخ سکان آن بهوا معلق مانده بود بلند شده بود ، بعد ازلحظهٔ که باین وضعیت بماند دفعتهً بشدت تمام بیکطرف میل کرده درظرف دودقیقه درمیان موجها غرق وناپدید گردید!!

زرهپوش (پترو پاولوفسك) بیك طور پیلی تماس کرده بود که یکشب پیش ازین زاپونهادرانجا گذاشته بودند . خودامیرال (ماقاروف) ، ورئیس ارکان حرب فونترامیرال « ولاس » ، وقسم اعظم (۵۷۶) نفرمرتبات آن درمیان ، وجهاوشعله ها محو ونابود گردید . تنها (۷) نفرافسرو (گرا ندوك سیریل) وکپتان کشتی که بصورت وخیم زخمدار بود ، و (۷۳) نفر ازمرتبات رهایی داده شده است که اینهانیزا کثرزخمی بوده اند .

این سفینهٔ زرهپوش مغروقه بیك ملیون یعنی ده لك طلای انگلیزی بردولت روسیه تمام شده بود ، وبنام بندرگاه « پتروپاولوفسك » یادشده بود! حالآنکه قیمت خودامیرال خیلی بزرگتر ازین بود !

بعد ازغرق شدن کشتی کوماندان ، امر واداره کردن دستهٔ کشتیهای جنگی را امیرال پرنس « اوختومسکی » که بزرگترین ، وقدیمترین افسران دستهٔ کشتیهای جنگی بوددرعهده گرفته عودت نمودن کشتیهارا بمدخل امر نموده

این است که درین اثنافلاکت برفلاکت دیگرضم وعلاوه گردید . یعنی کشتی زرهپوش [پوبیه دا] نیزبیك طورپیلی مصادمه نمود ، وبصورت بسیار مدهشی رخنه دار گردید واینهم بشدت بیك طرف میل کرد ، ولی چون بماشینش ضرر نرسیده بود کشتان کشتی خود را تابداخل بندرگاه

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 92 of 264

رسانیده توانست .

زرهپوش (پتروپاولوفسك) زخم مدهش طور پیل را تام برجگرگاه خودخورده بود . دربالای همین نقطه جبخانه ومهمات نارية طوپها ، ومهمات طورپیدوها موجودبود . عددمرمیات ــ یعنی کارتوسهای طوپهای بزرگ بقدر (٤٠٠) دانه موجودبود . اینست که خزینهٔ موادناریه بمجرد کفیدن طورپیل اشتعال ورزیده ویك ماشین طرف سرکشتی را ازهم پاره پاره کرده است . ویك قسم بزرگ سفینه راخوردوخاش کرده ومانندسیلابها آب در درون کشتی هجوم نموده درحال غرقش کرده است . واین مسئله تحقیق نکرده ونخواهدکردکه آیا امیرال (ماقاروف) بچه صورت وچه کیفیت وفات کرده است ؟ .

کسانیکه دردالان طبقهٔ زیرین بودهیچ یکی تخلیص نفس نتوانسته بودند . کسانیکه برسطح واپوربودند یك قسم بسیار آنهاسوخته ، ویك قسم درمیان دود خفه شده ، ویك قسم بتاثیرصدمهٔ که بوقوع آمد محووتلف شده‌اند . شهزاده (کراندوك سیریل) ازسطح واپورخودرابه‌بحرانداخته وبعدازان که یك مدتی شناوری کرده ازطرف کشتیهای دیگررهانیده شده‌است .

درانثنای اشتعال درنهایت یك جهت پل کوماندان امیرال (ماقاروف) ، ودرنهایت جهت دیگر (کراندوك سیریل) میبود . مشارالیه وقتیکه بروسیه عودت میکرد در (خاربین) بیك مخبرانگلیزی احتساسات حال فلاکت خودرا به اینصورت نقل وبیان کرده است :

«یکی یکبار چنان گمان کردم که زمین ، آسمان ، دریاباهمدیگر مصادمه کرده دنیا هرج ومرج گردید . ازپایان یك ستون شعلهٔ علوفشانی که چشمهارامیدرخشانید بطرف بالا بلند گردید ؛ بعدازان یکصدای مهیب جانخراشی شنیده شد ؛ درحال یکدود خفه کنندهٔ بسیار تیره ومضیق مارااحاطه کرد . رویم سوخته . وچشمانم

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 93 of 264

سیاهی کرده بود. در آن واحد مانند دیوانه گان سرسام شده بودم! نهایت یك کمی عقل بسرم آمده دیدم که جهت سر (پتروپاولوفسك) غرق شده میرود، و سطح واپور لحظه بلحظه بر آب میشود. نعشها و جسدهای بیشماری که در هر هر طرف سطح واپور افتاده بودند آب های دریا آنها را روفته بدریا میبرد! در هر هر طرف آثار انقاض حیات وممات دیده میشد! یکی یکبار خواستم که از پل کوماندان فرو آیم. چون بنزدیك زینه رسیدم یکدود بسیار گرم وچسپناکی برمن هجوم کرده این آرزوی مرا منع نمود. آرزوی یگانه ام این بود که خودرا بدنبالهٔ کشتی برسانم. بهزار مشکلات از زینه فرو آمدم. درمیان دودها، وشعله ها وخرمن اعضای بشریه پیشرفتم! همه قوتم راجمع کرده برقلهٔ طوپ برامدم وازان جا خود رابدریا پرتاب کردم! فکر کردم که میباید برروی آب یك مدتی بسیار بایدشناوری کنم. تاخودرا ازگرداب عظیم وتلاطمیکه درائنای غرق کشتی دردریا بحصول آمده است وارهانم. این فکر عقل را بدهشت میانداخت! تضییق وفشار آب تابوقتیکه شقیقه هایم رابدرجهٔ کفیدن رسانیددرزیر آب بودم بعد ازان برروی آب برامده بجگرم هوای تازه داخل گردید! تا آنکه بختم یاری کرده یك تخته پارهٔ ازانقاض کشتی بدستم آمد. برای دیدن کشتی (پتروپاولوفسك) باطراف خود نظر انداختم تا آنکه نظرو داعیهٔ آخرین باشد. اما بجز دریای ساکن وملایم دیگر هیچ چیزی ندیدم. بلی، برروی دریا بجز یکچند پاره چوبی، ویکچند انسانی که برای تخلیص نفس خود کوشش میکردند گر هیچ اثر وعلامتی که دلالت برین فلاکت عظما کند موجود نبود!! نمیدانم که ازین میان چقدر زمان گذشته بود بعد ازان آموختم که درمابین اشتعال وغرق یك دقیقه وچهل ثانیه گذشته بود.»

مامور اشارت ومخابرهٔ سفینهٔ زرهپوش (پتروپاولوفسك) (بوقحوف) نام شخصی که ازجملهٔ رهایی یافته گانست نیز بدینصورت حکایهٔ حال کرده است:

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 94 of 264

« بسوی بندرگاه پرمیکشتیم ؛ من در دائرهٔ سکان کشتی بودم و صحیفه های دفتر اشارت را ورق میزدم . آخرترین امر امیرال (ماقاروف) . این بود : (سفینه های طوریدو به بندرگاه داخلی عودت کنند .) سفینهٔ زره پوش بسبب تبدیل نظام خیلی آهسته آهسته حرکت میکرد . یکی یکبار یك لرزهٔ بسیار مدهشی بحصول آمد . بعد ازان صدای یك اشتعال وکفیدن مدهش وهول ناکی شنیدم ؛ درپی این اشتعال یك اشتعال مدهشتر ومخوفتر دیگر نیز برامد! همانلحظه بطرف دروازه دویدم لاکن در وازه را باز کرده نتوانستم ،وخودرا از پنجره بیرون انداختم . دیدم که کشتی بیك بغل میل کرده بنای غرق شدن رادارد . دریك جهت پل یك افسری رادیدم که بر وافتاده بود . این افسر امیرال «ماقاروف» بود! ازهرطرف پارچه های انقاض ، واعضای بدن خوردوخاش شده ، وآهن پاره ها ودیگر مواد مانند باران میریخت ! آه وانین مجروحین و دیگر بسی صداهای دهشت قرین شنیده میشد . و همهٔ این مناظر الم انگیز رایکدود بسیار کثیف وغلیظی ستر و پنهان میکرد . موجهای آبیکه درکشتی هجوم نمودمرا از جائیکه بودم برداشته ببرد ! بعدازان بیك چیزی که برروی آب بود دست انداختم . افتادن دیرکهای کشتی را بیاد دارم دیگرهیچ چیزی نمیدانم ! »

درمیان تلف شدگان یکی از رسامان و مصوران روس که (وه رچاکین) نام داشت وبتصویر کشتی وقایع حربیه شهرت شعار بود نیز موجود بود . موی الیه درجوانی بفکر آنکه بسلك بحریه درآید به مکتب بحریه داخل گردید . امابعدازان برسامی سلوك کرده درکشتیهای حربی درجاهای بسیاردور سیاحتهااجرانموده قابلیت صنعتکارانهٔ خودراوسعت داده است . درینباره به نیت آنکه وقایع محاربات اقصای شرق را ثبت دفتر خاطرات نماید ، ودر آینده لوحه های مصور بسیار قیمتداری ه علوشان وموفقیتهای روسیه

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 95 of 264

رابعالم اعلان کند از پترسبورغ به اقصای شرق عزیمت کرده است .

این صنعتکار محترم بعد از چندروزیکه برای مردن درمابین موجهای بحر به (پور آرتور) رسیده بودبسن (٦٢) سالگی غرقهٔ بحر فنا گردید .

یك شخصی که این فاجعهٔ غرقشدن زر هپوش (پتروپاولوفسك) را از (پور آرتور) مشاهده کرده بود دید نیهای خود را بدینصورت حکایت وبیان میکند :

« سفینهٔ (پتروپاولوفسك) آهسته آهسته پیش میرفت . به انتظار محاربهٔ که قریباً وقوع آن درمد نظر بود همهٔ ماساکت ومستغرق سکون بودیم . در ینوقت کشتی امیرال به برابری پشته سنگ قلهٔ الکتریك رسیده بود ؛ طور پیدوهانیزبه بندرگاه میدرامدند . اینست که درین زمان ازجهت راست سر (پتروپاولوفسك) یکدود سفیدی بلند شد و دو بار پی هم یکصدای مهیبی خفه شدهٔ بهم پیچیدهٔ شنیده شد . بعد از لحظهٔ همهٔ سفینه را یکدود نارنجی رنگی احاطه نمود . بادوربین اینقدردیده میشد که بسیارچیزهای متنوع بهوا بالاشده بازپس میریخت و علو ها وشعله ها یکسر بهوا بلند میشد . کاسه بر جهای دیرکهاپاره پاره گردید کسانیکه در اطراف من بودند صدا های الم انگیز . [غرق میشود ! غرق میشود ! !] را اظهار مینمودند . بحقیقت که کشتی امیرال بیکطرف کج شده ازطرف سرغرقشده میرفت . تاآنکه دود کشهاودیرکهاوتمام وجود کشتی از نظرنهان وبطرف قعربحر پویان گردید . بجای انتظار امیدپرورانهٔ که یك آن اول دردلهابود حالایك سکوت الیم ومؤثر قائم گردید ! »

این حادثهٔ غیرمأمول درمیان دستهٔ کشتیهای جنگی روس ناقابل تعریف یك پریشانی وسراسیمگی برانگیخت . هرسفینه چنان گمان میکرد که نوبت فلاکت حالاباو نیز خواهد رسید قسم اعظم افسران وکوماندانان کشتیها

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 96 of 264

ازترس حیران بودند که چه کنند ، ونمیدانستند که چه امر بدهند .

همهٔ کشتیها چنان اعتقاد میکردند که بریکساحهٔ مهلکی که همهٔ آن باطور پیلهامستور است میباشند . لهذا همه افواه نارنهٔ کوچك و بزرگ خود را بسوی دریا دورداده برای اشتعال دادن طورپیلهای که درزیرسطح بحروبر خط سیرکشتیهافرض میکردند مانند باران گله ریختن آغاز نهادند . استحکامات ساحل نیز بریك دشمن گمانی وخیالی متصل آتش میکردند . سفائن حربیهٔ روس نظام محاربهٔ خودرا فراموش کردند . عاقبت بهزار مشکلات یکی پی دیگربه بندرگاه داخلی درامدند .

امیرال (توغو) بعدازانکه این احوال مؤلمهٔ دستهٔ کشتیهای جنگی روس را ازدوربکمال سکونت تماشا کردبعداززوال به دستهٔ کشتی‌های جنگی خود امرعودت راداد . دراول امربرای پنهان داشتن جهت حرکت خودبه اینطرف وآنطرف دوروگردش کرده بعدازان بازدرجوار (پورآرتور) اما ازدائرهٔ رؤیت دشمن بیرون بیك نقطهٔ آمده درانجا توقف نمود .

درین روزکه برای بحریهٔ روس سرازنویك روزماتم شمرده میشودضایعات روسهابروجه آتیست :

ازصنف درجهٔ نخستین یك زرهپوش، ویك طورپیدوی بزرگ، با (٦٠٠) نفرانسان غرق ونابدید گردید؛ درمیان اینهایك کوماندان هیبت نشانی موجود بودکه نقطهٔ یگانهٔ امید واستناد یك کتلهٔ جسیم بشریت بود ، وبسایهٔ متانت ودرایت خویش دستهٔ کشتیهای جنگی (پورآرتور) را که بهجوم نخستین دشمن سراسراز حرکت محروم مانده بود دریك زمان بسیارکمی حیات تازهٔ بخشیده بود .

یك زرهپوش دیگرنیزازصنف اول بصورت بسیاروخیم دوچارخسارت شده بود .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 97 of 264

ترجمهٔ احوال امیرال ماقاروف

امیرال (ماقاروف) درسنهٔ (۱۸٤۸) در (۲۹) دسمبر بدنیا آمده که ازین حساب درأثنای وفات خود (٥٦) ساله بوده است .

مومی الیه جسور، متین ودرفن حرب بحری صاحب یدطولا ومالك فکر عملی یك کوماندان بود . غیرازین مهندس، کیمیاگر، واقف علم احوال میاه ، وازارباب اختراع بود . تألیفات او درنزد متفنین فنون بحریه خیلی قیمتدار است . بعضی از آثاراو بزبان ما — (یعنی زبان ترکی عثمانی) نیز ترجمه شده است .

اختراع نخستین امیرال (ماقاروف) ساختن بعضی ترتیبات مخصوصهٔ بود که برای منع کردن هجوم آب ازرخنه های که بگلهها در کشتی کشاده میشود خیلی مفید مینمود . این ایجاد (ماقاروف) بمرورزمان نتیجه های بسیار خوبتری بخشیده دردیگر ممالك بصورت خوبتر تطبیق واکمال شده است .

درمیان آثارمهمهٔ امیرال (ماقاروف) (به رماق) نام سفینهٔ یخ شکن شایان ذکر وتحسین است که بااین کشتی خودش بالذات دربحر منجمد شمالی تجربهها اجرا کرده بود .

امیرال (ماقاروف) ذکاودرایت جبلی خودرا درخدمات مامورهٔ خود آشکار واظهارنموده است .

دروقتیکه (۲۹) ساله بود کپتان وکوماندان کشتی (کراندوك قسطنتین) شده بمقابل خدمات جرئتکارانه وتهلکهناکی که دران کشتی ایفانموده غیرازان که بدونشان تلطیف شده است یك قبضه شمشیر طلاهم باوأحسان شده بود .

در سنهٔ (۱۸۸۰) (ماقاروف) باجنرال (سقوبلوف) به ترکستان رفته ودر هجوم (کوك تپه) که حاکمیت روسیه را دران حوالی همین هجوم برپاساخت اشتراك ورزیده است . درسنهٔ (۱۸۸۲) کپتانئی سفینهٔ (ویتیاز) که ازکرو

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 98 of 264

وازورهای منتخبترین آن دوربود دربحرمحیط اجرا مینمود .

درسنهٔ (۱۸۹۰) به رتبهٔ قونتر امیرال ترفیع نموده بمفتشئی طوپچئی بحریه ، و بعد از یکمدتی به کوماندانی تعلیم دستهٔ کشتیهای جنگی بحر (بالتیك) تعیین گردید . بعداز چهارسال کوماندان دستهٔ کشتیهای جنگی بحرسفیدروسیه شده این دستهٔ کشتیهای جنگئی موأخراً به مناسبت حرب (چین — وژاپون) به اقصای شرق رفته بود . بناءً علیه امیرال (ماقاروف) آبهای اقصای شرق را بصورت بسیارمکمل میشناخت .

درسنهٔ (۱۸۹۹) بسرکوماندانئی بندرگاه (قرونشتاد) تعیین شد . هنگامیکه بسرکوماندانئی دستهٔ کشتیهای جنگئی اقصای شرق تعیین میشد درهمین مأموریت بود .

موصی الیه درمانورهای که دروقت کوماندانی های دستهٔ کشتیهای جنگی بحرسفیدو بحربالتیك اجرا کرده بود مهارت ودرایت خودرا برهمه کان ظاهر و آشکار ساخته بود . انگلیزها امیرال (ماقاروف) راخوب شناخته بودند ، واوضاع واطوارومتانت افکار اورا لایق افسران انکلیزی یافته بودند ، نه افسران روسی !

طالع شئامت انگیزی که از (۸) فبروری سنهٔ (۱۹۰۴) لاینقطع عقب گیری کرده آمده است فداشدن امیرال (ماقاروف) رابایك طورپیل حیله کارانهٔ حربی نتیجه بخشید .

اینست که یك مشت موادناریه جسیمترین زرهپوشها ومشهورترین کوماندانهارا دران واحد محوو فنامیسازد !

یك آلت حرب کوچکی که عبارت ازیك پیپ طورپیل باشد ، به ثقلت (۱۲) ملیون کیلوگرام یك کتلهٔ جسیمهٔ را درلمحهٔ بصر محو نمود . پس بنگرید که اینچه تأثیرست لهذا کسانیکه بلوحه‌های زره فولادی (۴۰) سانتیمتروبی کشتیهای

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 99 of 264

زرهپوش خود مباهات میکنند درین عصر (۲۰) که فنون وصنایع واصل مرتبهٔ بالاشده خیلی عجب مینماید !

هر آن قدرکه صنعت ومعرفت ترقی میکندوسائط تخریبیه نیزبآن نسبت تکمل وافزونی میگیرد ، وانسان همهٔ این قوتهای مهمه را بساحهٔ علانیت و میدانگاه صنعت بیرون بر آورده باز درپیش روی محصول فکر واختراع خود عاجزو ضعیف میماند !

انسان چه مخلوق غریبی است ! درحالتیکه کنه وحقیقت الکتریك رانی ، بلکه ماهیت حقیقی یك ذرهٔ عالم رانیز نمیداند درراه استحصال مقاصدخوداز الکتریك ، وازخوفناك ترین قوای طبیعیه استفاده میکند . ودرحالتیکه از دفع کردن وکم ساختن تأثیرات مخربهٔ قوهٔ مذکوره سر اسر عاجز میباشداز استعمال مدهش ترین موادناریه ازبرای تلف ساختن هم نوع خود هیچ خودداری نمینماید!

*
**

این موفقیت وکامیابی عظیماکه برای دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون مفت ورایگان وبدون ضایعات نمایان حاصل گردید درژاپونیا یك سرور بزرگی حاصل کرد . ناظر بحریه امیرال (یاماموتو) به اینصورت یك تلگراف تبریکنامه به امیرال (توغو) فرستاده است :

« درین یك هیچ شبهه نیست که این موفقیت شعشعه ناك محض از اثر فضایل عالیهٔ حضرت میکادوست . باوجود آنهم حرکات فداکارانه وسعیهای شجیعانهٔ افسران ومرتباتیکه درزیر کوماندانی شما بودنیز درین خصوص دخل عظیمی دارد »

« اطوار وحرکات افسران ومرتبات مذکوره الحق که سزاوار هرگونه ستایش وآفرینست به شما وجمله افسران و مرتبات لیاقتمند شما تبریکات صمیمی خودرا تقدیم میکنم وتابوقتیکه ایفای این وظیفهٔ بزرگ که درعهده گرفته ایم درمد نظرما باشد دائما اظهار کردن همچنین غیرت وطن پرورانه

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 100 of 264

خود مانرا امیدوار میباشیم . هدف مقصد هنوزدورست ؛ لهذا برای ایفای اکمال وظیفهٔ که برما لازمست میباید که همهٔ ماسعیها و کوششهای خود را متحدسازیم .»

ژاپونها به وفات امیرال (ماقاروف) بسیار متاثرشدند . چونکه مومی الیه درانثنای اقامتش درژاپونیا بابسیاری ازرجال حکومت معارفه پیدا کرده بود ؛ وهم رفیق تحصیل امیرال (توغو) بود .

درروزیکه امیرال (ماقاروف) غرقهٔ گرداب فنا گردید امیرال(توغو) بیرق (شمس طالع) کشتی (میقازا) را که دران سوار بود برای علامت ماتم تابه نصف فرو آورد . ودرپیش روی همه امراواورکان حرب این نطق عالیجنابانه رابرخواند :

« رفیقان ! امروزچون یکی ازرفقای تحصیل ودوستان صمیمی ام امیرال (ماقاروف) فدای شئامت بیطالعی خودگردیده ازان سبب خیلی متأثر و دلخون میباشم . اماچه چاره که وجدانم مرا برترتیب دادن این خدعهٔ حربیه ازبهر منافع دولت که ازهرچیزدرپیش من مقدس ترست مجبورنمود . درین دقیقه اگرچه ازین سبب که یك رفیق درایتمند خود را محوکرده ام خیلی متأسف میباشم، ولاکن دستهٔ کشتیهای جنگی ماچون مظفریت بحریه رابکمال شان وشرف حاصل نمود خیلی مسرور وممنون میباشم !»

در تمام ژاپونیاوعلی الخصوص درشهر (قوبه) برای استراحت ارواح روسها که درراه وظیفه وخدمت محوشده اند بافانوسهای سفیدیك مراسم تعزیه اجراشده است . دردست بسیارکسان بیرقهای بود که برآن این کلمات نوشته شده بود :

« بوفات امیرال دلاورروس همهٔ ژاپونیاتأسف میکنند ! »

درین مراسم موزیکه — یعنی باجه خانه های نظامی به مارش ماتم ترنم سازمیشدند !

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 101 of 264

مقصد حقیقی ژاپونها این بود که دستهٔ کشتیهای جنگی روس را بر خط طوربیل که افشانده بودند سوق نماید . همه حرکات دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون ازین نقطهٔ نظر سوق و ترتیب شده بود .

ژاپونها طوربیلهای خود شانرا برهمین نقاطیکه دستهٔ کشتیهای جنگی روس برای بومباردمان در انجا اخذ موقع نمودن راعادت کرده بود افشانده بودند .

باوجود آنهم ساحهٔ اینقدر دریای واسع را باطوربیل بحال تهلکه آوردن محال مینمود .

متخصصین بحریه این فلاکت دستهٔ کشتی های جنگی روس را محضاً از اثر تصادف و یك بدبختی حمل میکنند .

دریك اثر تالیفیکه ازطرف شعبهٔ استخبارات نظارت بحریهٔ المانیا نشر شده است این سطرهارا میخوانیم :

« هرگاه تفکر کنیم بخوبی ظاهر و آشکار میگردد . که مؤکل حرب بصورت بسیار علانیه درباب غرق کشتیٔ امیرال روس ، ژاپونیا زادرزیر حمایت گرفته یاری و مددکاری داده است . چونکه دراثنای یکمد تیکه عبارت از نیم یکشبی بود درمیان بندرگاه خارجی بسیار واسع « پورآرتور » ژاپونها آیا چقدر طوربیل وضع کرده توانسته باشند ؟ البته که نسبت بمدت وقت ، یك مقداری جزوی افشانده توانسته خواهند بود . ازین مقدار کم یك طوربیلی بیاید ؛ وبیکی اززرهپوشهای صنف اول ، که آنهم زرهپوش سواری امیرال باشد اصابت کند وکشتی ، وامیرال ، وهمهٔ ارکان حربیه و جملهٔ مرتبات را در آن واحد غرق و نابود سازد آیا بجزیاریٔ مؤکل حرب دیگرچه خواهد بود ؟!! »

بعضی ارباب فن حرب امیرال « توغو » را مواخذه و خرده گیری میکند که چرا ازین پریشانی و اضطراب که دردستهٔ کشتیهای جنگی روس

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 102 of 264

حاصل شده بود . استفاده نکرده برچنین سفائن حربیهٔ که سرافسر کل آن تلف شده واز دیگران سررشتهٔ مانوره وامرداد ن کم شده یك هجوم مدهشی نبرد ، ودستهٔ کشتی های جنگی روس رابیك هزیمت کاملهٔ دوچار نمود ؟

این موآخذه تابجاست . چرا که امیران ژاپونی درینجا احتیاط رابکار برده است . چونکه از تهلکهٔ طوربیل خود اونیزمیترسید . دیگر اینکه دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون هرگاه میخواست که کشتیهای روس رادرزیر یك آتش مؤثری بگیرد مجبور بود که لااقل بقدر (٤) کیلومتر وبآنها نزدیك شود . حالآ نکه اگر به اینقدر مسافه نزدیك میشد درزیر دائرهٔ تأثیر استحکامات ساحل میدرامد . که درانحال بمحاربه کردن بادودشمن مجبور میگردید .

این موفقیت (۱۲) اپریل ژاپونهابرای افکار ونظریات معترضین سفائن جسیمه یك دلیل ظاهری نوی بظهور آورده است چونکه اینهامیگویند:

«مادامیکه یك زرهپوش بسیاربزرگی که بصرف شدن ملیونهابوجود آمده است ، بایك سلاح تحت البحر بسیار ارزانی درظرف یکدودقیقه محو ونابود شده میتواند ، پس دولتهایی که اقتدار بهمرسانیدن دستهٔ کشتیهای جنگی زرهپوش بزرگ راداشته باشدبرای آنهاطورپیدوهاونقبهای تحت البحری سلاحهای مکمل مدافعه وتعرض شمرده میشود .

امااز دیگر طرف اینرانیزازنظردقت دورنباید داشت که استفاده کردن وموفق آمدن ازین سلاحهای تحت البحرازطرفین مخاصمین ضعیفترین آنها نی بلکه قوتمند ترین آنهامیتواندکرد .

والحاصل در(۱۳) ماه اپریل دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون ازنقطهٔ اس الحر کات بازبه پیشگاه (پورآرتور) عودت نمود . درخارج بندرگاه هیچ یك سفینهٔ دشمن دیده نمیشد .

در(۱۵) اپریل بوقت صبح فرقه های مخرب (۲) و(٤) و(٥) وفرقهٔ

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 103 of 264

طوربیدوی (۹) به بندرگاه خارجی آمده بجستجوی طوربیلهای که از جای خودشان خطا خورده بودند آغاز کردند، یکچند طوربیلی را یافته برهوا کردند.

ساعت (۷) دستهٔ کشتیهای جنگی (۳) و (۱) و (۲) در پیش بندرگاه خارجی آمده در یك نقطهٔ که مدخل را در زیر ترصد داشته باشد اخذ موقع کردند. گرووازورهای (نیشین) و (قازوغا) بجوار ساحل غربی (لیائوتیشان) رفتند، واز انجا به بندرگاه داخلی به اجرای آتش آغاز نهادند. طوبخانه های ساحل و کشتیهای که دردا خل بندرگاه لنگر انداز بودند به این آتش ژاپونها مقابله ور زیدند.

بعداز ظهر دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون رجعت کرد. ازین بومباردمان که ژاپونها (۱۸۵) مرمی صرف کردند نتیجهٔ بسیار جزوئی حاصل گردید.

اینست که حرکات بحریهٔ که از سه روز دوام نمود و موجب نتائج وخیمهٔ روسها گردید به اینصورت خاتمه پذیرشد.

درروز (۲۲) اپریل روسها یك مصیبت دیگری نیز گرفتار شدند که آنهم یك اشتعالی بود که از وضع نمودن طوربیل درپیشگاه (پور آرتور) بوقوع آمد، وموجب تلف شدن (۲۰) نفرو (۱) افسر گردید.

بنابر خبر وفات (ماکاروف) امیرال (الکسیه ف) از (موکدن) به (پور آرتور) آمد. وتابوقتیکه دیگر کوماندان مقرر شود کوماندانئی دستهٔ کشتیهای جنگی بحر محیط کبیر روس رادر عهده گرفت. تا آنکه بجای (ماکاروف) امیرال (سکریدلوف) که کوماندان سابق دستهٔ کشتیهای جنگئی بحرسیاه بود تعیین گردید.

درروسیه بعداز امیرال (ماکاروف) مشهورترین امیرالها همین بود. (سکریدلوف) حرکت خروج امیرال (ماکاروف) را ثواب وجایز نمیدانست. حتی این فکر خود را به یکی از مخبرهای جریدهٔ فرانسوی بیان کرده بود. واینرا نیز بصورت محرمانه به مخبر مذکور فهمانیده بود. که سرافسر بزرگ آنست که

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 104 of 264

دستهٔ کشتیهای جنگنی (پور آرتور) و (ولادیووستوق) رایکجا وباهم بتواند. وبه‌این میال بود که دستهٔ کشتیهای جنگی رابحرکات بیرون برامدن بی نتیجه بی‌تاب وتوان نباید کرد . بلکه منتظر یك فرصت فائده مند گردیده به ظهور نمودن آن فرصت دستهٔ کشتیهای جنگی رابشدت استعمال باید کرد .

حرکات دستهٔ کشتیهای جنگنی ولادیوستوق

{ از ۲۳ اپریل تا به ۲۷ آن }

کوماندان (رایزه نشتاین) که به کوماندانئی دستهٔ کشتیهای جنگنی طور پیدوی (پور آرتور) تعیین شده بود. بجای آن قونترامیرال (یه سه‌ن) مقرر گشته بود. امادر بنبار کوماندان دستهٔ کشتیهای جنگنی کروواز ورروسیه که در (ولادیووستوق) بودند تعیین گردید .

قونترامیرال (یه‌سه‌ن) که اصل المانیست بمقصدی که فکر تشبث کارانهٔ مرتبات کشتیها محکوم عطالت نمانددر (۲۳) اپریل علی الصباح با کروواز ورهای زره پوش (روسیا) و (غرومبوی) و (بوغاتیر) (وروریق) ودوطوربیدواز بندر گاه خروج نمود .

کروواز ور (روریق) بمجردیکه از بندر گاه برامددر ماشین آن یك خسارتی بوقوع آمده روز دیگر به بندر گاه بر گشت. دیگر کشتیها یکسر بسوی (ژه نسان) توجیه حرکت کرده در (۲۵) اپریل پیش ازظهر به بندر گاه مذکور مواصلت کردند .

از بیم آنکه مبادادر پیش روطوربیل ونقب دریایی باشددستهٔ کشتیهای جنگنی از بندر گاه بقدر (۵) میل دورتر اخذموقع کرده تنهاطوربیدوها بمقصداستکشاف بدرون بندر گاه درامدند. دربندر گاه نه کشتی حربی ونه کشتی تجاری موجود بودتنها (قویومارو) نامیك معونهٔ کوچکی موجودبود که آن هم ازطرف طور پیدوهای روس بعد ازانکه طایفه های آنرا بخشکه براوردند غرق گردیده

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 105 of 264

است . اهالی ژاپون که درانجا بودند فرار کردند ، قوهٔ محافظه نیز براستعمال کردن آتش جسارت نتوانستند ، چونکه اگرچنین میکردند بیم آن بود که دستهٔ کشتیهای جنگی روس شهر رادر زیر طوپ بگیرند . چارساعت بعد طور پیدوها بازبه دستهٔ کشتیهای جنگی خود التحاق کردند .

دستهٔ کشتیهای جنگی (ولادیووستوق) بعداز استکشاف (ژه نسان) باز بدریا برامده دروقت شام بیك کشتی تجارتی ژاپونی تصادف نمود که این کشتی ارزاق وماٴکولات ودیگر لوازمات برای عسکر ژاپون بارکرده میبرد . گرووازور (غروبوی) بعداز انکه مرتبات کشتی را که عبارت از (۱۲) نفر ژاپونی و (۱۵) نفر کوریه یی بود جمله رادر نزد خود بصفت اسیر حرب نگاه داشت کشتی مذکوررا که (تاقامورا) نام داشت غرق نمود .

درساعت (۱۱) شب دستهٔ کشتیهای جنگی روس بیك کشتی نقلیهٔ بزرگ ژاپون که (کینشومارو) نام داشت تصادف نمود . این کشتی بحجاب (٤٧) میلیمترو با (٤) دانه طوپ میترالیوز — یعنی طوپ آتشفشان ازسیستم (هوچکیس) مجهز بود و برای دستهٔ کشتیهای جنگی امیرال (قامیمورا) که درساحل شرقی (کوریه) گردش داشت زغال وجبه خانه وارزاق میبرد ، وغیرازین بیك بلوك افرادمعاونه که بفرقهٔ (٤) پیاده منسوب بود بایك چند نفر مسافر رهرو درین سفینه موجودبود این بلوك بعدازان که درحوالی قصبهٔ (ایوهن) که در ساحل شرقی کوریه کائن ست اجرای استکشاف نموده ازراه بحریه (ژه نسان) عودت کردن میخواستند .

سفینهٔ (کینشو) درانشب ازسبب غلاظت وکثافت یك دمهٔ تیره (٤) سفینهٔ طورپیدورا که برفاقت این کشتی مأمور بودند گم کرده بود . کپتان کشتی نقلیهٔ مذکور چون گرووازورهای روس راازدور دیدند بگمان آنکه دستهٔ کشتیهای جنگی امیرال (قامیمورا) ست به دستهٔ کشتی های جنگی مذکور اشارت

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 106 of 264

داده زغال آورده است . روسها اشارت را دانستند قونتر امیرال (یه سه ن) کروا زور (روسیا) را پیشتر فرستاده خودش با دیگر کشتیها یکنیم کیلومتر دورتر بماند .

یك مخبر جریدهٔ ژاپون احوالی را که درین اثناء وقوع یافته است به اینوجه تصویر وحکایه میکنند :

« امکان فرار متصور نبود ، کپتان کشتی (میچوغوش) افسران بحریه را بنزد خود جلب کرده برای مذاکره کردن با کوماندان دستهٔ کشتیهای جنگی روس بکشتیهای روس رفتنشان را تکلیف نمود و خود او نیز با آنها یکجا به کروا زور (روسیا) عزیمت کرد . روسها همهٔ اینها را محبوس کرده به (سبریا) فرستاد .

افسران باقی مانده مابین خود عقد مجلس کرده بمذاکره ومشاوره آغاز نهادند . درین اثناسه نفر افسر روسی به کشتیهائیکه افسران ژاپانی دران آمده بودند ، سوار شده به سفینهٔ (کیفشو) آمدند . وتکلیف کردند که باهمهٔ افسران و مرتبات تسلیم سلاح کرده عرض اسارت بکنند . و یا آنکه سفینه را باایشان یکجا غرق خواهند کرد ، وبرای مشورت کردن یکساعت باایشان مهلت داده بازپس گشتند .

« نیمشب بود ، دمهٔ که یکساعت پیشتر جهانرا فرا گرفته بود سراسر رفع وزائل گشته کرهٔ قمر انوار لطیف خودرا برسطح دریای آینه مثال هیریخت ! کپتان تولی مذکوره که (شیما) نام داشت درنزد افراد آمده فکر وقرار خودرا به آنها تعیین نمود ! در کشتی نقلیهٔ (کیفشو) یك سکوت عمیق حکم فرما بود . جمله افراد عسکری ژاپون درقات میانه گئی کشتی جمع آمده بودند . یك قسمی ازینها بلا حرکت برجای خود ایستاده بودند ویك قسم دیگر به پر کردن تفنگها وسوار کردن سرنیزه های خود شان مشغول بودند ! سرحواله دار تولی خریطه ها ونقشه ها واوراق رسمیهٔ سائره را بجمع کردن آغاز نهاد . یکی ازحواله داران دیگر همین چیزهارا از نزد افراد جمع نمود . بعد ازان همهٔ این اوراق

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 107 of 264

را به آتشدان وابور انداخته محو وفنا نمودند .

« از بهر آنکه روس هارا بر احوال خود هیچ سر رشته ندهند تمبر های غند خود شانرا که بر سر شانه گیهایشان بود بر کنده بدریا انداختند . در وقتیکه این کارها میشد از نیمشب یکساعت گذشته بود — یعنی از زمان مهلتی که ازطرف روسها داده شده بود گذشته بود . درین آن یك طور پیدوی روس بطرف سر کشتی ژاپون آمده اخذ موقع نمود! بنابرین کپتان (شیما) باز بنزد افراد تولی خود آمده به آنها فهمانید که چارهٔ سلامت ونجات نماند بعد ازین هر چه که آرزو دارند اجرا کنند ودر حرکات خود مختار و آزاد هستند . افراد مذکوره از شنیدن این کلام کپتان خود به دالان دیگر افسران خود آمدند . تا که بیاموزند که افسرانشان چه خیال دارند وایشان نیز آن هارا پیروی کنند . دروازهٔ دالان بسته بود چونکه افسران مذکور که بدالان بودند باخود چنین قرار داده بودند که عاراسارت را قبول نکنند وبا کشتی یکجا محو ونابود شوند . لهذا همه شان در دالان درامده دروازه رابر خود بسته بودند وبغرق شدن کشتی انتظار داشتند . افراد چون آمدند بعضی از افسران بر یستقرار دادند که تاجان داشته باشند بادشمن پنجه زنند وبعد ازان بمیرند ! ! اینقرار را (ترادا) نام صوبه دار داده بود .

« کپتان (شیما) یکچند دقیقه بعد از انکه افرادرا بسر خود ترك کرده بود (قو ریزو) و (جوریزاقا) نام دو حواله دار از اسیر افتادن بدست دشمن خودکشی کردن رامرجح شمردند، ودر پیش روی همدیگر ایستاده باتفنگچه یکدیگر خودرا در یك ان ویك زمان تلف نمودند! بعضی از افراد نیز آن هارا پیروی کردند، ده باشی (اوقانو) شمشیر خودرا کشیده شکم خودرا بآن پاره نمود .

« کپتان (شیما) وحواله دار (حارنیموتو) با (۶۰) نفر دیگر قرار دادند که تابه نفس واپسین بادشمن به سلاح مقابله کنند باوجود ان هم تنبیه نمودکه تا

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 108 of 264

ازطرف روسها آتش نشود زنهار استعمال سلاح نکنند . زمان مهلت چون گذشت روس ها به آتش کردن آغاز نهادند . ژاپون ها نیز به آتش شدید تفنگ به آن ها مقابله کردند . عاقبت حال نزدیکشده بود یك طورپیل روس آمده دروسط کشتی (کینشو) اصابت نمودو کشتی رادوپاره ساخت ! درضرف (۱۳) دقیقه کشتی غرق گردید وباتمام کشتی نشینان خود درمیان موجها نابدید گردید !!

اما عسکرهای ژاپون تاصرف شدن آخرترین کارتوسهای خودبمقابل روس‌ها به اجرای آتش دوام ورزیده اند ودرنهایت امردرحالتیکه ندای (زنده باد میکادو !) رابه سموات بلندمیکردند بقعردریاغوطه خوارگرداب فنا گردیده‌اند . !!»

این اثرمقاومت ومردانگئی که ازین یك مشت عسکرژاپون بمقابل دستهٔ کشتیهای جنگئی روس بظهور آمد حقیقتاً چنان حرکت قهرمانانه ایست که درتاریخ جلادت عسکری بخط زرین نوشته باید شد . درمیان مسافران رهروان کشتی (کینشو) ده نفرتاجر بود که اینها در اول امر درفلوکه ها سوار شده بگریختن قرارداده بودند . یکی ازینها درحق جریان وقعه این تفصیلات رامیدهد :

«درکشتی غیرازکپتان کشتی یك مأمور محاسبهٔ بحریه ، و (٤) افسرکو چکی بحریه . و(۱٤) نفرکشتیبان وازعساکر بریه(٦)افسرو(۷۳)نفرعسکر و (۷۷) نفرافراد معاونه و(۱۰) نفرمسافر رهرو و (۷) نفرطابفه که جمعاً (۲۵۸) نفر شود موجود بود . ازیك نفر پرسیدم که آیا رفقای شما چه قرارداده اند بجواب گفت :

«این کشتی راکه جان خود ما نرا به آن سپرده‌ایم هیچ یکی ما اصلا ترك نخواهیم کرد . پیش ازان که ازژاپونیابر آییم اینچنین یك مرگی راآرزومی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 109 of 264

کردیم اما برشما دل ما خیلی میسوزد چرا که تاجر هستید .

« من درکار خود متحیر بودم درین اثنا دیگر تاجر ها نیز در تزدم آمده بعد ازمشاوره ومذاکره دریك فلوکهٔ نشسته برفرار قرار دادیم . از بهر آنکه ازطرف گرووازور (روسیا) دیده نشویم (۷) نفر مادر فلوکه درازافتادیم و(۳) نفردیگر بقوت تمام به پر کشیدن آغاز نهادیم . از خوبی طالع ما قمر نیز درین اثنا در زیر ابرها پنهان گردید ! بقدر (۲۰۰) مترو دور شده بودیم که یکصدای طوپی شنیدیم درعقب این صدای طوپ صدا های شیلیك تفنگ بگوش مارسید . مادایما براستقامت غربی میرفتیم بعداز (۲) ساعت یك ظلمت دهشت کثیف هرطرف مارا استیلا کرده جهت استقامت خود را گم کردیم تاآنکه بساعت (۹) شعاعات شمس اطراف را روشن ساخته باز براستقامتی که داشتیم به پر کشیدن دوام ورزیدیم سردی ، گرسنه گی ، تشنه گی ، مانده گی ، وجود همهٔ مارا بتاب وتوان کرده بود . نهایت بعد اززوال ازدور یك جزیرهٔ کوچکی دیده به آنطرف توجیه حرکت نمودیم . این جزیره جزیرهٔ (سین فو) بود که درساحل شرقی (کوریه) موجودبود . »

باسفینهٔ (کینشومارو) (۷۳) نفر ژاپونی غرق شده ، و(٤٥) نفر رهایی یافته است .

کپتان (شیما) چون برعسکر خود تنبیه کرده بود که تا ازطرف دشمن آتش نشود ایشان به آتش آغاز نکنند از اینرو تابوقتیکه از گرووازور (روسیا) آتش نیشد درکشتی (کینشو) یك سکوت عمیق بیك انتظار الیم حکم فرما بود!

عدم مهارت و ممارسهٔ روس ها را درنشان انداختن این واقعهٔ کوچك نیز یك مثالی تشکیل کرده است . چونکه بریك واپور تجارتی که ازمدافعهٔ نفس خود عاجز ، ودرمسافهٔ کمتراز (۱۰۰) متر بود ، میبایست که اول طور پیل خود شانرا برهدف اصابت میدادند ، حالا آنکه طور پیل سومین کشتی (کینشو) را غرق نمود .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 110 of 264

در (۲۷) اپریل بوقت شام دستهٔ کشتی های جنگئی روس بسرعت تمام به (ولادیووستوق) بازدرامد دستهٔ کشتی های جنگئی (قامیمورا) تابه (۲۷) ماه در (ژه نسان) منتظر سفینهٔ (کینشومارو) مانده ، بعدازانکه برماجرا کسب اطلاع نمود در پی دستهٔ کشتی های جنگی روس افتاده . امادستهٔ کشتی های جنگی روس چون همانشب به بندرگاه (ولادیووستوق) درامده بود ازین تعقیب (قامیمورا) هیچ یك فائدهٔ حاصل نشد .

(٤) طوربیدوی ژاپون درشب (۲۹) اپریل درخلیج (اوسوری) که درجهت جنوب شرقی (ولادیو وستوق) کائنست ظهور نمود . قسم کلی نیز بوقت صبح به پیشگاه جزیرهٔ (آسقولد) آمده است . اما بعد از پیشین دستهٔ کشتی های جنگی ژاپون بازبراستقامت جنوب واپس رفته است .

ژاپون‌ها ازین حرکت خروج دستهٔ کشتی های جنگئی روس باز به اندیشه افتادند ومعلوم شدکه مواصلات ونقلیات عساکریهٔ شان در بحر های اقصای شرق هنوزدرزیرامنیت نمیباشد .

اگرچه موفقیت کشتی های روس درا ثنای این خروج خیلی جزوی وبی اهمیت بود ، وضایعات ژاپون نیز کم واعتباری نداشت . اماسفائن روس این فعالیتکه اجرا نمود دستهٔ کشتی های جنگی ژاپونرا دوچار انقسام کرده انظاردقت شانرا از (پورآرتور) به اینطرف جلب نمود که این هم فائدهٔ بزرگی برای دستهٔ کشتی های جنگی روس رسانیده است . وهرگاه از اول محاربه دسته های کشتی های جنگی (ولادیووستوق)و (پورآرتور)توحید حرکات کرده این مانوره ازطرف هردوی شان مشترکاً بکمال شدت ومهارت اجرامیشد نقلیات عسکریهٔ ژاپون بتأخرات وتعطیلات عظیمی گرفتارمیشد .

حالآنکه بعداز واقعهٔ غرق شدن (پتروپاولوفسك) این تشبثات واقعهٔ قونترامیرال (یه سه‌ن) برجریان عمومئی احوال حرب هیچ یك تأثیرمهمی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 111 of 264

اجرا نتوانسته است .

در نجا یك سوال وارد میشود که چرا ژاپونها دستهٔ کشتی های جنگی (ولادیووستوق) را ترصد نکردند و گذاشتند که در بحر اجرای حرکات کنند .

حالآنکه قسم کلئی دستهٔ کشتی‌های جنگی ژاپون در بحر اصفر در پشگاه (پورآرتور) مشغول حرکات بود . و برای ترصد بندرگاه (ولادیووستوق) دیگر قوهٔ کافیه را مالك نبود . وبایك چند کروواز ورخفیف ترصد آن عدیم الامکان مینمود . بناءً علیه ژاپونیان درین مسئله حق داشتند برینکه در بحر آزاد منتظر فرصت بوده هروقت که خبر دستهٔ کشتی‌های جنگی (ولادیووستوق) را بگیرد بایك قوة فائق درجستجوی آن برآید . واینرا هم ژاپونیان درمد نظر داشتند که اگر یك بار بادشمن تصادف نمایند حساب خود شانرا به آنها یکبارگی تسویه ویکطرفه خواهند کرد . لهذا لاجار تا بظهور آنفرصت بتعجیزات و تصدیعات دستهٔ کشتی‌های جنگی (ولادیووستوق) تحمل میکردند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 112 of 264

تشبث سد مدخل پورآرتور بار سوم

(۳ ماه می)

درنهایت ماه اپریل هنگامیکه اردوی نخستین برئی ژاپون برگذشتن نهر (یالو) تشبث مینمودند بر امیرال (توغو) نیز این وظیفهٔ مهمه گذاشته شده بود که دستهٔ کشتی‌های جنگئی پورآرتور روسیه رادربندرگاه حبس کند . بمواصلات وارتباطات بحریهٔ اردوی مذکور بری که از ژاپونیاتابه (ریقاحو) [که ازیالو (۲۰) میل مسافه دار] نگذارد که دستهٔ کشتیهای جنگئی روس تعرض وحمله آوری بتواند . بناءً علیه در (۲۸) اپریل بسیاری از کشتی‌های جنگئی وطوربیدو های ژاپونی درپیش گاه (پورآرتور) عرض وجود نموده یکچندساعت‌ها گشت وگذار نمودند . لهذا دستهٔ کشتی‌های جنگی روس دروقتیکه ژاپونها بحرکات عسکر گذرانئی خود ازنهر یالومشغول بودند برهیچ یك حرکت تعرضکارانهٔ تشبث واقدام نتوانستندواز انسبب هیچیك مصادمهٔ درمابین دسته‌های کشتی‌های جنگی روس وژاپون بوقوع نیامد .

ژاپون‌ها بعدازانکه اردوی نخستین خودرا ازیالو گذرانیدند خواستند کیك اردوی دیگر خودرا در جهت شرقی نیم جزیرهٔ (لیاوتانغ) بیرون برآورند، وبرای این اخراج درجوار (پیچه‌وو) یك جایی راانتخاب کردند که ازین جانبه پورآرتور (۶۵) میل بعد مسافه دارد . پس اگر یکچند گروازور یا یکچند طوربیدوی دشمن برکشتی‌های نقلیهٔ بطئی الحرکهٔ پرومملواز آدم ولوازمات هجوم ویاشبخون زندتهلکهٔ عظیمی برای اردوی ژاپون میباشد . ازینسبب ویس امیرال (توغو) بارسوم بازبرسد کردن مدخل پورآرتور

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 113 of 264

تشبث نمود. این تشبث سوم چنان تشبث جسورانه وفداکارانه ایست که در تواریخ محاربات بحریه نظیر ومثیل آن بسیار کم و نادر دیده میشود.

برای این تشبث هریك بحجم (۲،۰۰۰) و(۳۰۰۰) (تون) دوازده عدد سفینه انتخاب شده بود که درمیان آنها غیر ازانکه مانند کشتی های تشبث های اول مواد ثقیله ومشتعله پر شده بود، هریکی ازان‌ها باتوپ های خفیفی نیز مجهز شده بودند.

برای این سیاحت شهرستان مرگ باز بهزاران دلاوران ژاپونیان بکمال ذوق وشوق دواطلب برامدند، وبرای حاصل کردن این‌شرف وشان خیلی فداکارانه مسابقه ها کردند.

بهر سفینه سه‌سه افسر داده‌شده بود، وکوماندانتی همهٔ این‌دستهٔ کشتیهای جنگی به کپتان (میوزد حایاشی) سپرده شده بود. باین دستهٔ کشتی‌های جنگی برای مقابلهٔ طوربیدوهای روس (آقاکی) وه‌چوقاکی» نام‌دو وابورطوپ‌کش، وفرقه های (۲ — ۳، — ٤، — ٥) مخربها، وفرقه‌های (۹، — ۱۰، — ۱٤) طوربیدوهارفاقت بکردند تا آنکه هم محافظه ومدافعهٔ کشتی‌های آتش را بکنند، وهم بعدازتمام شدن کار مرتبات را رهایی بدهند.

روز (۲) ماه اپریل بوقت شام دستهٔ کشتی های جنگی ژاپان جزیرهٔ (حایانتو) راترك کرده یکسر بسوی (پورآرتور) حرکت نمود. و همه گی مانند یك کتلهٔ جسیمه شی نی بلکه ازاستقامت های مختلف حرکت کردند تاآنکه نظرروس‌هارا بخود جلب نکنند. دستهٔ کشتی‌های جنگی مذکوریکی ازاستقامت ساحل غربی، ویکی ازاستقامت ساحل شرقی بردو فرقه تقسیم شده حرکت نموده یکسر بسوی مدخل حرکت نمودند.

اما باد بسیار شدیدیکه درین شب بوزیدن امده بود دریارا بسیار قهر آلود ساخته بود. لهذا بعد از کمی نظام ارتباط فرقه ها از هم گسسته

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 114 of 264

کوماندان دستهٔ کشتی های جنگی امید نتیجه بخشیدن کار را ضعیف دیده امر باز کشتن را بکشتی ها داد ، ولی این امر از طرف چهار کشتی فهمیده شده دیگر کشتی ها بر راهیکه داشتند دوام ورزیدند .

ساعت یك ازشب گذشته بود که ازیکطرف استحکامات ساحل واز دیگر طرف کشتی های (اوت واشنی)و(کبلیاق) وغره،بیناجی که کشتی های دیده بان بودند طوربیدوهای ژاپون را دیده بشدت تمام آتش کشادند .

والی عمومی امیرال(الکسیه ف) درابتدای محاربه به سفینهٔ (اوتوا شنی) درامده حرکات دفع هجوم راباالذات اداره نمود .

صفهای کشتیهای ژاپون بسبب خرابی هواوطوفانی بودن دریابفاصلهٔ نیم ساعت درپیشگاه (پور آرتور) ظهور مینمودند وبسوی مدخل پئی هم پیش میشدند . انحال کشتیهای ژاپونهاامرمدافعهٔ روسهارابسیار آسان نموده .

کشتیهای حریق ازطرف روسهابیك آتش بسیارمؤثر وشدیدی استقبال شدند وچونکه دو چارتعرض طوربیدوهای دشمن شدند تنهادوکشتی آن بدرامدن مدخل موفق شدند ودر انجا ازطرف مرتبات آن غرق گردیده اند . بعضی ازکشتیهای حریق به طور پیلهایی که ازطرف روسها افشانده شده بود تصادف نموده برهواشده اند . متباقی آنهانیز باآتشهای طوپهای استحکامات وطوربیدو های روس در نقطه هـای مختلف بندرگاه خارجی غرق گردیده اند .

اتش طوپهای روس تابساعت « ٤ » صبح دوام ورزیده است ، وجبه خانهٔ بسیاری صرف کرده است . تنهاازکشتیهاوطوپخانه ها (۲۵۰۰) مرمی انداخته اند .

این حرکت قهرمانانهٔ ژاپونهاسراسربی نتیجه نمانده بود، چونکه بواسطهٔ سفائن مغروقه مدخل برای کشتیهای بزرگ سدشده بود . وبرای کشتیای

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 115 of 264

خوردبو سعت (۱۰۰) مترویك خط سیرمانده بود. اما زره پوشها و کروا زورهای زره پوش در (پور آرتور) تایك مدتی محبوس ماندند و بادریاار تباط شان منقطع گردید . باوجودیکه طوربید وهای ژاپون فعالیت ومساعی فداکارانهٔ بلیغ نمودند اما باوجود آنهم تخلیص مرتبات کشتیهای حریق خیلی مشکل شده بود . چونکه تنها آتشهای دشمن نی بلکه طوفان در یا نیزموانع عزیمهٔ پیش میآ ورد . بناءً علیه تنها (۸) افسر و (۳۶) نفر عسکر هایی داده شده توانستند ، ضایعات عمومی ژاپو نهادر بنشب به (۲۰) افسرو (۱۴۰) نفربالغ شده است و بعضی طوربیدو ها نیزبه خسارات جدیه گرفتار آمده است .

یکی از محررین روس که بصفت مخابر جریده در (پور آرتور) میبود و(دانشه نقو) نام داشت، صحنهٔ میدانگاه محاربهٔ امشبه رااززروهٔ کوه (طلا) تما شا کرده ومشهودات خودرا بروجه آتی حکایه کرده است :

« بساعت یك شب یك یکبار صدای طوپ طنین انداز شد ؛ ازکوه طلا تابه بسیار دورجاها یك خط برقی بدرخشید ! به ضیای پروژه کتورهای الکتریك ازدور یك کشتیٔ آتش ژاپونی دیده شد . کوه طلا باصدا های مهیب طوپ ها بلرزه درامد ! قرنیز بصورت بسیار خیره وتیره نشر ضیا مینمود . دمه تمام افق را استیلا کرده بود ، وازمیان این دمهٔ تیره یك خط ضیا دار — یعنی شعاعات الکتریك نفوذ مینمود . اگرچه دستهٔ کشتی های جنگئی دشمن درمیان تاریکی دیده نمیشد ولی کروازورهای دشمن که کشتی های آتش وطوربیدوهای خودراحمایه ومحافظه میکرد دسته های شعاع الکتریك خودرامتصل برما سوق مینمود . تمام قلعهٔ (پور آرتور) در حال فعالیت بود هر طرف آتش میافشانید . درهر طرف ولوله هاشنیده میشد . کشتی های آتش دشمن همهٔ اینطوفان آتش را بنظر بسیارحقارت

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 116 of 264

دیده بیك جسارت قهرمانانه پیش میشدند . سه طور پیدوی دشمن که به پیش روی دیگر کشتی ها بود وبقدر (۷) کیلومتر ودور بودیکی از انها بصورت بسیار وخیمی دوچار خسارشده دوعدد آن واپس گشتند . معمافیه کشتی های آتش مستریحانه وبی پروایانه به پیش می آمدند .

« ساعت یکنیم بود که کشتئی پیشروترین آتش دشمن نمایان گردید . این کشتی خیلی بزرگ وبسیار سفید یك کشتی بود ، درمیان ضیای الکتریك وامواج دریا بسرعت پیش میآمد بعداز ین یك کشتی دیگر نیز که ازین کشتی بزرگتر بود درپی اولی درمیان موجها نمودار گردید . مرمی های مادر اطراف آنها می بارید . اما سکونت واعتدال دشمن جداً حیرت افزا بود ! کشتی که در پیش رو بود غرق گردید . کشتی نشینان آن درحالتیکه صداهای زنده باد (میکادو !) را بفلك میرسانیدند درمیان موجها غائب گردیدند . این کشتی را یك کشتئی دیگر که باگله های طوپ ها شکاف شکاف شده بود تعقیب نمود .

« کشتی های مذکور رادو کشتی دیگر نیز ازعقب پیروی داشت . اما پیش ازانکه بمدخل برسند از طرف طوپ های استحکامات غرق گردیدند . ژاپون ها دراثنای غرق تیرهوا درمیدادند تا آنکه کیفیت غرق خودرا بدیگر رفقای خود اخبار کنند .

« کشتی ششمین نیز در جنوب غرق گردید . درین اثنا کشتئی هفتمین که ازهمه بزرگتر و شکل آن رفته رفته بضیای الکتریك یك منظرهٔ خوف ناکی پیدا میکرد درمیان آتش های طوپ های ما بکمال سرعت وجسارت پیش می آمد ، وآتش طوپ های ما رابه طوپ های میترالیوز خود بشدت جواب میدادند . نهایت بعد ازیك کمی تردد سرراست بمدخل درامده در آنجا خودرا خود غرق گردانید . وچون دانسته شد که کشتی نشینان این

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 117 of 264

کشتی خیلی آدمان تجربه کار و ماهر میباشند از انسبب زنده گذاشتن آن ها جائز دیده نمی شد . لهذا درانثنای که بفلوکه ها سوار میخواستند بشوند فلوکه های آن هارا درزیر باران گله گرفتند . اگر راست بگویم در نفس خود بمقابل این آدمانیکه بامرک مشت و گریبان شده اندیك حس عمیق حیرت واحترام بحصول آوردم . آتش چون خیلی برین ها شدت میکرد پرهارا از دست میگذاشتند تا آنکه بگمان طوپچیان ما بیاید که همه وفات کردند . وچون بمجردیکه طوپ های ماساکت میشد ازهمین سکوت آنی طوپ های ما استفاده کرده بکمال سرعت بره پیمایی میکوشیدند امادرنهایت هر دقیقه عدد پرکشان کم شده میرفت تا آنکه فلوکه بانعش مردگان مملو گردید .

« ژاپونها بر رهایی دادن از طرف ماراضی نمیشدند ،وبه فلوکه هاوطور پیدوهای تخلیصیه ماتنزل نمیکردند ! کشتی باتان ژاپون درزیرکله های ماترك حیات میکردند ولی هیچ یك فلوکهٔ شان اشارت قبول کردن اسارت را برنمی کشیدند . در یك فلوکه که (۱۵) نفرزخمی و (۲۳) نفرسالم بود بسنگ های ساحل برخورده پاره پاره شد وکشتی نشینان آن بخشکه افتادند ولی ازبرای آنکه اسیرنشوند یکان یکان خودرا بدریا انداختند والحاصل (۸) نفر راکه بر سر یك دیرك کشتی غرق شده خود را گرفته بودند بهزار زور و زحمت رهایی داده توانستیم . یك قایق ما که برای رهایی دادن مرتبات یك کشتی غرق شده رفته بودندکشتی نیمغرق مذکوربرقایق ماباطوپ مترالیوز به آتش کردن آغاز نهادند . طرف صبح سکونت حاصل شد . انقاض کشتی های خورد وخاش شده برای میدان محاربه یك علامت حزن والم تشکیل میداد ! ...»

درانثنای این تشبث سوم برسد کردن مدخل (پور آرتور) شجاعت وفداکاری که ژاپونها بکاربردند درتاریخ جلادت وشجاعت ملتی شان یك

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 118 of 264

صفحهٔ درخشان دیگر علاوه کرده است .

ژاپون ها درحق قهرمانی قاعده ومسلکی که دارند این ست که انسان عالی آنست که درراه یك مقصد عالی تنها حیات خودرا به تهلکه انداختن کفایت نمیکند بلکه وفات کردنش در آنراه لازم ولابد بایدبود .

ژاپون‌ها اعتقاد شان این‌است که روح ابدی میباشد وحیاتیکه بعداز مردن میابند نتیجهٔ اعمال وحرکات سابقهٔ شان خواهد بود لهذا کسیکه درراه حکمدار خود بحمیت وصداقت ترك جان کند روح اوبه جسدیك طفلی که درمیان یك عائلهٔ مسعود ومرفه الحال نوتولدیافته باشدتعلق میگیرد . ویاآنکه درعالم ارواح بیك حیات جاودانی مظهرشده بدیگرزندگان وطن خود معاونت خیریه میرسانند وباینملکت وملت که دران زندگی داشتار تباط ومناسبت ابدی میداشته باشد .

این است که این حیات روحانی‌ثانی، درنظریك ژاپونی، ازحیات مادیهٔ اولیهٔ شان خیلی قیمت دارترست . یك ژاپونی مردن را درمقابل دشمن خیلی شرف ناك یك چیزی میشمارند .

قهرمانانیکه درراه (میکادو) بصداقت وفات کنند شان وشرف که حاصل میکنند تنها به عائله ها واولاد واحفاد شان انتقال کرده ودرنزد انسال مستقبله برای خودشان یك حرمت مخصوصه حاصل نمیشودبلکه آن شرف وشان شان به آباد واجداد شان‌نیز شامل میشود .

روز (۳) ماه مه پیش از ظهر قسم کلانی دسته کشتی‌های جنگی‌ژاپون درپیش گاه (پورآرتور) ظهورنموده تابشام به عملیات تخلیصیهٔ نفری‌های مغروقه خود پردا خت ویك چند کشتی ترصد را درانجا گذاشته وبازپس به اس الحرکات خودشان که جز ایر (آلیوت) است عودت کردند .

روز (٤) می دستهٔ کشتی‌های جنگی ژاپون درپیش گاه (طاقوشان)

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 119 of 264

ظهور نمود مقصد این بود که روس ها را به این ذهاب باطل بیندازند که گویا ژاپون‌ها در ان جا عسکر میبرانند. حالآ نکه درحقیقت حال در (۵) می عسکر خود را در قریب (پیچه وو) به بیرون براوردن آغاز نهادند.

اس‌الحرکات دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون

برای حرکات دستهٔ کشتی‌های جنگی ژاپون در بحر اصفر نخستین بار خلیج (آزان) که (۳۰) میل در جنوب (شه مولپو) واقع است و ظیفهٔ اس الحرکات را دیده بود. وچون بخها باز شد در موقع (حایجو) که (٤٥) میل درشمال غربی (شه مولپو) واقع است یك اس‌الحرکات نوی تأسیس داده شد. بندرگاه (حایجو) باوجودیکه غیرمحفوظ بود وبسببی که در پیش روی آن جزیره های کوچك وسنگلاخ های بحری موجود میباشد برای سیر سفائن غیرمساعدبود. ولی چون حرکات دسته کشتی های جنگی را این احوال از انظار دشمن پنهان میداشت برای اس الحرکات مفید و کار آمدنی بود. وغیر ازین از (ساسه بو) تابه جزیرهٔ (شوشایدو) یك تلگراف تحت البحر تمدید شده بود واز (حایجو) تابه جزائر مجتمعهٔ (سیر جنیس هال) یك استیشن تلگراف بی سیم نیز تأسیس واقامه شده بود. بعدازان که دراوائل ماه مارچ ژاپون‌ها جزیره های (آلیوت) و(بو لونده) راضبط نمودند بمقصد آنکه به [پور آرتور] نزدیك تر یك اس الحرکات تدارك کنند درجزیره های [آلیوت] در آب نای [طون غوز] برای دسته کشتی‌های جنگی خودیك استناد گاه متین بوجود آوردند. دریکم ماه می اردوی اول بری ژاپون نهر [یالو] را کذ شته بود. تابه آن تاریخ ضایعاتیکه دردسته کشتی‌های جنگی روس خواه درمحاربه وخواه بقضارسیده کی وارد آمده ازین قراراست:

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 120 of 264

عدد	اجناس کشتی	نامها
«۱»	زرهپوش	پتروپاولوفسك
«۲»	کرووازور	واریاق ، بویارین
«۲»	طوپ کش	قوربه‌نس، مانچور
«۳»	مخرب طورپیدو	«وه‌نوچیتلنی»[ستر،غوجی»«ستراشنی]
«۱»	کشتی طورپیل	«یه نه ئس»

وغیرازین ها دیگر بعضی کشتی‌هائیکه بخسارات وخیمه دوچارشده اند بسبب عدم کفایت وسایط لازمه وموجودنه بودن اسباب کامله تعمیرات آن‌در [پور آرتور] خیلی به سنگینی و آرامی اجرا میشد .

دسته کشتی‌های جنگی ژاپون درهمه این وقایع مختلفه که تابه اینز مان گذران یافته است اگرچه کاملاً از خسار وزیان مصون نمانده ولی تابحال هنوز هیچ یك سفینهٔ جسیمهٔ حربیهٔ خودش را ضایع نکرده بود . دیگر این که تعمیرات کشتیهای ژاپون دربندر کامهائی که باهر نوع اسباب ولوازمات مجهز ومستعد درسواحل ژاپون موجوداست بکمال‌سرعت‌وسهولت اجرا میگردید .

نسبت برتری دسته‌کشتیهای جنگی‌ژاپون بردسته‌کشتی‌های‌جنگی‌روس بعد ازین حرب (۳) ماهه زیاده‌تر افزونی گرفته بود . اماازدیگر جهت تشبثاتی که برای حبس کردن دستهٔ کشتی‌های‌جنگی روس‌در (پور آرتور) اجرا شده بود هنوز نتیجه قطعی ومکملی حاصل نتوانسته بود . - یعنی مدخل بندرگاه هنوز بدرستی سراسرسدوبند نشده بود .

بناءً علیه ژاپونیاتااوائل مامی مطابق برج جوزاسنه(۱۹۰٤)حاکمیت بحریهٔ مطلقه راهنوز بدست نیاورده بود . ودسته کشتیهای جنگی روس باوجودیکه دوچارضعف وکمقوتی بود بازهم گاه گاه بحرکات‌تعرض‌کارانهٔ

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 121 of 264

خود ژاپونها را به اندیشه واضطراب می انداختند .

بهرحال تعرض محتمل این دسته کشتی‌های جنگی روس بمقابل قوت وبیداری دسته کشتی های جنگی ژاپون که اس الحرکات خودرا بجزیره های (آلیوت) استناد داده است موجب هیچ تهلکهٔ جدی وحقیقی دیده نمیشود . لهذا قرارگاه عالئی عسکری ژاپون درسواحل (لیائو تونغ) بکشیدن وسوق کردن عسکر هیچ مانع ومحذوری ندید .

کیفیت

براوردن عسکر بخشکه ، ونقلیات بحریه

این را تاریخ عسکری اثبات میکند که اگر تشبثات جدی — یعنی قصد وعزم تمام در باب عسکر ریختن بخشکه اجرا شود ، ازطرف مقابل — یعنی از طرف قوهٔ عسکریه که خشکه را مدافعه ومحافظه میکنند منع کردن آن خیلی دشوار است . چونکه مدافعه کننده گان مجبور اند که یا قطعات عسکریهٔ خود رابدرازئی تمام ساحل تقسیم باید کنند ، و یا آنکه یك نقطهٔ معین ساحل را باتمام قوت های که دارد باید بپوشند . حالآنکه هجوم کنند گان نقطهٔ را که برای عسکر ریختن انتخاب میکنند بسبب سرعت حرکات قافله هایشان تابسیار وقت ظاهر وپدیدار نمیسازند ، وبسایهٔ حمایهٔ طوپ های دستهٔ کشتی‌ها،درنقطهٔ که هجوم بران میخواهدبشود، زیاده ازمدافعین ساحل ، قوهٔ عسکریه بخشکه براورده میتوانند .

هرگاه دشمن مالك قوت های انزونی باشد ، درانوقت برای مهاجمین دریك آن به نقطه های مختلف عسکر براوردن تهلکه ناکست . اگرچه ازنقطهٔ نظر سوق الجیش مفرزه هاوپارچه‌های متفرق عسکری را برای یك هدف معین در نقطه های متعدد بخشکه براوردن چندان خطای عظیمی شمرده نمیشود ، امامقدار

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 122 of 264

قوهٔ عسکریه که بخشکه اخراج میشود در همان یکنقطهٔ که هدف انتخاب شده است، عسکر براوردن بهتر است ازینکه برچند نقطه های مختلف ساحل براورده شود.

غیر ازین یك سبب دیگری هم هست که اگر در نقاط مختلفه بخواهند عسکر براورند، درانوقت مهاجمین را کشتیهای جنگی متعددی بکار است تا هر نقطهٔ را که عسکر میبرارند جدا جدا حمایت کنند، و تقویت بدهند. دیگر اینکه مفرزه های متفرقی که درجدا جدا جاها بیرون برایند درخصوص کشف وترصد اراضئی دشمن بخیلی مشکلات برمیخورند، واحتمال بسیار قوی دارد که هر مفرزه جدا جدا بقوتهای ازخودافزو نتر دشمن پیش آمده جداجدا محوو پریشان گردند. از همه بدتر اینکه هرگاه اینچنین جدا جدا مفرزه ها بساحل ریخته شود بعد ازانکه بساحل برایند از همدیگر جدا و متفرق مانده، و حرکات عسکریه از دست یك امر و یك بولی بیرون برامده، درخصوص سوق واداره مشکلات عظیمه پیش میآید.

بنابرین، فن سوق الجیش، سوقیات براوردن عسکر را همیشه بریکنقطه امر وتنبیه میکند. وتا که ممکن باشد تقرب کردن کشتیهای قافله های عسکر را بساحل توصیه مینماید.

برای عسکر ریختن درساحل منتخب ترین نقطه هالیما نها یعنی — بندرگهها ست که بردیگر نقطه ها مرجح وبرتراست. بعد ازان خلیج های کوچك وپنهان محفوظ اهمیت دارد. آخرترین همه ساحل های باز صاف می آید. اگرچه اینچنین ساحلهای باز برای عسکر ریختن هیچ مساعدو موافق نیست؛ اما بمقابل این بعضی فائده هائی نیزدارد که ازانجمله هاجمین ازطرف مدافعین کمترمقاومت دیده میتوانند، و چون ساحل ازهر طرف بازوکشاده است کشتیهای هجوم کنند گان بکمال سرعت بهرطرفی که خالی یابند نزد یکشده عسکر میریزند.

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 123 of 264

هرگاه نقطهٔ که عسکر دران براورده میشود درنزد یکئی بندرگاه ویا خلیج انتخاب شود؛ درانوقت وظیفهٔ یگانهٔ قطعات عسکرئی که اول بار میبرایند همانست که بربندرگاه مذکور هجوم برده بندرگاه راضبط کنند تا آنکه قسم کلئی سفاین نقلیهٔ قافله های عسکریرا به آسانی وسهولت براورند، وبرای براور دن ارزاق، ومهمات، وطوبخانه وحیوانات نیز آسانی وسهولت پیش شود. اینچنین یك بندرگاه ویایك خلیجی را بدست آوردن برای حرکات عسکری فوائد سرعت وانتظام عظیمی را موجب میشود. واگرچنین نباشد میباید که عسکررا درقایقها و کشتیهای کوچك پرکرده بساحل براورند لهذا میباید که سفاین نقلیه بااینچنین آلات نقلیهٔ صغیره بدرجهٔ کفایت مجهز باشند.

یکی ازشرطهای اساسیهٔ عسکرریختن خشکه اینست که نقطهٔ که دران عسکر ریخته میشود تا که ممکن باشد میباید به جائیکه حرکات عسکریه میخواهد درانجا اجرا بشود نزدیك باشد. زیرا باینصورت ازرفتارهای ابتدائی بیلزوم فارغ شده، بردشمن بناگهانی یك هجوم وشبخون بیخبرانه برده اورابمحاربهٔ قطعی مجبور کرده میتواند. وغیرازین درمابین هدف، ونقطهٔ که عسکر درانجا ریخته میشود یك ارتباط خوبی پیدا میشود. دیگرشرط اینست که میباید یك قسم مهمی ازساحلی که نقطهٔ عسکربراوردن است، واراضئی همجوار ان در زیر آتش دستهٔ کشتیهای جنگی عسکربراورندگان باشد؛ تاتعرض مدافعه کنند گانرا رفع کند. شرط سوم میباید که سیروحرکت دردریائی که عسکربساحل آن اخراج میشود سهولت و آسانئی کاملی داشته باشد. شرط چارم میباید که آبهای ساحلی که نقطهٔ براوردن عسکراست عمیق ومحفوظ بود. شرط پنجم میباید که ازطرف دریا وخشکه امر مدافعهٔ نقطهٔ عسکرریزبه آسانی بشود.

در داخل دائرهٔ تأثیر ونفوذ استحکامات جسیمهٔ دشمن عسکر ریختن بساحل ممکن نمیشود. که اینمسئله را مانوره های بحری متعددی که پیش

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 124 of 264

ازین جنگ ، روسها در پشکاه (پور آرتور) اجرا کرده بودند ثابت کرده است . اما اینهم شرطست که این گونه استحکامات ساحل باز آنوقت مفید وبا اهمیت است که باقطعات جسیمهٔ عسکری محفوظ باشد ، وهم ازدیگر طرفهای نزدیك خود نقطهٔ عسکرریز نداشته باشد . چونکه اگرها جمین درخارج دایرهٔ تأثیر ونفوذ استحکامات عسکر براورده بتوانند درانوقت هیچ حیثیت واهمیت آن ها باقی نمیماند .

در خصوص عسکرریختن بخشکه بهترین قاعده ها واصولها همینست که بخبرونا گهانی دریك نقطهٔ عسکر براورده شود ، ونادشمن خبرگردد هجوم بروبرده شود . بنابرین ساحلی را که عسکردران ریختن میخواهند ، میباید که پیشتر آنرا کشف وترصد کرده باشند ، امادروقت جنگ کشف وترصد آنجاها خطای عظیمی شمرده میشود ، چونکه کشتیهای که برای کشف وترصددرانجا بردندنظر دشمن رابخود جلب کرده دشمنرا بربراوردن عسکر آگاه میسازد .

عملیات عسکر براورئی خشکه میباید که به امر وبولئی یك کومان افسر سوق واداره شود . واینمسئله را بواسطهٔ تلفون که ازکشتیها تابخشکه ممدود شده باشدودیگر بمعنی اشارات اجرا نمایند . برای هرفرقهٔ سفائنی که عسکر نقل میدهند بقدر دوکیلو مترو ازساحل یکجایی مقرر باید کنند . زیرا کشتیها ازهمدیگر فاصله دارلنگرانداز میشوند . صف ها و نظامهای که در وقت عسکررابخشکه کشیدن استعمال شود ، باید که مانند صف ونظامیکه در اثنای سیروسفر گرفته شده بود اجرا گردد ، واینمسئله رادروقتیکه هنوزدر راه باشند به کپتانهای کشتیها ، وافسران کندکهاوغندها باید که فهمانیده شود .

براوردن عسکررا بخشکه بصورت عمومیه به اینصورت بوقوع میآید :

قدمهٔ اول راکشتیهای قراول و پیشدار میبرد . این قافلهٔ پیشدارکه برفاقت چند عدد سفینه های جنگی میباشند بسرعتی که ممکن باشد خود را

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 125 of 264

بساحل میرسانند، و اگر ممکن باشد در شب عسکر خود را بخشکه میریزند. همین جائیکه قافلهٔ پیشدار عسکر خود را بیرون براورده اگر قابل اخراج قسم کلی باشد در حال آن نقطه را با استحکامات پل داری محکم کرده آهسته آهسته آن استحکامات را تقویت و متانت میدهند.

بعد از انکه قافلهٔ قراول و پیشدار بیرون براورده شد، عسکر سواری یعنی — رساله بیرون میبراید، و در حال این رساله برای کشف احوال دشمن و اراضی به پیش رانده میشود. در پی این قافله، قافلهٔ قسم کلی میبراید، و بعد از ان قافله های گدام و مهمات حربیه براورده میشود.

اینست که به اینصورت قافلهٔ سفریهٔ عسکر به هنوز در اول برامدن اینچنین بر سه قسم جدا میشود. اما بهتر آنست که دوسه ساعت پیش از آمدن قسم کلی قافلهٔ پیشدار با همهٔ مهمات و لوازمات حربیهٔ خود یکجا بخشکه برامده در انجا جایگیر بشوند، و بعد از ان قسم کلی برایند. با وجود اینهم اینقسم حرکت در وقتی قابل اجرا میشود که در جهت خشکه از طرف دشمن تهلکه و بیمی نباشد. اما اگر بیم و تهلکه باشد، لوازمات حربیهٔ قافلهٔ پیشدار بعد از قسم کلی بخشکه بیرون کشیده میشود.

بهترین وقتها برای رسیدن به نقطهٔ که عسکر در انجا میریزند از شفق یك کمی پیشتراست. چونکه به اینسبب فائدهٔ شبخون بردن بر دشمن هم حاصل میشود، و هم در باقی روز فرصت درازی برای براوردن عسکر بدست میآید. و اگر بوقت شفق اخراج عسکر ممکن نباشد بواسطهٔ پروژه کتورهای الکتریك در شب اجرا کردن آن لازم میآید. و در ین اثنا بواسطهٔ بالونها جهت خشکه و دریارا از روی هوا در زیر ترصد و دیده بانی باید بدارند.

سوق و نقل قطعات جسیمهٔ عسکر به را با همه قطارهای قافله های لوازمات و مهمات حربیهٔ شان، از راه بحر بسوی خشکه آنقدر مشکل و زحمت ناك یك

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 126 of 264

کاریست که بجز عالم عسکری قدر این مشکلها وزحمتها را دیگر عوالم نمیدانند.

بنابرین پیش از انکه حکایهٔ سوق الجیشیه، و جمع آوری سفر حربی اوردوهای ژاپان را بیان کنیم. در ینباب که آیا سوقیات بحریه چسان میشود؟ آیا عسکر را چسان سوار میکنند؟ وچگونه بخشکه میبرارند؟ میخواهیم که برفقای عسکری خود بعضی معلومات مفیده عرض نمائیم:

برای تشریح کردن قواعد عمومیهٔ مسئلهٔ مذکور، چون بهتر از مثالهای تاریخیه دلایل قوی پیدا نمیشود، لهذا این معلومات را از صفحه های تاریخ حرب چند سال پیش ازین که انگلیزها به افریقا وجرمنها بچین اجرا کرده اند بیان میکنیم.

در اثنای سفر (بوئر) از اوکتوبر مصادف برج عقرب سنهٔ ۱۸۹۹ تا به اوکتوبر ۱۹۰۰ حکومت انگلستان به بندر گاههای افریقای جنوبی (۳٤۰۰۰۰) عسکر، واز ماه جون مصادف برج سرطان سنهٔ (۱۸۹۹) تا به ماه فبروری حوت سنهٔ (۱۹۰۱) (۱۰۰۱۷۰۰۰) تون مهمات حربیه بیرون براورده است. وبرای این نقلیات (۷۲۰) قطعه کشتی استعمال کرده است.

(حکومت (المانیا) یعنی — جرمن) در اثنای سفر چین برای سوقیات عسکریهٔ خود در اول امر (۲۰) قطعه کشتئی بزرگ جدا کرد، وبا این کشتیها (۹۳۷) افسرو (۲۲۳۰۲۱) نفر، و (٦۳۳) عرابه، و (٦۲) قطعه طوپ، و (٤۱۲،۳۰) متر مکعب لوازمات ومهمات حربیه سوق کرده بود.

غیر ازین از (۳) ماه دسمبر برج میزان سنهٔ مذکوره تا به (٤) دسمبر (۲۹) سفینهٔ دیگر ترتیب داده لوازمات شمندوفر یعنی — ریل، خانه های چوبی، اسپ ها، غله، حیوانات جاندار ومقدار بسیار زغال سنگ به بندر (تاکو) ی چین سوق کرده است. حرکات بیرون برامدن همهٔ این هیئت سفریه باجملهٔ لوازم حربیهٔ آن بعد از رسیدن کشتئی آخرین به

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 127 of 264

هفت روز به انجام رسیده است . ولی همهٔ سوقیات عسکریه بسه ماه هنوز سراسر تمام نشده بود .

جاهائیکه دریك کشتی برای حموله وباربرداری مساعدوموافق است . بنابر ملاحظات صحیه درصدی (٦٠) آن برای نشیمن، ودرصدی (٤٠) آن برای ماشینها، وزغال سنگ ،ومرتبات کشتی مخصص میشود .

سوار کردن عسکررا درکشتیها نیز بدینصورت اجرا میشود:

طوپ ها ، وتفنگهای ماشین دار ، ومانند آن دیگر اسلحه میباید که بهمه حال درسطح واپورباشد. یك کشتی نقلیهٔ که ازهمه واسطه های مدافعه کردن نفس خود محروم وعاجزاست ، این تدبیربرای اوواجب ولازم می باشد تا آنکه تایکدرجه مالك مدافعه کردن نفس خود شود. اگرچه طوپ هارادر وقت لزوم ناگهانی بزودی وچابکی سوار وتیارکردن موجب خیلی مشکلاتست ولی باوجود آنهم ازهمین تدبیری که گفته شد اجتناب نبایدکرد یعنی — همهٔ اینگونه مشکلات را بنظر گرفته طوپ ها، ودیگرافواه ناریه را تامیتوانند برسطح واپوربگنجانند .

هیئت صحیه ، ولوازمات خسته خانه‌را میباید که برهمه کشتیهامتساویاً تقسیم نمایندتاکه هرکشتی مساوی وبرابرمالك دوکتور، وهرگونه وسایط لازمهٔ صحیه وطبیه باشند .

درهنگام نقل دادن قطعات جسیمهٔ عسکری؛(جزوهای تام تعبیه) همه کی یکجا میباینبود ،وتامیتوانند ازباره باره کردن ومتفرق ساختن آنها اجتناب ورزند. وبرای آنکه هرآن وهرزمان بمحاربه کردن حاضر ومهیاباشند سنگین باریکه نظاماً با خود میبردارندمیباید که ازخودجدانکنند. دیگرمهمات حربیه رانیزسنگین های شانرابزیر وخفیفترهای شانرابسر بگذارند . اماهمان چیزهایی که بسیارضروری باشد وازدیگرچیزهای خفیف هم بیشتربکارشودباز هم نباید

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 128 of 264

که درزیر گذاشته شوند. ودر وقت بیرون براوردن بعکس این ترتیب گذاشته میشوند.

جنس وطبیعت اسباب مالزمه ئیکه درکشتیها بارمیشوند نظر بحجم، وشکل، وسنگینی آن هادر امرحمل ونقل تأثیرات گوناگون اجرامیکنند. بزرگی، و جسامت مالزمهٔ حربیه میباید که ازیکحد معینی تجاوز وافزونی نکند. زیرا کشتی های بزرگ یکسر بسوی ساحل نزدیکشده نمیتوانند از راینگونه اشیای ثقیله را بنا برضرورت به قایقها وکشتیهای کوچك بار کرد، بدانصورت بساحل اخراج کردن لازم میآید. اینست که اینمسئله رانیزدائما درزیر نظر دقت وتأمل باید داشت.

خلاصهٔ کلام هرگاه آرزوشود که عملیات عسکرسوارکردن وعسکر براوردن بدون توقف دوام کند، وحرکات حاضرئی سفر حرب بیك انتظام تام جریان نمایند میباید که هرچیزازامورمهم گرفته تابه تفرعات کوچك ازاول حاضرشده باشدوخیلی خوب دران فکرواندیشه شده باشد.

درینچنین سفر آماده گئی که ازاول تدبیردرست درانشده باشد، وبخوبی حاضر شده باشد، هنگامیکه نقلیات عسکریه آغاز کند همه دستهٔ کشتیهای جنگی نقلیه برای سوق ونقل یك اردوی بزرگ وبرای هرنوع احمال داثقال آنها بایدکه حاضرشوند. وبایدکه باهمهٔ ترتیبات ولوازماتی که برای سرعت و سهولت بارکردن وفروآوردن لازم وبکاراست مجهز باشند وبه اینصورت دربندرگاهها ئیکه ازانجاحمل ونقل اجرا میشود اثبات وجودکرده به وظیفهٔ خود آغازمیکنند. دربندرگاهها میبایدکه پلهای مصنوعئی سردستی، وسد های پخته کاری ساخته ومهیا شده باشد. اینمسئلهٔ بارکردن کشتیها میبایدکه ازروی پلان ونقشهٔ بسیار مکملی اجرا شود، ودرزیر ادارهٔ مأمور های نظارت های حربیه وبحریه. وافسران ارکان حربیه بوقوع آید.

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 129 of 264

بعداز انکه در اول امر مهمات ومالزمهٔ حربیه بارشد، به سوارشدن عسکر امر داده میشود . قطعات عسکریهٔ که در اردوگاه کشاده ؛ وفراخ ، ویا چو نیهای چوبی سرد ستنی میباشند بیك انتظام تمامی برامده دردستهٔ کشتیهای جنگی نقلیه به ترتیبی که نقشه شده باشدسوار میشوند . وتمام شدن امرسوارئی عسکرهمان، وحرکت کردن دستهٔ کشتیهای جنگی نیزهمان !

بنابرتجربه هائیکه حاصلشده ، برای سوار شدن عسکراز سدهای پختهٔ بندرها بکشتیها اینقدر وقت ومدت لازمست :

برای صدنفرعسکر	۱۰	دقیقه
برای یك اسپ	۱	دقیقه
برای یك طوپ	۱۰	دقیقه

المانها دراثنای سفرچین یك کندك عسکررا باجملهٔ سنگین بار آنها در ظرف یکنیم ساعت از سدسنگ بست کناردریابه واپورهاسوارکرده است . روس ها (۸۰۰) نفرعسکررا باجملهٔ اسلحهٔ آنها درظرف (۸) ساعت از سدسنگ بست کناردریابواپورهاسوارکرده توانسته است .

وبعکس، اگرواپور درپیش سدسنگ بست استاده نباشد، وبمسافهٔ ۲۰ دقیقه راه دورتربود درانوقت در (٤) ساعت (۲) کندك، ودر (۸) ساعت (۲) بلوك عسکرسواری ، ودر (۱۵) ساعت (۲) بطریه یعنی — (۲) طوپ خانه سوارکرده میتواند .

انکلیسها (۲۲۰) اسپ را در (۷) ساعت و (۳) ربع ؛ روسها (۶۲۰۰) پیاده را درده ساعت بکشتی نشانده اند . درمسافه هائیکه نزدیك باشد برای آنکه بمجرد رسیدن به بندرگاهی که اخراج دران میشود ماندم به اخراجات آغاز کرده شود بهمراه سفاین نقلیهٔ مذکوره معونه ها ، وقایقها ، و کشتیهای کوچك همراه میشود .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 130 of 264

عملیات اخراج — یعنی عسکر براوردن ، ازعملیات ارکاب — یعنی عسکرسوار کردن خیلی مشکلتراست . درین عملیات چنان بعضی موانعاتی ظهور میکند که بفکرهیچ یکی ازمدبرترین بصیرتکاران نیزنرسیده باشد . علی الخصوص درکشیدن اسپانی که بسرچرخی دریا گرفتارشده باشند، آنقدر مشکلاتی دیده میشود که تصویروتعریف آن بگفتن ممکن نمیشود . سدهای سنگ بست پخته کاری که کشتیها به آن نزدیك شوند خیلی کم بدست هجوم کنندگان می افتد . ودرانحال بواسطهٔ معونه ها ، وکشتیهای صغیره حمولهٔ سفاین نقلیه رابساحل نقل میدهند . درعملیات فرو آوردن اسپ هاوقاطر هارابه معونه هاوقایقها که مشکلترین عملیات اخراج است هرگاه دریاپرموج وهو اطوفانی باشد تهلکه های بسی عظیمی پیش میآورد . چونکه صندالها ومعونه هائیکه درپیش واپورهارای گرفتن حموله نزدیك میشوند ازشدت هواوموج درهرآن وزمان به تهلکهٔ مصادمه کردن باواپور . وازهم پارچه پارچه شدن معروض میباشند .

باد ویاطوفان ناگهانی که ظهورکند عملیات اخراجیه را نایکمدتی سرا سرمعطل وعدیم الاجرامیگذارد . که به اینصورت زمانهای بسیارقیمتداری ضایع میشود . وغیرازین هرگاه به زمان جذر تصادف شود معونه هاوصندا لهابساحل نزدیك شده نمیتوانند ؛ به این سبب برای بلندشدن آبها انتظار کشیدن لازم میآید .

علی الخصوص دربندرگاه (شه مولپو) این حادثهٔ جذرومدبسیارتأخیر هاوسکته های بدی راسبب میشود . چونکه کمی وبیشی آبهای این ساحل بقدر (۷) مترواز هم فرق میکند .

گاهی صندالها ومعونه هابریگهای نزدیك ساحل می نشینند که تابزمان مدانتظار کشیدن وجواب قطعی میگیرد . درسفرچین بسیاری ازمعونه

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 131 of 264

های المان همچنین بر ریگ نشسته بسیار روزها در میان دریا مانده اند ، وبعد ازان بهزار مشقت رهایی داده توانسته اند. نان وخوراکه رسانیدن برای اینگونه ریگ نشینان نیزهزارگونه زحمت ومشقت داردکه عسکر تایکچندروز حیات بسیار محرومانهٔ بسرمیآورند .

پیش ازانکه آلات حربیه بخشکه براورده شود حرکات اخراج افراد عسکریه را کامل بایدکرد. چونکه درانزمان درسفینه هاتنهامردم فعله وکار گذار باقی میمانند، ودرباب عملیات اخراج لوازمات حربیه آسانی پیش میشود.

عسکری که بخشکه میبرایند میبایدکه تاممکن باشد بجابکی آمادهٔ حرکت بشوند و عرابه هائیکه برای آسانی فرو آوردن ، وبر آوردن ازهم بازشده اند بجابکی تمام پس اقسام متفرقهٔ آنهارا ترکیب ، و سوارکرده برای حاضر کردن جای برای دیگر قطعات هاندم برفتار آغاز میکنند . دربندرگاهائیکه دران اخراج بوقوع می آیدچنان لازمست که ازیك بردیگر ریختن حیوانات، وعسکر، ولوازمات دیگرخیلی احتراز باید شود . چونکه اینچنین چیزهااز رفتار های بسیارمسافه های درازی پیشتر عسکررامانده وناتوان میسازد .

عسکریکه یکبار بخشکه براورده شود ، و بازبنابر تضییق وهجوم سخت دشمن واپس بکشتی سوارشدن شان لازم آید مسئلهٔ خیلی تهلکه ناکیست اما اگر وقتیکه مجبوریت قطعی حاصل شود بسی تلفیات و ضایعات عظیمی را بچشم گرفته اینگونه عملیات دشوارتهلکه دارراهم بسررسانیدن ممکنست .

عسکریکه بخشکه براورده میشود قدمه قدمه حساب میشود . قدمهٔ اول سفائن نقلیه چون بوجه مطلوب عسکرخود رابمعهٔ لوازماتش بیرون برا وردواپس عودت میکنند ، و قدمهٔ دوم عسکررا ازساحل مملکت خودبر داشته به هدف اخراج نقل میدهند. هیچ شبهه نیست که دیگرقدمه هانسبت به قدمهٔ اول بمشکلات کمتری تصادف کنند، وبسرعت وانتظام خوبتراجرای

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 132 of 264

سیروسفر بتوانند .

حالاچون تا یکدرجه از سوقیاب بحریه معلومات گرفتیم باید که بسوی نقلیات بحریهٔ ژاپانها متوجه شویم : در وقت شام روز پنجم ماه فبروری قدمهٔ اول نقلیه بندرگاه (ساسه بو) راترك کرده بود ، این قدمهٔ نخستین از قطعات فنی عسکری مرکب بود . چونکه این قدمه برای قطعات عظیمهٔ دیگرو سایط وتدابیر لازمهٔ سهولت وسرعت اخراج آنهارا دربندرگاهها تدارك و و آماده میکردند .

ژاپونها درباب براوردن اردو های خوشا نرا بخشکه سرعت و انتظام رامزج ویگانه ساخته ، درهرکارهای مشکل این مسئله،کمال خوبی ودرستی خودرانشا نداده اند .

چون مسئلهٔ اخراج عسکردرخاك «کوریا» بعمل میآید لهذالازمست که اول ازاتفاق ژاپانها با کوریا بحث رانیم .

اتفاق با کوریا

محبوس ماندن کشتی های جنگی روس در(پورآرتور) درهمه اطراف وهمه عالم اقصای شرق بسی تأثیرات معنوی وحرکات باطنی اجرا نمود که نتیجهٔ نخستین این محبوسیت اتفاقنامه ایست که در۲۳ ماه فبروری با (کوریا) عقد شده است .

این اتفاقنامه ،(کوریا) را سراسر بزیرحمایهٔ ژاپان دراورد، وخیالات وتصوراتیکه اززمان های دراز ژاپان ها درحق مملکت مذکورمیپرورانیدند بیکباره کی بمیدان علانیت بیرون براورد . معاهده نامهٔ مذکور مرکب ازین چند فقرات بود :

۱ — کوریا ، برعهده وزمهٔ خود میگیرد که همیشه باژاپان بمناسبات

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 133 of 264

دوستانه ، وخوش روشی رفتار وحرکت نماید ، ودرخصوص صلح و آسا یش اقصای شرق همیشه پیروی وصیت ونصیحت ژاپان را وعده میکنند .

۲ — دولت ژاپان ، راحت ، وامنیت حکمدار (کوریا) رادرعهده میگیرد .

۳ — دولت ژاپان استقلالیت ، وتمامیت ملکیهٔ کوریارا بصورت قطعی محافظه میکند .

٤ — هرگاه یك دولت سوم ، ویا اختلال وفساد داخلی که حقوق حکمرانی ایمپراطوری کوریا را ، ویا استقلالیت ، وتمامیت ملکیهٔ کوریارادر زیرتهدید واضطراب وبیم دراورد ، درباب برطرف کردن اینگونه ناگواری ها حکومت ژاپان بهر گونه تدابیر لازمه توسل مینماید . و درین خصوص حکومت کوریا به اومددکاری وپشتبانی میرساند . بنابرای بدست امدن این مقصد ، ژاپان بعضی جاهای که ازنقطهٔ نظرسوق الجیش مالك اهمیت واعتبار باشد دروقت لزوم آنجاهارا درزیر اشغال عسکری گرفته میتواند .

۵ — هردوحکومت برین یك تعهدمیکنند که بادولت سوم هیچگاه برخلاف اینمقاوله دیگرمعاهده عقدکرده نمیتوانند .

این است پنج فقرهٔ عهدنامه که درمابین حکومتین منعقد گردیده وبران اتفاق کرده اند . اگرچه حکومت (کوریا) این معاهده نامه را ازتنگی و فشار احوال بمجبوریت قبول نموده است ولی از بیطرفی بیفائدهٔ کم شرفی که داشت رهایی یافته به حالت متفق دولت حامئی همسایهٔ خود داخل گردید .

برای ژاپانها ، اینمعاهده نامه اهمیت وفوائد دوبالایی را مالك بود : اولا برمملکت کوریایك نفوذوحاکمیت حقیقئی بدست اورد ، بعدازان بحرکات ومعاملات خویش همهٔ روایاتی را که دربارهٔ افکاراستیلاجویانه ، وحرص وطمع غصبکارانهٔ اودرعالم نشروشهرت یافته فعلاً ردوتکذیب نمود . چونکه دولت ژاپان محافظهٔ تمامیت ملکیهٔ کوریا ونگهبانی حقوق حکمرانی ایمپراطوری

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 134 of 264

(کوریا) را درزیر کفالت وضامنئی خودگرفته درنظرتمام عالم اثبات کرد که مقصد او ازین اتفاق وسعت در ملك گیری نیست ، بلکه برای مدافعهٔ حقوق مشروعهٔ خودبه این حرب درامده است و آرزوی یگانهٔ اوعبارت ازمسلك عالیجنابانهٔ منافع تجاریه ، واقتصادیه میباشد .

این عهدوپیمان اگرچه ازجهت عسکری از(کوریا) به ژاپان هیچ فائده‌و ومنفعتی نرسانید . زیرا اردوی کوریا یك اردوی حربئی وقت حاضرشمرده نمیشد . اما برای عساکر اردوهای ژاپان فوائد کلی حاصل نمود . چونکه این دوحکومت متفق شدند ، ومملکت این دوست متفق برای اخراجات وتقلیات عسکریهٔ ژاپان بهمه وسایط واسباب مددرسانی خودکشاده و آماده گردید . از نتیجهٔ حسنهٔ این اتفاق برای خالی کردن کشتیهای نقلیه ، ورسانیدن غله و ارزاق عسکریه ، وهموار کردن راهها ، وخدمات منزل عمله ومن دور کاران بسیاری ازمردم خود مملکت متفق خود بدست آورد . ژاپانها برای محکم کردن وپایدارساختن اینوستی واتفاق ، ودل بدست آوری مردم مملکت متفق خوددرست معامله گی رابیشه کرفته وجه قیمت هرچیزیرا که میگرفتند بیشه گی ونقد میدادند ، وبقرض هیچ داد وستد نمیکردند .

برای قوت دادن این معاهده نامهٔ ۵ در ۲۲ ماه فبروری مطابق حوت سنهٔ ۱۹۰۴ درمابین ژاپان وکوریا امضا گردیددولت ژاپان(مارکی ایتو) را که ازسرافرازان سیاسیون ژاپان بود بصفت سفیرمرخص فوق العاده به کوریا فرستاد . مشار الیه با جمله همراهان خود در ۱۳ ماه مارچ از(توکیو) مفارقت کرده به جائیکه آنرا (کوبه) میگویند وصل شدند ، وبتاریخ ۱۷ مارچ برج حمل سالماً به (شه‌مولپو) مواصلت نمودند .

در انجا ازطرف هیئت استقبالیهٔ حکومت (کوریا) بکمال عزت واحترام استقبال گردیده بعد اززوال باقطارمخصوص راه آهن به (سه‌ئول) پایتخت

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 135 of 264

حکومت کوریا رسیدند .

در ۱۸ ماه در سرای امپراطور از طرف خود امپراطور و پسرش بمناسب شرف وشان (مارکی ایتو) یك رسم قبول بسیار باشکوهی اجرا کردید . درین مراسم مارکی (ایتو) اعتماد نامهٔ خود را به امپراطور تقدیم نمود .

در ۲۱ ماه با امپراطور ملاقات خصوصی بوقوع آمد . در ۲۵ ماه برای وداع یك ملاقات ثانی نیز دست داد در ملاقات اول به مارکی (ایتو) یك رتبهٔ بزرگی داده شد . بهمراهان او نیز نشانهای بزرگ بزرگی عطا گردید . در ملاقات دوم مارکی (ایتو) و همراهانش باحضرت امپراطور و پسر او یکجا طعام خوردند ، و بقدر دوساعت مصاحبه و مکالمه کردند . امپراطور کوریا این اول باراست که با مردم دولت غیر در یك سفره طعام خورده است . وقتیکه رخصت می شدند امپراطور تا بپایان مهمانان خود را مشایعت نمود . در ۲۹ ماه مارکی (ایتو) و همراهانش در (توکیو) واصل شدند .

اینست که آمدن و بازگشتن مارکی (ایتو) که مرد سیاستی بزرگ ژاپانست باینصورت به انجام رسید . مشارالیه اول کاریکه در (کوریا) اجرا نمود این بود که بقدر یکچند ملیون (یه ن) قرض گرفت تا آنکه تعهدات جدیدهٔ حکومت (کوریا) را خوب محکم کند . و حکومت کوریا را بخوبی بخود ربط نماید . ثانیاً باز مامداران امور حکومت ژاپان ملاقات های دور و درازی کرده به آنها بدرستی فهمانید که برای رسیدن بمنزل مقصد ترقی ، میباید که در شهراه مدنیت قدم بقدم ژاپانهارا تعقیب و پیروی نمایند ، و در هر خصوص به وصایا و نصایح حکومت ژاپان تابعیت کرده حرکت کنند ، و اگر اینچنین نکنند تمامیت ملکیه ، واستقلالیت مملکت شان دو چار تهلکه خواهد شد . و اگر نصایح ژاپان را بشنود ظاهراً و باطناً ژاپان به کوریا معاونت و مدد میرساند .

والحاصل این اتفاقنامهٔ که در ۲۳ فبروری سنهٔ ۱۹۰۴ مابین کوریا و ژاپان منعقد گردید طالع واقبال کوریارا باتاریخ ژاپان مزج و یگانه گی بخشید .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 136 of 264

حاضری سفرحرب ژاپانها

درین حرب اقصای شرق ،اردوهای طرفین مانند سفر حرب سنهٔ (۱۸۷۰) یکی یکبار بحال سفرحرب حاضر نشده اند . بلکه هردو دولت محارب ،قوهٔ عسکریهٔ خودشان راتدریجاً وبی همدیگربه سفرحرب حاضر کرده توانسته اند. وسبب یگانه این ازان پیش آمده بودکه مرکزهای عسکریهٔ هردو طرف ازممالك (کوریا) و (مانچوری) که منازع فیه میباشد خیلی دور افتاده بود ، ووسایط نقلیه یعنی — اسباب نقل دادن عسکر ومهمات ولوازمات آن نیزخیلی کم ومحدود بود .

باوجود اینهم درین خصوص ژاپان نظربه خصم خودبیکوضیعت مساعد تر وموافقتر میبود: چونکه اولااردوهای ژاپان برای داخل شدن به (مانچوری) پنج یك مسافهٔ که اردوهای روس قطع بکنند می پیمودند ؛ ثانیاً دسته های کشتی تجارتی بحریهٔ ژاپان دریکبار ویکزمان یکچندفرقهٔ عسکریه رابه یکبار گی سوق ونقل میتوانست کرد .

اما اینقدربودکه راههای داخل (کوریا) خیلی بدوناهموار بودکه ازین سبب حرکات پیش رفتن را به مشکلات می انداخت لهذا برای آنکه دربندرها ولنگرگاهها یکه عسکر براورده میشد لشکر برهمدیگر نریزد، ازانسبب لازم بودکه کم کم عسکر براورده شود .

اینست که بنابرین سببها درروز پنجم فبروری تنهایك اردو یعنی — فرقه های دوم ودوازدهم درساحل (کوریا) بحالت حاضرباش سفرحرب وضع شده توانسته است ؛

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 137 of 264

در(٦) مارچ ، برج حمل نیم اردوی اول، بخشکه برامده است ودر(۱۸) ماه اپریل برج ثور فرقه های (٥) و(۱۱) امر حاضرباشئی سفر حرب را گرفته است .

درباب براور دن عسکر بخشکه از بیم دستهٔ کشتی های جنگی (ولادیو وستوك) روس ژاپانها به احتیاط تمام مجبور میبودند . در روزهای اول سوقیات بیرون براوردن عسکر، یك مانع یگانهٔ که درباب حرکات دستهٔ کشتی های جنگئی (ولادیووستوك)شده بوداین بود که لنگرگاه (ولادیووستوك) دران روزها بایك طبقهٔ خفیف یخ مسدودشده بود ،وبعدازانکه ویس امیرال (کامیمورا)بادستهٔ کشتیهای جنگئی خودبرای محافظت وامنیت دریای ژاپان مأمورگردیدبازهم دستهٔ کشتیهای (ولادیووستوك) برای سوقیات بحریهٔ ژاپان تهلکهٔ عظیمی تشکیل داده بود .

مدت حاضرئی سفرحرب برای قطعات محاربه (۸) روز، وبرای قطعات نقلیه عبارت از(۱۰) روز دوام وزیده است . هرقدمهٔ نقلیه دریکزمان معین دربندرهای متعددبه سفائن نقلیه سوارکرده شده است .

اردوی اول در(۱٥) فبروری یعنی درظرف (۱۰) روزکاملاً بحرکت حاضر ومهیا بودند. درجنگهای زمان حاضرحرکات حاضرئی سفرحرب هرگاه بکمال انتظام اجراشودبرای مظفریات آینده فاتحهٔ کمال وفال خیرنکوئی مآلی شمرده میشود .

ژاپانهاچون هرچیزی رااز اول حاضرو آماده کرده بودندازانروخواه درخصوص حرکات حاضرئی سفرحرب، وخواه درباب کارهای نقلیات یك انتظام تامیکه شایان حیرت است نشانداده اند .

هنوزدرماه جنوری که مصادف برج دلواست،مقدمات حاضرئی سفرحرب حاضر و آماده شده بود ، و همان قطعات عسکریهٔ که ازهمه اولتر سوق و

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 138 of 264

فرستاده میشد به بندرها و لنگرگاههای که از انجا در کشتیهای نقلیه سوار شدن شان لازم بود رسانیده و حاضر شده بودند. و برای اینکار اول قطعات عسکریه دور دست مملکت را انتخاب کردند. مثلا اول از قطعات عسکریهٔ سواحل شرقی که به پیمودن مسافهٔ بسیاری مجبور بودند به سوقیات عسکری اغاز نهادند.

این تدابیر و حرکات بچنان آرامی و انتظام اجرا شده است که در بیرون هیچ کسی از ان خبردار نشده است. تلگراف نامه های رموزی درین خصوص قبول واستعمال نشده، و تلگراف نامه های بی رمز هم در خصوص نقلیات عسکریه هیچ معلومات و اخباری درج نکرده اند. اخبار ها و مطبوعات داخلی ازین رهگذر هیچ بحث وبیان ننموده اند. اخبارهای روزانهٔ دولت های بیگانه که درژاپان طبع و نشر میشد بسببیکه ازهیچ چیز خبردار نمیشدند از از و هیچ چیزی نمینوشتند. قوم ژاپان که فطرتاً و طبعاً خموشی گزین واسرار نگهدار، و از صحبت و اختلاط بیگانگان کناره گیر میبا شند درین اوقات بیشتر خموشی و آرامیرا بر خود لازم گرفته بودند.

بمجردیکه امر حاضرئی سفر حرب اعلان گردید در یك لحظه همهٔ قشله ها و چونیهای عساکر نظامیه خالی گردید. برای آنکه جای خودشان را به قطعات عسکر احتیاط واگذارند قطعات نظامیه یکچندی درخانه ها جایگیر شدند. یك سیاح جرمنی که یکی ازین خانه ها را دیده بوددرپیش قناعتکاری و ساده گئی نفری های عسکری ژاپان حیران مانده میگوید: که افراد مذکوره برتخته های خشك میخوابیدند، و از خوابیدن برنهالین ولحافیکه صاحبان خانه به آنها میدادند استغنا و کناره جوئی می کرده اند.

سیاح المانئی مذکور از نفریهای نظامیهٔ ژاپان چون پرسیده است که: (چرا لحاف ونهالین استعمال نمیکنید؟) آنها بجواب گفته اند که: (خواب راحت بعدازین برماحرامست.)

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 139 of 264

درین اثنا عمهٔ اهالئی ژاپان تابه فقیرترین آنها نسبت بقوت وقدرت خود بمعاونت حکومت شتابان شده اند . یك اخبار ژاپان چنین یك فقرهٔ درج کرده بود : (برای مایان بعد ازین مالك بودن بریك ساعت قاب طلا عیب بزرگی شمرده میشود ، مامیباید که ساعتهای طلای خودرا درراه زینت شرف وشان ناموس ملئی خود صرف کرده بعوض آن ساعتهای کم قیمت وقت نما استعمال کنیم .) (۱۰۰) ملیون (یه ن) درظرف چند روزدرداخل مملکت برای قرض دادن بدولت زیاده ازپنج بارحاضر ومهیا گردید . تنها توانگران وسرمایه داران نی ، بلکه مزدور کاران ، وخدمتکاران برای اثبات کردن صداقت ومحبت به حکمدار محبوب القلوب خود ازنفقهٔ روزانهٔ خود یکچند (ین) داده به استقراض عمومی اشتراك میورزیدند .

غیرازین، گروه فقرا نیز درهر محله دفترهای اعانه بازکرده بجمع آوری پیسه درمیان خود شان آغازنهاده اند وپیسهٔ که جمع آوری کرده اند آنرا بخانه های کسانیکه بدارالحرب رفته اند بخشش وعطا کرده اند . بعضی ازین دفترهای اعانه بقدرچار پنج هزار (ین) جمع آورده است .

دریك ژاپانئی بسیارحقیر نیزاثر غیرت وحمیت بسیار بزرگی مشاهده شده است . مثلایك پیره زنی به یکی ازمرکزهای پولیس رفته بنام حکومت (۲۰۰) (ین) اعانه داده گفته است که : این وجه را برای معیشت زمان پیرئی خود پس انداز کرده نگاهداشته بودم ، وچون درینوقت حیات دولت خودرا از حیات ذاتی خود مقدستر والزمتر میشمارم ازانرو ترك کردن این مبلغ جزوی را به اعانهٔ دولت وظیفهٔ مقدس ومهم خود میدانم)

دایرهٔ وزارت حربیهٔ دولت ژاپان مجبور گردیدکه یك دفتر مخصوصی برای قبول کردن هدیه‌ها واعانه‌های مردم باز نماید . درظرف چند روز از (۲) ملیون (یه ن) زیاده درین دفتروزارت حربیه جمع وگرد آمدکه یك

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 140 of 264

قسم مهمی ازین مبلغ ازطرف فقرای اهالی آورده شده بود. کسانیکه هیچ پسه نداشتند بغیرازیك لحاف ونهالین که برای خود میگذاشتند دیگر همه سامان خانهٔ خود شانرا به عسکر میدادند. بعضی کسان نیزبدناً و فعلاً اجرای معاونت میکردند. حتی مزدورکاران یك کارخانهٔ تیل کشی درروزیکساعت اززن ومرد ازحد معین خود زیاده ترکارکرده حاصلات همین یك ساعت زیادتی خود شانرا بحکومت ترك کرده بودند.

توانگران وبزرگان ژاپان قیمت دارترین جواهر والماس های خود شانرا دربانکها خوابانیده منافع آنهارا به اعانهٔ عسکری صرف کرده اند.

زن های ژاپان نیز درخصوص حمیت وصداقت ازمردان پا کم نیاوردند. برای پرستاری مجروحان، وتداوی بیماران، ومعاونت کردن به خانه های کشته شدگان هیئتها وجمعیتهای متعدد ومختلفی ازطایفهٔ زنان کرهمت و غیرت بمیان بستند. برگزیده ترین، وسرفرازترین این جمعیتهارازوجهٔ محترمهٔ مارشال (اویاما) که اردوهای ژاپانرا به علم وفضل عالم پسندانهٔ خود سوق واداره کرده، یعنی — سرافسرکل دولت ژاپان بودریاست مینمود.

درین حاضرئی سفر حرب سعیهای دلیرانه، وکوششهای مردانهٔ که از صنف خاص وعام ژاپانها منظور نظرحیرت عالمیان گردیده است حقیقتاً مثالهای نادرالامثالیست که هریك ازانها آثاریادارغیرت ملی را تشکیل میکند. درینجا بعضی ازان افعال حمیتکارانه وغیرت وطن پرورانهٔ آنهارا ذکر میکنیم:

درشهر (کوبه) یك شیرفروش بود که دودبه شیررا بر شانهٔ گرفته بخانهٔ خود میبردو هنوزازحاضرئی سفرحرب آگاه نبود. درائنای راه خبرجمع آوری عسکررا برای سفرحرب شنید. چون اواز افراد نفریهای عسکر بود بمجردشنیدن این خبرهمان دبه هارا برزمین گذاشته بی آنکه بخانهٔ خود برود یکسر بسوی دایرهٔ حربیه دویدنرا آغازنهاد. ودرانجابیان نمود که من ازصنف

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 141 of 264

افراد عسکر احتیاط میباشم ، وبرای آن آمده‌ام که مرا بدار الحرب بفرستید .

درین اثنا رئیس بلدیهٔ شهر مذکور از اتراه میگذشت دید که دودبهٔ شیر در راه افتاده است ؛ از مردمان همجوار پرسید که این دبه‌های شیر از کیست ؟ آنها کیفیت را بیان کردند .

بنابرین رئیس بلدیه که یك جنتلمن بسیار زیباو خوش لباسی بود همان با تکثی دودبه شیررا برشانهٔ خود گرفته بخانهٔ صاحب آن ببرد وبزوجهٔ او تسلیم نمود !!

اینواقعه یك لوحهٔ نفیسهٔ عبرتست که ازیکطرف حسیات حرب جویانهٔ یك نفرعسکریرا نشان میدهدکه جان فدا کردن رادرراه دولت وملت خود ازبزرگترین لذتهای حیات میشمارد . واز دیگرطرف حمیت وفداکاری یك رئیس بلدیه را نمودار مینماید که برای محافظهٔ ناموس ملی خود تابدرجهٔ حمالی تنزل وفروتنی میکند !

یك افسر نو جوان بسیار دلاور درین اثنای سفرحرب برای زوجهٔ عزیزهٔ خود چنین نوشته است :

« دولت ما بمقابل دشمن اعلان حرب نمود ؛ حوادث اعلان حرب بگوش ما ازصدای هرگونه ساز وموسیقی لطیفتر، وشیرینتر میآید . ازشنیدن این خبرمسرت اثر فرحت وسروربی اندازهٔ که برای من حاصلشده نمیدانم که به کدام زبان قلم بتوبفهمانم !

« خودت میدانی که من بغیرازتوهیچ کسی ندارم وترا ازجان خودزیاده تر دوست دارم . بسببی که بیکس بزرگ شده‌ام همهٔ محبت ودوستی که درحق ابوین من دردلم تجلی نموده همه رابرای تووقف وحصر نموده ام .

« حالا از توجداشدن لازم امده است ؛ چونکه درساحل آسیاو صحراهای منچوری قوم ژاپان که من نیزیکی ازاجزای فردیهٔ آن میباشم بادشمن خود

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 142 of 264

دست و گریبان میشود ! بلی، من یکی از اجزای فردیهٔ جسم ملتی ژاپانم که در ظاهر حال نسبت به این جسم مقدس بدرجهٔ (هیچ) میمانم . ولی در حقیقت حال آن چنان یك جزء فردی ام که به الطاف مالانهایهٔ پادشاه محبوب القلوب خود پروردهٔ کمال و عرفان گردیده یك عالم کبرای معنوی شده ام !

« دل یك عسکری که بجوش و خروش آمده باشد، مانند بحریست که پر موج شده باشد ، پس چنانچه موجها باساحل مصادمه کرده ، وبهم خورده خورده سکونت پذیر میشود ، همچنان دل پر جوش و خروش یك عسکر نیز بجنگ کردن ، وخون ریختن دشمن آرام و قرار میگیرد ! اینست که میروم وچنان میروم که دیگر واپس نیایم ! لهذا بمجردیکه پایم به آنطرف ساحل برسد نمیخواهم که فکر وخیالم بغیر از دشمن بادیگر چیزی مشغول ومتعلق گردد ؛ عقل ، فکرم حواسم همه کی به آن منحصر باید شود . آرزوی یگانه ام همینست که تامرگ باتمام قوت خود محاربه کنم . پس برای اینکار لازم آمد که بصورت ابدی از تو جدا شوم ، وفکر وخیال خودرا یکقلم از تو بردارم . زیرا اگر تو در زیر نگاه من باشی ممکن نیست که به تمام آرزوی دل خود همه فکر وحواس خودرا بجنگ وقتال منحصر بتوانم ، وبوجه دلخواه خود به پادشاه و مملکت خود خدمت بتوانم ، لابدکه یك گوشهٔ دل ، ویك قسم حواسم باتو گرفتار خواهد بود . حالا آنکه در بمسئله شریك کنجایش قبول ندارد!

« پس بگو ، توچه میگوئی ای محبوبهٔ خوشروی من ! »

زن جوان ،وخوشرو، وعسکر، ودلاور ، این سخنان پرتاثیر شوهر خودرا بکمال صبر ومتانت شنیده اینچنین جواب نوشت :

« درراه نام ونشان پادشاه محبوب القلوب ، ووطن ، ومات مانند تو یك شیرین دل خودرا خندان خندان فدامیکنم ؛ واین ایام وصال ما که مانند یك خواب بسیار لطیف وشیرینی بسیارکم مدت دوام نمود به ایام فراق که تابد

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 143 of 264

دوام خواهد ورزید بکمال جسارت فدا میسازم وبتمنی ونیاز مندی حاصل شدن موفقیت وکامیابی آرزوهای دل توتسلی یاب میشوم ..»

فداکاری وجانسپاری یك والدهٔ رانیزاینچنین روایت میکنند :

دوسه روزبعد ازاعلان حاضری سفرحرب یك نوجوان ژاپانی بدائرهٔ عسکریهٔ که مامورجمع اوری عسکربود مراجعت کرده قبول شدن خود را درسلك عسکری از افسر بزرگ ان دائره رجا واسترحام میکنند ، ولی وا اسفا که رجا واسترحام اوقبول نمیشود . چونکه والدهٔ اورابجزاو دیگرمعین وحامی نیست . قانون عسکری ژاپان شخصی را که والده، یاپدرش بجزاو دیگرکسی نداشته باشدبعسکری قبول نمیکندبنابرین نوجوان مذکورمحزون ودلخون بخانهٔ خود میآید . والده اش سبب حزن وغمگینیش رااز ومیپرسد . اونیزکیفیت رابأومیفهماند .

والدهٔ دلاوربها درازشنیدن اینسخن برخواسته بدرون اوتاق میدراید ، ویك خنجربدست آورده بجگرخودفرومیبردویك فریادجانخراشی میبراورد . پسر ، سراسیمه به اوتاق میدراید . والده میگوید :

« اینست اولاد من حق وجودیراکه ترااز شرف خدمت کردن محروم کرده بود همینست ! حالابرو ! به آن افسربگوکه والده ام مرد ، او نیزترا بجایی که آرزوداری می فرستد . تونیزخودرادرراه بادشاه ووطن مانند من فدامیسازی . اینرا گفته ، و بوسهٔ وداع آخرین رااز جبین پسرخود گرفته عازم دارفنامیشود ..»

اینست که اینهم یك منظرهٔ عبرت آوریست که بسببیکه هرطرف آن خون آلوداست درنظراول بچشم انسان مکروه برمیخورد . ولی درحقیقت حال این تماشای الم انگیز مقیاس بسیاربزرگ ، ودلیل بسیارروشنیست که درجهٔ فداکاری ملت ژاپان ازایمیدان علانیه ظاهرو اشکارمیسازد .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 144 of 264

فضیات عالیهٔ جنگ پرورانهٔ یك والدهٔ بهادر دیگر را نیز چنین حکایت میکنند:

« قوموتومازاکی » نام یك حواله داری بود که در صنف عسکری احتیاط ثبت وقید شده بود. چون پیش از وقوع سفر حرب او بصنعت دوافروشی بولایتهای بسیار دور ژاپان رفته بود؛ والده اش چیزی دیگ وکاسهٔ که داشت همه را فروخته برای جستجوی پسر خود سفر اختیار نموده. پسر کوچك دیگرش نیز برای جستجوی برادر خود بدیگر طرف روانه شده. اما جستجوی والدهٔ بیچاره بیهوده میشد. تا آنکه در یکشهر پسه اش نیز تمام شد. باوجود آنهم والدهٔ بیچاره از جستجو فارغ نشد بغیر از یك لباسیکه ستر عورت اورا بکند دیگر همه لباسهای خود را فروخته باز براه افتاد. پالیده، پالیده آخر کار پسر خود را در یك ده بسیار دور دست ولایت « شیبا » پیدا نموده باخود به توکیو آورد. بدایرهٔ عسکریه اش تسلیم نمود.

هدیه وتحفهٔ آخرین این والدهٔ عسکر به پسرش این بود که یکدسته از موی سر خود، ویك کتاب خوبی درفن « سوق الجیش » به او عطا نمود.

هدیهٔ حربیهٔ یك بیوه زنی نیز شایان تذکار است: در ماه فبروری یك بیوه زنی بدایرهٔ حکومت شهر « کوبه » برای دادن اعانهٔ حربیه آمده بود. مبلغیکه میخواست اعانه بکند عبارت از ده هزار « ین » بود.

شوهر زن در وقت زندگی خود پاسبان عبادتخانهٔ مشهور (سانتومیا) بود. این مبلغ ۱۰ هزار ین از انزما نها تدارك وجمع شده بود. مرد؛ هنگامیکه بمرض موت گرفتار آمده بود بزن خود وصیت کرد که هروقتی فرصت ظهور کند بدون تأنی ودرنگ درراه بجا آوردن وظیفهٔ خدمت پادشاه و وطن همین مبلغ جمع آمده را صرف کند. لهذا زن، این محاربهٔ ژاپان و روس را برای بجا آوردن وصیت زوج خود فرصت خوبی اتخاذ کرده بدون تأنی مبلغ مذکور موروثی خود را آورده به صندوق اعانهٔ حربی تسلیم

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 145 of 264

کرده است .

وطنپرورفی یك مرد محکومی — یعنی یك جنایتکاری که ازطرف قانون بقتل محکوم شده است نیز شایان تذکاراست :

یکی از اصناف بزرگران جبراً سرقت وقتل کرده ازطرف حکومت به قتل محکوم گردیده بود ، ودر حبسخانهٔ (ایشیغابا) در (توکیو) محبوس بود . هنگامیکه ساعت معین قتل محکوم مذکور رسید مأمور حبسخانه برای خبردار کردن او آمده دید که بدست خود محکوم مذکور دو (ین) گرفته است . مأمور حبسخانه بمحکوم مذکور تکلیف نمود که به این دو (ین) هرچیزیکه دلت میخواهد خریده بخور تا خوردنی آخرینت شود ولی محکوم بیچاره بکمال تشکر و نزاکت این تکلیف مأمور را رد نمود . وبه بسیار رجاو نیاز عرض کرد که : (همین وجه محقر که نقد هستی موجود منست بصندوق اعانهٔ حربیه تسلیم شود تا آنکه در آخر این زندگانی فانی یك عمل خیری ازمن سرزده باشد ، وموجب تخفیف گناهان من بشود) .

مأمور چون میدانست که اعانهٔ جنایتکاران قبول نمیشود اینسخن محکوم بیچاره را رد نمود . محکوم باز رجا کرد که : (اگر به صندوق اعانهٔ حربیه قبول نشود بیك عائلهٔ که مردشان بمحاربه رفته با شد بدهد ، وجسد اورا نیز بعد ازقتل بیکی ازمکاتب طبیه بدهند تاشاگردان تخته مشق عملیات جراحیهٔ خود بسازند .)

مأمور وعده کرد که این رجای او قبول میشود محکوم ازین وعدهٔ او خیلی ممنون شده بکمال خوشی وسرور بسوی قتلگاه روانه شد . واین حرکت آخرین خود رایك نیکی وفضیلتی دانسته وبهمان فکر تسلی یاب شده تسلیم جان نمود .

عالیجنابی یك دزد ژاپانی را نیز ذکر کنیم : درشهر هاوزاقا دریك مهمانی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 146 of 264

بزرگ، یکی از کیسه بران ژاپانی در جیب یکی از بزرگان ساعت بسیار اعلای طلائی را دیده بیك حیلهٔ ساعت مذکور را میدزدد . صاحب ساعت چون فردا ببیند که ساعتش ضایع شده است در یکی از اخبارها اینچنین یك اعلانی مینویسد :

« دیشب در یك مهمانی بودم، ساعتیکه در جیب داشتم ضایع گردیده است . ولی من از دزدی که آنساعت را از من دزدیده شاکی نی ، بلکه شاکرم . زیرا آنساعت بر من آنقدر گران وسنگین بود که از برداشتن آن عاجز و بزحمت بودم . واین سنگینی آن از ان بود که ساعت مذکور را در پترسبورك پیش از چند سال یکی از بزرگان روس بمن تحفه کرده بود . وچون در بنوقت بروی دولت متبوعهٔ من شمشیر کشیده جنگ میکنند از از وهدیه وتحفهٔ اینچنین یك قوم دشمن در نظر من از هر گونه شرف وقیمت بعید افتاده است)

کیسه بری که ساعت را دزدیده بود چون روز دیگر اینفقره را در اخبار بخواند ، وبسوی نشان ونمبر ساعت دید فهمید که ساعت بحقیقت تحفهٔ رو سیست . لهذا ساعت را در یك قطئی مزینی گذاشته بخانهٔ صاحب ساعت فرستاد ، واینچند سطر را نیز بریك کاغذی نوشته در یك گوشهٔ قطی بگنجانید :

« هنگامیکه ساعت شمارا میگرفتم چنان گمان میکردم که مال یك هموطنی عزیز خود را میگیرم . ولی چون دانستم که مال دشمنست اگر این ساعت از یك پاره الماس باشد بازهم در پیش من قیمت پشیزی را ندارد !

حاضری سفر حرب روسها

حرکات حاضرئی سفر حرب اردوی روس حقیقتاً به بسیار مشکلات ، وخیلی تأخیرات وتعطیلات بوقوع آمد . اسباب این تعطیلات را نیز یکان یکان نقل وحکایه میکنیم :

اولا : حاضرئی سفر حرب اردوی روس به اینمسئله بسیار مربوط مانده بود که منطقهٔ تجمع اقصای شرق ، با او روپای روسی میبایست که خوب

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 147 of 264

اتصال داشته باشد ، وخط راه آهنی که منطقهٔ مذکوره را با او روپا متصل داشته بود، آیا برای نقل عسکر ومهمات جنگ تاچه درجه قابلیت واستعداد را مالك بود ؟ . ثانیاً خط راه آهنی که از داخل اوروپای روسی یکسر به اقصای شرق ممدود شده بود یك خطه بود یعنی — یك قطار ریل بران رفت و آمد میتوانست که مسافهٔ این خط تابه (ولادیو وستوك) مقدار (۷۸۰۰) ، ومسافهٔ آن تابه (پور آرتور) مقدار (۸۰۰۰) کیلومتر وبود . و غیر ازین ؛ این خط یکپاره ، یعنی از اوروپای روسی تابه مانچوری یکسر ویکدم متصل هم نبود ، چونکه درما بین تالاب عظیم (بایکال) واقعشده بود . برروی این تالاب نقلیات بواسطهٔ واپورها اجرا میشد . درزمانهائیکه طبقهٔ یخ نازك باشد این واپورها وظیفهٔ یخ شکنی را نیز بجامی آوردند ، وچون درزمستانها که طبقهٔ یخ ستبری وکلفتی پیدا کند سوقیات عسکریه از روی یخ پیاده بااجرا میگردید . پس بنابرین سببهائیکه بیان گردید ریل سیبریادر ابتدای ماه فبروری برج حوت سنهٔ ۱۹۰۴ درروزی بیشتر ازدوقطار ریل آورده نمیتوانست . از ینسبب هیئت آمری یعنی — افسرئی روس لزوم قطعی دیدند که تاممکن باشد قابلیت خط مذکوررا برای نقلیات زیادتی وافزونی دهند .

در (٦) فبروری برای حاضرئی سفر حرب (اردوی منطقهٔ عمومئی اقصای شرق) امرداده شد . در (۱۰) فبروری برای (دایرهٔ عسکرئی سیبریا) امر حاضرئی سفر حرب عطا گردید . مجموع قطعات مذکوره عبارت بود از (۲۰۰) کندك پیاده ، و (۱۷۸) طرب رساله ، و (٦۸) طوپخانه ، و (٥٤) تولی عسکر فنی ، و (۱۷) غند طوپچئی قلعه ، و (۳) تولی تفنگ ماشین دار .

حرکات حاضرئی سفر حرب قطعات عسکریهٔ (مانچوری) بسرعت و انتظام اجرا شده است . زیرا موجود حاضر آن ، ازموجود حاضرئی سفر

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 148 of 264

حرب آن کم فرق داشت و از انسبب بزودی و درستی بدرجهٔ مقدار حاضرئی سفر حرب خود رسید .

و بعکس آن، حاضری سفر حربئی قطعات عسکریهٔ سیبریا بمشکلات بسیاری اجرا گردیده است . حاضرئی سفر حرب (قزاق) های صنف دوم و سوم نیز بمشکلات وقوع یافته است .

حاضرئی سفر حرب غندهای پیادهٔ سیبریا از ۱۹ تا به ۴۱ روز ، و از غندهای (قزاق) از ۸ تا به ۲۴ روز ، و از طوپخانه ها از ۱۵ تا به ۱۸ روز دوام نموده است .

والحاصل در نهایت ماه اپریل همهٔ قوای عسکریهٔ روس در اقصای شرق باین صورت بود :

(۱) اردوی (مانچوری) : ۸ فرقهٔ پیاده و نشان انداز که هر فرقه عبارت از دو غند ست . ۲ لوای مستقل پیادهٔ او رو پایی که هر لوا عبارت از دو دو غند میباشد . اردوهای (۱، ۲، ۳) سیبریا که یکنیم فرقهٔ آن عبارت از قازاقها بوده است .

(ب) قوه عسکریهٔ منطقهٔ (اوسوری) : که مرکب از دو فرقهٔ نشان انداز بود .

(ج) قطعات محافظ حدود (ماورای آمور) : که مرکب از ۵۵ تولی پیاده ، و ۵۵ طرب سواری ، و ۶ طوپ خانهٔ جبل بود . این قطعات عسکری برنمونهٔ عسکرهای محافظ حدود اوروپا تشکیل یافته بود که هم برای محافظهٔ خطهای راه آهن ، و هم برای اجرای حرکات با اردوی سیار استحذام و استعمال کرده میتوانستند شد .

در (۱۰) ماه فبروری اردوی (مانچوری) چون تشکیل یافت بر سه قول اردو منقسم شده بود ، (قول اردو) عبارت از یکقطعهٔ عسکری میباشد

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 149 of 264

که ازیك اردو کمتراست .

حالآ نکه درانثنای حرکات عسکریه باینصورت تقسیم ، ونظام حرب شان اهمیت واعتنانشده ازاثرو (قول اردوها) پارچه پارچه شده است یعنی هنگامیکه قوای عسکریه بدارالحرب رسیدند بترتیب واصول منتظم جزو تام قول اردوهارا بنظراعتبارنگرفته بصورت درهم وبرهم بربعضی اردوها تفریق وتقسیم کرده وبجاهائیکه لازم بودفرستاده شده است . وسبب اینهم جریان احوال ووقایع شده بود ، چونکه بعسکر احتیاج کلی دستداده بزودی ازهمان عسکرموجودهٔ دارالحرب بفائده برداشتن مسارعت ورزیده شده است وبه اینصورت ازاصل نظام حرب اردوسراسر بدیگر گونه یك نظام حربی تشکل کرده است .

در ٦ فبروری یك امرنامهٔ ایمپراطوری امپرال (الکسیه ف) را برحمه قوای بریه و بحریهٔ اقصای شرق سرافسرکل تعیین ومقررنموده بود . سر افسری اردوی « مانچوری » رابیش ازامپرال « الکسیه ف » جنرال (لینه ویچ » که افسرقطعهٔ عسکریهٔ (آمور) بودابقاواجرامینمود .

در (۲۰) فبروری جنرال « کروپاتکین » که ازیاوران ایمپراطوری و ناظرحربیه بود بسر افسری اردوی (مانچوری) تعیین ومقررگردید . جنرال (لینه ویچ) به افسری اردوی (اوسوری) باقی بماند .

*
**

درباب کیفیت هیئت افسری ، وصنوف مختلفهٔ عسکری ، وجزو های تام سوق الجیش ، ونظام حرب ، ووضع الجیش ، وصورت تجمع و دیگر تفرعات اردوی روس که برای محاربهٔ اردوی ژاپان دراقصای شرق حاضر شده بود بعضی تفصیلات زیاده تر الازم دانستیم :

امرحاضری سفرحرب در ٦ فبروری ۱۹۰٤ داده شد . دران هنگام

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 150 of 264

قطعات عسکریهٔ که در منطقهٔ عسکریهٔ (مانچوری) و «آمور» موجود بود ازینقرار است :

قول اردوی اول سیبریا : مرکب بود از لواهای (۱، ۲، ۶) که هرلوا از چهار چهار غند و هر غنداز دودو کندك تشکیل یافته بودند .

یك طرب سواری — یعنی رسالهٔ قطعهٔ (اوسوری) که مرکب از سه غند شش شش طربه بود . یك غند طوپچی سیبریای شرقی که مرکب از (۸) طوپخانه که ۶ طوپخانهٔ صحرا و ۲ طوپخانهٔ کوهی بود . و یك کندك سفرمینای اول سیبریای شرقی که مرکب از ٤ تولی بود .

قول اردوی دوم سیبریا : نخجمین غند گرندیل نشان انداز سیبریای شرقی که مرکب از «٤» غند دودو کندکی بود : نخستین غند قازاق (ماورای بایکال) ، که مرکب از (٦) تولی بود . غند قازاق (آمور) ، که مرکب از (٦) تولی بود . مفرزهٔ مستقل قازاق (آمور) که مرکب از «۳» تولی بود . دومین کندك طوپچی سیبریای شرقی که مرکب از (٤) غندك بود . کندك طوپچی (ماورای بایکال) که مرکب از (۲) غند بود . دومین طوپخانهٔ قازاق ماورای بایکال .

قول اردوی سوم سیبریا : غند های سوم و چارم گرندیل نشان انداز سیبریای شرقی ، که مرکب از (۱٦) کندك و یك تولی تفنگ ماشین دار بود . غند قازاق ماورای بایکال ، که مرکب از دوغند شش شش تولیئی بود . کندك طوپچی سیبریای شرقی ، که مرکب از (۳) طوپخانه بود . طوپخانهٔ قازاق ماورای بایقال . برای این اردو غیر ازین جزوهای تامی که مذکور گردید ، نهمین غند سیبریای شرقی و سومین کندك سفرمینا از اوروپا آورده شده است .

خارج جزو تامها : غند دومین فرقهٔ سی ویکم ، که مرکب از دوغند

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 151 of 264

چار چار کندکی بود . دومین کندك طوپچی تولی سی و یکم ، مرکب از (۳) توپخانه . تولی دوم فرقهٔ پیادهٔ سی و پنجم، مرکب از (۲) غند چار چار کندکی . کندك دوم طوپچئی تولی سی و پنجم، مرکب از (۳) طوپخانه . فرقهٔ نخستین سیبریا ، مرکب از چار غند چار چار کندکه . فرقهٔ قازاق ماورای بایقال ، مرکب از چار غند شش شش تولیئی . دیگر یك غند ماورای بایقال، مرکب از (٦) تولی . ششمین طوپخانهٔ قازاق ماورای بایقال ، مرکب از (٤) طوپخانه . کندك سفر مینای دوم سیبریای شرقی، مرکب از (٤) غند . تولی شمندوفر یعنی — ریل (اوسوری) . مرکب از ۸ تولی . غند ریل (ماورای آمور)، مرکب از (۱٦) تولی . کندکهای سفر مینار اباقطعاتیکه پسان از اوروپا آوردند به شش شش غند رسانده شده است . و تولی شمندوفر ماورای آمور به ۲٤ تولی واصل گردیده است .

محافظهای قلعه در (پورآرتور) : هفتمین تولی گرندیل نشان انداز سیبریای شرقی، مرکب از چار غند سه سه کندکی . دو کندك طوپچئی قلعه ، مرکب از (۸) غند ، و تولی سفر مینای (قووانتونغ) . در (ولادیووستوك) : تولی هشتمین سیبریای شرقی ، مرکب از چار غند دودو کندکی . دو کندك طوپچئی قلعه ، مرکب از (۸) غند ویك تولی سفر مینای قلعه ، ویك تولی نقب زن . در (نیکولایه فسك) : یك غند پیادهٔ قلعه ، مرکب از (۲) کندك . یك غند طوپچئی قلعه ، ویك تولی نقب زن . در (نووکیه فسکوی) : یك مفرزه طوپچئی قلعه ویك تولی نقب زن . برای تشکیلات میگزین (٤) کندك . قطعات محافظ حدود ماورای آمور : ۱۳ کندك پیاده و ۵۵ طرب سواری، و ٦ غند طوپخانه .

اینست که در ٦ ماه فبروری امر حاضر باشئی سفر حرب انقدر عسکر یکه مذکور گردید برای جنگ و قتال بمحاربه حاضر و مهیا گردیده بود . جمع همهٔ این حاضرئی سفر حرب در ٦ فبروری تقریباً (۱۵٤،۰۰۰) نفر لشکر بود .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 152 of 264

قطعات منطقهٔ عسکریهٔ سیبریا که در ۱۰ فبروری امر سفر حرب به آنها داده شده : فرقه های پیادهٔ دومین، وسومین سیبریا که مرکب از چار چار غند چار کندکی بود. یکم، دوم، سوم، چارم کندکهای مستقل طوپچئی سیبریا که جمعاً از ۸ طوپخانه مرکب بود، وغیر از ان با ۷۷ طوپ فیشن قدیم نیز مجهز بود. کندك گرندیل شکارئی سیبریای غربی .

فرقهٔ قازاق سیبریا: مرکب از دو دو غند شش شش تولئی . سومین، ششمین، نهمین غند های قازاق سیبریا هریك مرکب از شش شش تولی کندك قازاق مستقل سه سه تولئی . یك غند سفر مینای سیبریای غربی و قطعات میگزین، مرکب از ۸ کندك .

جمع همهٔ این امر سفر حرب ۱۰ فبروری تقریباً (۵۰،۰۰۰) نفر عسکر بود.

قطعات عسکریهٔ که از اوروپا تا آخر ماه اپریل برج تور سنهٔ ۱۹۰۴ بدار الحرب فرستاده شده است :

فرقهٔ نهمین گرندیل شکارئی سیبریای شرقی، مرکب از چار غند سه سه کندکی .

کندکهای سوم فرقه های یکم، ششم، هشتم گرندیل سیبریای شرقی، مرکب از ۲۸ کندك .

۲۳ طوپخانهٔ لازمئی که قوت فرقه های پیادهٔ سیبریای شرقی را اکامل کند.

همهٔ جمع طوپخانه ها ۳۸ طوپخانه . ۲۰ بطریهٔ طوپهای (هاوان) که از غندك طوپخانه های اوروپا گرفته شده است . ۲ غند تفنگ ماشین داریك کندك سفر مینای مکمل اسباب، مرکب از ۴ غند . کندك چارمین سفر مینای سیبریای شرقی، مرکب از سه غند . ۴ غند سفر مینای اوروپایی کندك پل ساز سیبریای شرقی . یك غند (بالونچی) سیبریای شرقی .

جمع همهٔ عسکریکه از اوروپا بر سفر حرب حاضر باش فرستاده شده است ۴۷ هزار نفر است . غیر از اینها در ۷ اپریل یك طرب سوارئی قافقاسئی دلخواه نیز تشکیل یافته فرستاده شده است . و در ۲۰ اپریل یك فرقه قازاق (اوره نبوغ

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 153 of 264

رگ) ویك تولی فازاق (اورال) نیز بر سفر حرب بحاضر باشی امر گرفته است .

مناسبات ومشابهاتیکه درمابین این سفر حرب وسفر حرب چین ، وژاپان موجود است

درین سفر حرب حرکات عسکری ژاپانها درباب بیرون براوردن عسکر بخشکه ، ودیگر حرکات اولی ، بسفر حرب پیشتر شان که با چینی‌ها اجرا نموده بودند خیلی مشابهت بهم میرساند . لهذا قارئین کرام اگر بطرز خیلی مختصر احوال ووقایع چند سال پیشتر ازین رابیاد بیاورند بیهوده وبیلزوم نخواهد بود .

در تابستان سنهٔ ۱۹۹٤ عساکر بریهٔ چین ، یك قسمش در (کوریای) شمالی موجود بود ، ویك قسمش درجهت های (مانچوری جنوبی) ، و طرفهای پایان نهر (یالو) جمع میآمدند . دستهٔ کشتیهای جنگی چین نسبت به دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان اگرچه بمرتبهٔ دونتروفروتر مینمود ، ولی بازهم در (پور آرتور) ، و «وایهای وای» موقع گرفته برای سوقیات ، وعسکر براوری ژاپان خوب یك تهلکهٔ تشکیل کرده بود .

حرکات استیلا کاری قوای عسکریهٔ اردوی اول ژاپان درماه جون برج جوزا اول ازضبط واستیلا کردن (موزانفو) و عسکر براوردن به جوار (شه مولپو) ، و «ژه نسان» آغاز کرده است . قدمهٔ آخرین این‌ار دو بعد ازانکه یك دستهٔ کشتیهای جنگی چین محو گردید به (شینامپو) برا ورده شده است .

این اردوی نخستین ژاپان ، عساکر چین را که در مقابل شان بود بلا درنگ پایمال کرده به (یالو) واصل شدند . وبعدازانکه همهٔ دسته های کشتی جنگی چین را دسته های کشتی جنگی ژاپان سراسر محو وپریشان گردانید اردوی دوم ژاپان در آخرماه اوکتوبر به (پجه وو) بیرون براورده شده

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 154 of 264

یکسر بر (پور آرتور) حرکت ، ودرنهایت ماه نومبر برج عقرب پور آرتور راضبط واستیلا کرده است .

درنهایت سنهٔ ۱۸۹٤ ژاپانهادرمنطقه های (فه نغ هوانچه ن) و (ها یچونغ) و« پور آرتور»اردوگاه زمستانی خودراوضع ونصب کرده بودند. درماه فبروری ۱۸۹۵ درنزدیکی (هایچونغ) به تجاوز چینیان دوچارشده درحال بتعرض آغاز نهاده دشمن خود را یکسر بسوی شمال طرد و تبعید نموده اند . و در ماه مارچ برج حمل (نیوچوانغ) وحوالیٔ آنرا ضبطو استیلا کردند .

بعدازین مظفریت متارکه ، و آن متارکه رامعاهدهٔ صلحیه تعقیب نموده است . ازین اجمال بسیط فهمیده میشود که ژاپانها همان حرکات عسکریهٔ مظفرانهٔ که درسنهٔ ۱۸۹٤ و ۹۵ برچینیها استعمال کرده بودند در بنسفر حرب سنهٔ ۱۹۰٤ و ۹۰۵ برای روسها نمونه گرفته اند . زیراطرز ترتیب، واجرای حرکات اینسفرعظیم به ترتیب واجرای حرکات ششماه اولی سفر حرب سنهٔ ۱۸۹٤ بتمامهامشابه ومطابقست .

حرکات مذکوره باینصورت خلاصه کرده میتواند شد :

اولاً بیطرفی دولت (کوریا) را بنظراهمیت واعتبارنیاورده بسرعت تمام سواحل کوریارابدست آوردند.وبه اینصورت برای مالکشدن حاکمیت بحریه بحرکات شدیدهٔ تعرضیهٔ دسته های کشتی جنگی خود آغاز نهاده.

ثانیاً ، بیرون براوردن قطعات عسکریهٔ که ازهمه پیشتر حاضری سفر حرب شان اجرا شده بود بساحل کوریا ، وحرکات عسکریه رایکسر بسوی قسم پایانی نهر « یالو » اجرانمودند . ودرانجابخوبی جا یگیرشدند . وبعد ازانکه حاکمیت بحریه را خوبتر مالکشدند نقطه های عسکر بیرون براوردنرا بسوی غرب — یعنی بسواحل مانچوری نقل دادند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 155 of 264

ثالثاً ، اردوی دوم را بساحل غربی (مانچوری) براوردن ، و بر (پور آرتور) حرکت کردن ، ویك قول مهمی رااز (فه نغ هوانغ چه ن) برراه سلسلهٔ جبال بر « لیائویانغ » حرکت دادن ، ودیگریك قول را برراه (هایچونغ) بداخل های (مانچوری) سوق نمودن همهٔ این حرکات از واجباتی بود که ژاپانهابراجرای آن مجبوربودند .

بنا برین ملاحظات ژاپانها ذی حق شمرده میشوند که نقطهٔ منطقهٔ اخراج عسکری خودرادرساحل (بحراصفر) انتخاب کرده اند .

حرب ، چون دراوایل ماه فبروری آغاز کرده است ازانرو کیفیت هوا شیه نیزدرخصوص نقطهٔ انتخاب ساحل بحراصفر ازتأثیر خالی نمانده است . اولالنگر گاه های غرب (کوریا) ازجنوب گرفته تا به شه مولپو درهرسو سم سال ازیخ خالی وعاریست . حالآ نکه لنگر گاههای شمالی ازدسمبر تابماه مارچ انجماد میکنند — یعنی یخ میبندند ، سواحل شبه جزیرهٔ (لیائوتونغ) از « پیچه وو » بایسطرف ازیخ خالیست اما درابتدای حرب چون آنجاهادر زیر تهدید ، وبیم دسته های کشتئی جنگئی پور ارتوربوداز اُرو نقطهٔ انتخاب عسکر براوردنرا شایسته وسزاوار نمینمود . پس بخوبی معلوم میشودکه برای بیرون براوردن لشکر ، برگزیده ترین لنگر گاههای بحر اصفر هما نابندر (شه مولپو) بود .

بعضی کسان برژاپانهاخورده گیری کرده گفته اندکه بسبب محروم بودن ژاپانها از فکر ایجاد ، واختراع عیناً بلان ، یعنی نقشهٔ جنگ سفر چین خودشانرا دنباله گیری کرده اند . حالآ نکه این خورده گیری برژاپانهانی ، بلکه برای روسها موجب عیب وخجالت بایدشود . زیرا روسها بمغلوبیتی که ازین نقشهٔ جنگ قدیم ژاپانها گرفتار آمدنداولا این یك رااثبات کردندکه ازتاریخ حرب بهره و آگاهی نداشتند .

ثانیاً اینکه اسباب مغلوبیت وانهزام چینیان به آن بلان ژاپان امرظاهر و آشکاری

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 156 of 264

بود که روسها ازان هیچ عبرت نگرفته ، وبمقابل آن پلان ظاهر وپدیدار یك پلان ونقشهٔ بهتری برای کارزار نیندیشیدند، وازچینیان باربار بتر وپر فلاکت تر مغلوم ومنهزم گردیدند .

تدابیر روسها

این احتمال که ازطرف ژاپانها به (کوریا) عسکر براورده شود هنوز در اول ماه دسمبر سنهٔ ۱۹۰۳ درمحفلهای عالی روس بنظر دقت و مطالعه گرفته شده بود .

امیرال (الکسیف) درراپورتیکه ازتاریخ ۲۶ دسمبر به ایمپراطور روس درباب مطالبات وخواهشات ژاپان تقدیم کرده بودنوشته بود که : اگر ژاپانها (کوریا) رابی آنکه موافقت ورضای روس را حاصل کرده درزیر اشغال وضبط خود دارند برای روسها خوبتر وبهتر خواهد بود . وامیرال (آبازا) که رئیس مجلس خصوصیٔ که درپترسبورك درباب مذاکرات مسائل اقصای شرق بحضور خود ایمپراطور انعقاد یافته بود به این کلمات آنرا چنین شرح و تفسیر نمود :

« اگر ژاپانها (کوریا) رادرزیر اشغال عسکری خود دارند . بسببی که درانوقت یکسر ویکدم همسایهٔ ما میشوند ازانرو بلاقید وشرط بهر آرزو وارادهٔ ما تابع میشوند . زیرا باقوتهای خود ایشانرا ازسه طرف احاطه میکنیم ، و ازهرطرف تضییق وفشار میدهیم . بنابرین مذاکرات را قطع کرده بگذاریم که ژاپانها کوریارا درزیر اشغال عسکری خود دارند . »

ولی باوجود این رأی امیرال (آبازا) بازهم مذاکرات سیاسیه را روسها قطع نکرده بمباحثات ومناقشات قلمیه دوام ورزیده شده است .

در ۶ جنوری سنهٔ ۱۹۰۴ امیرال (الکسیف) برخلاف نوشتهٔ که در

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 157 of 264

۲۶ دسمبر داده بود چنین نوشت که : « اگر قوت‌های بسیار خفیف عسکری ژاپان به خاك (کوریا) بیرون براید وضعیت سوق الجیشیهٔ از دوی اقصای شرق روس راخیلی خرابی خواهدرسانید » ، وبرسر اینهم تکلیف میکرد : « که قوای عسکریهٔ اقصای شرق در حال بحال سفر حرب حاضر شده حوضهٔ نهر (یالو) رادر زیر اشغال دراورد ».

ایمپراطور روس در ۸ جنوری اجرا شدن سفر حرب را اگرچه امر نموده است اما درباب منبع نهر (یالورا) درزیر اشغال دراوردن موافقت و رضا نداده است . مگر که یك لزوم بسیار مجبری پیش آید .

تابه نهایت ماه جنوری ازطرف امیرال (آبازا) وخود ایمپراطور بسی تلگراف های دیگر نیزبه امیرال (الکسیه ف) رسیده است که درهریك ازین تلگرافنامه ها جدا جدا جاهارا در (کوریا) برای اشغال کردن ژاپانها نشان داده شده است . تا آنکه در ۸ ماه فبروری یعنی دوروز بعدازانقطاع مناسبات دیپلوماتیکیه برای امیرال (الکسیه ف) بطرز (اوامر عمومیه) این تعلیمات فرستاده شده است .

« ما آرزو داریم که حرکات خصمانه ازطرف مانی ، بلکه ازطرف ژاپانها آغاز کنند . درباب داخل شدن ژاپانها درسواحل شرق . وجنوب (کوریا) ممانعت مکنید . ولی اگردسته های کشتی جنگی ژاپان ازدایرهٔ عرض (۳۸) برتجاوز کردن جرأت کنند شمارا امراست که گله انداختن آنهارا میدان ندا ده بشدت تمام بران هاهجوم نمائید . خاطر جمعی واعتمادم برشما کاملست . جناب حق مددگارشماباشد! »

این تلگراف نامه راامیرال الکسیه ف دروقتی گرفت که دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان برکشتی های جنگی روس هجوم برده به بد صورت آنهارا دو چار خسار نموده بود . بنا برین امیرال الکسیه ف دران هنگام بچنان حالتی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 158 of 264

نبود که امر جناب ایمپراطوری رادرباب تعرض وهجوم شدیده بردستهٔ کشتی های جنگی ژاپان اجراو بجابیارد .

الکسیه ف چون ازاجرای این امرایمپراطوری بسبب خسارت زده گی کشتیهای جنگی زرهپوش خود محروم ماند درحال جنرال (قاشتالنسکی) رابالوای سوم نشان اندازسیبریای شرقی از (پور آرتور) ، ولوای قازاق را به افسری جنرال (میچه نقو) از (مانچوری) به استقامت (آنتونغ) بر « یالو » بحرکت کردن امر نمود .

لوای گرندیل نشان اندازعبارت از (۸) کندك پیاده ، (٤) غندشکار انداز ، (۲) طوپخانهٔ صحرا ، (۱) طوپخانهٔ کوهی ، و (۱) غند تفنگ ماشین داربود . تولی قازاق نیزعبارت از (۱۸) طرب رساله ویك طوپخانهٔ سواری مرکب بود . این لوادرجوار (آنتونغ) توقف کرده اخذ موقع نمود .

جنرال (میچه نقو) در ۱۷ ماه فبروری بوقت صبح ازحد (ویجو) نهر منجمد (یالو) رادرگذشته بنابرمقصداستکشاف ازراه کوهستان (زو نشون) یکسربسوی (آنجو) پیشرفت . ولی بسبب خرابئی راهها طوپ خانهٔسوارئی خودراهنوزبزونشون نارسیده بهواپس گردانیدن مجبور گردید . در ۲٤ ماه فبروری قولهای کشف جنرال (میچه نقو) به (قازان) نام موقع واصل شده بودند .

بیرون برامدن اردوی نخستین ژاپان به خشکه

هنوزدر ٥ ماه فبروری یعنی — پیش از انقطاع یافتن مناسبات سیاسیه اردوی نخستین ژاپانرا امرحاضرسفرحرب داده شده بود ؛ وفرقهٔ ۱۲ باقطعات فنئی خود یکجا از (موجی) به (موزامفو) ، و(فوزان) سوق وارسال شده درانجا بساختن استحکامات خاکی آغازنهاده بودند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 159 of 264

این استحکامهاهم لنگرگاههای (موزامفو) و (فوزان) راکه روبروی جزیره‌های ژاپان واقعشده‌است درزیر امن وامان میدراورد، وهم استحکامات (چوشیما)، و(ساسه بو) که آبنای (کوریا) رابصورت ناقص وناتمام سدکرده بودکامل واتمام مینمود.

یك مفرزهٔ دیگرکه مرکب از ٤ کندك پیاده و منسوب بفرقهٔ ۱۲ بودبادستهٔ کشتی جنگی امیرال (او ریو) در ٦ فبروری ازلنگرگاه (ساسه بو) حرکت کرده، وبعدازانکه در ۹ فبروری کشتیهای جنگی (واریاق)، و(قوریه تس) روسی رامحوونابودساختندبه (شه مولپو) رامده‌است. یك قسمی ازین مفرزه بمجرد برامدن بخشکه، بساختن یك پلی برای عسکر گذرانیدن آغاز کرده اند. قسم کلی ان در ۱۰ فبروری (سه ئول) رادرزیر اشغال عسکری دراورده‌اند. وایضاً در ۱۰ فبروری یك مفرزهٔ این فرقه (ژه نسان) رانیز اشغال کرده‌اند. وظیفهٔ یگانهٔ این مفرزه آن بودکه موقع مذکوررا ازتعرضات جهت خشکه یی ودریائی دشمن محافظه نماید، وهم جناح راست اردوی نخستین راستر ودرامان دارد.

اینست که چون به اینصورت مهمترین لنگرگاههای خالی ازیخ (کوریا) بدست ژاپانها درامد در ١٤ فبروری قسم کلی فرقهٔ ۱۲ از (موجی) به شه مولپو به نقلیات آغاز کردند.

حرکات عسکر بیرون براوردن حقیقتاً بمشکلات بی اندازه بوقوع آمد. چونکه دربندرگاه داخلی یعنی — لنگرگاه درونی تنها پنج کشتی لنگرانداز میتوانست شد، بندرگاه خارجی یعنی — لنگرگاه بیرونی اگرچه واسع وفراخ بودولی درزمان جذریك قسم بزرگ آن خشك شده حالت خندق پرگل و لایی را دربرمیگرفت. ازین سبب کشتیهای بزرگ بقدر دوکیلومترو دور ازساحل لنگرانداخته عساکر بواسطهٔ کشتیهای کوچك وقایقها ودیگر اسباب خوردوریزه بساحل براورده میشدند. وباوجود آنهم ازسنگ، وریگ، و

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 160 of 264

چوب وسیم وغیره ساختن پلهای تردبان دار واسکله ها نیز برای براوردن عساکر ، وطوپ ، وسواری ودیگر مهمات ضروری ومجبوری بود .

این عملیات بمعاونت وسعی مشترك اهالئی بسیار ژاپونی که در (شه مولپو) سکونت داشتند سرانجام پذیرفت باوجود آنهم بیرون برامدن فرقه تابه پنج روز دوام ورزید وبراوردن همهٔ مهمات عسکریه تابه دوم مارچ بطول کشید .

یك مفرزه درحال براستقامت (پنیغ یانغ) فرستاده شد ، خود فرقه نیز بعد ازانکه همه گی در (سه ئول) گردوجمع آمدند سر راست بسوی (پنیغ یانغ) بحرکت افتاد ، ودراواسط ماه مارچ یعنی — حمل بموقع مذکور رسیدند از قرار حساب ، این فرقه اینمسافهٔ (سه ئول — پنیغ یانغ) را که (۲۴۰) کیلومتر وست درضرف ۲۴ روز قطع نموده اند که درهر روز گویا (۱۰) کیلومتر وراه پیموده اند .

عسکر سواری یعنی — رسالهٔ که بمفرزهٔ اول ملحق شده بود بسرعت و چالاکئی تمامی حرکت کرده در ۲۷ ماه فبروری برج حوت درجوار (پنیغ یانغ) باقولهای کشف قازاق روسی مصادمه نمودند .

مفرزهٔ فرقهٔ ۱۲ که به (ژه نسان) براورده شده بودند نیز یکسر بسوی (پنیغ یانغ) حرکت کرده درنصف اخیر ماه مارچ به فرقهٔ مذکور ملحق گردید .

درین اثنا سواحل قسم شمالئی (شه مولپو) ازیخ و افسرده گی باز شده بسواحل مذکور نیز براوردن عسکر ممکن شده بود . فیلو — یعنی دستهٔ کشتئی جنگئی روس که در (پورآرتور) بود بسببی که قوهٔ حربیهٔ خودرا خیلی از خیلی ضایع کرده بود ، وامیرال (توغو) مدخل بندرگاه (پورآرتور) را بصورت موقت برای برامدن زرهپوشهای بزرگ بسد کردن موفق شده بود از انرو حرکات بیرون براوردن عسکر را از لنگرگاه (شه مولپو) تعطیل داده به لنگرگاه خلیج (تا تونغ) آغاز نهادند ، وقسم کلئی اردوی نخستین یعنی — تمامئی فرقهٔ خاصه ، و فرقهٔ (۲) به خلیج (تا تونغ) براورده

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 161 of 264

شدند که به اینصورت نسبت به (شه مولپو) ، (۲۳۰) کیلومتر و پیشقدمی و منفعت بدست آورده شد .

در (۱۰) مارچ بسبیکه امیرال (توغو) مدخل بندرگاه خارجی را باز پیشتر از اول یکقدری بند کرده توانست برای براوردن عسکر به پیشتر زیاده تر خاطر جمعی حاصل شده ، یك فرقهٔ دیگر به لنگرگاه (شینامفو) به بیرون کشیدن آغاز شده است .

حرکات بیرون براوردن عسکر به (شینامفو) عیناً بمشکلات و زحماتیکه به (شه مولپو) پیش آمده بود برخورده است . پشته های گل و ریگی که در زمان جذر بساحل پیدا میشد برای قایقها و کشتیهای کوچکی که عسکر را از واپورها بساحل می آوردند مانع میشد . بنابرین این فرقه در (۱۸) مارچ به خشکه برامده است که در انوقت فرقهٔ (۱۲) به پنیغ یانغ رسیده بودند .

نقلیات بحریهٔ ژاپان

محافظه کردن ، وحمایه نمودن یك فیلو نقلیه — یعنی یك دسته کشتئی عسکر بارشده — را در بحر از تعرض و حملهٔ کشتیهای جنگی دشمن خیلی امر صعب ودشواریست . واپورهائیکه برای نقل عسکر استعمال میشود از هر گونه وسایط مدافعه محروم میباشند ، یعنی — نه طوپ کشتی شکاف دارند نه زره ، ماشینخانه و چرخهای آنها نیز از سطح آب بالاتر است که به این سبب یك گلهٔ طوپ کشتئی جنگی در لحظهٔ واحد یك کشتئی بزرگ نقلیه را غرق و نابود میتواند . و هم سرعت سیر و شناوری سفاین نقلیه نسبت به سفاین حربی کمتر است .

حالا تصور شود که یك دستهٔ کشتیهای جنگی بیست سی عدد سفاین نقلیهٔ را که مانوره و حرکت دادن آنها خیلی بسستی و آرامی اجرا میشود در زیر جناح حمایهٔ خود گرفته از گلههای دستهٔ کشتیهای جنگئی دشمن محافظه کردن چقدر

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 162 of 264

امر مهم وحیاتی وظیفهٔ دشوار ومشکلیست !

بیست سی عدد کشتیهای بخارزنی جسیم نقلیه درروی دریاك میدان بسیار واسعی را اشغال وفرا میگیرد که این سفاین را از هرطرف مانند یك دیوار قلعهٔ آهنین احاطه کردن به دستهٔ کشتیهای جنگی بسیار بزرگی محتاجست .

بنابرین برای دستهٔ کشتیهای جنگیکه بوظیفهٔ نگهبانی دستهٔ کشتیهای جنگی سفاین نقلیه مکلف است موافقترین تدبیرها همینست که دایما در جهتیکه زیاده ترسیم وخوف از انجهت ملحوظ باشد بکمال بیداری وحاضرباشی به آنطرف نگران باشد، وبمجرد دیدن کشتیهای جنگنی دشمن بتمام شدت وسرعت برانها هجوم ویوروش برده نگذارد که بسفاین نقلیه نزدیك شود .

امادشمن اگر صاحب مهارت باشد با کشتیهای جنگنی محافظ دستهٔ کشتی های جنگنی نقلیه بمحاربهٔ منتظم بحری نمیدارد بلکه بواسطهٔ طور پیدوها و گروواز ورهای کوچك خود از هرهرطرف بصورت المانی برسفینه های نقلیه هجوم ویوریش میبرد که درانحال برای دستهٔ کشتیهای جنگی محافظه کار خیلی دشوار میشود .

دروقت شب امر حمایه ومحافظه کردن سفاین نقلیه از بسیارنی دشواری سراسر مرفوعست . درین حال بجز اینکه در آغوش ظلمت التجا برده شود دیگر هیچ چیزی باقی نمیماند . والحاصل این طرز حمایه ومحافظه هم خیلی مشکل، وهم امنیت وخاطرجمعی دران نیست لهذا بهترین تدابیر ومعقولترین چاره ها همینست که دسته های کشتیهای جنگی دشمن را در لنگرگاهیکه اس الحرکات شانست محاصره کرده نگذارند که از انجا بیرون برایند . وازین بود که امیرال (توغو) همیشه همین اصول حرکت را تعقیب وپیروی کرده است . حتی مدخل بندر گاهرا نیز چندبار بسدوبند کردن تشبث نموده است، وهروقتیکه یك دستهٔ کشتی جنگنی نقلیهٔ ژاپان از لنگرگاههای ژاپان بسوی (کوریا) حرکت کرده است

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 163 of 264

ها ندم دسته های کشتئی جنگئی امپرال (تو غو) درافق (پور ار تور) پدیدار گردیده درمقابل شهرمذکرر ، دسته های کشتئی جنگی روس نمایشها وتهدید هااجرا نموده است . اما باوجود آنهم ازبیم آنکه مبادا یکچند کشتی کوچك بسیارسریع السیر دشمن خط محاصره را به پنهانی تجاوز کرده سفا ین نقلیه را ضرر برسانند دایما دسته های کشتی سفاین نقلیه رایك دسته کشتی کوچك جنگی برای حمایه ومحافظه همراه بوده است .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 164 of 264

احوال تاریخیه وجغرافیهٔ دارالحرب

دارالحرب ، یعنی — زمینها ومملکتهای که دراقصای شرق جنگ و جدال وحرب وقتال در ما بین روس وژاپان دران برپاشده عبارت ازین چند مملکت است :

اولا قطعهٔ (مانچوری) ۵ (۹۸۲،۰۰۰) کیلومترمربع مساحهٔ سطحیه، و(۱۲) ملیون اهالی را مالکست . ثانیاً قطعهٔ (کوریا) که (۲۲۳،۵۲۵) کیلومترمربع و(۱۰)ملیون نفوس دارد. ثالثاً ولایت (اوسوری) که (۱۷۹،۹۱) کیلومترمربع اراضی،و(۲۰۰۰۰۰) نفوس دارد. رابعاً جزیرهٔ (ساخالین) است.

این قطعهٔ وسیعه بوسعت وجسامت ربع اوروپای روسی برابراست . اما منطقهٔ که محل جریان حرکات حربیه — یعنی(دارالحرکات) است عبارت ازقسم شمالئی (کوریا) وطرفهای جنوب (مانچوری) میباشد که وسعت همین دارالحرکات حربیه که بهمینصورت تحدید گردید بازهم برابر مساحهٔ مملکت (اناطولئی) عثمانیه میآید .

مانچوری

قطعهٔ(مانچوری) درمابین(۳۸درجه و ۴۰دقیقه)و(۵۳درجه و ۳۰دقیقه) عرض شمالی ،و (۱۱۴ درجه و ۲۰ دقیقه) و(۱۳۲ درجه و ۲۰دقیقه (طول غربی واقعشده است . جهت شرقئی این قطعه، مملکت (کوریا)و(ایالات ساحلیه)؛ جهت شمالئی آن ولایت (آمور)) و(سیبریا) ؛ جهت غربئی آن ایالت (ماورای بایکال) و (موغولستان) ؛ وجهت جنوبئی آن باخلیج (پچیلی)

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 165 of 264

ممدود ومحاط میباشد .

بغیر ازوادیی فراخ ومنبتی که نهر (لیائو) آنرا آبیاری مینماید دیگر همه اراضئی (مانچوری) کوهستان ، وپرازپستی وبلندیست . ولی کوهها اکثر ارتفاع و سطی را مالك میبا شند ؛ — یعنی بلندی آن ها از (۱۵۰۰) متر تجاوز نمی کنند .

ازحد ملتقای نهرهای (آمور) و(اوسوری) تابه منتهای جنوبئی شبه جزیرهٔ (قوا نتونغ) تمام قطعهٔ مانچوری بایك سلسلهٔ عظیم جبال سرتاسر محاط میباشد که طول کامل این سلسله بقدر (۱۰۰۰) کیلومتروست ، ودر هرجا نامهای مختلف میگیرد . (جبال ابیض) یا آنکه (شان بای شان) نام اصل سلسله از خلیج (کوریا) آغاز کرده بازروه های مرتفع وپربرف خود در سواحل دریای ژاپان دراز شده میرود . مرتفعترین زروهٔ این سلسله (۲۶۰۰) متر ارتفاع رامالك است که (په یشان) نام دارد وعقدهٔ همه کوههای دارالحرکات حربیه راتشکیل میدهد .

سلسلهٔ (شان بایشان) یکسر بسوی جنوب غربی دراز شده سلسلهٔ (ایرخا خون) وکوههای (نوتیه ن لنغ) که مانچوری را ازدشت های مو غولستان جدا میکند بوجود می آورد . این سلسلهٔ آخرین را سلسلهٔ (لیا ئوتونغ) نیز مینامندکه شبه جزیرهٔ (لیائوتونغ) را پر کرده ، ویکسر بسوی جنوب امتداد یافته نیم جزیرهٔ (قوا نتونغ) را تشکیل میدهد . سلسلهٔ (لیا ئوتونغ) بازروهای خشك و برهنهٔ خود از دیگر کوهها تفرق وتمیز میکند . ارتفاع این سلسله درطرف های شمال اکثر متجاوز از (۱۰۰۰) متر است درنزدیکی برزخ (کینچو) ارتفاع اراضی به(۶۲۴) متر ومیرسد . کوههای که درگوشهٔ جنوب شبه جزیره واقعشده است ازسطح دریا(۴۶۳) متر ارتفاع دارد . کوههائیکه (پور آرتور) را احاطه کرده است از (۲۰۰تا۳۰۰)

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 166 of 264

متر بلندی دارد . درجنگلها ئیکه این کوههارا مستور داشته بیقاعده وبی اصول کندن وبریدن اجرامیشود . امابا وجود آنهم بسیار جنگلهایی موجود است که هنوز هیچ دست نخورده است .

کوریای شمالی و مانچوری جنوبی بصورت عمومی پر آب وبا نهار میبا شند . درهر طرف بیحد وبیشمار جویها ونهرها واراست . بزرگترین نهر های مانچوری نهر (چونغاری) ست که ازتوابع نهر (آمور) است . این نهر تابه (۱۵۰۰) کیلومتروبرای سیروسفر کشتیهامساعد وموافقست . در بعضی جاها عرض آن خیلی کسب وسعت مینماید .

بعد از (چونغاری) مهمترین نهرهای « مانچوری » نهر (لیا ئو) میبا شد . این نهراز کوه « چیلی » که در جهت شرقی (پکین) پایتخت چین وا قعست میبراید . وبه خلیج (لیائوطونغ) میریزد . طول آن (۹۰۰) کیلو متراست . نهرمذکور درسال سه ماه انجماد میکند . ودراواسط ماه مارچ یخ ها آب میشود .

اقلیم مانچوری وکوریاخیلی سرداست . ازاواسط ماه نومبرمطابق برج عقرب تا به نهایت ماه مارچ برج حمل یك سر مای بسیار خشك و تیزی حکمفرمامیباشد .

صحرا ها ، وچمنزارهای مانچوری لطیف است ، وجنگلهاومرعاهای خیلی مظلم وغلوبی دارد . درمانچوری سیب زمینی ، وتوتون ، و کنوپر خیلی وافربعمل می اید . زغال سنگ ، طلا . آهن نیز بکثرت دارد . درجنگلها پلنگ ، وگرگ وغیر هم موجود است .

مانچوری برسه ولایت منقسمست : در جنوب ، ولایت (موکدن) در وسط ، ولایت (کیرین) درشمال ، ولایت (آمور) موجود میباشد . حوالئی جنوبیهٔ مانچوری — یعنی شبه جزیرهٔ (لیائوطونغ) وعلی الخصوص

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 167 of 264

طرفهای (لیا تونیانغ) خیلی معتدل، وغله خیز، وپر مردم، وتوانگر سر زمینها ست. اما حوالیٔ مانچوری شمالی غیر منبت وخشك وغیر مسکو نست. در جهت غربی مقدمات صحرای (غوبی) دیده میشود. این صحرا وحشت انگیز ترین وخشك ترین، وبی علفترین صحرا های دنیاست.

طرز حیات ومعیشت قوم مانچوری نسبت به چینیان خیلی پست تر و فرو مایه تراست. در اول امر یك مرد مانچوری از یك مرد چینی و حشی تراست. دیگر آنکه کار ومشغولیت مانچوریان عبارت از خیلی کار های عادی وفرومایه میباشد. مذهب قدیم (قونفوچیوس) در مردم مانچوری خیلی اجرای نفوذ کرده است. اگرچه بعضی اقسام اراضی مانچوری بسبب معادن حتی معدن زغال سنگ خیلی توانگر دیده میشود، لکن هنوز ان معدن ها دست نخورده است تنها معدنهای زغال سنگ (یه نتای) در کاراست که روسها ازان خیلی فائده برداشته بودند.

خط راه اهنیکه روسها درمانچوری کشیده اند هیچ حیات تازهٔ به انقطعه نه بخشیده است. چنان گمان میشود که افسرهای روس نقشه وپلان که برای اینخط تنظیم کرده اند محض همین یکمقصد راهدف اتخاذ کرده اند که شهر های (پورآرتور) و «ولادیووستوك» را ازراه بسیار کوتاه بخط کبیر سیبریا ربط والصاق نمایندتانه اسانی ازیکنقطه بدیگر نقطه قطعات جسیمهٔ عسکریه راسوق ونقل داده بتوانندوغیرازین دیگر هیچ مقصدرابرای منفعت اهالی واراضی درمد نظرنگرفته اند.

باوجوداینهم انقطعهٔ مانچوری در نظرچینیان خیلی یك پارچهٔ قیمتدار ی شناخته میشود. زیرا اهالی مانچوری برای عسکری خیلی فائده مند مردم هستند. دیگراینکه خاندان حکمداران چین که درینوقت حاضربر تخت حکومت نشسته انداز قطعهٔ مانچوری نشأت وظهور نموده اند. درسنهٔ

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 168 of 264

(۱۶۴۴) میلادی (ته سونغ) نام حکمدار بزرگ مانچوری بعد از محاربه های بسیاری که با چینیان نمود بکمال ظفر واقبال به «پکین» که پایتخت چین است داخل شده بودند. ازان تاریخ قطعهٔ مانچوری منشأ خاندان حکمداران چین گردیده عساکر جرار وصداقت شعار چین از همینقطعه بعمل آمده است. امپراطورهای چین نیز تابحال به این مملکت اصلی خودشان واهالی صادقهٔ آن ازاظهار محبت وتوجه صمیمی خود داری ننموده‌اند.

اینست که قطعهٔ مانچوری بسببیکه منشاء ظهور امپراطوران چین است درنزدشان خیلی مقدس شمرده میشود. زبان مانچوری نیز از زبانهای معتبر ورسمی امپراطوری چین معدوداست حتی کسانیکه به مأموریتها وخدمتهای دولتی مستخدم میشوند بلسان مذکور متکلم بودن شان شرط مجبوریست واز اینست که جملهٔ آثار مهمهٔ ادبیات چین بزبان مانچوری نقل وترجمه شده است. بنابرین قطعهٔ مانچوری ازروی اهمیت سیاسیهٔ عنصری، ویادآوری شرف ونام سلسلهٔ عتیقهٔ حکمداری در نظر عموم چینیان خیلی مقبول ومعتبر گرفته میشود.

برای دانستن احوال ماضیهٔ قطعهٔ مانچوری صحیفهٔ بسیار درخشان تاریخ آن شهر (موکدن) است:

مقر ادارهٔ تمام مانچوری، ومرکز ولایت (لیائوتونغ) شهر (موکدن) میباشد که از پکین بمسافهٔ (۶۵۰) کیلومتر ودور واقعشده است. این شهر در (۴۱) درجه و (۵۰) دقیقه و (۳۰) ثانیه عرض شمالی، و (۱۲۱) درجه و (۱۷) دقیقه و (۲۰) ثانیه طول شرقی، دریك وادئ بسیار منبت ومحصولداری برکنار نهر (هون) که از توابع نهر (لیائو) ست بنا شده است.

شهر (موکدن) از جهت پاکی وانتظام کوچه‌ها وبازارها وظرافت ونزاکت اهالی، واحتشام ولطافت سرایها ومعبدها از اکثر شهرهای چین یك تفوق معلو مداری نشان میدهد. شهر بادو جادهٔ بسیار وسیع وبزرگی طولاً وعرضاً سر

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 169 of 264

تاسر همدیگر را قطع نموده است. واز چار اطراف اینده جاده بسی جاده های دیگر نیز بهر هر طرف امتداد یافته است. در نقطهٔ تلاقئی دو جادهٔ بزرگ — یعنی در مرکز شهر یك قلعهٔ بسیار بزرگ و مصنعی دیده میشود که بر سر این قلعه — یا مناره — یا برج یك طبل و سرنای بزرگی موجود است که طلوع شمس و یا ظهور یك تهلکه را مانند سوختن وغیرهم را خبر میدهد. چچه های عموم خانه ها خیلی عریض و نوکهای آنها بسوی سما متوجه میباشد، و به بسی اشکال غریبه و نقوش بدیعه مزین است.

شهر (موکدهن) با دو قلعهٔ متین و بزرگی که از نقطهٔ نظر عسکری زمان حاضر هیچ اهمیت واعتباری ندارد محاط است. یکی از ین دو سور بر تمام محله های شهر محیط و به امتداد (۱۸) کیلومتر وست سور دیگر بمثابهٔ ارگ است که محتوی بر دوایر حکومتی میباشد.

سرایها و عمارتهای حکومتی شهر (موکدهن) از بهترین سرایهای ممالك وسیعهٔ چین معدود است. از شهر (موکدهن) تخمیناً ده کیلومتر و بسوی شمال غربی قبرستان مشهور (چارلینغ) که مخصوص اجداد خاندان حکمدارئی حالائی چین است موجود میباشد. قبل ازین به این مقابر هیچ یك اجنبی نزدیکشده نمیتوانست: اجنبیانی که به آن مقامها نزدیك میشدند به جزای قتل واعدام محکوم میشدند. امابعد از اشغال عسکرئی روس این اعتناها و این جزاها خیلی سستی و خفت پیدا کرد. جادهٔ بزرگی که از شهر موکدهن برخاسته به این قبرستان منتهی میشود از جاده های بسیار مزین و دلکشایی میباشد. اطراف این جاده با هیکلهای حیوانات مختلفهٔ از سنگ تراشیدهٔ بسیار مصنعی زینت یافته است. پلهائیکه درین جاده، وجود است از سنگ مرمر بکمال صنعت ومهارت ساخته شده است. درین جاده یك طاق ظفری نیز از سنگ مرمر بنا یافته که بسبب زینت وجسامتی که دارد از انفس آثار معماری شمرده میشود. رفته رفته این جاده بمعبد مرکزی میرسد که این معبد خواه از جهت صنعت وخواه از جهت غرابت آثار هر گاه یك نمونهٔ

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 170 of 264

بدایع وغرائب شمرده شود سزاست . والحاصل شهر وکدن به اینسبهای تاریخیه وموقعیه در نزد تمام اهالئی چین خیلی شهر مقدس وقدیم وشهر تشعاری میباشد .

﴿ کوریه ﴾

نیم جزیرهٔ (کوریا) درمابین چین و ژاپان یك سد متینی تشکیل میدهد . مساحهٔ سطحیهٔ آن (۲۲۰۰۰۰) کیلو متر مربعست که تقریباً برابر بمساحهٔ سطحیهٔ شبه جزیرهٔ (ایتالیا) می آید . نصف جنوبی این شبه جزیره مدخل (بحرا صفر) وخلیج (پچیلی) واطراف وجوانب آنرا مدافعه میکند . مملکت (کوریا) ازجهت خشکه با ایالتهای (لیائوطونغ) و (کیرین) محدود است . نهر های (یالو) و (تومن) در میان فصل مشترك تشکیل میدهند . همهٔ این حوالی درجهت مشرق این دونهرکائن ، واز بسی کوههای بلندی که ازعقدهٔ جبال (به یشان) که ذکر آن پیش ازین درگذشت تشعب نموده تشکیل یافته است .

مملکت (کوریا) باد وسلسلهٔ جبال بسیار جسیمی مقطوعست . اصل سلسله که از کوه (به یشان) به استقامت جنوب جداشده است دربراریٔ « هام چنغ » درساحل دریای ژاپان بقدر (٤٠) کیلومترونزدیك میشود ، ودربراری « ژه نسان » بقدر (۱۰) کیلومترونزدیکشده (پورلازاره ف) نام لیمان — یعنی بندرگاهی که بهترین بندرگاههای ساحل مذکور رابعمل آورده است در میان یك منحنی بسیارعمیق احاطه میکند ویکسر بسوی جنوب بشکل مارپیچ درازشده میرود . بزرگترین کوهای این سلسله از ارتفاع وسطی تجاوز نمیکند . کوه هائیکه ازین دوسلسله تشعب کرده بدرازی نهر (تومن) امتداد می یابد تابه (۱۵۰۰) مترو بلندی میگیرد ، واین کوهها باجنگلهای بسیار کثیف وغلویی محاط میباشد .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 171 of 264

حوالیٔ غربی ممالك (کوریا) نیز کوهستانست . بلند یهای این کوهها اگرچه ارتفاع زیادی ندارد اما بسبب عارضه ناك بودن شان حرکات عسکریه را خیلی بصعوبت ومشکلات می اندازد . والحاصل همهٔ مملکت بایك شبکهٔ جبال و تلال مستور است که اگر گفته شود که درممالك کوریا هیچ صحرا نیست جادارد .

ساحل شرقی (کوریا) یکطرز ویکنسق دیده میشود . اماسواحل جنوبیهٔ آن که بطرف دریای ژاپان افتاده است ، و سواحل غربی آن که بطرف چین متوجه است بابسی جزیره هامحاط ، وخیلی عارضه ناکست . مهمترین این جزیره ها جزیرهٔ (چوشیما) ست . جزیرهٔ (کلپارت) که بمثابهٔ دیده بان آبناهای بحرژاپان، وبحراصفر، وبحرچین است نیزخیلی جزیرهٔ مهمست . دیگر یك مجموعهٔ جزایریست که لنگرگاه مشهور (هامیلتون) درانست . قبل ازین این مجموعهٔ جزایررا انکلیسها میخواستند بگیرند تا آنجارا (جبل طارق) اقصای شرق بسازند .

مجراهای نهرهایی که در (کوریا) موجود است همه گی کوتاه وخیلی عارضه ناکست . مهمترین این نهرها نهر (یالو) ست . نهر یالو از دامنهٔ جنوب غربی کوه (په یشان) بنعان میکند ، وبخلیج کوریا میریزد . طول این نهربقدر (۵۲۰) کیلو مترومی آید ، وعرض آن ششصد متراست . این نهرخیلی عمیق وسریع الجریانست ، وتابه (ماوئه رسان) باقایقهاوکشتیهای که زیرشان هموار باشد سیرو سفرمیشود . درسواحل نهر (یالو) آنچنان جنگلهای جسیم وفراخی موجود است که درهیچ طرف دنیامثل آن دیده نمیشود . درنزدیکی (ویجو) نهرمذکوربقدرشش هفت کیلومتروسعت پیدا میکند . درطرف پایان (ویجو) نهربه دوقول جداشده به فراخیٔ «۴۰» کیلومتروبدریا منتهی میشود .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 172 of 264

جنگلهائیکه درساحل (کوریا) و آبریزش نهرمذکور موجود است از طرف یك کمپنی روس به اجاره گرفته شده کاردران انداخته شد، وبه بهانهٔ محافظهٔ آن عساکرمسلحه دراینجاداخل کردندکه اینمسئله موجب غضب ژاپانها گردیده مهمترین اسباب ظهور حرب راتشکیل کرده است. نهر(یالو) ازاواسط نومبرتابه نهایت ماه مارچ — یعنی ازبرج عقرب تابه آخر حمل یخ می بندد، ودرموسم باران تابه (۲۰) مترو بلند میشود.

نهر(تومن)که آنهم ازسلسلهٔ جبال(په یشان)میبراید، وبعدازانکه بقدر (٤۰۰) کیلومترو گردش میکند ازخلیج (پوسیه) بچهل کیلومترو بسوی جنوب بدریای (ژاپان) میریزد. نهر(تومن) حدودایالات ساحلیهٔ روس را باکوریا تشکیل میدهد، ویك قسم آن درمابین (کوریا)و (مانچوری) حد فاصل میشود.

مرکزاداره — یعنی پایتخت(کوریا) شهر(سه ئول)میباشد. تقریباً(۱۹۵۰۰۰) نفوس راماللك میباشد. اینشهرازهرطرف باجنگلهاوتپه هامحاطست. بدرازئی (۲۲) کیلومتریك سوری دوراددور شهررافراگرفته است که بعضی جاهای این قلعه بااستحکامات خاکی محکم بندی شده است. داخل شهربکوچه های بسیارتنگ وتاریك وچتل ومرداری ۵ دارد. بنظرسیاحین خیلی منظرهٔ ثقیل وغلیظی تشکیل میدهد. بغیرازسرای ایمپراطوری، واقامتگاههای سفراء، ویك دوسه دکانهای بزرگ اوروپایی دیگرهمه خانهای شهرازخشت وگل ساخته شده خیلی مسکنهای حقیروسفیلی میباشد. این خانه ها بطرف کوچه نه اورسی دارد، ونه پنجره، وازهمه بدتر که خانه هادودکش هاویدررفت آبهای چتل ومستعمل رانیزمالك نیست. ازان سبب دودهاو آبهای چتل ازدروازه های خانه هامیبرایدو به کوچه انتشار میکند. عجبتراینکه سرای ایمپراطوری وبعضی جاده هابضیای الکتریك تنویریافته. ویك شمندوفر — یعنی ریل الکتریکی از(سه ئول)تابه (شه مولپو)

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 173 of 264

کشیده شده و این بدایع اختراعات، مدنیت وصنایع با آن آثار وحشت وخرابیت هیچ مناسبت وقرابت بهم نمیگیرد بلکه یك ضدیت بسیار غریبی تشکیل میکنند.

بندر دریائی (سه ئول) لنگرگاه (شه مولپو) ست که در ساحل غربی شبه جزیرهٔ (کوریا) واقع، واز (سه ئول) بقدر (۳۲) کیلومتر دور است. تخمیناً (٦) هزار نفر اهالی دارد که خیلی ازانها چینی، وازانهم بسیار ترژاپانیائی میباشند. قسم اعظم تجارت اینشهر بدست ژاپانیانست ویك چند تجارت خانهٔ انکلیسی نیز موجود میباشد. ادخالات تجاریه عبارتست ازقماشهای نخی ومصنوعات اهنی. اخراجات آن نیز پوست، سبزه باب خشك، وبرنج، وغیره میباشد.

(شه مولپو) در حقیقت حال از پیشه ها وصنعتها محروم ودرایام طوفانها امنیت آن مشکوك یك لنگرگاهی میباشد. لکن این لنگرگاه بازوفراخ چون برمنصب نهر (سه ئول) واقعشده ازانرو یك اهمیت خصوصی را حائزاست که این نهررا (هانغ یانغ) مینامند. درمیان این نهراز (شه مولپو) تابه (سه ئول) کشتیهای کوچك رفت وآمد میتواند. این وضعیت مهمهٔ آن درسنهٔ (۱۸٦۵) میلادی ازطرف افسران فرانسوی قدرشناسی شده بود. ودرسنهٔ (۱۸۸۲) از طرف بحریه های انکلیس برای اخراج اشیای تجاریه را به (سه ئول) انتخاب گردید. بعدازیکسال این لنگرگاه برای تجارت اجنبیه آزاد گذاشته شده ازان زمان روز بروز درترقی کردنست.

سواحل ممالك (کوریا)، معتدل، وممالك داخلی آن سرداست. درموسم بهار بارانهای سیل آسامتصل میبارد. زمینها خیلی فیض آوروبرکتداراست. برنج، حبوبات، ترکاری، توتون، فلفل، پنبه، رچنیه — یعنی ساجقهای که ازبعضی درختان میبرایدبکثرت بهم میرسد. لکن در (کوریا) چای وشکر هیچ پیدا نمیشود.

این مملکت جنگلهای بسیار جسیمی را مالك است. درین جنگلها درختان

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 174 of 264

ارچه،واخلامور ، وسنوبر،وغیره موجودمیباشد. (کین سنغ) نام یك درخت نیز موجود. است که خلاصهٔ بیخ آن خیلی مغذی یك خاصهٔ را مالك میباشد . حیوانات اهلیه در (کوریا) از اوروپا آورده شده است ، از چین بزو گوسفند می آورند. اهالی (کوریا) بزراعت خیلی ذوق وانهماك دارند. یك دهقان کوره بی همهٔ مایحتاج خودرا خودش میسازد، — یعنی بساختن خانه ، ولباس، و آلات وادوات خود بدیگری محتاج نیست .

صنایع (کوریا) در ایام سابق خیلی ترقی ودرخشان بود . اما امروزه روز بمنزلهٔ هیچ تنزل کرده است . تنها ازلیف یك نوع درخت توت که آنرا (بروسونه نیا) میگویند خیلی نازك واز حد گذشته متین ومحکم کاغذ میسازند .

ژاپانها پیش ازین حرب اخیر به بسیار وقتها یك کارخانهٔ کاغذسازی که به بخار حرکت میکرد ساخته بودندو برای شالی کوبی متعدد ماشینها بوجود آورده اند ، ودر هرطرف فعالیت وکارگذاریهای بزرگی اظهار کرده اند . علماو ادبای « کوریا » بزبان چینی تکلم میکنند ، وبه قواعد واحکام مذهب « قو نفوچیوس » رعایت میکنند . مذهب مردم عوام عبارت است از بعضی اعمال وحرکاتیکه برا عتقادات باطله مستند میباشد. در (کوریا) از مذهب (بودا) کسی خوشنود نیست . نصاری نیزکست ، درتمام « کوریا » بقدر (۱۵۰۰۰) « کاتولیك » ویکچند صد (پوروتستان) موجود است .

اخراجات تجاری « کوریا » برنج ، ماهی ، پوست وغیرهم میباشد . تجارت داخلی شان خیلی جزویست .

احوال تاریخیهٔ کوریا

مبدأ احوال حکومت « کوریا » تابه امروزه روز مجهول ودرزیر پردهٔ اسرار مستوراست . برای گرفتن معلومات درحق این مملکت میباید که از میلاد عیسی به دوازده عصر پیشترجوع نمائیم. دران زمان می بینیم که از

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 175 of 264

سلالهٔ (شانغ) که دران زمان درچین اجرای حکومت میکردند (کی چه) نام یك شهزادهٔ در (کوریا) بسر خود یك حکومتی تشکیل داده اعلان استقلال کرده است . (۱۱۶) سال بعداز میلادعیسی مملکت (کوریا) بر سه حکومت انقسام کرده بود که آن حکومتها (قاءولی) ، «په چی» و (زین را) نام داشتند . ژاپانیهاازان دوربا «کوریا» به عقد وابط وهمنا سبات آغاز کرده بودند . درعصرسوم میلادی از امپراطوریچه های ژاپان (زینقوقوغو) نام زنی اول باراین مملکت را فتح وتسخیرنمود . بعدازان بعضیا نهاوحرکات متعددهٔ پی هم کوره ئیان خود شانرا ازتعدیات ژاپانیان رها یی داده اعلان استقلالیت کرده اند . درنهایت عصریازدهم قرال «قاءو لی» دوحکومت دیگررادرزیر ضبط وتسخیر آورده ممالك (کوریا) رابیك حکومت متحدگردانیده است .

هنگامیکه خاندان (مینغ) درچین بحکومت رسیدند (تایجو) نام یك شخصی بمعاونت ومددکاری این خاندان خروج نموده حکومت کوریارا غصب نمود ، ودرسنهٔ ۱۳۹۲ میلادی خاندان (چی زیهن) را تأسیس داده است . اخلاف این خاندان بازاپانها محاربه های بسیاری اجرا کرده است . تا آنکه درسنهٔ — (۱۵۹۲) (حایقوساما) نام امپراطور ژاپان یك اردوی مدهشی به (کوریا) فرستاده همهٔ مملکت را ضبط وتسخیر ، وپادشاه (کوریا) رابه تصدیق کردن حاکمیت ژاپان مجبور گردانید . درسنهٔ (۱۶۱۵) بموجب مصالحهٔ ه عقد گردید حکومت ژاپان لنگرگاه (فوزان) را استیلانمود ، وحکومت (کوریا) راهرسال بدادن مالیهٔ معین مکلف ساخت .

مناسبات صمیمهٔ که درمابین حکومت چین و (کوریا) موجودبوداز وقتیکه حکومت چین بقبضهٔ حاکمیت تاتارهای (مانچور) درامدزوال پذیر گردید . در عصر شانزدهم میلادی رؤسای (مانچور) لشکریه (کوریا) فرستاده (سه ئول) را

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 176 of 264

ضبط وکوره‌ئیاترا بخراج دادن، مکلف ساخت. به‌اینصورت (کوریا) هم به ژاپان وهم بچین باج گذار شده بود.

اینست که برای جستجوی اسباب محاربهٔ که در سنهٔ (۱۸۹٤) درمابین چین وژاپان بوقوع آمده بود به‌اینقدر دور زمانها نظر کردن لازمست. چونکه دولت ژاپان سر اسر آزادئی کوریارا آرزو مینمود، ودولت چین میخواست که آنرا در زیر حمایت خود دارد. تا آنکه در ۲٦ ماه آگست سنهٔ ۱۸۹٤ کوریا باژاپان یك معاهده نامهٔ عقد کرد که مقصدش از بمعاهده نامه این بود که استقلالیت خودرا محکم ومؤید نماید، وعسکر چین را از مملکت خود بیرون برارد. اینست که باینسبب درمابین چین وژاپان جنگ وقتال ظهور نمود. بموجب معاهدهٔ (سیمونوزاکی) که به‌اینمحاربهٔ ژاپان وچین خاتمه داده است بادشاه کوریادر هر خصوص، مستقل شناخته شده بود، ویك شورای دولت، ویك شورای خصوصی تشکیل داده بود.

راههای داخل دارالحرکات

راههای موجودهٔ اقصای شرق خیلی کم وبسیار خرابست. غیر ازیك سرك بزرگ که از (پکین) تابه (موکدن) رفته است دیگر هیچ سرکی موجود نیست. حرکات عسکریه‌را چیزیکه زیاده‌تر بمشکلات می‌اندازد همانا موجود نبودن راهها وعلی الخصوص، فقودیت پلهاست. اکثر نهرها وجویهارا از گذرها گذشتن لازم میآید که درموسمهای باران وسیلاب آن نیز محال میشود. وازینست که ارد وی ژاپان در اول امر پیش از حرکات عسکریه بساختن راهها مجبور گردیده اند و بعد ازان بحرکات تعرضیه آغاز نهاده اند.

یك افسر المانی که در اقصای شرق سیاحت کرده است درخصوص راههای مانچوری وکوریا معلومات وتفصیلات بسیار مکملی بیان میکند که مانیز درینجا عیناً آنرا نقل میکنیم:

درمملکت کوریا که هرطرف آن کوهساراست عرابه‌را هیچ کس نمیشناسد

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 177 of 264

که چیست . سیاحین را باتسکره ها وکجت ها میگردانند . اشیا واسباب هارا باحیوانات بارکش علی الخصوص بااسپانی که مخصوص کوریامیباشد و آنرا (پونی) مینامند نقل میدهند . اینرانیزبگوئیم که این حیوان نه علف ، ونه جو ، ونه کاه میخورند . بلکه هرروزیك طعام گرمی که ازجواری وفصولیه میپزند آنرامیخورند . اینحیوانات در مدت عمر خود آب سردنوشیده اند . چون من در جوار (سه ئول) با اینحیوانات یکچند جولا نی نموده بودم ازانرودرین سیاحت با این اسپان خوب گشت وگذارتوانستم .

« در ۱۹ ماه جون سنهٔ ۱۹۰٤ از (نیوچوانغ) تابه (قای پنیغ) یك سیاحتی اجرا نمودم ، در خریطه — یعنی نقشهٔ که بدست داشتم یك جادهٔ بزرگی نشان داده شده بود که از (نیوچوانغ) تابه « قایپنیغ » ممدود شده بود . ازروی نقشه چنان گمان میکردم که برین سرك هیچ مشکلات وزحمتی نخواهم دید . لهذا یك ره بلد چینی باخود گرفته براه افتادم . ازکوچه های کج وپیچ تنگ شهرتا به دروازهٔ (قایپنیغ) رسیدم ، ازدست یك پهره دار روسی که بردروازه بود به بسیارزحمت خود رارهایی داده برجاده برامدم . اماچه جاده ! که تنها برروی خریطه جاده گفته میشود . دوطرفهٔ این راه بالای زارهای کشتزارهای برنج محاط شده بود . بعد ازانکه بقدرسه کیلومتروبرین راه ناهموار قطع مسافه نمودم بیکدهی رسیدم که درخریطه نام آن نوشته نشده بود . درینجا جاده منقطع شده درمیان کلبه هاوخانه ها بعضی کوره راهها پیداشد ، وبعد ازانکه ازده برامدم راه سراسرادرمیان کشتزار های شالی کاری غایب گردید . بنابرین براستقامت شرقی برکناریك خندق مدهشی بریك راه باریکی روان شدم . چنددفعه تهلکهٔ درگل غرق شدن راگذرانیده بوقت ظهر بیك قریهٔ رسیدم که نه کیلومتروازنیوچوانغ دوربود .

« ازینجا چنان تخمین میکردم که تابه شام به نیوچوانغ خواهم رسید

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 178 of 264

ولی از هر کس شنیدم که در موسم تابستان برین راه مرور و عبور غیر قابلست زیرا راه گویا هیچ چیزی نیست ، همه راهها در زیر آب و گل ولای پنهانست .»

پس اینست احوال راههای (ماچوری) که حال جادهٔ کبیر آن این بود که بیان شد دیگر راههای ایران قیاس باید کرد . در چنین مملکت برای حرکات عسکریهٔ یک اردوی تعرض که قوای جسیمه و قطارها و قافله ها را سوق نماید این یک امر طبیعی و آشکاراست که بچه گونه موانع و مشکلات عظیمه برخورده میشود .

راههای آهن کوریا

راههای آهن کوریا از بهر ژاپان اهمیت عظیمهٔ راداراست . ازین سبب رجال حکومت ژاپان ظهور یک حرب ناگهانی را با روس در زیر نظر دقت گرفته ساخته شدن راه آهن مذکور را بسرعت و زودی تمام از کارهای اهم وضروری خود میشمردند . لهذا اول خط (سه ئول — شه مولپو) را آغاز بساختن نهادند . هنوز آن خط کامل نشده بود که یک کمپنی دیگر ژاپانی امتیاز خط ساحل جنوبی را گرفته بکشیدن آن خط ابتدا نمودند .

بعد از یکسیم سال از خط شه مولپو بسوی قصبهٔ (پونغ تونغ پو) بساختن شعبهٔ خط راه آهن دیگر نیز مباشرت ورزیده شد . در سنهٔ ۱۹۰۳ برای آنکه امر انشا آت یک آن اولتر رسیدهٔ حد ختام گردد دولت ژاپان هزاران عمله ومزدور کار اتراشب وروز بکار وکوشش انداخته است .

دولت ژاپان برای این خط ۲۵ ملیون (یه ن) یکبار وباز ۲ ملیون یه ن در سنهٔ ۱۹۰۴ تخصیص و مقرر نمود . تا آنکه خط مذکور به اتمام رسید . در گذرگاه این خط — یعنی از سه ئول تا به فوزان اعمالات صناعیه خیلی بسیار است . از جمله ۲۴ عدد (تونل) — یعنی سوراخهای زیر کوهی موجود

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 179 of 264

است که مسافهٔ مجموع همهٔ این تونلها ٤ کیلومتر و می آید . ۲۲۹ عدد پل درین خط موجود است . (۲۸) لوقوموتیف ، (۵۸) واغون رهروان (۲۳۰) واغون اشیای این خط مقرر است . درروزدوترن — یعنی قطاردر آمد وشد است . (۵۳) استاسیون — یعنی ایستگاه برین خط ساخته شده است . ترنها این خط را که بطول (۳۵۰) کیلو متر و طول دارد در ۱۵ ساعت قطع مینماید .

بعداز اعلان حرب ؛ حکومت ژاپان تابه (ویجو) نزیك شعبهٔ ازین خط جدا کرده بواسطهٔ مهندسان عسکری ممدود نمودند . بلهاشیکه درین قسم موجود است اکثر چوبی و (رای) های آن نیز ازمالزمهٔ خفیفه انتخاب شده است واین ازانست که خط بجایکی تمام شود ، وحرکات عسکری پیش رود . از دیگرطرف مهندسان ژاپانی بکشیدن یك یك خطدیگردرمابین (آنطونغ) و (لیاتویانغ) و « سه ئول » و « ژه نسان » نیزابتداومباشرت ورزیدند . خط (سه ئول — ژه نسان) ازعرض شبه جزیرهٔ (کوریا) راقطع کرده بحرژاپان وبحراصفر رابایکدیگر ربط داده است . والحاصل ژاپانها چنانچه درهمه کار هادارند درساختن شمندوفر نیزخیلی آثارفعالیت وسعی وهمت نشانداده اند که به این سبب درمدت بسیار کمی خطهای (فوزان — یالو) و (آنطونغ — لیاتویانغ) ژاپانیارا یکسربا اوروپا بهم مواصلت ومناسبت میدهد .

جزیرهٔ ساخالین

جزیرهٔ (ساخالین) نیزدرداخل دارالحرکاتست . ژاپانها بهانجزیره اهمیت بسیاربزرگی عطف مینمایند . بنابرین ازبدایت حرب بازبدست آوردن جزیره راهمی اندیشیدند . و یکی ازشرایط اساسیهٔ صلح اینحاربه را نیزعبارت از همین مسئله میپندارند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 180 of 264

اینچنین یك جزیرهٔ که ازروی سیاست و موقعیت حائز اهمیت عظیمهٔ میباشد درباب احوال تاریخیه و جغرافیهٔ آن که سراسر در پردهٔ مجهولیت مستوراست بعضی معلومات دادن از شرایط تحریر بوترتیبهٔ این اثر ماست .

— احوال جغرافیه —

جزیرهٔ ساخالین ، یك پارچه ایست از جزایر مجتمعهٔ ژاپان که یکسر بسوی شمال دراز شده رفته است . علوم جغرافیا، وتاریخ . وعلم انسان بشر حقوق صریحهٔ ژاپانها را درین جزیره اثبات میکند .

اینجزیره که از جزیره های بزرگ دنیا، معدوداست بردارترین جاهای آن (۱۵۰) وتنگترین آن (۳۰) کیلومتر ومیباشد . طول آن از (٤٦) تا به (٥٤) درجه است که تخمیناً (۱۲۰۰) کیلومتر میباشد . نقطهٔ منتهای شمالی آن دماغهٔ (سن الیزابت) است که این دماغه بحر (اوقوچقا) می درآید . طرف جنوب این جزیره بشکل تعلست . درمابین جزیرهٔ (یه روز) و جزیرهٔ (ساخالین) آبنای (لاپه روز) واقعشده است . واز قطعهٔ (سیبریا) با آبنای (تاتار) جداشده است . بسببی که این آبنا یعنی — گلوگاه در موسمهای زمستان یخ میبندد دالك ساخالین بواسطهٔ کاز اقهایعنی — عرابه های یخ مالی که باسکها آنرا میکشند نقل میشود . جزیره متصرف نشین است که یك نوعی از حالهٔ نشینی میباشد . مرکز ادارهٔ جزیره ، شهر (الکساندروفسك) است .

جزیرهٔ ساخالین بسببیکه بحریانهای بادهای بسیار سرد شمالی معروضست اقلیم آن خیلی سرد وراطب میباشد . باوجودیکه منتهای شمالی آن بعرض (برلین) پایتخت دولت المان برابر است بازهم سگهای مخصوص ممالك شمالی درانجا خیلی پیدا میشود . جزیره بزراعت خیلی مستعد نیست . لنگرگاههای کار آمد نیز درسواحل آن موجود نیست . بنابرین نزدیکشدن کشتیها بسواحل اینجزیره ، مشکلات وصعوبات بیشماری دارد اکثر سواحل اینجزیره باسنگلاخهای بسیار بلند وسرتیزی محاطست

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 181 of 264

که از انزوبرای کشتیهایك ملجاوماوای امینی رامالك نیست. هنگامیکه بادهای شمالی یوزیدن میآید کشتیهائیکه دربیشگاه شهر (الکساندروفسك) لنگرانداخته میباشند بزودی فك لنگر نموده بدریاچهٔ (کاستری) که بساحل آسیا میباشد بالتجا بردن شتابان میشوند .

درنجزیره دو جوی مشهورموجود است که نام یکی (نیم) وازدیگری (پوروای) است. اما ازجوی کرده اگر مجرای سیل بگویند بهتروموافقتر خواهدبود . زیرابسبب مجرای مایلی که آنهادارند آبها مانندسیل خروشان به بسیارسرعت روان گشته میروند .

احوال اهالی

اهالئی ساخالین نیزمانندطبیعت اراضئی آن بعادات واخلاق مختلف اند . (طونغوز) هائیکه درداهنه های کوه اقامتگزینند مانندبرادران سیبریائی خود بخیمه نشینی وکوچی گری امرارحیات مینمایند . قبیله هائیکه آنرا (اورجومو) مینامند درجنگلهای (تایغا) به صیدوشکارگذران میکنند . افراد اینقبیله نیم عیسوی میباشند . حالآنکه قبیله های (آینوسها) و (ژیلیانها) که درسواحل اقامت دارند وبصید ماهی مشغولند بهیچ مذهب تابع نیستند .

درساکنان جزیره (ژیلیان) هاخیلی جالب دقت یك قبیلهٔ میباشد ساکنان جزیرهٔ ساخالین علی الاکثر بصید ماهی وصیدوشکاربری تعیش میکنند ، در نزدیك های مجراهای نهرها، وکنارهای جنگلها اقامت میکنند مدارثروت و توانگرئی یگانهٔ شان عبارت ازسگهاست. هرکس که بسیارسگ داشته باشند همانقدر بیشترشکارمیکنند . وبه قازاقهابسته بواسطهٔ آن مزدوری وتجارت مینمایند، و وقتیکه از کار باز مانند آنرا کشته گوشت شانرا میخورند ، و از پوست ان لباس میسازند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 182 of 264

خانه هائیکه دران اقامت میکنند عبارت از بعضی کلبه هائیست که خیلی تنگ و تاریك میباشد ، در بعضی کلبه ها که گنجایش چار نفر را دارد پانزده نفر دران جمع می آیند ، مسئلهٔ ملکیت درمیان شان مشترکست ، درخصوص ازدواج مراسم مخصوصهٔ ندارند .

قبیلهٔ آینس بنام (جشن خرس) یك جشن مخصوص غریبی دارند ، چنانچه یك خرس بزرگی را که بصورت مخصوصه آنرا پرورانیده اند با بسی سازها وجمعیتها و دبدبه هادر روز مخصوص آن دریك میدان مخصوصی می آورند ، وبعضی مراسم و آئینها اجرا کرده آنرا به قتل میرسانند . واین قتل خرس را گویا شگون اینکه درموسم بهار خرس بسیار شکار کنند ، ودرموسم زمستان شکار ماهی بسیار کنند فال خیر میشمارند . این عادت خود شانرا به بسیار اعتناو تعصب در هرسال بموسم مخصوص آن اجرا مینمایند .

جزیرهٔ ساخالین ازمعادن وکانها خیلی توانگراست . غیراز معدن زغال سنگی که هیچ تمامی ندارد و درساحل بحر (او قوچقا) کشف شده است معدنهای پترول — یعنی تیل خاك بسیار توانگری نیز پیدا شده است . دربنز مانهای آخریك مهندسیکه این طبقات پترولرا کشف نموده چنین بیان کرده است که این منبعها برمنابع امریکاو قافقاسیه خیلی فایقتر وبسیار توانگر تراست . ازقول مهندس مذکور هفت تالاب بسیار بزرگ که هریك بقدر پنجاه شصت هزار مترمربع وسعت دارد درجزیرهٔ ساخالین درزیرزمین موجود است که همه از پترول پراست . غیرازین معدنهای نفت و طلا نیزدر نجزیره موجود میباشد .

دیگر منبع ثروتی که درجزیرهٔ ساخالین موجوداست اینست که ژاپانها در سواحل جزیره شکارگاههای بسیاری برای صیدماهی (رینغا) وضع وترتیب کرده اند که باینصورت بکثرت ووفرتی که شایان حیرتست ماهی مذکور

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 183 of 264

در انسواحل صید وشکار میشود . ازین ماهی یك نوع روغنی استخراج میشود که درعالم تجارت برای چرم وصابون فوائد عظیمی حاصل میشود.

جزیره در اصل اراضی ژاپانست . اجداد ژاپانها این اراضی را بنام (قارافتو) یادمیکردند . جزیرهٔ ساخالین که اینقدر منابع طبیعیهٔ ثروت را جامع میباشد از وقتیکه بدست روسها درامده — یعنی ازسنهٔ ۱۸۷۵ بجای اینده حزاین ثروتی را که درسینهٔ اسرار خود پنهان داشته بمیدان برارد مع الأسف برای اصحاب شقاوت وارباب جنایت که ازممالك روسیه نفی و اخراج میشدند یك قرارگاه ابدی تشکیل داده است . اما حالا برای جزیرهٔ مذکور یك دورهٔ عمران واقبال جدیدی مکشوف شده است .

احوال تاریخیه

دراوایل جزیرهٔ (یه دو) یك خانی وسردارنی مستقلی بود . وحدود شمالی آن سراسر مجهول وغیرمعین میبود . درنصف اخیرعصر هشتدهم کشتی های روس پی هم در سواحل شمال این جزیره پدیدار میشد . حکومت ژاپان که درانوقت موجود بود درسنهٔ ۱۷۸۰ نظردقت خودرابطرف شمال توجیه داده درباب کشفیات وتدقیقات جزیره های آنطرف دوماًمورکاشف بابعضی کشتیها ارسال نمود . درسنهٔ ۱۷۹۹ جزیرهٔ (یه دو) وقسم اعظم جزیرهٔ (ساخالین) درزیر نفوذ حاکمیت حکومت مرکزیه ژاپان درامده . وازان وقت درسواحل جزیرهٔ (ساخلین) ازطرف حکومت ژاپان بعضی قریه های کلبه های ماهیگیران تأسیس یافت . درسنهٔ ۱۸۰٤ در زیر ادارهٔ (له زانوف) نام سردار روسی یك هیئت سفریهٔ به (ناغازاکی) آمدند . رئیس هیئت سفریهٔ مذکور نامهٔ ایمپراطور روس را باهدایای که ازطرف حکومت متبوعهٔ خود آورده بود به (میکادو) تقدیم کرده عقد کردن یك معاهده نامهٔ تجارتی رادرمابین حکومت روس وژاپان طلب نمود . اماحکومت

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 184 of 264

ژاپان این مطالب ایلچی روس رااسعاف نکرده ردنمود . لهذا هیئت سفریهٔ روس بطرف شمال رفته جزیرهٔ ساخالین و(ایتوروپ) رایغماو تاراج کرد .

درسنهٔ ۱۸۰۸ (رینجو) نام یك سیاح جسور ژاپانی تمام ساحل غربی جزیرهٔ ساخالین راکشف ودور کرده در بعضی نقاط عسکر اقامت داد . وهم نشانداد که ساخالین نیم جزیره نی بلکه جزیره است . بعدازین دور دوباره هیچ یك کشتی روسی درانطرفها دیده نشد . حکومت ژاپان نیزدیدکه مسئلهٔ اعمار طرفهای شمالی موجب مصارف عظیمه میشود ، وحاصلات ومنافع آن هیچ بمصارفات ان مقابله نمیکندلهذا آهسته آهسته عساکر خودرا واپس کشیده درسنهٔ ۱۸۲۱ جزیره را سراسر خالی نمود .

درسنهٔ ۱۸۴۹ یکی ازبوز باشیهای روس (نویلسقوی) بنا بر تشویق (قونت مورا وبه ف) سردار مشهور روسی برجزیرهٔ ساخالین هجوم برده در ساحل غربی جزیره ودرجوار (دوی) نام موقع یك لیمان — یعنی لنگرگاهی تاسیس داده است . درسنهٔ ۱۸۵۳ امیرال (پوتیاتین) با نامهٔ امپراطور (نیکولا) ی نخستین به ژاپانیا آمده این دومقصدراطلب نمود : یکی اینکه حدود شمالیه درمابین روس وژاپان تحدید یابد . دیگر اینکه یك معاهده نامهٔ تجارت درمابین دولتین عقد شود .

بعد ازمذاکرات دورودرازی که درمابین ایندودولت درینباب جریان یافت نخستین باریك معاهده نامهٔ تجارتی در میان دولت روس و ژاپان امضا گردید ، وحدود نیز باینصورت تحدید شد : که آبنای (قوریل) در مابین دولتین حد فاصل باشد . اما درباب جزیرهٔ ساخالین هیچ یك تحدید قطعی قرارداده نشده احوال حاضرهٔ اهالی جزیره که مرکب ازروس وژاپان بود ازهردوطرف محافظه میشد . روسها ازینمسئله استفاده کرده بکشف کردن داخلهای جزیره پرداختند ، ویکچند معدن زغالرا پیدا نمودند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 185 of 264

درسنهٔ ۱۸۵٤ دولت روس در خصوص توسیع ممالك بریهٔ خود را تا به بحر محیط سراز نو به فعالیت و کارگذاری آغاز نهاد. درسنه ۱۸۵۹ قونت مورا ویه ف معاهده نامهٔ (آیفون) را که درسنهٔ ۱۸۵۸ باحکومت چین عقد نموده بود بهانه و سررشته اتخاذ کرده بایك کشتی جنگی به دریاچهٔ (په دو) آمده بر حکومت ژاپانیا تکلیف نمود که همهٔ جزیرهٔ ساخالین را مال و اراضی روس بشناسند. و آبنای (په روز) درمابین دولت روس و ژاپان خط حدود تعیین شود. زیرا حکومت چین بموجب معاهدهٔ (آیفون) که بادولت روس عقد کرده تمام الکهٔ (آمور) را با قطعات اراضی سواحل بدولت روسی ترك نموده است که جزیرهٔ ساخالین نیز از جملهٔ این قطعات اراضیست. امارجال دیپلوماتهای ژاپان نیز بر مقاومت وپایداری قرارداده همهٔ اصرارها و تکلیفهای قونت مورا ویه ف را رد نمودند، وقونت مشارالیه بی نیل مقصود براهیکه آمده بود برگشت.

درسنهٔ ۱۸۷۱ روسها باز از مشکوکیت حال و وضعیت احوال استفاده کرده، وشهر (الکساندروفسك) را بنا کرده مرکز ادارهٔ جزیرهٔ ساخالین قرار دادند ودایرهٔ نفوذ خود شانرا بجهات مختلفهٔ جزیره نشرو وسعت دادند. حتی تابجوالئی جنوب که قریه های ماهیگران ژاپانی بود نیز توسیع دایرهٔ استیلا نمودند.

بعدازیکمدتی ژاپانها چون شنید که دولت روس (الاسقا) را برحکومات متفقهٔ امریکا فروخت ناظر خارجیهٔ ژاپان نیز بخیال فائده برداشتن افتاده اقسام جنوبی جزیرهٔ ساخالین را که درزیر نفوذ وحاکمیت ژاپان بود خواست که بمبلغ نیم ملیون پوند بروسها بفروشد. اما دولت روس به این تکلیف دولت ژاپان راضی نشده رد نمود.

درسنهٔ ۱۸۷۳ دولت امریکا خواست که همهٔ حقوق ومدعاتیکه ژاپان در حق ساخالین دارد بنام روس اشتراء نماید. حالآنکه درهمانوقت دولت ژاپان

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 186 of 264

بنابر وصایائیکه مفتش فرستاده گنئی او درباب جزیرهٔ ساخالین بدولت مشار الیها نموده بود برین یك قرارداد، بودکه همهٔ جزیره رابدولت روس ترك نماید.

درسنه های مابعد آن بعد ازمذاکرات و مناقشات بسیاریکه درینباب روداد نهایت الامر درسنهٔ ۱۸۷۵ درمابین هر دوحکومت یك معاهده نامهٔ عقد گردیدکه بموجب ایمعاهده نامه همهٔ جزایر (قوریل) مال ژاپانیا، وجزیرهٔ ساخالین مال روس میشد.

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 187 of 264

برامدن اردوی دوم ژاپان بخشکه

بعداز انکه اردوی نخستین ژاپان در (یالو) مظفر گردید. و مدخل (پور آرتور) برای مرور و عبور کشتیهای بزرگ جنگی روس تایکدرجه مسدود شد برای براوردن قطعات عسکریهٔ ژاپان درسواحل نیم جزیرهٔ (لیائوطونغ) محذور ومانعی باقی نماند .

تابحال که این تشبث عسکر براوردن از طرف ژاپانها تأخیر یافته بود ازین بود که اولا سواحل مذکوره یخ مسدود بود، ودیگر اینکه بیم برامدن دستهٔ کشتیهای جنگئی روس ازمدخل پور آرتور و کشتیهای نقلیهٔ ژاپانرا دوچار تهلکه ساختن در مد نظر بود. حالا آنکه درینوقت یخها آب گردید، ومدخل لنگر گاه پور آرتور نیز بسعی و همت جسورانهٔ امیرال (توغو) تایکدرجه مسدود شد .

از چند هفته باینطرف در میان مردمان ساحل نشین شایع شده بود که یك دستهٔ کشتیهای جنگی نقلیهٔ ژاپانی در حوالئی (طاقوشان) درکشت و گذاراست لهذا روسها چنان گمان میبردند که ژاپانها اول درموقع مذکور عسکر خواهند براورد. حالا آنکه دفعتهً عساکر ژاپان در (پچه وو) بخشکه بیرون برامده این خبر بکمال دهشت درقلعهٔ (پور آرتور) طنین انداز بیم ورعب قلوب قلعه بندان گردید .

درپنجم ماه می مطابق برج جوزا در پیشگاه (پچه وو) بقدر (٦٠) قطعه کشتئی نقلیهٔ ژاپانی که حامل قطعات اردوی دوم بود عرض وجود نموده بود . انحرکات اخراج عساکر ژاپانی درزیر حمایهٔ دستهٔ کشتیهای جنگئی ئیکه درزیر

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 188 of 264

کوماندانتی امیرال (حوروزیا) بوداجرا میگردید. وغیرازین ۱۲ قطعه کشتی جنگی دیگر که ازدستهٔ کشتیهای جنگی امیرال (توغو) جداشده بودنیز این دستهٔ کشتی های جنگی نقلیه را معاونت وحمایت مینمود. این دوازده قطعه کشتی جنگی از (لیائوتیشان) گرفته تمام اطراف وجوانب پورآرتوررا در زیر ترصدودیده بانی میداشت که به اینصورت خروج وحمله آوری طوربیدو های روس راعدیم الامکان نموده بود.

ساحل شرقی نیم جزیرهٔ (لیائوطونغ) عیناً بساحل غربی (کوریا) مشابهت دارد. یعنی — درین سواحل نیز بیرون براوردن عسکر ومهمات حربیه خیلی صعوبت و دشواری دارد. درپنجم ماه می بوقت صبح دوقطعه سفینهٔ نقلیهٔ ژاپان درحالتیکه کشتی (طوربیدو)ی نمبر (۲۰) برفاقت آنها بود درپیشگاه ساحل نمودار گردید. عسکرروس که درتهانهٔ سرتیه دیده بانی میکردند باگله های توپهای طوربیدوی نمبر (۲۰) تارومار گردیدند. بسبب جذروکم آبی ساحل کشتیهای نقلیه بابطیء بقدرهزار متردورتر توقف نمودند. افرادعسکربا افسران خود تفنگهای خودرا ازسرخود بالاگرفته خودشانرا در آب انداختند، و درحالتیکه تابسینه های شان در آب بودند هزار متر ومسافه راقطع نموده بساحل برامدند. برامدن اینها بساحل همان بود وپدیدارگشتن قسم کلنی سفاین نقلیهٔ عسکری بادستهٔ کشتیهای جنگی حامی آنها درکنار افق همان.

افرادعساکریکه اول برامده بودند برای علامت استیلاء وورودقسم کلنی بیرق ژاپانی را برسر یك تپهٔ کنارساحل برافراشتندوصداهای (زنده باد میکادو) را برکشیدند. سه دسته عسکرکشاف روسی که درانحوالی برای محافظه دیده بانی بودند برعساکر بیرون برامدهٔ ژاپانی آتش کشادندولی آتش توپهای سه کشتی طوپ کش ژاپانی آنهارا امان نداده در آن واحد تارومار نمود.

بساعت هشت روز، قسم کلی نزدیکشد، وبحرکات بیرون براوردن آغاز

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 189 of 264

نهاد . این حرکات از طرف دشمن بهادنا سکنه وتعرضی نیزدوچار نگردیده بکمال خاطر جمعی اجرا گردید .

اردوی ۵ درینجا بیرون پراورده شد اردوی دوم ژاپانست که درزیر کوماندانی وافسرنی جنرال (اوقو) میباشد ، واساساً از فرقه های اول ، وسوم ، و چارم پیاده ، وطرب نخستین سواری ، وغندك دو مین طوپچی مرکب است .

امر حاضرنی سفراین اردودر پنجم ماه مارچ داده شده بود . در (۱۵) ماه مذکور برای سوار شدن در کشتیهادر لنگرگاههای (کوبه) و (اوجیما) به نقلیات عسکریه آغازشده بود .

این سوقیات بحریهٔ ژاپان که درروز های اول ماه اپریل — برج ثور — متصور بود بنابر تأثیر حرکات استکشافیهٔ امیرال (ماکاروف) چنانچه پیش ازاین مذکور شده بود به تأخیر وتعطیل افتاده بود .

وقوعات ۱۳ اپریل چنانچه تفصیل آن پیش ازین سبقت نموده بود به ژاپانهارا آزادی بخشیده روزدیگر ، نخستین واپور نقلیه بدریابادبا نکشای عزیمت گردید . واپور نقلیهٔ مذکور به (شیناپو) آمده ، ودرانجا همهٔ دستهٔ کشتیهای جنگی نقلیه به آن التحاق نموده ، منتظر مرور نمودن اردوی نخستین از نهر (یالو) ماندند ، وچون اردوی نخستین مظفرانه ازنهر (یالو) درگذشتند اینست که این اردوی دومین نیزدر ساحل (پیچه وو) بحرکات بیرون برامدن آغازنهادند .

درینجامی بینیم ۵ قوهٔ بحریه وبریهٔ ژاپان باهمدیگر دست داده ، وافق برنقشه وپلانی که ازطرف هیئت ارکان حربیهٔ عمومیه کشیده شده خیلی مدبرانه و بصیرت کارانه حرکت کرده اند .

بمجردیکه حرکات بیرون براوردن عسکر آغاز نهاد جنرال (اوقو) بسوی جنوب ، وغرب قولهای کشف خودرا بشکل وصورت بادزن سوق

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 190 of 264

وارسال نمود . ودوتولی پیاده رانیز بسوی (پولا نتیه ن) فرستاد .

روسها ازتقرب دستهٔ کشتیهای جنگی نقلیهٔ ژاپان دردوم ماه می خبر دارشده بودند . ازاینرو کوشش ورزیدندکه مفرزه های کوچك کشفیهٔ خود رابادشمن تماس بدهند . یکی ازین مفرزه ها برجادهٔ (پولا نتیه ن) بایك قطعهٔ عسکریهٔ ژاپان برابر آمده بعدازیك محاربهٔ مختصری عقب کشیدند .

دسته های دیده بان پیش ژاپانی درروز دیگربه (پولا نتیه ن) درامده بریك قطارراه آهنی که یکسر بسوی (پور آرتور) درتك وتازبود آتش بیهوده اجرانمودند ، وقطارهیچ ضرری رسانیده نتوانستند .

روسها (پولا نتیه ن) رابی هیچ مدافعه ومقاومه ترك کرده بودند . ژاپانیها درهمانروز اگرچه خط راه آهن راخراب کردند ولی این تخریبات چنانچه شاید و باید مهم نشده بود . چونکه جنرال (قورو پاتکین) برای امپراطورتلگرافی کشیده دران ذکر کرده بودکه : « اگرچه ژاپانیها خط راه آهن راخراب کردند ولی بجابکی تمام راه را تعمیر نموده میرالای (سیبریدو قوف) یك قطاری که ازمالزمهٔ حربیه پربود به (کینچو) رسانیده ، و بعد ازان (لوقوموتیف) - یعنی انجن راسالمابه لیائویانغ پس بیاورده . »

بواقعیکه همچنین هم بود . حتی درین قطار غیر ازمالزمهٔ حربیه برای تعمیروترمیم کشتیهای جنگی خسارزدهٔ روس نیزبسی آلات وادوات لازمی موجودبودکه اگراین آلات وادوات به (پور آرتور) نمیرسیدی تعمیروترمیم سطحی وسادهٔ کشتیهای خسارزدهٔ روس ممکن نمیشدی .

نهایت الامردر ۱۴ ماه خط راه آهن را بقدر (۲۰) کیلومترو مسافه خراب نمودند وراه آمد وشد قطار های راه آهن روس را سراسر مسدود ساختند . درآخرین قطارراه آهن که پیش از خراب شدن راه ازپور آرتور حرکت نمود نائب امپراطوری (الکسیه ف) و « پرنس بوریس » نشسته

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 191 of 264

بودند که امیرال (الکسیه ف) پور آرتور را ترک کرده به (موکدن) میرفتند.

بنابرین کوماندانی — یعنی سرافسری فیلو — یعنی دستهٔ کشتیهای جنگی (پور آرتور) به امیرال (ویت هفت) محول گردید. جنرال (شتو سل) نیز دانست که پس از قلعهٔ پور آرتور یك دورهٔ حملرنا کی آغاز نهاد. چونکه پور آرتور محاصره بماند، و خط مواصلهٔ آن نیز منقطع گردید.

امیرال (ویت هفت) بمجرد یکه امر و کوماندانی بحریه را دست گرفت فوق العاده اظهار فعالیت و کار گذاری نمود. اول کاری که کرد آن بود که کشتیهای آتشی را که امیرال (توغو) درمدخل بندرگاه غرق کرده راه را مسدود نموده بود برهوا کردن گرفت.

درین اثنا یك دسته کشتی جنگی ژاپانی دریاچهٔ (کینچو) و سواحل غربی را متجسسانه کشف و تدقیق مینمود. همین فیلو — یعنی دستهٔ کشتی های جنگی در ۱۷ ماه پل راه آهن نهر (کینچو) را که درزیر محافظه و نگهبانی پاك مفرزه عساکر روس بود در زیر آتش طوپ گرفته پل را خراب وعساکر روس را تار و مار گردانید. و منطقهٔ اراضی شمالی (کینچو) را برای حرکات عساکر ژاپان پاك و بی خطر ساخت.

امیرال (توغو) برای آنکه وظایف جدیدهٔ را که سر از تو برای دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان آغاز نهاده است بخوبی اجرا نماید دستهٔ کشتیهای جنگی خود را بر قسمهای متعددی جدا نمود. از (تاقوشان) تا حد آریزش نهر (طاشان) که در جنوب (پچیوو) واقعست درزیر افسری (حوروزیا) یك دستهٔ کشتی جنگی را به ترصد و دیده بانی مقرر نمود. منطقهٔ جنوبیرا نیز درزیر کوماندانی امیرال (قاتاعوما) بایك دستهٔ کشتی جنگی به ترصد مامور نمود. امیرال (اوریو) را نیز با قسم کلی دستهٔ کشتیهای جنگی در نزدیکی (پور آرتور) در دریاچهٔ (پچیلی) به ترصد مقرر ساخت. ساحل غربی نیم جزیره را نیز خود

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 192 of 264

بالذات ترصد مینمود که تأثیر و حرکت دستهٔ کشتیهای جنگی خود او تابه (اینقو) تمادی مینمود .

این دستهٔ کشتیهای جنگیکه مذکور گردید غیراز ترصد و دیده بانی امر محاصره بوظیفهٔ پاك کردن ورفع نمودن طوربیلها — یعنی نقبهای دریائی که از طرف روسها دران سواحلها افشانده شده بودنیز مأمور و مکلف بودند .

ضایعات دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان

دریاچهٔ (که ر) که خیلی عمیق و محفوظ یك دریاچه ایست بسبب طوربیل هائیکه روسها دران افشانده بودند خیلی تهلکه ناك بود از ژنرال امیرال (قاناعوما) کشتی های طوربیدوئی را که در معیت او بودند برفع وزایل کردن این مواد مهلکه مأمور ساخته بسیاری ازان هارا برهوا کرده بودند . ولی وا اسفا که کشتیهای طوربیدوی نمبر ٤٦ و نمبر ٤٨ درانثنائیکه یك طوربیل رامیخواستند برهوا کنند طوربیل مذکور پیش ازانکه کشتی طوربیدوی نمبر ٤٨ بدرجهٔ کافی ازو دور شود آتش گرفته کشتی طوربیدوی مذکوررا ازمیان بدونیم ساخت وحالاً غرق گردید .

در (١٤) ماه (می یاقو) نام کشتی طوپ کش ژاپانی نیز بعین همین مصیبت گرفتار آمد . واز کشتی نشینانش تنها (٨) نفر رهائی یافت . حالاً نکه بهمینقدر مصیبت اکتفانشد . روز دیگر بسبب ضایع شدن کشتی (گرووازور (یوشینو) وزرهپوش های (نوجی) و (هاتسوزه) حقیقتا برای ژاپانها یك یوم فلاکت عظیمی شده است کیفیت غرق این سه کشتی بزرگ را بینندگان آن چنین حکایت میکنند :

در روز ١٥ ماه می برج جوزا — ازسر (کوه طلا) وکوه (لیائوتیشان) دیده شد که یك دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپانی که مرکب از سه زرهپوش، وسه گرو وا

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 193 of 264

زور بود از جهت جنوب شرقی یکسر بسوی (پور آرتور) می آیند. کروازور هادر پیش وزرهپوش هادر عقب انها رفتار داشتند. کشتیهای جنگی ژاپانی این یك راعادت کرده بودند که هرروز یك چند گه بر پور آرتور بیندازند. روسها امروز باز از دیدن کشتیها منتظر آتش طوپ شده بمقابله حاضر میشدند.

دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان چون بجای مقرری خود نزدیکشدند در اثنائیکه حاضر ئی طوپ اندازی رامیخواستند به بینند دفعتهً زرهپوش (فوجی) که سوم کشتی بود بیك طور پیلی تماس نموده طور پیل مذکور در زیر بینی کشتی ازهم بکفید کشتی توقف نمود؛ وبطرف راست روبه پیش بشدت میل نمود. یك دود بسیار کثیفی مانند دوستون مدهش ازدو رکشتهای آن بهوا بلند شد. ازین یك معلوم گردید که ماشین یعنی — آتشخانه کشتی مذکور نیز دوچار خسار گردید. حالاً دو کشتی گروازور به امداد زرهپوش مذکور شتافته اورا ازافق (پور آرتور) بیرون کشیدند.

زرهپوش (فوجی) پیش ازانکه یك ملجای بیابد درا ثنای راه غرق گردید. بعداز غرقشدن (فوجی) بیك چند دقیقه زرهپوش (هاتسوزه) نیز بیك طور پیلی برخورده در ظرف یکدقیقه آن کشتی محتشم باسه نفر کو ماندانهای نامدار وسی وسه افسر وسی صد نفر مرتبات خود غرقهٔ گرداب فنا گردید. تنها امیرال (تاشی یا) و (۳۰) نفر مرتبات رهایی یافتند.

دراثنائیکه دیگر کشتیهای ژاپانی برای امداد قضازدگان کشتیهای مغروقه از اطراف وجوانب میدویدند امیرال روس ازین سراسیمه گی دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان استفاده کردن خواسته ۱۶ قطعه طور پیدورا با گروازور (نو ویق) برای حمله آوری سوق نمود. ولی دوسه گروازور ژاپانی بمقابل آنها شتافته به آتش شدید طوپ آنهارا به برگشتن مجبور گردانید.

حالا از کیفیت غرق گروازور محفظه دار (یوشینو) بیان کنیم: گروازور

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 194 of 264

مذکور با کروواز و زرهپوش (قاروغا) و چند عدد طوربید و توپ کش در جوار جزیرهٔ (میاکوتو) به ترصد ما مور بودند. امروز در انظر فها چنان دمهٔ کثیف و غلیظی حکمفرما بود که در روز روشن چراغهای الکتریکی کشتیها از صد متر و به آنطرف را روشن نمیتوانست. کشتیها هیچکی دیگر خود را نمیتوانستند به بینند. درین اثنا کشتی (یوشینو) دفعتهٔ در پیش روی خود بینی کشتی کروواز ور زرهپوش (قاروغا) را مشاهده کرد. تامیخواست که خود را کناره کند مهمیز سر تیر بینی (قاروغا) به بغل چپ (یوشینو) بشدت بر خورده تابه دایرهٔ ماکینهٔ آن نفوذ نموده.

از شدت این ضربه ماکینهٔ کشتی و آلات الکتریك تنویرات داخلی آن زیر وزبر گردیده داخل کشتی را یك ظلمت تیره درونی استیلا نمود باوجود آنهم کپتان سفینه همه وسایط ممکنه را استعمال کرده به تاخیر کردن غرق شدن کشتی همیکوشید. لکن همه سعی وغیرت او بی نتیجه ماند چونکه رخنهٔ که مهمیز مدهش (قاروغا) در جسم او کشاده بود خیلی بزرگ بود، و آب مانند سیل خروشان بداخل کشتی میریخت.

کوماندان کشتی چون دید که همه سعیهای او محو گردید فرو آوردن فلوکه های طرف راست کشتی را امر نمود. تابه اینزمان همهٔ مرتبات کشتی سکونت واعتدال دم خودرا محافظه کرده بودند، وامر های کوماندانرا یکان یکان بجا می آوردند.

رخنهٔ سفینه چون بطرف چپ بازشده بود وکشتی یکسر بآنطرف میل کرده بود از اثر و فلوکه های دست راست را فرو آوردن لازم میآمد وازین بود که کوماندان نیز همچنین امر نمود.

فلوکه ها بدریا فرو آورده شد مرتبات به تخلیص جان خود شان به امر کوماندان شتافته درفلوکه ها نشستند، وکسانی هنوز می نشستند که دفعتهٔ

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 195 of 264

بخلاف قاعده سفینهٔ (یوشینو) بطرف راست برسر فلوکه هایی که پرازقضا زده کان بود، وهنوزاز(یوشینو) دورنشده بودند بشدت هرچه تمامتر بغلطید وهمه فلوکه هارا از هم پاره پاره کرده باخود بقعر نایاب بحر غوطه خوار گرداب ممات گردانید. کپتان سفینه درپی رهایی خودنیفتاده، و درحجرهٔ خوددرامده باسفینهٔ خود یکجاره بپای بحرعدم گردید.

(اشتراك ورزیدن کشتیهای جنگئی ژاپان بمحاربهٔ کینچو)

جنرال(اوفو) ازخط (بولا تیه‌ن -- ویچه وو) آهسته آهسته بسوی جنوب بدوقبل به حرکت آغازنهاد. یك قول خط راه آهن ویك قول راه سرك راتعقیب مینمود.

جنرال(شتوسل) به‌این یك هیچ راضی نبود که اردوی ژاپان بی آنکه به هیچگونه مقاومت تصادف نماید، ودرمقابل خودکسی را به بینند خرامان خرامان تابه پیشگاه استحکامات (پورآرتور) بیاید! لهذا خواست که تا ممکن مرتبه اردوی ژاپانرا بضایعات ومشکلات دوچار نماید، وتابه نزدیك قلعه برسد درخارج بااوخوب پنجه هابدهد. ازانروبقدر۷ کیلومتروبسوی جنوب قصبهٔ (کینچو) برتپه های بلند ومحکم آن یك، وضع مدافعهٔ مستحکمی تأسیس کرده بودکه هردوجناح این موضع بدریا مستندبود، درطرف جناح چپ آن برزخ فراخ وکم آب (کینچو)، و درطرف شرق آن یك دریاچهٔ عمیق وتنگی که تابخط شمندوفردرون رفته وآنرادریاچهٔ (هاند) مینامند موجوداست. این تپه هاوکوه پشته ها خیلی عارضه ناك وصعب المرور بود. بناءً علیه بمقابل اردوئیکه بر (پورآرتور) پیش آید یك سد طبیعئی تشکیل مینمودند.

محاربهٔ (کینچو) رادربحث مخصوص محاربات بریه انشاءالله بیان خواهیم

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 196 of 264

کرد . درینجا تنها ازمناسبات حرکات بحریهٔ که به این محاربه تعلق دارد بیان مینمائیم :

درروز (٦) ماه می برج جوزا هنگامیکه شفق سرزد طوپچی ژاپان آتش بسیار شدیدی گشاده درزیر حمایهٔ آن قطعات پیاده پیش شدند مرکزرا فرقهٔ نخستین ، جناح شمال را فرقهٔ سومین ، جناح یمین را فرقهٔ چارمین تشکیل میداد .

برای تأییدواستنادهجوم عساکرژاپان، وبلرزه آوردن جناح شمال موضع روس دستهٔ کشتیهای جنگی امیرال (حوروزیا) را امیرال (توغو) به دریاچهٔ (کینچو) فرستاده بود .

این دستهٔ کشتیهای مرکب از (٤) قطعه طوپ کش، و (٤) قطعه طورپیدو بود . بمجردیکه عساکرپیاده به پیش رفتن آغاز کردند دستهٔ کشتیهای جنگی نیز برجناح شمال روسها آتش گشادند . امابعدازیك مدت کمی دستهٔ کشتیهای جنگی آتش خودرا بریده بدریا بادبانکشا شدند . ژاپانها که درینجا محاربه بضایعات عظیمه ومشکلات جسیمه گرفتار آمده اند محض ازینست که کشتیهای ژاپانی آتش طوپ خودرا قطع نمودند . وسبب این انقطاع آتش کشتیها ازین پیش آمده بود که درصبح همان روزیك دمهٔ بسیارکثیف وغلیظی دریا وخشکه را استیلاکرده بود ، وطوفان بسیارشدیدی درشب پیش آمده بود که بسبب آن طوفان دریاخیلی متموج بود، وچون آب دریاچهٔ (کینچو) نیزخیلی کم وتنك است واین عوارض هم باآن ضم وعلاوه گردیده بود ازاروکشتی های طوپ کش بساحل تابمنزل انداخت مؤثرنزدیك شده نمیتوانستند . لهذا آتش خود شانرا بریده بدریای بزرگ خودرا کشیدند حالآنکه یك کشتی طوپ کش روسی بادومخرب طورپیدوتابه آخردریاچهٔ (هاند) بسخوگرفته برجناح چپ اردوی ژاپان ازگله ریزی خودداری نمیکردند . جنرال (اوقو)

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 197 of 264

بهتنك آمده بعسکر پیادهٔ خودامر هجوم وبوروش را بداده، روسها بیك متانت، واعتدال، وانضباط بسیار بلیغی که شایان تحسین و آفرینست مدافعه ومقابله میکردند. محاربه بلافاصله بکمال شدت تابوقت عصر دوام نمود. جناح چپ ژاپانها خیلی زحمت و مشکلات کشیدند وبرای شان یکقدم پیشرفتن میسر نشده بود.

آتش کشتیهای روس خیلی تأثیرناك بود. درین اثنا به جنرال (اوقو) خبر مدهش تمام شدن جبه خانه نیز واصل شد. جنرال، دربندقیقهٔ هول ناك پرخطر تدبیر مأیوسانهٔ آخرین هجوم بردن را اندیشیده بوقت شام باز برتمام خط حرب عسکر خودامر هجوم وبوروش پرشدت راعطا نموده، عساکر ژاپان سر ازنوشدت ومتانت دلیرانهٔ هزیرانهٔ اظهار کرده، ومرگ را بنظر حقارت واستخفاف دیده هجوم بردند. ولی باوجود آنهم مسافهٔ بسیاری را قطع کرده نتوانستند، و تلفات وضایعات بسیاری دادند جبه خانه نیز لحظه بلحظه روبه تمامی مینهاد.

جنرال (اوقو) کاررا خیلی دشوار ومهلك دیده میخواست که امر رجعت را بدهد که بناگهان ازطرف جناح راست خط حرب دستهٔ کشتی های جنگی طوپ کش ژاپانی ظهورنموده بایك آتش بسیارشدید ومؤثری بمیدان حرب داخل گردید. فرقهٔ چارم ژاپانی که درین جناح بودبدل پرتی آتش طوپ دستهٔ کشتی های جنگیش برجناح چپ روس که ازتأثیر آتش دستهٔ کشتی های جنگی زده ومیده شده بودیك هجوم شدیدانه ومعندانه اجرانمود.

جناح چپ روس به این هجوم شدید عساکر دلیر ژاپان و آتش مؤثر دستهٔ کشتیهای جنگی تاب آورمقاومت نگردیده سراسر شکست فاحش خوردند، و موقع خودرا ترك کرده روبفرار نهادند. این موفقیت وکامیابی فرقهٔ چارم نتیجهٔ محاربه را تعیین نمود. یعنی – مظفریت رابرای اردوی ژاپان، ومغلوبیت

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 198 of 264

را برای اردوی روس نتیجه بخشید .

محاربهٔ (کینچو) یك نمونهٔ مثال خوبی برای اشتراك دستهٔ کشتیهای جنگی بحری باردوی بری وحسن تأثیر آن نشان داد . اگر در نمحاربه معاونت حربیهٔ دستهٔ کشتیهای جنگی بحری نمیبود تشبث اردوی بری عقیم میماند . بلکه انهزام نیز محقق دیده میشد . اماباوجود اینهم ، شرط اساسئی این معاونت بحری هما نا حاکمیت بحری دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان بود . چونکه ژاپانها اگر مالك حاکمیت بحریه نمیبودند درانحال ظاهر و آشکار بود که یك دسته کشتیهای جنگی قوت نالك روسی از (پورآرتور) برامده دردریاچهٔ (کینچو) اخذ موقع مینمود ، ومانع اشتراك دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان باردوی بری شان گردیده همین کاربکه دربنوقت دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان درحق اردوی روس اجرا نمود دران وقت دستهٔ کشتی های جنگی روس آن را بر اردوی ژاپان بروی کار میآورد . حالاً نکه امیرال (توغو) با تمام دستهٔ کشتیهای جنگی خود (پورآرتور) را ازهر طرف محاصره نموده برای منع کردن اینچنین یك تشبث روسها درهردقیقه حاضر و آماده بود .

در ۲۹ ماه می مفرزهٔ عسکر روس که در (دالنی) بودند زیاده بران اقامت رادرانجاقابل ندیده قصبهٔ مذکوررا خالی کردند . این مفرزه مالزمهٔ شمندوفر یعنی — ریل ودیگرمبانئی بندری رامحو وبرهوا کردند . بعداز محاربهٔ کینچو فردای ان امیرال (توغو) اعلان نمود که همهٔ شبه جزیرهٔ (قوانطونغ) در زیر محاصرهٔ بحری گرفته شده است .

(حرکات دستهٔ کشتیهای جنگی ولادیووستوق روس تابه نهایت)

ماه جولایی

در (ولادیووستوق) بسببی که تهلکهٔ محاصره قریب الوقوع نمی نمود لهذا

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 199 of 264

نسبت به (پورآرتور) بیم واندیشه ناکی کنتر حکمفرما بود . تنها از دمه دایمنی که موجود بود اندیشهٔ ظهور کردن ناگهانی دستهٔ کشتی های جنگی ژاپان در دلها یك وسوسهٔ می انداخت .

(یوغایتر) نام کروزاور روسی که برای مقصد استکشاف به دریاچهٔ (اوسوری) فته بود بسبب کثرت دمه بسنگ برخورده دوچار خسر شده بود . این حادثه برای دستهٔ کشتیهای جنگی و لادیووستوق که در صل خیلی ضعیف بود ضیاع بسیار مهمی شمرده میشد . طوپ ها، وطه، رپیلها و دیگر ما لزمهٔ کشتی مذکور را بیرون کشیده به تدابیر شناور ساختن آن توسل عمودند .

در (۲۵) ماه می امیرال (سقریدلوف) به ولادیووستوق امد که وپس امیرال (زوبراوف) نیزباوموجودبود . امیرال (سقریدلوف) برای آنکه آمدن خود فعلاً به (ولادیووستوق) اثبات نماید رامیرال (به زوبرازوف) امرنمود که یك جولانی نموده سفاین مقابله ژاپان تعجیر وزحمت رساند . بنابرین در ۱۲ ماه جون رج سرطان امیرال مذکور با کروزاورهای (غرومبوی) و (دویق) و (روسیا) به دریا بیرون برامد .

تا به ۱۵ ماه جون مقدر (۱۰۰) میل قطع کرده تا به آبنای (شیمونوزاکی) نزدیکگردید . در انجادر منتهای افق دو کشتی دیدند . وسهامه تعقیب آن شتافتند امابسبب دوری مسافه به آن نرسیدند . بعداز کمی یك کشتی دیگری نیز دیدند . کشتی (غرومبوی) در پی آن افتاد . این کشتی مقابلهٔ ژاپانی بود که نامش (ایجومی) بود که بدایر الحرب عسکرواز زاق برده حالا واپس گردیده بود . (ایجومی) (غرومبوی) را یك کشتی ژاپانی گمانکرده بود . امچون یکی یکباریك گلهٔ آمده درپیش روی (ایجومی) افتاد ودرپی آن دیگر گله ها نیز آمدن گرفت (ایجومی) دانست که خطا خورده دشمن را دوست گمان کرده است . لهذا

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 200 of 264

همان لحظه کپتان کشتی و دیگر مرتبات بداخل کشتی درآمده اوراق مهمه را محو گردانیدند وبعد ازان خود شانرا بدریا انداختند .

بعد ازانکه (ایجومی) راغرق کرد (غروبوی) دو کشتی دیگر نیز دید ؛ ودر پی آنها شتابید . نام یکی ازین کشتیها (هیتاشی) بود که درمیان آن هزار نفر عسکر، ویکمقدار لوازم حربیه ، وچندرأس اسپ موجود بود. (هیتاشی) بفرار تشبث ورزید، باشارت روسها جواب نداد . بنابرین کروا زور به طوپ اندازی آغاز نهاد . بعد ازانکه آتش طوپ یکمدتی دوام ورزید هیتاشی غرقشد . بقدر دوصد نفر عسکر به آتش طوپ تلف شدند، ویك قسمی خودرا خودکشتند، ویك قسمی زنده زنده خودرا غرق کردند وتابه آخر نفس واپسین بصدا های (زنده باد میکادو) دوام میور زیدند .

کشتی دیگر که (حادو) نام داشت مالزمهٔ اسباب ساختن راه آهن مابین (سه ئول) و(وینجو) راحامل بود ویك بلوك عسکر پل ساز نیز دران موجود بود .

کرنیل (هوشینو) که آمر کشتی بود همهٔ مرتبات ونفرتی کشتی را جمع نموده خودکشی راسراسر ازیشان منع نموده گفت: که (هریك فردی ازافراد مکلف ومجبور اند برینکه تابه نفس آخرین خود درراه دولت خود کوشش ورزند ، وبه تیغ یا گلهٔ دشمن بمیرند لهذا شمارا ازانتحار یعنی — خودکشی منع مینمایم . مگر دروقتیکه بدانید که اسیر میشوید . »

روسها برکشتی (حادو) طوربیلهای متعدد انداختند . امااین طوربیلها اکثر درزیر خط آب اصابت مینمود، وچون این کشتی بیك ترتیب مخصوصی ساخته شده بود نفوذ آب راتحدید میکرد ، وبسرعت غرق نمیشد . روس ها نیزازیم رسیدن دسته کشتی های جنگی ژاپان یك آن اول رفتن را آرزو میکردند ازان رو کشتی (حادو) را بحال خودترك داده برفتند . کشتی حادو باینصورت تابجزیرهٔ (مالزوزا) برفتن موفق گردیده است . از کشتی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 201 of 264

(حادو)(۱۵۳)نفر، واز کشتی(هیتاشی)(۵۹۷)نفر به بندرهای ژاپان آمده توانسته است .

این هردو کشتی اساساً از روس بوده است ،در اوایل حرب از طرف ژاپانها مصادره شده ، ونامهای آنرا تبدیل داده در خدمت نقلیه استخدام کرده شده است . غیر از بندو کشتی در حوالی مذکوره بقدر(۲۰) قطعه کشتی دیگر ژاپانی که همه باعسکر ومهمات حربیه مملو بودند نیز موجود بود ،ولی از طرف روسها کشف نشده بهامان مانده اند .

امیرال (قامیمورا) برای عقب گیری دسته کشتیهای جنگی روس در (۱۵) ماه جون (بور آرتور) را ترك کرده بود ، لکن رسیده نتوانست . امیرال (بوندوتا) که در (طاقاشیسکی) میبود نیز یك دسته کشتیهای جنگی طورپیدو درعقب کشتیهای روس فرستاده بود ولی بسبب باران و دمه بهیچ چیزی کامیاب نشدند .

روسها دروقت برگشتن ساحل غربی ژاپونیارا گرفته در(۱۷) ماه بی آنکه بهیچگونه ضایعاتی دوچار شوند به (ولادیووستوق) رسیدند ،درانثنای راه گرووازورهای روس بیك کشتی انگلیزی که (آلانتون)نام داشت و زغال سنگ بار کرده بود برخورده آنرا اسیر کردند وباخود به (ولادیووستوق) آوردند ،یك کشتی دیگر انگلیزی که پر ازمالزمه اسباب خط راه آهن بود در اوایل حرب ازطرف ژاپانها خریداری شده بود نیز بدست روسها افتاده به (ولادیو وستوق) آورده شد .

امیرال (قامیمورا) در(۱۹)ماه جون باز بطرف آبنای(کوریا) برگشت . عدم موفقیت وکامیابی موصی الیه درین بار نیز درژاپان موجب بسی شکایات واتهامات گردید . اهالی براقامتگاه عایلهٔ امیرال(قامیمورا) در(توکیو) هجوم برده نمایشهااجرا کردند ، حکومت اقامتگاه اورا درزیر حمایهٔ پولیس گرفت .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 202 of 264

دختران او ه بمکتب اصیل زادگان در (توکیو) دوام میورزیدند ازشنیدن بسیاری طعنه وتوبیخی ه چرا پدرت ناچار خودرا نکشته بترك کردن مکتب مذکور مجبور گردیدند .

امیرال (سقریدلوف) د. تلگرافنامهٔ رسمی خودکه به (پترسبورك) کشیده میگوید :

« فرقهٔ طرپیدویی که در ۱۵ ماه حال بسواحل ژاپان فرستاده بودم بعد ازاجرای حرکات درانظرفها امروزواپس به (ولادیوو-ستوق) رسیدند . فرقهٔ مذکوردرساحل جزیرهٔ (حاچه دا) بهلنگرگاه (جاشی) نزدیکشدند . لکن بسبب دهه به داخل لنگرگاه درامده نتوانستند . درانثنای راه بسی کشتی های باری ومعونه های ژاپانی را ه از ارزاق وگدام بار بودند ضبط کرده اند . درینوقت سفاین حربیهٔ ه دسته کشتهای جنگی (ولادیووستوق) راترکیب داده برای آنکه برای استقبال دسته کشتیهای جنگی بحره « بالتیك » حاضر باشند دربندرگاه « ولادیووستوق » استراحت شان قتضا میکند . باوجود آنهم بازدسته کشتیهای جنگی مذکوردر « ۳۰ » ماه چون بوقت شفق د پیشگاه « ژه نسان » دیده شدند . و ردا خل لنگرگاه مذکوریکچندکشتی بادباندار ومعونه هارا غرق ، وچوتی عسکرتی ژاپانرا بزیر آتش طوپ گرفته بسوزانیدند . »

درروز اول ماه جولایی بوقت شام گرووازورهای روس درجوار آبنای (جوشما) ظهورکرده بعضی نمایش اجرا کردند . ولی بسبب تاریکی شب بازدربنادر نیرازپنجهٔ امیرال (قامیمورا) رهایی یافتندکه امیرال (سقریدلوف) در راپورت رسمیٔ خود این تصادف خود رابامیرال (قامیمورا) باینصورت حکایت میکند :

« قونترامیرال (به زوبرازوف) باگرووازورهای خود درشام روز

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 203 of 264

اول ماه جولایی آبنای کور یارادر گذشته بود که به (۷) قطعه کشتیهای جنگی ژاپان برخورده باز گشت. دشمن کشتیهای مارا تعقیب نموده از مسافهٔ بعیدی آتش بی تأثیری برما اجرا نمود. کشتیهای ما جواب ندادند. در ساعت ۸ شب ۱۱ قطعه طوربیدوی دشمن که درپشت جزیرهٔ (چوشیما) بسخوکرده بودند برماهجوم نمود. ولی هجوم شان بیهوده رفت. روزدیگر درداخل افق ازدشمن هیچ اثری دیده نشد. هیچ خسارت وضایعات نداریم.

با وجودیکه این تشبثات و حرکات هیچ اهمیتی ندارد، باز هم امیرال (سقریدلوف) در (ولادیووستوق) به آندرجه مظهر محبت و توجه عامه گردید که درروز جشن رسمیٔ شناور شدن واپور (پوفایتر) عساکر بریه وبحریهٔ قلعهٔ (ولادیووستوق) «هوررا» ها کشیده عرابهٔ امیرال را بشانه های خود کشیدند. حالآ نکه درحقیقت حال موفقیت و کامیابی بزرگ امیرال (سقریدلوف) همین بودکه ازدستهٔ کشتیهای جنگی امیرال (قامیمورا) اجتناب کرده توانسته است.

بعد ازانکه کرووازورهای روس دانستند که امیرال (قامیمورا) برای محافظهٔ سفاین نقلیهٔ ژاپان تدابیرمکملهٔ اتخاذ نموده، و دیگرهیچ کاری ازدست شان برنمیآید به شکارکردن واپورهاتجارتی انکلیز، والمان. وامریکا که ملزمه ساختن راه آهن رابه اجرت نقل میدادند آغازنهادند. امیرال (سقریدلوف) دررابورتی که درینباب نوشته چنین میگوید:

«در ۲۲ ماه جولایی ۱۰۰ میل دورتر از (یوقوهاما) (آرابیا) نام واپور المانی که ملزمهٔ ریل، و آرد بسیاری بارکرده بود اسیرگرفته شده به (ولادیووستوق) فرستاده شد. در ۲۳ ماه مذکوریک کشتی دیگری دیده شده توقیف نموده شد. بعدازانکه اوراق رسمیه کشتی معاینه گردید، معلوم شدکه این کشتی (کنی قوماندر) نام واپورا نکلیزیست که ملزمهٔ اسباب راه آهن رابه

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 204 of 264

(ژاپونیا) میبرد. لهذا ضبط و مصادرهٔ آن لازم آمد. ولی چون آنقدر زغال نداشت که تابه (ولادیوو ستوق) برسد از اتر و طایفه و عملهٔ واپور مذکور را بیرون براورده خود واپور را محو نمودیم.

« در ۲۴ ماه مذکور یك واپور المانی دیگر دیده شد. چون از غنایم مشروعه بود ضبط گردید ولی چون رسانیدن آنرا بیکی از بندرگاههای روسی امکان نداشت غرق نموده شد.

« در ۳۰ ماه مذکور گرووازورهای مابطرف آبنای (چوفارو) حرکت کرد. در ساعت ۳ در نزدیکی ساحل شمالی یك قطعه گرووازور ژاپانی با ۳ قطعه طوربیدو، و در پی آن یك زرهپوش با ٤ قطعه طوربید دیده شد. بعداز کمی یك کشتی محافظ ساحل نیز ظهور نمود ولی سرعت گرووازورهای ما آنهارا خیلی عقب انداخت.

اقدام و تشبث نخستین دستهٔ کشتیهای جنگی پورآرتور بر بیرون برامدن خراج

امیرال (ویت هفت) برای رهایی دادن دستهٔ کشتیهای جنگی خود را از قید اسارت و محصوریت برین قرار داد که (پورآرتور) را ترك کرده بیرون براید.

مومی الیه چنان گمان و تخمین میکرد که باین مقصد خود بدون محاربه واصل خواهد شد. باوجودیکه در (پورآرتور) وسایط تعمیریه خیلی ناقص بود بازهم کشتیهای خسارزدهٔ روس تا یکدرجه بخوبصورت تعمیر شده بود که به اینصورت بسبب ضایع شدن زرهپوشهای (هاتسوزه) و (فوجی) دستهٔ کشتیهای جنگی روس ازروی عدد زرهپوش بر دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون تفوق و برتری هم داشت.

امیرال (ویت هفت) مانورهٔ بیرون برامدن خودرا در ۲۳ ماه جون

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 205 of 264

خواست که ازقوه بفعل برارد. لکن این تصور امیرال بخلاف آرزوی او پنهان نماند. بهرصورتیکه بود ژاپانیها خبردار گردیده هنوز در ۲۲ ماه مذکور بوقت شام کشتیهای طورپیدوی ژاپانی برای افشاندن طورپیل — یعنی نقبهای دریایی در گذرگاه دستهٔ کشتیهای جنگی روس دربندرگاه خارجی پدیدار گردیدند.

اگرچه گرووازورهای روسی براین کشتیهای طورپیدوی ژاپانی هجوم برده آنهارا دفع نمودند ولی برین قناعت حاصل نتوانستند که آیا آنها را از ایفای وظیفهٔ شان که عبارت از نقب افشانیست آیا منع کرده توانسته اندیانه؟ اینست که این اندیشه حرکت بیرون برامدن را درروزموعود خیلی بتأخیر ومشکلات انداخت.

بهرصورت درساعت ۸ صبح ۲۳ جون امیرال (ویت هفت) با نوره آغازنهاد. — یعنی حرکات وتعلیمات قواعد بیرون برامدن را اجرانمود. بعدازسه ساعت همهٔ دسته کستی های جنگی بیرون برامده دربندرگاه خارجی اخذ موقع نمودند.

حالا پیش ازانکه بدریای فراخ بحرکت آغاز کنند لازم بود که خط سیروسفرخودرا ازطورپیل های افشانده شدهٔ دست ژاپانها پاك نمایند. برای اینکار چنان لازم بود که بوسعت حرکت رفتار دستهٔ کشتیهای جنگی یك راهی دردریاتعیین نموده آنراه راقدم بقدم جستجو وتحری نمایند. این عملیات چون یکمدت وزمان درازی میخواست لهذا دستهٔ کشتیهای جنگی دربندرگاه خارجی بازلنگرانداز عطالت گردید.

طورپیدوهای روس که برای جستجو مقرربودند بسیاری ازنقبهای دریایی ثابت وسایحی پیدا کرده ازراه رفع نمودند. تا آنکه بعدازظهر کشتیای روس لنگر برداشته بدریای فراخ و آزاد رهسپار عزیمت شدند. زرهپوشها بنظام یکه تازی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 206 of 264

یعنی — یکی بدنبال دیگر حرکت میکردند. درپیش روی همه زرهپوشی که بیرق امیرال بران افراشته شده بود میرفت. دردوطرفهٔ زرهپوشها وپیش رو وپس پشت آنها کشتیهای طورپیدو، وکروازورها رفتار داشتند.

دستهٔ کشتیهای جنگی روس که به این نظام وانتظام حیرت افزا حرکت میکرد، امیرال (ویت هفت) راچنان گمان بود که بدون محاربه ومزاحم کشتیهای جنگی خود را بهرجائیکه دلش بخواهد سوق خواهد توانست. لکن وا اسفا که بعد از مدت کمی که دستهٔ کشتیهای جنگی بسرعت اعظم خود رفتار نمود همه امیدهای امیرال دوچار تبدل وزوال گردید.

کروازورهای دیده بان ژاپانی که دایما در پیشگاه بندرگاه خارجی (پورارتور) دیده بانی وپهره داری میکردند بمجردیکه حاضرئی خروج روسهارا بدیدند در حال بواسطهٔ تلگراف بی سیم امیرال (توغو) را آگاه ساختند.

ژاپانها برای اینگونه احوال هرچیز را از اول حاضر و آماده کرده بودند. جزیرهٔ کوچکی که درجوار (پورآرتور) بود موعد تلاقی انتخاب شده بود. وهمهٔ کشتیها از همدیگر بمسافه های معینی که دایما بواسطهٔ اشارت باهمدیگر بکمال امنیت مخابره بتوانند موجود بودند. لهذا دربنبار نیز اجتماع دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان بسرعتی که شایان حیرتست بوقوع آمد.

امیرال (ویت هفت) از همهٔ اینچیزها بی خبر، وبرموفقیت پلان ونقشهٔ که تصور نموده اعتماد آوربوده متصل قطع مسافه مینمود. چون دستهٔ کشتیهای جنگی روس از ساحل خوب دور شد وبسوی جنوب شرقی توجیه استقامت نمود، امیرال (توغو) بناگهان از پشت جزیرهٔ که تجسسگاه اوبود برامده درپیش روی دستهٔ کشتیهای جنگی روس بوضعیت عمودی حرکت، واخذ استقامت نمود. و برای بریدن خط رجعت دستهٔ کشتی های جنگی روس یك فرقه دستهٔ کشتی های جنگی طورپیدوی خود را درزیر حمایه چند کرو

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 207 of 264

وازور خفیف درمابین دستهٔ کشتیهای جنگی روس ومدخل پور آرتور برای افشاندن طوربیل روانه نمود .

براميرال (ویت هفت) درین حالت چنان لازم بود که سرفه جویی نمیکرد وبضایعات خود نظر نکرده بیك تعرض شدید وحمله عنیدی تابدرجه که ممکن میبود دشمن خودرا دوچار خسار مینمود . هرگاه امیرال روسی اینچنین حرکت میکرد خیلی بهتر وفائده مندتر بود ازینکه کشتیهای خودرا برای عاقبت فجیعهٔ که وقوع آن محقق مینمود درقید محصوریت بندرگاه پور آرتور نگهدارد .

لکن امیرال (ویت هفت) ازظهور ناگهانی دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان بخوف ورعب افتاده بسرعت عظیمه بسوی (پور آرتور) عودت نمود . امیرال (توغو) چون دیدکه دشمن رجعت نمود خواست که اگر هیچ نباشد بقدر ممکن اورا درزیر آتش طوپ گرفته هرطرفش را بلرزه درارد . لهذادرپی اش شتابان گردید . ولی بسبب فرو آویخته شدن پردهٔ ظلمت شب برین تشبث خود کامیاب نیامد . بسبب زمان جذر دریا دستهٔ کشتیهای جنگی روس به بندرگاه داخلی درامده نتوانسته بالمجبوریه دربندرگاه خارجی لنگر انداز اقامت گردید .

بسببیکه امشب مهتاب خیلی درخشان بود ، ودستهٔ کشتیهای جنگی هم درزیر حمایهٔ استحکامات درامده بود ازهجوم طوربیدو های دشمن چندان خوف وباکی نداشت . اماباوجود آنهم طوربیدوهای دلاورژاپان ازساعت ۱۰ شب تابصبح بهاندك اندك فاصله ازاجرای هجوم وصولت فارغ نه نشستند . ولی بجزازکشتئی جنگئی (سیواستپول) روسی دیگر کشتیهارادوچار خسار نتوانستند . امیرال (توغو) درباب این هجوم طوربیدوهای خوددر راپورت خود چنین مینویسد :

« باران گلهٔ که دراطراف طوربیدوهای مامیریخت یك گردباد طوفان

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 208 of 264

نهاد آبی برمیخیزانید . وضیای بروزه کتورهای ساحل نیز چشمها رامی درخشانید . لهذا هجوم طوربیدوها یك نتیجهٔ مستحسنهٔ نبخشید . »

ملاحظه

این حرکت بیرون برامدن امیرال روسی بیك تردد وبی تأملی بزرگی اجرانمود . چونکه درامیرال (ویت هفت) عزم قوی ومتانت حرکتی که درچنین زمانهای بحران آمیز برای حاصلشدن موفقیت ونتیجه بکاراست موجود نبود .

ازچنین یك تشبثی که نتیجهٔ آن خیلی مهم بود، بمجرد دیدن دستهٔ کشتی های جنگی دشمن از محاربه روگردانیدن حقیقتاً که موجب حیرت یك حرکتیست ! علی الخصوص که دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان آنقدر یك فایقیت عظیمی راهم حائزنبود که دستهٔ کشتیهای جنگی روس برمحاربه کردن بااو جسارت نورزد .

هرگاه امیرال روس وضعیت عمومیهٔ حربیه رابنظر تأمل، وسلامت فکر ملاحظه ومحاکمه بکردبادستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان بکمال جرأت وفداکاری بمحاربه درامده تاکه میتوانست آنرادوچارخسارات مینمود . زیرا برای خود اوحیات ومات علی السویه بود . پس هرقدرکه دشمن را دوچارخسار میکرد همانقدرفائده برای وضعیت عمومیهٔ حربیه بظهورمی انجامید . حالا آنکه به اینحرکت ناشایستهٔ خود که بمجرد دیدن دستهٔ کشتیهای جنگی دشمن رجعت کردستهٔ کشتیهای جنگی خود رابیك انهزام معنوی دوچاروناقابل تلافی یك خطای عظیمی ارتکاب واظهارکرده است .

محاصرهٔ پورآرتور

در ۳۰ ماه می بعدازانکه (دالنی) ضبط واشغال گردید قطعات پیشدار

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 209 of 264

عساکر ژاپان بحرکات پیشروی آغاز کرده بموقع (سان شیلیو) که نقطهٔ تلاقی خطوط شمندو فراست ، و اصلت ، و تابه اواسط ماه جون درانجا اقامت کردند . درین اثنا اردوی جنرال (اوکو) بااوردوی جنرال (نوژی) مبادله کرده شد . وغیرازین دریاچهٔ (تالیه ن) ازنقبهای دریایی پاك کردیده بندرگاه (دالنی) برای بیرون براوردن عسکر ، و بیرون براوردن طوپهای بزرگ محاصره حاضرو آماده کردید .

بعدازاواسط جون اردوی جنرال(نوژی) که اردوی محاصره گفته میشود بازبحرکت پیشروی آغازنهاده بقدر ۱۲ کیلومتروبسوی شرق پور آرتور بساحل نهر(لونغ وانغ) بیامد که آنطرف نهر بدست روسها بود .

محاصرینی که ازطرف بحر قلعه را محصور داشتند به ایفای اینچند وظایف موظف ومکلف بودند .

۱ — طوپ ، وعسکر ، ومالزمهٔ حربیهٔ که برای اردوی محاصرهٔ پری فرستاده شود آنهارا محافظه کردن وبکمال امنیت بخشکه براوردن .

۲ — جناحهای اردوی محاصره را که تابه دریامتدشده حمایه کردن .

۳ — بقلعهٔ محصوره داخلشدن ذخیره ودیگرلوازمات را نگذاشتن .

٤ — ازقلعهٔ محصوره خروج دستهٔ کشتیهای جنگی روس را منع نمودن .

این فقرهٔ آخرین اساس مقصدرا تشکیل مینموده چونکه مقصدکلی همین بود که پیش ازرسیدن دسته کشتیهای جنگی بحر (بالتیك) روسی دستهٔ کشتیهای جنگی (پور آرتور) محو وفنا کردد . فتح شدن قلعهٔ (پور آرتور) نیزازنقطه های نظرسیاسی وملی لزوم مجبردیده میشد .

مدخل (پور آرتور) درروزبا کرووازورها ، ودرشب باطورپیدوها ترصد ودرزیرنظارت گرفته میشد . برای تعجیزوزحمت دادن قلعه را ازجهت دریا دایما مفرزه های کوچکی مرکب از طوپ کشها و طورپیدو ها بمدخل

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 210 of 264

فرستاده میشده. وظیفهٔ این مفرزه‌ها کشف کردن مدخل وجوار آن بود، ودرجاهای مناسب که احتمال برامدن کشتیهای روس ازانجاها میبود طوربیل ونقب افشاندن، وتشبثات بیرون برامدن کشتیهای روس را عقیم گذاشتن نیزازوظایف اینمفرزه هابوده.

روسهانیزدرشبها مدخل راباسدهای متحرك می‌بستند، واین‌سدهارا باآتش‌طوپ کشتیهای‌طوپ کش، وطوپ خانه‌های استحکامات خفیفه — چرا که طوپ خانه های ثقیله را در درون قلعه برای مدافعهٔ محاصرهٔ بریه برده بودند — مدافعه میکردند.

درمحاربهٔ بری ۳ و ٤ ماه جولایی روسهاتپه‌های دست چپ نهر (لونغ وا نغ) را که ژاپونهاضبط کرده بودند واپس ستانده بودند. بنابرین کوماندان اردوی محاصرهٔ ژاپان به‌استعمال یك قسمی از طوپ‌های بزرگ محاصرهٔ خود احتیاج دیده بود. آوردن این طوپها، وبجاهای مناسب سوارکردن آنها در تمام مدت ماه جولایی دوام ورزید. تا آنکه در ۲٦ ماه جولایی یك گله ریزی بسیار مدهش وشدتناکی اجرا وبهجوم ویوروش عمومئی آغاز نهادند. به این هجوم وگله‌اندازی کشتیهای جنگئی ژاپان ازطرف بحر نیزاشتراك ورزیدند.

روسهانیزموضعهای خودراخیلی خوب محکم‌بندی کرده مقاومت ومدافعهٔ بسیارعنودانه‌نشانمیدادند. کشتیهای جنگئی روس نیزبمقابلهٔ کشتیهای جنگی ژاپان بیرون برامده بودند. این کشتیهادرزیرحمایهٔ طوپ خانه‌های استحکامات ساحل شرقی درامده برکشتیهای ژاپان آتش کشادند. یك گلهٔ (۲۱) سانتیمتروئی کشتئی (بایان) روسی، برپرووهٔ کشتئی (زوشیمای) ژاپانی برخورده خیلی خرابی بعمل آورده. لهذا کشتیهای ژاپانی آتش خودرا قطع نموده رجعت کردند. دراثنای رجعت کشتئی (چیبودا)ی ژاپانی بیك طوربیلی برخورده طرف سر آن در آب فرورفت، وبهزارمشقت خودرا تابه لنگرگاه (دالنی) رسانیده توانست

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 211 of 264

محاربه سه روز متمادیاً دوام ورزید. ولی ژاپا نها موفق وکامیاب نشدند. بنابر طلب واصرار جنرال (اشتوسل) امیرال (رایچه نشتاین) با کشتیهای جنگی (بایان؛ وره تویزان؛ وپالادا؛ و آسقولد) وطوپکشهای (اوتواشنی؛ وغره میاچی؛ وگیلیان) بر کنار کنار ساحل رفته جناح چپ اردوی بری ژاپا نهارا بمدافع پیشین تا بساعت سه درزیر آتش شدید طوپ نگرفتند. کروواز ور (نوویق) با (۱۲) طوربید واز جهت دریا تعرضات محتملهٔ امیرال (توغو) را استر و محافظه میکردند. دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان از بیم تهلکهٔ طوربیل، وقوهٔ بحریهٔ قوتمند روس که بسبب التحاق کشتئی (ره تویزان) زیاده ترکسب قوت کرده بودند وبسبب زخمی شدن کشتئی (زوشیما) قوت خودشان کمتر شده بود بر محاربه کردن جسارت نمیور زیدند.

درأثنای عودت دستهٔ کشتیهای جنگی روس به (پور آرتور) کشتئی (بایان) به یك طوپیلی مصادمه نموده دوچار خسار گردید. در ۲۸ ماه جولایی جنرال (اشتوسل) اعلان کرد که جملهٔ هجوم متعرضین را رد کردم. دوروز بعد ژاپا نها باز باهمهٔ قوتهای بری وبحرئی خود هجوم وبورش سختی بر قلعه بردند، در (٦) ماه آگست برج سنبله بر شهر وبندرگاه (پور آرتور) گله ریزئی دستهٔ کشتی های جنگئی ژاپان بوقوع آمد.

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 212 of 264

محاربهٔ میدان بحری ۱۰ ماه آگست

امیرال (ویت هفت) بعداز خروج (۲۳) ماه جون بازبه بندرگاه (پور آرتور) خزیده ، دران آرامگاه قدیم خودزانوبزمین اندیشه وسکون نشسته بود ، که درین اثنابرای رفتن به (ولادیووستوق) ازطرف جناب امپراطور یك امرقطعی به اورسید .

برامدن دستهٔ کشتی های جنگی روس از (پور آرتور) به اینچندسبب خیلی لازم و ضروری مینمود :

اولااینکه تپه هائیکه استحکامات روس بران مبنی بود تا بهنگامیکه بدست دشمن نیفتاده بود قلعهٔ (پور آرتور) برای دستهٔ کشتیهای جنگی روس یك ملجأ وپناگاه باامن ومحفوظی بود ، ولی چون بعداز (۳۰) ماه جولایی آنجاهاازطرف اردوی بری ژاپان ضبط واستیلا گردید ، وطوپ های قلعه کوب محاصرهٔ خود شان رابران تپه هاوکوهها جایگیر کرده ازهفتهٔ اول ماه آگست بکوبیدن قلعه آغاز نهادندازاروبرامدن دستهٔ کشتیهای جنگی روس از (پور آرتور) واجب وضرور گردید .

ثانیاً چون این دستهٔ کشتیهای جنگی مانع عسکر براوردن ژاپانها بسواحل بحر اصفر شده نمیتوانند ، بودن آن در (پور آرتور) سراسر بیلزوم ؛ بلکه مضر شمرده میشد .

ثالثاً رسانیدن مهمات حربیه ، وارزاق وذخیره ، وزغال سنگ نیز برای دستهٔ کشتیهای جنگی روزبروز کسب مشکلات مینمود .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 213 of 264

رابعاً چون زمان سقوط (پور آرتور) روز بروز تقرب مینمود لاجرم ازینکه آن کشتیهای نازنینی را که بصرف شدن ملیونها طلا بوجود آمده است روسها بدست خود آنرا محو و فانی گردانند بهتر آنست که نامیتوانند بك طریق نجات برای آن جستجو کنند ، و ازین مجلس مضیق و مظلم پیشتر از انکه برای نیفتادن بدست دشمن به انتحار یعنی — خودکشی مجبور شوند بیرون برامده یك چارهٔ نجاتی برای خود بجویند .

بلی! عقل سلیم همچنین امر مینمود . زیرا بیرق روسی که از خیلی زمانها بر برج وبارهٔ قلعهٔ (پور آرتور) تموجنمای مهابت و سطوت بود به باد طوفان نهاد بسیار تندیکه از طرف جزیرهٔ (بیپون) بوزیدن برخواسته بودبه تزلزل سقوط ، ولرزهٔ هبوط آغاز نهاده بود . وچنان دیده میشد که این استحکام آهنین که حاکمهٔ دریای اقصای شرق شمرده میشود ، در مقابل هجومهای دلیرانهٔ چپ وراست اولاد های شمس طالع پایداری واستواری نتواند . لهذا کشتیهای نازنین دلنشین روسی رالازم نیست که درچنین جای خطر ناك توقف نمایند .

حرکت خروج ؛ دایماخیلی خونریز ، وشرف انگیز بوقوع می آید . چونکه دفعتهً از محاصره برامدن ، و زنجیر آهنین خط محاصره رابریدن ، وخودرابه آنسو انداختن از خطوه اندازیهای مشکلترین عالم حیات شمرده میشود .

خروجهائیکه مانند خروج (عثمان) پاشاباشد که بایکمشت عسکر حلقهٔ آهنین دهشت آور محیطهٔ خودرا ازهم دریده به آنسو برجهد در تاریخ بشر خیلی نادر تصادف میکند .

حالا ببینیم که دستهٔ کشتیهای جنگی روس ، محیط سیار و آتشینی را که ازماهها اورادر برگرفته است چسان بشکافد؟ و آن زنجیر اسارت وتضییق راچگونه پاره کرده بآنسو برمیجهد ؟

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 214 of 264

حاضری حرکت خروج در (۹) ماه آگست اجرا گردید . امیرال (ویت هفت) برین یك قرار داد که کشتی خسارزدهٔ (بایان) رابا ده عدد طوربیدوی زده و زخمی ، و کشتیهای طوپ کش در (پور آرتور) بگذارد . بعدازان امر امپراطوری را که برای رفتن (ولادیو وستوق) وارد شده بود بتمام کوماندانهاوافسران ماتحت خود تبلیغ نمود .

سخن تمام شد . دستهٔ کشتیهای جنگی (پور آرتور) درعرصهٔ شطرنج حرب چال آخرین خود رامی بازد . تادیده شود که اسپ تازی ظفر کدام دستهٔ کشتیهای جنگی رارخ میدهد .

بساعت (۵) صبح کشتیهای که خط آب شان کمتر بود آهسته آهسته ازبندرگاه به برامدن آغاز نهادند . بساعت هشت و نیم تمام دستهٔ کشتیهای جنگی بیرون برامده ، وبه ترتیبی که بیان میشود براه افتادند :

زرهپوشها
- سه زاروبچ [بیرق خود ویس امیرال (ویت هفت) بران افراشته شده بود]
- ره تویزان ؛
- پوبیه دا ؛
- په ره سویت [بیرق قونتر امیرال (او خنومسکی) بران افراشته شده بود]
- پولتاوا ؛
- سیواستیول ؛

کروزورها
- آسقولد [بیرق قونترامیرال (رایت زه نشتاین) بران افراشته شده بود]
- پالادا ؛
- دیانا ؛

این زرهپوشها ، وکروزورها اصل دستهٔ کشتیهای جنگی را تشکیل

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 215 of 264

داده بود. دیگر سفاین صغیره و کشتئی (نوویق) باچند قطعه طوپ کشها در زیر حمایهٔ طور پیدو ها درپیش میرفتند ، و برای دستهٔ کشتیهای جنگی راه میکشادند .

ازمنطقهٔ مهلکهٔ که طورپیل دران افشانده شده بوددرظرف دو ساعت بیرون برامدند . بساعت (۱۰) طوپ کش ها ، ویك قسمی ازطورپیدو هاباسفاین راه باز کن به (پور آرتور) برگشتند . دستهٔ کشتی های جنگی باده قطعه طورپیدوی مخرب ، برفاقت سفینهٔ (نوویق) به استقامت جنوب شرقی توجیه چرخ حرکت ، وتدریجاً درساعتی (۱۳) میل تزئید سرعت نمود .

هنوز آفتاب نبرامده بود، ودستهٔ کشتیهای جنگی روس ازبندرگاه بیرون نشده بود که کشتیهای دیده بان ژاپانی بواسطهٔ تلگراف بی سیم به امیرال (توغو) از حرکات حاضرتی برامدن دستهٔ کشتی های جنگی روس خبر رسانیده بودند . لهذا امیرال ژاپانی یکنیم ساعت اول از حرکت دستهٔ کشتی های جنگی روس از جزیره های (ئه لیوت) بادستهٔ کشتی های جنگی نخستین خود حرکت کرده بود . این دستهٔ کشتیهای جنگئی نخستین، از زرهپوشهای (میقازا) که حامل بیرق خود امیرال بود؛ و (آساهی) و (فوجی) و (شیکی شیما) ؛ وگروو ازورهای (قازوغا)، و (نیشین) مرکب بودند . امیرال (توغو) دستهٔ کشتیهای جنگی خودرا برچنان استقامتی حرکت میداد که دروقت ظهر ازطرف بغل راست خود تمامها کشتیهای دشمن را تفریق وتشخیص مینمود .

یعنی — ازطرف پیش بغل چپ دستهٔ کشتیهای جنگئی امیرال (ویت هفت) بقدر هشت نه کیلومتر ودور (٦) قطعه سفینهٔ امیرال (توغو) موجود بود که اردوی نخستین اصلئی ژاپانرا تشکیل میداد ، وسبب یگانهٔ زیروزبر ساختن نقشه وپلان روسها همین اردو وهمین قوت شده است. درطرف بغل راست آن درمسافهٔ بسیار دوری دستهٔ کشتیهای جنگی دو مین ژاپان موجود بود که مرکب از

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 216 of 264

کروواوزورزره پوش (یاقومو) وگروواوزورهای محفظه دار (قازاکی؛ و یاغازاغو؛ وشیطوزه) بودند. این فرقهٔ بحریه اغلب احتمال از جزیرهٔ (میانو) می آمدند. دستهٔ کشتیهای جنگی کوچك کوچکی که از ٤٠ قطعه طوربیدوها مرکب بودند برای داخلشدن بخط الحرکات دستهٔ کشتیهای جنگی درمنتهای افق بمانوره هایمنی — قواعدوتعلیم مشغول دیده میشدند .

دستهٔ کشتیهای جنگی پنجم وششم ژاپانی که ازسفاین قدیمه وفیشن کهنه مرکب بودند درینمحاربه اشتراك نتوانسته اند .

امیرال (ویت هفت) درینبار بازیك خطای عظیمی کرده وازفرصت استفاده نتوانسته ازهجوم بردن بردستهٔ کشتیهای نخستین ژاپانی که بقوت با اومساوی بلکه فایق هم بودپیش ازانکه دستهٔ کشتی های جنگی دوم به اوبرسدروگردان شده بمجرد دیدن دستهٔ کشتیهای جنگی دشمن راخودرابسوی شمال استقامت داده میدان کارزاررا سراسر به امیرال (توغو) ترك نمود .

امیرال ژاپانی چون دیدکه امیرال روسی بسوی شمال چرخ خوردا ول حرکتی که کردهمین بودکه ناممکن مرتبه خودرا از نظردشمن پنهان نماید. لهذا دستهٔ کشتیهای جنگی خودرا درهشت یك ربع دایره بطرف چپ تبدیل استقامت داد . بعدازان بطرف راست بعینه بهمین طورحرکت بازبراه اول خود برگشت .

ازظهر ۲۰ دقیقه گذشته بودکه درین اثنا دستهٔ کشتیهای جنگی روس نه اینکه بمحاربه کردن اذنا روی آرزونشان بدهد متصل به استقامت شمال شرقی بدورشدن نظردوخته بود. پس اگرامیرال (توغو) نیزبرهمان استقامتی که داشت برفتارخود دوام میورزیدهیچ شبهه نبودکه بعدازمدت کمی دستهٔ کشتی های جنگی دشمن را سراسراز نظرغایب میکرد .

بنابرین امیرال ژاپانی یکی یکبار بحرکت شانزده یك یك ربع دایره تبدیل

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 217 of 264

استقامت نموده درعکس جهت بنظام یکه قول درآمد؛ وبرراهیکه موازی بخط الحرکات دشمن گفته میشد بحرکت آغاز نهاد .

بعداز ظهر یکساعت از مسافهٔ (۱۱،۰۰۰) متر ونخستین بار صدای طوپ اما چون از یقدر مسافه تأثیر انداخت هیچیك منفعت کاملی حاصل نمیکنند از انرو بعداز چنداندا خت هردوطرف آتش خودرا بریده سکوت کردند .

درساعت یکنیم امیرال (توغو) برای آنکه دستهٔ کشتیهای دوم خودرا از نظر غائب نکند بطرف راست رخ گردانیده امیرال (ویت هفت) نیز ازین حرکت دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان استفاده کرده برفتار مقابل تابه استقامت جنوب شرقی بطرف راست پیش آمد .

دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان بقدرنیم ساعت به استقامت جنوب غربی رفتار نمود . امابساعت ۲ برفتارمقابل براستقامت شرقی تبدیل جبههٔ عزیمت کرد . وبه اینصورت دستهٔ کشتیهای جنگی هردو دشمن رفته رفته بایکد یگر تقرب نمودند .

بساعت دونیم باز اتش طوپ آغاز نهاد . واین آتش از مسافهٔ (۸۰۰۰) متر و تابساعت سه ونیم دوام ورزید . اماروسها برای نزدیکشدن بژاپانیها یکسر به استقامت شرق آمده بودند . درانثنای این مجادله کشتئی کروواز ورزرهپوش (آسقولد) روسی دوچار خسار بسیار مهمی گردید . چونکه یك گلهٔ (۳۰،۵) ملیمتروبی از کشتئی زرهپوش (شکیشما)ی ژاپانی آمده بریل طرف راست کشتی برخورد . وبعد ازانکه افسری را که درانجا تعیین مسافه مینمود بقتل رسانید، وپل را خراب کرد بر دودکش پیش رواز هم بگذید، ودیگ بخار نخستین را پاره پاره وموقع اشا رات ضیائیه رانیز خراب کرد . خرابی وخسارت (اسقولد) بهمینقدر نماند . یك گلهٔ دیگر نیز ازهمان چاپ امده بقدر یکنیم متر وبالاتر از خط آب کشتی برخورد . وبعد ازانکه بدنهٔ کشتی را شکافت درداخل حجرهٔ جبخانهٔ طوپ های (۵۷)

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 218 of 264

میلمتروبی درامده اشتعال نمود .

بنابرین کشتی (آسقولد) سراسر بیکار شده از خط حرب بیرون برامد . امیرال (ویت هفت) کشتی زده وزخمئی (آسقولد) را بادیگر کروازورها که اورا پیروی داشتند بطرف چپ خود گرفت . وچون کشتیهای طوربیدوی روسی نیز بآنطرف رفتارداشت ازاز ودستهٔ کشتیهای جنگی روس تنها بازره پوشها بگله های دشمن بغل داده برسه قول رفتار داشت که اینهم یك غلط صریح امیرال روسی درین جنگ شمرده میشود . چونکه باینصورت هم کروازور های خودرا از آتش کردن بردشمن محروم ساخت ، و هم درزیر گله های دشمن که اززرهپوش ها سرکند بینداخت .

درین اثنا امیرال (توغو) برای رسیدن دستهٔ کشتیهای جنگی دوم ؛ سرعت سیرسفاین خودرا کم نمود . ازانرودرساعت سه ونیم مسافه درمابین دودشمن بیشترشده آتش منقطع گردید .

وقتاکه دستهٔ کشتیهای جنگی دوم به دستهٔ کشتیهای جنگی نخستین ملاقی شد ، وقوت مکمل گردید برای بدست آوردن دشمن امیرال (توغو) بسرعت اعظم به پیش رفتن آغاز نهاد . مسافهٔ را که ضایع کرده بود بظرف دوساعت باز بدست آورد . درساعت پنج ونیم سفینه های هردوامیرال ببرابر ئی همدیگر مقابل شدند . وهمانلحظه ازمسافهٔ (۷۳۰۰) مترو بازبه آتش کردن آغاز نهادند .

وضعیت درینوقت سراسر بعکس افتاد . یعنی تفوق وبرتری که تابحال بطرف روسها بود ، حالا بجهت ژاپانها بیامد . اگرچه این تفوق ازروی عدد کشتی خیلی مهم نبود ، ولی ازجهت نظام حربی که امیرال (ویت هفت) گرفته بود و آتش چهار کروازور خودرا بیفائده گذاشته بود خیلی مهم شمرده میشد .

حالا نوبت هجوم بسیارشدید به امیرال (توغو) رسیده بود . حالآنکه امیرال مشارالیه بازهم ازافراط احتیاط خوددر نمیگذشت ؛ ودرچنین فرصت

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 219 of 264

به‌این حزم واحتیاط معندانه هیچ ضرورت نبود. چونکه به‌سبب این احتیاط بیمغی — چنانچه بعداً زین دیده خواهدشد — دشمن رابسوی (پورآرتور) باز فرصت قرار داد.

ساعت ٦ بود که آتش حرب وجدال بکمال شدت شعله‌ور گردید. در ینبار اول روسها به آتش ابتدا کردند. روسها همهٔ آتش طوپ‌های خودرا برسفینهٔ امیرال که روح قوت؛ وروان سطوت دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان بود جمع وتوحید نمودند. گله های هیبت انتمای روس دراطراف وجوانب زرهپوش (میقازا) که سواری امیرال بود مانند تگرگ همیریخت. و گرد باد عظیم آبی را با آتش خود غبار آسامی یخت. باوجود این طوفان آتش امیرال (توغو) و ارکان حربیهٔ معیت او بکمال صلابت و اعتدال محاربه را سوق واداره مینمودند. وا ویلای دهشت انتمای این گله‌های صدمنی بگوش این نهنگان آتش خوارمانند نداهای بشارت میآمد درین اثنا به قلهٔ زرهدار کشتی (میقازا) ی امیرال یك گلهٔ عظیم(۳۵۰) چاپی برخورد. گله مذکور برروی زره کفیده بداخل کشتی نفوذ نمود. ولی قلهٔ مذکوررا خراب، و وپرنس(فوشیمی) نام کوماندان قله راجریحه دارساخت. درپی این گله یکی دیگری نیزرسید. کمانده بود که این گله موجب فلاکت عظیم همه‌دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان بشود. گلهٔ مذکور درپیش روی پل کوماندان کل بکفید، وبکمال شدت دانه های خودرا درهرطرف امیرال (توغو) ورئیس ارکان حرب وپنج افسر بزرك دیگر که برپل مذکور بودند بپاشید. مامور اشارت وپنج نفر رفقای اوجامهٔ حیات رابدرید. کپتان کشتئی میقازا؛ ورئیس ارکان حرب وچار افسر دیگر زخمدار گردید. ولی به وجود خود امیرال هیچ ضرری نرسید.

درساعت شش ونیم عیناً همین بلا برکشتئی امیرال روسی بیامد که نتیجهٔ ان خیلی وخیم گردید: یکی از گله های فولادشکاف کشتی های ژاپان برکشتئی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 220 of 264

(سه زاروبچ) که سوارئی امیرال (ویت هفت) بوداصابت نموده دگل بزرگ آنرا بغلطانید . بعدازان بحجرهٔ کوماندان نفوذ کرده درا نجا بیك طراقهٔ هولناکی ازهم کفید . وامیرال (ویت هفت) ، ویاور حرب او را با چند افسر ونفردیگر بقتل رسانید .

بنابرین کشتئی (سه زاروبچ) هماندم بیرق علامت ماتم را برافراشته کشته شدن امیرال ، ومحروم ماندن سرافسرئی خود را از بودن سفینهٔ امیرالی بدیگر رفقای خود دانسته کرد .

سراز همین وقت سوق وادارهٔ دستهٔ کشتی های جنگی روس از قرار قاعده به امیرال (اوختومسکی) که امیرال دوم بود، ودر کشتئی زرهپوش (به ره) سوار بود عائد وراجع گردید . ولی امیرال مذکور چنان گمان میشود که خیلی سراسیمه ومتحیر ومتردد شده بود که به اشارت (سه زاروبچ) هیچیك جواب مقابل داده نتوانست . لهذا (سه زاروبچ) چون از هیچیك طرف هیچیك امری نگرفت همچنان در پیش روی دستهٔ کشتی های جنگی بحال خود مانده برفتار خود دوام ورزید .

این وضعیت غریبهٔ دستهٔ کشتیهای جنگی بسروافسر هنوز خیلی وقت برهمین حال وهمین منوال دوام کرده میرفت ، ولی واسفا که یك گلهٔ دیگر ۳۰۵ ملیمتروبی آمده بریکی از (بلوقهاوز) های کشتی مذکور اصابت نموده بکمال دهشت بکفید . (سه زار وبچ) ازین صدمه خراب اندر خراب کشته ، وما نند سرمستان بخود بریك خط غیرمعین برفتار لنگان لنگان آغاز نهاده ازصف نظام حرب بیرون برامد زرهپوش (ره تویزان) نیز از برای مدد گری وحمایهٔ اواز صف برامده بی آنکه بداند بکجامیرود اورا پیروی نمود .

درکشتیهای باقی ماندهٔ دستهٔ کشتیهای جنگی یك پراکنده گی وسراسیمه گی عظیمی حکمفرما گردید . هرکشتی بسرخود سرسریانه و بیهوشانه

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 221 of 264

بیك حالت غیر منتظم و پریشانی دوچار شدند .

بعد ازخراب بصره امیرال (اوختومسکی) عقلش بسرش آمده کو ماندانی و آمری دستهٔ کشتیهای جنگی رادر عهده گرفت . وکشتیهای خود را که حقیقتاً پریشان و سرگردان مانده بودند برای پیروی کردن درپی خود متحداً اشارت کردن گرفت . امیرال (اوختومسکی) راه (ولادیو وستوق) را گذاشته واپس بسوی (پورآرتور) رهسپار دریانوردی گردید، ودستهٔ کشتیهای جنگی رابه اشارتهای پی هم درپی خود دعوت وطلب مینمود .

دستهٔ کشتیهای جنگی ازهم پراکنده ، کشتیهای (سه زارویچ) زخمی و (ره تویزان) رادرزیر تأثیر آتش دشمن ترك کرده بیك حالت درهم و برهم بصورت غیرمنتظم درپی امیرال جدید خودبراستقامت (پورآرتور) بگریختن رونهادند .

امیرال (ویت هفت) در وقت نفس واپسین خود به دستهٔ کشتی های جنگی روس این امررا تبلیغ نمود که :

« زنهاراین یك راهیچگاه از خاطرتان بیرون نکشید که حضرت امپرا طور پس گشتن دستهٔ کشتیهای جنگی رابه پورآرتور قطعیاً منع نموده است . »

حالاً نکه کشتیهائیکه بسوی (پورآرتور) فرارکردند همهٔ آنها بردوام کردن محاربه مقتدربودند . پس امیرال (اوختومسکی) که فرار رابرقرار اختیارنمود آیابرچه فکروکدام دلیل مستند بود ؟

امیرال مومی الیه درراپوری که نوشته درخصوص رجعت خودبه (پور آرتور) هیچ یك سببی که خود رامعذوریاذی حق نشان بدهد بیان نکرده است . چونکه اوتنها چنین ساده وبسیط یك راپوری نوشته است :

« بسببیکه سکان کشتی (سه زار ویچ) خراب گردید خط حرب را ترك کرد . واین اشارت رابر افراشت که : « سفینهٔ امیرال امروافسری دستهٔ

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 222 of 264

کشتیهای جنگی رابدیگری میسپارد » لهذابسبیکه دکلهای کشتی (پره سو یت) که سواری خودمنست خسارزده شده بود ازا نروبدیگروسایط عادیه مخابره کردن قابل نمیشد . لهذاخودبربام کشتی برامده امرکردم که : (در پی من بیائید) . اماهمهٔ کشتیها این اشارت مرا ندیدند . چون ضایعات ومجروحین مابسیاربود ، وتجهیزات ووسایط الکتریکیه خیلی دوچارخسار شده بودند به پرکشتن (پور ارتور) قراردادم . کشتی های (زره پوش) « بوبیه دا ؛ وبولناوا ؛ وسیواستپول ؛ وره تویزان ؛ وسه زارا ویچ » با گرووازور (پالادا) مرارفاقت میکردند .

« سه زارویچ » چون خیلی زخمی شده بود ازهمه پسترمانده بود . بسرعت وسطی رفتارداشتیم . امابسبب تاریکی شب وهجوم متمادی طورپید و های دشمن کشتیهای ما ازهمدیگر پراکنده و پریشان شده ازنظام و قواعد بیرون برامدند . در وقت سحر کشتیهای « ره تویزان ؛ سیواستپول ؛ پره سویت ؛ بوبیه دا ؛ بولناوا ؛ پالادا » راباسه طور پیدو درپور آرتور یافتم . تعمیرات ، باوسایطی که در کشتیهاودربندرگاه وجوداست اجرا کرده میشود . »

ازمیدان اینمحاربه بازیك شعاع مظفریت گذشت ، ولی امیرال ژاپان آنرا ندید . بخت وطالع بازیك گلدستهٔ مظفریت کامله رابسوی (توغو) بینداخت ولی اوبگرفتن آن تنزل نمود . چونکه هنگامیکه حادثهٔ (سه زارویچ) بوقوع آمدوپریشانی وسراسیمه گی دردستهٔ کشتیهای جنگی روس پیش شد ، هرگاه دران اثنا امیرال توغو بسوی چپ تبدیل استقامت مینمود همهٔ قوای حربیه خودرا بردوکشتی زرهپوش سه زارویچ ، وره تویزان که ازقسم کلی دسته کشتی های جنگی جدا شده بودندسوق میتوانست که در انوقت این دوسفینه ابداً ازدست روسها میبرامد ، وضیاع کلی دردسته کشتیهای جنگی روس پدیدار میشد .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 223 of 264

والحاصل پیش از انکه تیره گئی شب جهانرا فرا گیرد میدان محاربهٔ اینچنین یکمنظرهٔ را نشان میداد :

که دستهٔ کشتی های جنگی روس بصورت نیم منتظم بریک خط جبهه یی بسوی (پور آرتور) خودرا میکشید ، وگاه گاه از بسیار نزدیك با کشتیهای دشمن یکچند گلهٔ طوپ ردوبدل کرده براه خود دوام میورزید . کشتئی (ره تویزان) بسرعت اعظم خود از پئی دسته کشتی های جنگی روان ، وکم مانده بود که بقسم کلی برسد . از پئی آن از مسافه بسیار دوری یعنی — از چار پنج میل دورتر کشتئی زده وزخمئی (سه زارویچ) بکمال زحمت و مشقت دستهٔ کشتیهای جنگی راتعقیب وپیروی مینمود .

آفتاب جهانتاب ؛ درین اثنا شعاعات زرین کار آخرین خودرا برین دو دستهٔ کشتیهای جنگی که از چند ساعت باینطرف بخونریزئی همدگر کوشش میورزیدند بصورت بسیار حزن آلودی انعکاس داده در پردهٔ افق بحر محیط کبیر پنهان گردید .

کوماندان فرقهٔ کروواز ورهای روسی یك حرکت واژگونهٔ بسیار غریبی اجرا نمود . چونکه کشتیهای معیت خود را اشارت کرد که ، (مرا تعقیب و پیروی نمائید) . وبسرعتی که ممکن بود از دستهٔ کشتی های جنگی روس دوری نمود . درمابین نهایت قول دستهٔ کشتیهای جنگی دوم ژاپان ، وسر قول دستهٔ کشتیهای جنگی پنجم ژاپان یك مسافه واسع وفراخی پدیدار بود . کوماندان کروواز ورهای روسی باسفینه های کروواز ور (آسقولد ؛ نوویق ؛ پالادا ؛ دیانا) خود رادرهمین گذرمذکور انداختند .

کروواز ورهای (آسقولد) و(نوویق) از دو کروواز ورهای دیگر پیشتر بودند . هنگامیکه درگذرمذکور برجهیدند وانحرکت غریب ناشایسته را اجرا کردند از طرف محافظهای ساحل دستهٔ کشتیهای جنگی پنجم ، وکروواز ور

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 224 of 264

های دستهٔ کشتیهای جنگی دوم ژاپانی به آتش طوپ شدیدی گرفتار آمدند.

کشتئی (آسقولد) که ازاول هم زخمدار شده بوددرینبار نیزازطرف گرو وازورهای ژاپانی بخسارات متعددی دوچار گردید، ولی هیچیك از اقسام اساسیهٔ آن جریحه دارنگردید. این سفینه درساعتی ۲۳ میل سرعت رامالك بود که بسایهٔ این سرعت خوداز کشتیهای دشمن ازمسافهٔ (۲۸۰۰) مترودر گذشته آنهارا درعقب گذاشت. برین گرووازورروسی ۱۳ گلهاصابت نموده بود دودکش ماشین آخرین آن بدرجهٔ رخنه دار گردیدکه دفعتهً سرعتش به ۲۰ میل فرو آمد. گرووازورهای ژاپان نیزازعقب گیری والیستادند. چونکه کشتئی (آساما) درسوختن بود.

بعد ازرسیدن گلهٔ دهم برکشتئی (آسقولد) رخنهٔ بزرگی دران بازشده سرعت سیر آن به ۱۲ فرسخ فرو آمد. بعدازانکه کشتیهای روس برین یك امین شدندکه خودرا ازنظر دشمن پنهان کرده توانستهاندکوماندان گروازور هاامیرال (رایت نشتاین) که در (آسقولد) بودگرووازور (نوویق) را که بهمراه او بوددرمانوره وحرکاتش آزاد گذاشته، خوداوازمسافهٔ که مساوی به سواحل کوریاوچین بود، برفتار آغاز نهاد. درراه باوی (غروزوبی) نام مخرب طوربیدوی روسی تصادف کرده در (۱۲) ماه باطور پیدوی مذکور یکجا به (شانغهای) واصل شدند که درانجابنابرقواعدبیطرفی تجهیزات واسلحهٔ آنهارا ضبط ورفع کرده تابه انجام حرب بصورت نظربند منتظرماندند.

این بودا نجام کارکشتئی (آسقولد) حالابیائیم برکشتئی (دیانا):

کشتئی (دیانا) که ازدور آسقولدرا تعقیب مینمودبسبب تیره گئی شب اورا ازنظرغایب کرده براستقامت جنوب شرقی برفتارخود دوام ورزید. درراه اگرچه به هجوم کشتئی طوربیدوی ژاپانی معروض گردیدولی هیچیك هجوم آنها برو تاثیری نبخشید.

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 225 of 264

چون روز شد در هر طرف افق هیچ یك اثری از کشتئی آمر خود پیدا نکرد . لهذا از شرایط مجبوریت عسکریه برآمده برین یك قرار داد که نامیتواند کشتئی خود را از دار الحرب بجای دوری ببرد . تا آنکه در (۲٤) ماه در لنگر گاه (سایغون) رسید . در نجا بنابر قواعد احکام بیطرفی اسلحه وتجهیزاتش رفع وضبط گردیده نظر بند بماند .

حالا بیائیم بر کشتئی (نوویق) این کشتی بساعت پنج شام (۱۱) ماه آگست به لنگر گاه (چنیغ تائو) واصل شده بود . درانجا بیك کشتئی نقلیهٔ انکلیزی که برای زغال رسانیدن به دستهٔ کشتیهای جنگی روس به اجاره گرفته شده بود برخورده ها نلحظه ازان بزغال گرفتن آغاز نهاد ؛ وبعد ازان یکسر بجانب (ولادیووستوق) تحریك چرخ عزیمت نمود .

در ۱۳ ماه سفینهٔ مذکوره ازطرف (غالیق) نام واپور داك درجنوب (کیوشیو) دیده شده بود . در (۱۹) ماه ازمابین جزیرهٔ (کوماهینی) ، و (یه ته ردب) گذشته بود که باینصورت از آبنای (په روز) گذشته رفتن آن به (ولادیووستوق) خیلی ظاهر و آشکار مینمود .

برای ترصد وتوقیف کردن گرووازورهای روس که ازمیدان محاربهٔ (۱۰) آگست گریخته بودند، ژاپانها (شیطوزه) و(چوشیما) نام دو کشتئی جنگی خود را به این حوالی فرستاده بودند . (شیطوزه) درجوار دماغهٔ (صوپا) و(چوشیما) دریاچهٔ (قورچاقوف) را کشف وتحری میکردند .

واپور (چوشیما) درساعت چار شب گرووازور (نوویق) را مشاهده کرده بود . (نوویق) نیز دشمن خود را بوقت صبح دیده به استقبال آن شتافت . بعد از کمی درمابین شان محاربه آغاز نمود . بعد ازانکه بقدر یکساعت بر همدیگر گله بارانیدند هر دو دشمن از همدیگر جدا شدند، وبرای تعمیر خسارات خود هریك بیکطرفی خود را کشیدند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 226 of 264

کشتئی (چوشیما) درزیر خط آب خودرخنه دار گردیده آب زیادی دران داخل میشد. کشتئی (نوویق) سکان خودرا ضایع کرده بیکار و بیحرکت افتاد. سفینهٔ (شیطوزه) که بواسطهٔ تلگراف بی سیم ازین واقعه خبردار گردیده بود درتاریکئی شب بجوار دریاچهٔ (قورچاقوف) مواصلت کرده بود. اما بسبب تاریکئی شب بداخل شدن بندرگاه که کشتئی (نوویق) دران داخل شده بود جسارت نورزید.

کوماندان گرووازورروس هرانقدر سعی و کوشش نمود به تعمیر کشتئی خود موفق نشد. وهم چون دید که یك کشتئی تازه دم دیگر دشمن را مرابر و گرفته، و خودرا غیر مقتدر بر محاربه یافت لهذا چارهٔ سلامت را مفقود یافته کشتئی خودرا بدست خود غرق نمود.

کشتی (شیطوزه) چون بوقت صبح داخل بندرگاه گردید کشتی (نوویق) رادید که بیك بغل برسر ریگها غلطیده، ومرتبات آن بافلوکه هابسا حل میبرامدند.

کشتی طوربیدوی (بوربوئی) روسی که ازدستهٔ کشتیهای جنگی جدا افتاده بود، درجواردماغهٔ (شانطونغ) بسنگ برخورد. کپتان آن چون دید که چارهٔ حرکت دادن آن مفقوداست بدست خود آنرا برهوانمود. هیئت افسران ومرتبات آن بساحل برامده پیاده تابه (وای هایوای) بیامدند.

اینحرکت کوماندان دستهٔ کشتیهای جنگی گرووازورروسها که ازدستهٔ کشتیهای جنگی جدا شده، وپیروی امیرال جدید برنس (اوختومسکی) رانموده، ومو جب فلاکت دستهٔ کشتیهای جنگی گردیده خیلی شایان تو بیخ وسرزنش یك حرکتیست. چونکه اینگونه حرکت از دوحال خالی نیست؛ یاعدم اطاعت، ویا انکه یك اثر بزرگ جهالت است. که بهردوحال خطاوغلط عظیمی شمرده میشود.

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 227 of 264

بعد از کروواز ورها نوبت به طوربیدوها آمد . طوربیدوها نیز تقلید کرو واز ورها نموده در اثنائیکه کشتیهای جنگی به هجومهای مکرر دشمن معروض مانده بود آنزمانرا فرصت فرار انتخاب کرده از همانراه برجهیدند .

اینحرکت نیز خیلی شایان حیرت یك حرکتیست . آیا چرا امر آمر خود راقبول نکرده کشتی های جنگی راپیروی نکردند؟ این غرایب احوال وحرکات اثبات میکند که اردوی بحریهٔ روس در امور تعبیة الجیش ، وسوق الجیش بحری سراسر بیگانهٔ هنر و معرفت میباشند .

طوربیدوها به ایفای وظایفی که به زرهپوشهای خود بران مجبور و مکلف بودند از اساس آن آنرا ترك کردند حالا آنکه میبایست بر سفاین زرهپوش دشمن هجوم ببرند ، واینرا بینند یشند که مسلح شدن آنها باطوربیل محض از برای همینکار است . لکن هیهات! که این فکر واندیشه بخیال وخاطر آنها نگذشته بود !

پنج قطعه زرهپوش روس که در زیر افسری وکوماندهٔ امیرال جدید پرنس (اوختومسکی) بود . بسرعت وسطی یکسر بسوی (پور آرتور) بیشتافتند . طوربیدوهای ژاپان که از غروب آفتاب آنهارا در نظر دوخته بودند مانند سیل ملخ برانها هجوم بردند سفاین حربیهٔ روس همه شب متمادیاً به سی بار هجوم طوربیدوها معروض ماندند . اگرچه سفاین مذکوره از این هجوم طوربیدوها بیك ضرر و زیان کلی و مهمی دوچار نشدند ولی اینقدر شد که این هجومهای طوربیدو آنهارا از همدیگر جدا کرده ، وخط نظام آنهارا برهم زده از همدیگر پراکنده شدند .

اما باوجود آنهم در روز (۱۱) ماه هنگامیکه شمس تابان پیشگاه قلعهٔ (پور آرتور) راغرقهٔ ضیای پرتو بار خود نمود همهٔ کشتیهای زرهپوش غیر از زرهپوش (سه زارویچ) ، که کروواز ور (پالادا) وسه مخرب طوربیدو نیز با آنها همراه بودند به پور آرتور آمده لنگر انداختند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 228 of 264

اینست که به اینصورت دستهٔ کشتیهای جنگی روس درحالتیکه زیروزبر وزده وزخمی گردیده ، وبعضی عضوهای مهم آن بریده شده وهیچ نتیجهٔ مثمری ازتشبث بیرون برامدن خودنگرفته باز به آرامگاه قدیم خود یعنی — حبسخانهٔ (پورآرتور) عودت نمود .

زرهپوش (سه زاروویچ) یکسر بسوی (شانطونغ) توجیه استقامت کرده بود ، وکپتان دوم آن که بجزاودیگر افسر بزرگی درکشتی نمانده بود رفتن (ولادیووستوق) راقطعیاً درذهن خود قرارداده بود . اما چون طورپیدو های ژاپان درعقب اوافتاده بودند سفینهٔ مذکوره به نه هجوم پی هم آنها دو چار گردیده بود ، ولی شایان تعجب اینست که باوجودیکه زرهپوش مذکور برای جلب نکردن نظردشمن هیچگونه مقابله ومدافعه نه پرداخت باز هم هیچیکی ازطورپیلهای دشمن براوکارگرنیفتاد .

کپتان (ایوانوف) چون ازین هجومهای طورپیدو خودرا وارهانید باوجود زده وزخمی خود بهزار مشکلات بقطع مراحل آغاز نهاد . چونکه قطب نمایی که راه را به آن تعیین نماید نیز ضایع شده ازانرو بهزار مشقت خودرا بدریاچهٔ (کیائوچو) رسانیده توانست ، ودر (چینغ تائو) لنگرانداز اقامت گردید .

در ۱۲ ماه (به زیوچادنی) و (به ستراشنی) نام دومخرب طورپیدوی روسی نیز به آنجاواصل شدکه سبب آمدن این دومخرب تابه آنجای دور هیچ دانسته نشده زرهپوش (سه زاروویچ) ، ومخربهای طورپیدوی مذکور بنابرقواعد بیطرفی ازطرف حکومت آنجاازهمهٔ اسلحه وتجهیزات لحت وبرهنه گردیده تاروز آخرین ختام محاربه درانجا نظربند ماندند ، وحوادث بریه وبحریهٔ محاربه را ازدور ، دست بسته تماشا کردند .

حالادرخصوص اینمحاربهٔ ۱۰ آگست یکقدری محاکمه ، و ملاحظه کردن لازمست ، که آیاضرروزیان مادی ومعنوی طرفین تابچه درجه است ، وخطاوقصورهای ان هادرکدام نقطه هاپدیداراست ؟

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 229 of 264

از ۱۸ قطعه سفینهٔ حربیهٔ روس که بمحاربهٔ ۱۰ آگست اشتراك ورزیده اند تنها کرووازور (نوویق) بتأثیر محاربه محو وفناشمرده میشود . باقی دیکریك زرهپوش بزرك ،ودو کروواز ور بزرك،وچار قطعه طوربیدو که به بندر کاههای بیطرف رفته ترك سلاح کرده اند به اندرجه خساراتی که موجب این بیعاری باشد کرفتارنشده اند . وهمچنان اقسام متبا قئی دستهٔ کشتی های جنکی که به (پور آرتور) عودت والتجا کرده اند نیز بداندرجه خساراتی که عذرشانرا معقول وذی حق بدارد دوچار نکشته اند .

در میان تمام کشتیهای روس ازهمه بیشتر کشتئی (سه زاروویچ) زحمت و خسارت رامظهر شده بود . حالآنکه خسارت وفلاکت اونیز بدرجهٔ کروس ها آنرا بزرك نشانداده بودندنبود . اگرچه کله های بزرك دشمن باربار بران رسیده ، وخیلی خرابیها برورسانیده است ، ولی باوجوداینهمه خرابیها وخسارتها بازهم بدرجهٔ که از استعمال ساقط شود ، وبه تسلیم سلاح مجبور کردد عاجزوضعیف نشده بود . ضایعات نفوس آن نیزعبارت از (۸) مقتول که یکی ازانهاامیرال (ویت هفت) است ، و(۲۲) مجروح بود .

درمیان زرهپوشها (بعداز (سه زاروویچ) کشتئی (ره تویزان) به آتش دشمن ازمسافه نزدیك هدف شده بود . برین سفینه (۱۱) زخم رسیده بود . اما هیچ یکی بدرجهٔ فوق العاده مهلك کفته نمیشد . زرهپوش (پره سویت) یك طوب بزرك آن باترتیبات الکتریك آن ضایع شده بود .

درکروواز ورها کشتئی که بسیار زحمت وخسارت یافته هانا کشتی (آسقولد) است . این کشتی دودودکش بزرك اوبتأثیر کلهٔ دشمن غلطیده ،ویك دیك بخاررا نیز سراسر ازکار انداخته است . دیکر دودکشهای ان نیزسوراخ سوراخ کشته است ویك طوب بزرك آن نیز کور شده است . ضایعات نفوس آن نیزعبارت از (۱۱) مقتول ، و(۱۵) مجروح بوده است . باوجود اینهمه بازهم کفته

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 230 of 264

نمیشود که این کشتی سراسر بیکار و معطل شده باشد .

گرووازور (بالادا) (۱۲) رخنه یافته بود . و برگرووازور (دیانا) تنها یك گله رسیده بود . دیگر کشتیهای متباقی فراری و تسلیم شده راهیچ ضرر و زیانی نرسیده بود .

حالا اینرا نیز باید اندیشید که تنها کشتیهای روس نی بلکه کشتیهای ژاپان نیز خسارزده ، وزیان دیده شده بودند . اگرچه ژاپانها در محاربه خسارتهای خود شانرا بیك دقت مخصوصهٔ پنهان کرده اند . وضایعات خودرا خیلی کم نشان داده اند — برخلاف روسها که حبهٔ خود را اقبه ساخته اند — ولی بنا برقواعد عمومیهٔ محاربه که برزدوخورد مستنداست از ضرر وزیان خالی نمانده است . علی الخصوص کشتئی (میقازا) که حامل بیرق خود امیرال (توغو) بود ، بقدر کشتئی (سه زاروویچ) ۵ بیرق امیرال (ویت هفت) بران افراشته شده بود دوچار خسار گردیده است .

گرووازور نیشین (ژاپانی) نیز بدرجهٔ گرووازور (آسقولد) روسی خسارت زده شده است . درگرووازور (آساما) نیز حریق ظهور یافته بود . اما زره پوش (میقازا) و گرووازور (نیشین) باوجود خسارات وضایعاتی که بدان دو چار شده بودند باز هم برروی دریا بکاروبار خود دوام ورزیده اند . نه همچون کشتی های روس که به بندرگاههای بیطرف رفته اختیار استراحت وعطالت بکنند .

صلابت ، ونشهٔ غالبیت که درقوهٔ معنویهٔ افسران ومرتبات ژاپانی موجود بود ، خسارات ، وضایعات مادی شانرا در نظرشان خیلی بی اهمیت ، وبی مزیت در اورده ازتشنه گئی که بجنگ وخونریزئی دشمن داشتند سیراب وروگردان نشدند . حالا آنکه روسها پیش ازانکه بمحاربه دست وگریبان شوند بسبب پریشانئی قوهٔ معنویهٔ که داشتند زخمها ئیرا که ازگله های دشمن گرفتند تاکه میتوانستند

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 231 of 264

آنرا بزرگ کرده ، و آن را برای خود وسیله وبهانهٔ ساخته قطعیاً میدان محاربه را ترك کردند .

اینرا هیچگاه نخا طر نباید آورد که ظفریت را تفوق عدد کشتیها بوجود آورد زیرا تفوق عدد گاه به اینطرف وگاه به آنطرف بود . نی نی ! ژاپانها بسبب صاحب حسن اخلاق بودن خودشان غالب آمده اند ....

براستی که امیرال (توغو) کارهای بسیار بزرگی اجرا نمود . شبخونی که در اول محاربه در ۸ فبروری برج حوت بردشمن در (پور آرتور) برد، وترتیبات وحرکات سوق الجیشیهٔ که درخصوص محاصرهٔ (پور آرتور) بروی کار آورد از چنان حرکات عسکریه ایست که شایان هزاران تحسین و آفرینست . درین خصوص هیچ گفتگو نداریم ، وبا آنکه احترامات وتحسینات فوق العادهٔ خودرا چنانچه به بزرگترین امیرالهای بحریهٔ دنیا عرض و تقدیم نمائیم بجناب مشارالیه نیزایفای آنرا برخود واجب میشماریم ؛ ولی باوجود آنهم بنام فن حرب اینقدر میگوئیم که امیرال (توغو) درین محاربه (۱۰) آگست از قوهٔ بی بدل عسکری خود درفن تعبیة الجیش بدرجهٔ مطلوب استفاده نتوانسته است ، وبدرجهٔ که درفن سوق الجیش داشت درداخل تأثیر تعبیه حرکات آزادانه وجرأتکارانه اجرا ننموده است .

بحقیقت که افراد بحریهٔ ژاپان ، وافسران بحریهٔ ژاپان ، وامیرالهای بحریهٔ ژاپان جملةً بتمام غوامض صنعت حرب کاحقه واقف و آشنا بوده اند ضبط وربط عسکری باهمهٔ معانی خوددرین قوهٔ ممتازه حکمفرما بود . اما باوجود اینهمه امیرال (توغو) درمحاربهٔ (۱۰) آگست بحرکاتی که فی الحال محو یا مالیٔ ودشمنرا نتیجه بدهد تشبث ننموده است .

اگرچه پریشانی وضایعات کلی درینمحاربهٔ مذکوره برای دستهٔ کشتیهای جنگی روس پیش آمد . امامطلوب کلی ما این بود که زرهپوشهای دشمن نمیبایست

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 232 of 264

ازینمحاربه جان بسلامت ببرد .

مغلوبیت روسهاازاسباب ومنابع بسیارعمیق دیگری بظهور آمده‌است : کوماندان وافسری که دستهٔ کشتیهای جنگی رابحسن صورت سوق واداره کند موجودنبودارکان وامرای بحریه‌بنابر بعضی مطالعاتیکه باصنعت حرب هیچ مناسبتی ندارد انتخاب شده‌بودند . حتی به اینسبب بعضی افسران وکوماندا نهای فرقه ها ، وجزوهای تام که بفن حرب بحری سراسر بیگانه‌وناآشنابوده‌اند . بمامور یتهای بزرگ نصب وتعیین شده‌بودند . افسران کوچك با فوقهای خود شان هیچ حرمت وامنیت نداشتند ، وهمیشه بیکصورت بسیارتحقیر آمیزانه ازانها بحث میراندند ، ودرزیر حکم واداره آنهاازرفتن بمقابل آتش دشمن خیلی متنفر ومجتنب میبودند .

از افراد نفری گرفته تابه‌امیرالها هرکس چنان حس میکردند که بمقابل یك فلاکت ومصیبت مغلوبیت میروند . اماچه‌چاره ! بایدکه بروند !

سبب مظفریت ژاپانها ، ومغلوبیت روسهارا در شماریدن عدد طوپها و زرهپوشها ، وگرو وازورها ، و طورپیدوهای شان عبث وبیفائده است . چونکه اینهابدوم درجه تأثیر اجرا کرده میتوانند . اماالصل نتیجه ازمصادمه ، ومحاربهٔ اخلاق فاسده . وفاضله بظهورانجامیده است .

یك دختریکه درکشتی خسته خانهٔ (مونغولیا) نام روسی در [پورآر تور] پرستاربیماران بود تأثیر خروج ومحاربهٔ [۱۰] آگست رابااینصورت تصویر میکند :

« دستهٔ کشتیهای جنگی ما ؛ بنابرمقصد یکجا شدن بادستهٔ کشتیهای جنگی (ولادیوستوق) ، وبعد از ان به اتفاق‌هم یگرزخ « کینچو » رابزیر طوپ گرفته‌برای رهایی دادن (پورآرتور) بجنرال « قوروپاتکین » مدد رسانیدن آخرالامردر (۱۰) آگست بنابرامراامپراطوری ازبندرگاه

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 233 of 264

بیرون برامد .

« شکر خدارا که برای دستهٔ کشتیهای جنگی مابیم واندیشهٔ نیست . زیرا اخبار (نووی قرای) در نسخهٔ امروزینهٔ خود با مژده داده که قسم اعظم دستهٔ کشتیهای جنگی دشمن به طوربیلها مصادمه کرده غرق شده است . پس ما که مالك ٦ کشتی زرهپوش — یعنی ٦ قلعهٔ آهنین شناور میباشیم از دستهٔ کشتیهای جنگی نقصان یافتهٔ دشمن چه بیم واندیشه کنیم ؟

« آنشب همه شب نخوابیدیم . چونکه باز بعضی خیالات و اندیشه های مظلمه برما اجرای تأثیر مینمود . از بسیار مسافهٔ دور صداهای غریدن طوپها مانند غریو رعدیکه از نقاط بعیدهٔ جوهوا بگوش رسد شنیده میشد . این صدا هابخوبی میفهمانید که در بحر یك مجادلهٔ آخری وقطعی بوقوع آمده باشد .

« صبح وقت بربام برامدم . ازدور دیدم که چند کشتی درپی هم آهسته آهسته به بندرگاه تقرب مینماید . آیا این دستهٔ کشتیهای جنگی ماست ؟ آیا برفتن (ولادیووستوق) کامیاب نشده است ؟

« چون نیك نظر کردم ، دیدم که کشتیهای مذکور که به بندرگاه میدرا یندعبارت ازز رهپوشهای « ره تویزان » ؛ره سویت ؛ سیواستپول » وگرو وازورهای « پولتاوا » وپوبیه دا » میباشند . بوقوع آمدن یك حادثهٔ مدهشه وجود مارا لرزه ناك نمود . چونکه دیدیم که همهٔ این کشتیها خسار زده بودند . یکی بدنهٔ آن سوراخ سوراخ شده ، ویکی دود کشهای آن غلطیده ، دیگری قله های آن پاره پاره شده است . این منظرهٔ الیمه جگرهای مارانیز پاره پاره نمود !

« اماچون کشتیهای مذکور به بندرگاه لنگر انداز شدند دیده شد که کشتی های سه زارویچ ؛ ودیانا ؛ و آسقولد ، ونوویق موجود نیستند . آیا انها چه شدند ؟ درین اثنا یك نفر بحری امده بشارت داد که دستهٔ کشتی های جنگی ژاپان سراسر محو گردید ، وکشتی های سه زارویچ ؛ ودیانا ؛ و اسقولد ؛ و

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 234 of 264

توویق ودستهٔ کشتی‌های جنگی ولادیووستوق به یکجاشدن کامیاب گردیدند. واین کشتیهای ما که به‌بندرگاه آمده‌اند تعمیرات خودرا اجرا کرده واپس میروند. چرا که دریا ازدستهٔ کشتیهای جنگی دشمن پاك گردید. واینرا نیز علاوه کردکه ازهمه بیشتر کشتی‌رو تویزان مادرینمحاربه‌کار کرده‌است. چونکه بعدازانکه چندکشتی دشمن راغرق کرده بندرگاه (دالنی)را نیزدرزیر آتش طوپ گرفته است.

« ازشنیدن این بشارت خیلی ممنون‌شده برای مژده دادن به بیماران فرو آمدم. همهٔ بیماران ازنخبر خشنودشده گفتند که: ازین یك همهٔ ما امین بودیم که ژاپانهای حیله کاررا آخریك ضربهٔ قطعی خواهد زدیم.

« واسفا که این خشنودی وشطارت عمومی بسیاردوام نورزید. در ساعت سه بودکه بسیاری ازمجرو حین کشتیهای مذکور بخسته‌خانهٔ ما آمدند. وبعکس این مژده خبردادند: امیرال (ویت هفت) بقتل‌رسیده؛ سه‌زارویچ محوشده، بسیاری ازطوربیدوها غرق گشته، کشتیهای که برنگردیده‌اند همه‌کی بی‌نام ونشان شده!

« نظر بگفتهٔ زخمیها دردریامحاربهٔ بسیار شدیدومدهشی بوقوع آمده، انسان خود رادرمحاربه‌نی بلکه دردریای آتش گمان میکرده است!!

« اخبار (نووی قرای) بماباوری داده بودکه قسم‌اعظم کشتیهای ژاپان باطوربیل محوشده‌است. حالآنکه یکدانهٔ آنهانیز کم‌نشده بود. ژاپانها، کشتی بانان بسیارماهری هستندکه‌حیرت افزامانوره‌ها اجرا میکنند. حالآنکه در طرف مابجزسراسیمه‌کی وتلاش کستری دکر هیچ چیزی دیده‌نمیشود.

« مشاهدهٔ دستهٔ کشتیهای جنگی مصیبت زدهٔ ما انسان راخیلی متألم مینمود. چونکه (دستهٔ کشتیهای جنگی) و(انهزام) حکم یك لفظ مترادفی را دربر گرفته‌بود. بحریه های کشتیهای فلاکتزده به‌برامدن شهر جسارت ورزیده نمیتوانستند. چرا که رفقای بری شان آنهارا سنگ‌باران میکردند.

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 235 of 264

محاربهٔ میدان بحری

(۱۴) ماه آگست

هنگامیکه امیرال (توغو) خبر خروج دستهٔ کشتیهای جنگی (پورآر تور) روسی را در (۱۰) ماه آگست گرفته بود، هماندم برای امیرال (قامیمورا) خبرفرستاد که بیدار وهشیارباشد. امیرال (قامیمورا) هماندم از آبنای (کوریا) گذشته برای جلوگیری سفاین حربیهٔ روس که اگر برفتن [ولادیووستوق] تشبث ورزند تدابیرلازمه را اجرا نمود.

خود امیرال (قامیمورا) با دستهٔ کشتیهای جنگی سوم که مرکب از کشتیهای گرووا زورزرهپوش (ایوانا؛ ایجومو؛ آجوما؛ توکیووا) بود، درشمال غربی جزیرهٔ (چوشیما) جایگیر گردید. وامیرال (اوریو) بادستهٔ کشتیهای جنگی چارم که مرکب ازگرو وازور های (تانیوا؛ تاقاشیهو؛ نی یاتاقا؛ چوشیما؛ شی هایا) بود، درمابین ساحل (کوریا) وجزیرهٔ (چوشیما) وساحل (ژاپان) به ترصدات ودیده بانی مأمور گردید.

دمه های بسیارکثیف وغلیظی که ازچندروزدرجوار آبنای (چوشیما) حکمفرمابود در ۱۴ ماه آگست زایل وبرطرف گردید. نظربه این ترتیبات سفاین حربیهٔ ژاپان چنان معلوم میشد که دستهٔ کشتیهای جنگی دشمن از هرجائیکه بگذرد بهمه حال گرببانش بدست خواهد افتاد. چونکه هرگاه دشمن ازین دو آبنای مذکورازهرکدامی که ظهورنماید هانلحظه ازطرف دیده بانهای بزرگ ژاپانی دیده شده با تلگراف بی سیم به امیرال خبر

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 236 of 264

مید هند ، واونیزبدون ضایع کردن وقت بمقابل دشمن میبرامد . بناءً علیه گرفتن اینگونه ترتیباتی که مذکورشد برای دشمنی که ازطرف جنوب ظهور نماید خیلی معقول یك حرکتی بود . امافرابت وحیرت در نجاست که دشمن ازجنوب نی بلکه از شمال آمد ! هیچ شبهه نیست که امیرال (قامیمورا) باین چنین ظهورنا گهانی هیچ منتظرنبود .

حوادث خروج دستهٔ کشتیهای جنگی روس از (پور آرتور) در ۱۱ ماه آگست در (ولادیو وستوق) شایع گردید . بنابرین در ۱۲ ماه امیرال (ژه - سن) کشتیهای گرووازور بزرگ (روسیا ؛ وغرومبوی ؛ وروریك) رالنگربرداشته به استقبال دستهٔ کشتیهای جنگی (پور آرتور) برامد .

آیا از تقویه دادن دستهٔ کشتیهای جنگی (پور آرتور) را با این فرقهٔ (ولادیووستوق) هیچ یك فائدهٔ متصور بود ؟ این یك محقق بود که این فرقهٔ بحریه که ازسواحل (کوریا) بگذشتن مجبور بود بهمه حال ازطرف دشمن دیده میشد ، وبمجرد دیده شدن ؛ دستهٔ کشتیهای جنگی امیرال (قامیمورا) که ازبسیار وقتها به توقیف وتأخیر حرکات آن مأمورشده است بادستهٔ کشتی های جنگی خود بیدرنگ به پیش روی اومیبرامد . وگیرم که ازوخودرا رهائی میداد . بامیرال (توغو) آیاچه میکرد ؟

حالآنکه برای مدد رسانی دستهٔ کشتی های جنگی پور آرتور بهترین مانوره ها این بود که این فرقه یك حرکتی اجرا میکرد که مانع جمع آمدن قوای حربیهٔ ژاپان میگردید . مثلادستهٔ کشتیهای جنگی (ولادیووستوق) را بسوی سواحل ژاپان برای یك نمایشی فرستاده ، وخودرا بدشمن نشان دادن لازم بود تا آنکه نظردشمن به آنسو جلب شده ، دستهٔ کشتیهای جنگی سوم — یعنی دستهٔ کشتیهای جنگی امیرال (قامیمورا) بآنطرف برود . ودران فرصت خروج دستهٔ کشتیهای جنگی (پور آرتور) لازم بود .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 237 of 264

ولی برای این حرکت کشیدن نقشه وپلان لازم بود . واسفا که در روسها اینگونه چیزها مفقود بود . نقشهٔ اینگونه حرکات یااز (پور آرتور) ویااز (ولادیووستوق) سوق واجرا باید میشد . حالا آنکه اوامرسوق وادارهٔ حرکات یکسراز (پترسبورك) بوقوع میآمد .

والحاصل امیرال (ژه سن) در ۱۲ ماه از (ولادیووستوق) برامده ، ودرهانشب یکسربراستقامت آبنای (کوریا) تدویرچرخ حرکت کرده بود . ودر ۱۴ ماه مذکور در وقت فجرکاذب از دماغهٔ شمال جزیرهٔ (چوشیما) ۳۲ میل بطرف شمال شرقی رسیده بود . درینجابرای داخلشدن در آبنای (کوریا) بسوی غرب تبدیل استقامت نمود . درینزمان تخمیناً ۸ میل بسوی شمال گفته ۴ قطعه کروازور امیرال (قامیمورا) پدیدارگردید . مقصد امیرال (قامیمورا) ازینحرکت شمالی این بود که از پس پشت خط رجعت دستهٔ کشتیهای جنگی روس راقطع نماید .

ساعت ۴ بود ؛ که امیرال روس برای گریختن بسوی شمال شرقی بدست چپ تبدیل استقامت ورزید . ولی امیرال (قامیمورا) ازینحرکت امیرال روس رادیده برای نزدیکشدن به اوتزئید سرعت نمود .

امیرال (قامیمورا) اشارت حاضرباشی را برافراشته همهٔ سفاین حربیهٔ خودرا بحاضری امرداد . در هرکشتی این امر بکمال آرزو واشتیاق ایفا گردید . درپی آن اشارت محاربه کشیده شد . درمابین طرفین ازمسافهٔ (۱۱۰۰۰) مترو آتش طوپ آغازنمود . وچون به (۸۰۰۰) مترونزدیکشدند امیرال (قامیمورا) نیز مانندامیرال (توغو) محاربهٔ نزدیك را ارزو نکرده بخط روسها موازی یك راهی گرفتند .

رفته رفته محاربه کسب شدت مینمود . گله های مدهشی که ازطرفین انداخته میشد درجوهوا اشتعال ورزیده منظرهٔ مهیبی تشکیل میداد . دستهٔ

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 238 of 264

کشتیهای جنگی ژاپان وضعیتی گرفته بودند که آفتاب در پشت سرشان مانده بود . دستهٔ کشتیهای جنگی روس بالطبع روبآفتاب بودند . لهذا انداخت روسها درصدی هفتاد راست نمی آمد : روسها هم از جهت قوهٔ معنوی ، وهم ازجهت نقطهٔ موضع که گرفته بودند ؛ علی الخصوص درکمهارتی که در فن انداخت داشتند غلبه درصدی نود بسوی ژاپانها دیده میشد .

امیرال (قامیمورا) به امیرال (اوریو) بواسطهٔ تلگراف بی سیم خبر داد که یك کروازور خود را بسرعت هرچه تمامتر سوق نموده راه را بر دستهٔ کشتی های جنگی روس بگیرد . همین بود که کروازور (نامینوا) برفتار سرعت اعظم خود ازجهت جنوب پدیدار گردید . دستهٔ کشتی های جنگی امیرال (اوریو) ازصنف درجهٔ دوم وسوم بود که نسبت به کروازورهای صنف درجهٔ اول هیچ نبودند .

راپوریکه امیرال (ژه سن) نوشته یك فقرهٔ آن شایان دقت وحیرت یك عبارهٔ را حاویست . چنانچه میگوید :

« چون نیت ومقصد مارا دستهٔ کشتی های جنگی ژاپان درك وحس نمود کروازور (نامینوا)ی دشمن هماندم راه را برما گرفته به اجرای مانورهٔ ما مانع آمد . »

حالا اینمسئله هیچ بعقل نمیگنجد که یك کروازوریکه با ۸ طوب (۱۲۰) ملیمتروی بصورت بسیار فقیرانه مجهز باشد راه راچسان برسه کروازور بزرگ صنف درجهٔ اول بریده میتواند ؟ پس ازینهم معلوم میشود که امیرال (ژه سن) ازبیم یك تهلکهٔ خیالی ، وتأثیر قوهٔ معنوی تاچه درجه ترسیده ، وتاچه پایه سراسیمه شده است .

امیرال (ژه سن) یکی یکبار بسوی دست راست برگشت ، وبایك رفتار مقابل براستقامت شمال غربی بقطع مسافهٔ آغاز نهاد ؛ که ازین رهپیمایی مقصدش

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 239 of 264

این بود که پیش ازانکه گریبان خود را بدست دشمن بدهد بسواحل کوریا خودرا رسانیده بتواند .

امیرال (قامیمورا) مانورهٔ دشمن را درك کرده اونیز بسوی راست توجیه عنان عزیمت نمود . اما باز دربندقعه از طرف پیش بغل چپ دشمن را بزیر طوپ گرفت که مقصدش ازین وضعیت این بود که بغل چپ کشتی های دشمن که از مدتی درزیر آتش طوپ گرفته شده وانگذارد ، وهمان خسارا تی را که بآنطرف رسانیده تزئید وافزونی دهد .

دربنوقت جنگ شکل خصوصئی حال رجعت را گرفت . روسها هدف همهٔ بدیهائیکه محاربهٔ رجعت دارند گردیدند .

یك قوهٔ بحریهٔ که برای پیدا کردن ملجأ سلامت بگریختن مجبور گردد خیلی یك وضعیت بحران آمیز پرمشکلاتی را میگیرد . چنانچه درین محاربهٔ ۱۴ اگست این مشکلات بخوبی مشاهده میشود .

گرووازور (رور یك) هنوز در ابتدای رجعت دیگر رفقای خودرا پیروی کرده نمیتوانست ، وپس میماند . بنابرین کشتئی مذکور به آتش همهٔ کشتیهای ژاپان هدف گردید . این کشتی چون درسرعت بدرجهٔ کشتی های دیگر نبود پسترمانده آماج خوبی برای طوپچیان بحریئ ژاپان تشکیل داده بود . گله های ژاپان بی آنکه آماج خودرا غلط کنند هرگله بکمال درستی برهدف مقصود برمیخورد وصدا های مسرت وغالبیت طوپچیان ژاپانی که (بانزای !) گفته برمیکشید ندبه آفاق بحر بلند کشته به اهالئی ژاپان مژده و بشارت میرسانید .

ژاپانها چنان چه یك مانورهٔ تعلیمی اجرا بکنند بکمال سکونت وبیقیدی ایفای وظیفه میکردند . ژاپانها بدل خود چنان اندا خته بودند که درپیش روی شان کشتئی جنگی دشمن نی بلکه یك آماج متحرکیست .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 240 of 264

بساعت ۷ صبح هردو کوماندان یعنی — افسران کشتی (روریك) تلف شده بودند ، وبیشتر از نصف طوپ های آن کور کرده شده بودند .
بساعت ۸ یك گلهٔ ۲۰۳ ملیمتروئی ژاپونی بردنبالهٔ کشتی (روریك) خورده دایرهٔ سکان کشتی را پارچه پارچه ساخت . وسکان سراسر ازکار بیفتاد .
کشتی درحال شکسته شدن سکان را اشارت کرده از خط نظام بیرون برامد . اینست که باینصورت سفینهٔ (روریك) ازحرکت افتاده تنها بسر خود در پیش روی همه دستهٔ کشتیهای جنگی دشمن بیفتاد .
درین اثنا امیرال (ژه‌سن) برای رهانی دادن (روریك) غیرت وهمت فوق العاده اجرا نمود . ومی الیه بادوکشتی (روسیا ؛ وغرومبوئی) برکشته تاکه میتوانست بمقابل دشمن (روریك) را ستروحافظه نموده برای تعمیر سفینهٔ مجروح فرصت بدست کشتی نشینان بداد . این حرکت پس کشتن امیرال روسی راستی که خیلی قهرمانانه ودلاورانه یك حرکتی بود ولی تهلکهٔ آن نیزعظیم بود .
هرگاه امیرال ژاپانی بدرجهٔ کافی بدشمن تقرب مینمود دستهٔ کشتیهای جنگی روسی کارش تمام شده بود . حالا آنکه (قامیموورا) این خطوه را نینداخت واز دور به محاربه اکتفا نمود . از مسافهٔ (۶۰۰۰) متر و گله ریزی نمود . اگر چه این گله ریزی اودو کشتی روسی را بیضرر وخسارت نگذاشت ، اما آنهارا سراسر ازاستعمال ساقط ننمود .
ژاپانها بکمال شدت به آتش دوام ورزیدند . (روریك) درمیان آتشها وگرد باد آب آتش آلود مانده بود . درکشتیهای (روسیا) و(غرومبوی) حریق ظهور نمود . حال دستهٔ کشتی‌های جنگی روس خیلی وخیم گردید . شعله هائیکه ازحریق برمیخواست بشدت باد بازازتیرکشها بدرون کشتی هجوم نموده غریوها برمی آورد . دودهائیکه بسوی سمای نیلگون برمی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 241 of 264

خواست روی هوارا بابك سحاب کثیفی میبوشید . ولی روسهااز کوشش وانه ایستاده به خاموش کردن حریق کامیاب آمدند .

ژاپانها درین اثنا آهسته آهسته آتش میکردند . گرووازور (روریك) به بغل چپ میل نموده ، وازتاثیرزخم خود ازحرکت باز مانده بود . این این کشتی بدبخت باز هم بصورت بسیار نو میدانه بمحاربه دوام مینمود . دوکشتی رفیق اومانند پروانه براطراف آن میگردید ، ودرباب تخلیص او بجان همیکوشید . اکثرطوپهای (روریك) کور گردیده ازاستعمال ساقط ماند . درسفینهٔ (روسیا) شش بارحریق ظهوریافت .

امیرال (ژه سن) تقدریکساعت برهمان وضعیت بماند اماچون آخرالامر بدیدکه (روریك) رابا خودبرده نمیتواند ازاز واورابحال خودترك کرده یکسربسوی شمال فرار نمود . کشتیهای ژاپان بقدر ٤ ساعت آنها را تعقیب نموده واپس بسوی جنوب برگردیدند . کشتیهای(روسیا ؛ وغرومبوی) نیز خود را بهزارمشکلات به (ولادیووستوق) رسانیدند .

(روریك) تنها درمقابل دوگرووازورژاپانی — یعنی (نامینوا) و (تاقاشیهو) که از دنبال رسیده بودند مانده بود . (روریك) بیچاره از کارمانده بود . باوجود آنهم باز بسیاردلاورانه مقاومت مینمود . بادوطوپ باقی ماندهٔ خود بکمال صبوری بهزار مشکلات آتش میکرد . کپتان چارم کشتی همه سعی وکوششی که دربارهٔ شناورساختن کشتی اجرانمودهمه بیهوده رفت . ولی بازهم امید خودرا قطع نمیکرد .

نهایت کپتان (ایوانوف) خواست که سکان رابرهوا کندتاباشدکه مانع رفتار کشتی رفع شود . لهذا یکی از نفربهای کشتی را برای گذاشتن نقب را درسکان بدریا فرو آورد . ولی هنوز بمنزل مقصود نارسیده یك گلهٔ دشمن آمده نفر بیچاره را دربود .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 242 of 264

دو کروواز ور ژاپانی از مسافهٔ (٤۰۰۰) متر و بر روریك بدبخت آتش میکردند، ورخنه های بزرگ بزرگ در وجودش میکشادند تا آنکه طوپ آخرین آن را نیز از استعمال ساقط ساختند. (ایوانوف) چون دید که هیچ چارهٔ نماند بغرق کردن کشتی آغاز نهاد. مجروحین را با آلات تخلیصیه بسته بدریا انداخت. دروازه های آب را باز کرده آب مانند سیل خروشان بدرون کشتی ریختن گرفت. از ساعت (۱۰) ٤۰ دقیقه گذشته بود که (رو ریك) بدبخت بقعر دریا غرق و نابدید گردید.

نفر یهای روسی که در بحر افتاده، وباموجهای بحر هم آغوش بودند صدا های استمداد و معاونت طلبی برمی آوردند. درین وقت بمحل وقعه (چو شیما؛ نی تا قا؛ شی ها یا؛) نام دستهٔ کشتیهای جنگی امپرال (اوریو) با پنج قطعه طوربیدوی ژاپانی نیزرسیده بودند. همهٔ این کشتیها به رهایی دادن مرتبات کشتی (روریك) که صداهای مددطلبی برمیکشیدند اقدام و مسارعت ورزیدند. سفاین مذکوره ٦۱۳ نفراز مرتبات را رهایی دادند که کپتان (ایوانوف) قهرمان نیز درمیان آنها موجود بود.

در کروواز ور (روریك) ۱۹۲ مقتول، و ۳۵۰ مجروح بوقوع آمده است. واز ۱۳ نفرافسران آن نیز ۷ نفر آن تلف و (٥) نفر آن مجروح گردیده اند.

هنگامیکه کروواز ورهای (روسیا) و (غرومبویی) به بندرگاه (ولاد یووستوق) عودت کردند خیلی الیم ویأس آوریك منظرهٔ تشکیل نمودند، پیش ازچند روزچون این دوکشتی با کشتی روریك یکجا بندرگاه (ولادیو ستوق) را بصورت بسیارمغرورانه ترك میکردند همهٔ اهالی درحالتیکه دل های شان به نشه وهیجان امید ظفرمالامال بود، برسرك سنگ بست بندر جمع آمده برای ظفریت وغالبیت قطع دستهٔ کشتی های جنگی روس شعشعه

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 243 of 264

داردعا ها نمودند .

اینست که دستهٔ کشتیهای جنگی گرووازور مذکوراز میان اینچنین هیجان پرمسرت از (ولادیووستوق) عزیمت کرده بود .

دستهٔ کشتی های جنگی (ولادیووستوق) درمیان قوای بحریهٔ اقصای شرق روس یگانه دستهٔ کشتی های جنگی ممتازی بود که سطوت وناموس عسکری روس را محافظه نموده بود . اینست که این دستهٔ کشتی های جنگی پرشان وشرف در بنوقت برای ایفا کردن وبجا آوردن یك وظیفهٔ بسیار مهمی میرود . بلی ! میرود که دستهٔ کشتی های جنگی روس را که ازمدت ماهها درقلعهٔ (پورآرتور) محصور مانده ، ودر (۱۰) ماه آگست خروج کرده استقبال نماید : وآنرا گرفته به (ولادیووستوق) بیارد .

اهالئی (ولادیووستوق) هر روز بیك هیجان زیاد وبیقرارئی تمام اطراف افقرا تجسس مینمودند . وبرای استقبال کردن دستهٔ کشتیهای جنگی درین بندرگاه اقصای شرق روسی یك حاضری وانتظار بسیار عظیمی حکمفرما بود .

یك روزی بود ، که ازکنار افق یك دوگرووازوری پدیدار گردید که بیك بطائت وآهسته روئی سرسریانه ولنگ لنگانه یکسر بسوی بندرگاه می آمدند . چون یکقدری نزدیکشده همه کس شناختند که گرووازور های (روسیا) و (غرومبوئی) میباشند . ولی دستهٔ کشتی های جنگی قوتناکی که انتظار آنرا داشتند باآنها نیست ، وتنها بسرخود می آیند . دیگر اینکه هنگامیکه دستهٔ کشتی های جنگی ازبندرگاه میبرامد ازسه قطعه کشتی مرکب بود . حالآنکه درینوقت دوقطعه شده اند .

این دوقطعه نیزبچه حال ؟

دکل های شان یك قسمی پارچه پارچه شده ، ویك قسمی غلطیده ، و

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 244 of 264

هر دو سفینه بیك وضع بدنمایی بیك یك بغل میل نموده است . کرووازورها هرا نقدر که نزدیك میشدند آثار مد هشهٔ خرابیهای آنها زیاده تر ظاهر و آشکار میگردید .

در پیش طوپهای کور شدهٔ شکسته زخمیهای دست وپا بیکسو افتاده ، نعشهای در خون ودود آلوده ، اعضاهای بدن ازهم جدا جدا گشته دیده میشد . کوشتها چر بیها روده ها خونها سطح کشتی را هزاربار بد تر ازسلا خخانه سا خته بود . آدمهای زندهٔ آن نیز بتأثیر غازهای مسمومهٔ باروت و آلات نارية پر آتش ودود ، یك رنگ زرد وبنفش بد منظری پیدا کرده بودند .

سبحان الله ! منظرهٔ این کرووازورها چقدر فجیع والیم بود ! دودکش ها مانند غربال سوراخ سوراخ شده ، وبعضی ازمیان بدونیم شده مانند ناوهٔ شکسته به هم دیگر آویزان مانده بود .

کپتان کشتی (روسیا) مقتول ، واز (غروه بوی) مجروح شده بود ، بدنه های کشتیها نیز شکاف شکاف گشته بود ، لوحه های آهنین زره کشتی مانند کاغذ های پاره شده اویزان شده بود .

کشتی ها چون بساحل آمده لنگر انداخنند اینهمه احوال فجیعهٔ الیمه بانفصیلات آن معلوم گردید و آنهمه امید های درخشان یکان یکان محو وناپدید شد .

در ژاپونیا ، این مظفریت کوچك (چوشیما) یك سور پرسرور ، وهیجان شادمانی بزرگی حاصل کرد . آری ! گفته اند : (مصایب قوم عند قوم فوائد) ها نقدر غم والمی که از بمحاربه برای روسها حاصل شده بود ، دوچندان آن شادی وخرمی برای ژاپانها پدیدار گردیده بود .

شهرهای (توکیو) (و بوقوهاما) باهزاران هزار فانوسها وقندیلهای رنگارنگ وبیرقها وگلدسته های شوخ وشنگ آراسته وپیراسته گردید .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 245 of 264

مردمان در هر طرف سرورها و شادیها اجرا کردند .

مردمانی که در وقت غرقشدن کشتئی نقلیهٔ (ساد و مارو) و (هیتاژی مارو) برامیرال (قامیمورا) و خانه و عیال او به بعضی حرکات تحقیرانه وافراطیرورانه قیام نموده بودند درینوقت اورا تقدیس وتکریم میکردند بخانهٔ مومی‌الیه که در (توکیو) بود از هرطرف بصدها مکتوب وتلگراف نامه‌ها برای مبارکبادی وشکر گذاری باریدن گرفت . اخبار های ژاپانی صورت بسیاری ازین مکتوب هاوتلگراف‌هارانقل ونشر نمودندکه مادر نجابه نقلکردن دوتلگراف نامهٔ آنرا کتفا میورزیم :

« بسبب گرفتن انتقام پسر خود خیلی ممنون شدم . ازشما نیازمندم که شکر گذاری بسیار احترام‌کارا نه‌مرا بزوج محترم‌خود تبلیغ نمائید . دستخط

والدهٔ یکی از مرتبات
سفینهٔ کینشو مارو
که‌غرقشده بود

« دستهٔ کشتیهای جنگی ولادیووستوق آخرجزای‌سزای‌خودرا دید . ژاپان غلبهٔ پرشرف‌را احرازکرد . همهٔ مابشما مدیون‌شکران عظیم هستیم دستخط

نه ساله پسر، و هفت‌ساله دختر یکی‌از
نفریهای بحری که درینجا ربه
کوچك چوشیمامقتولشده

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 246 of 264

وقوعاتیکه ازمحاربهٔ ۱٤ آگست

تابمحوشدن دستهٔ کشتیهای جنگی پور آرتور جریان یافته

هنوز درابتدای ماه آگست برج سنبله موضع مدافعهٔ اصلئی (پور آر تور) از طرف خشکه باطوپ‌های بزرگ قامه کوب ژاپانی درزیر آتش گرفته شده بود . ولی در ۱۹ ماه مذکور گله ریزی برموضع مذکور ، ودیگر اطراف شهر بصورت جدی ومؤثر بلا فاصله تا بوقت آخر فتح عمومی دوام ورزید .

بومبار دمان ، یعنی — گله ریزی — دراول امر مقدمهٔ یك هجوم عمومی را تشکیل کرده بود که این هجوم نومیدانه وفداکارانه در ۲٤ ماه آگست بیك عدم کامیابئی خون آلودی منجر گردید . بنا برین جنرال (نوژی) به اصول محاصرهٔ منتظمه حرکت کردنرا بهتر واولاتر شمرد .

درین اثنا ، احوالیکه دردریابوقوع آمده بدینمواست :

در ۱۸ ماه آگست یك کشتئی طوپ کش روسی درجوار (لیائوتیشان) بیك نقب دریایی برخورده غرقشد .

در ۲۲ ماه مذکور کشتئی زره پوش (سیواستپول) برای گرفتن موضعهای برئی ژاپانرا بزیر طوپ ازبندرگاه خروج نمود . ولی اونیز بیك نقبی برخورده خسارزده گردید ، وکشتی دیگراورا بخود بسته تابه بندرگاه رسانید . ودرهمان روز کشتیهای (یشین و(قازوغا) نام ژاپانی (پور آرتور) را بزیر طوپ گرفتند .

در ۲٤ آگست دو مخرب طوربیدوی روس درپیشگاه مدخل به نقب

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 247 of 264

دریائی طوربیل مصادمه کرده یکی غرق ، ودیگری بهزار زحمت به بندرگاه عودت کرده است .

در ۳۱ آگست ۷ قطعه کشتی های روسی — غیراززرهپوشها — برای منع تکرر اینگونه مصیبتها ازبندرگاه برامدند ؛تاآنکه طوربیلهایی را که خودشان افشانده بودند ، وتابحال بغیرازضرر هیچ نفعی ازان ندیدند رفع وزایل سازند . ولیکن ساعت سه ونیم بودکه بازیکی ازین کشتی هابه طوربیل مالش یافته غرق گردید .

در۲ ماه ستمبر برج میزان یك کشتی دیگرروسی نیزکه برای همین مسئله برامده بودبه نقب دریایی غرق شد . وهم درهمان روز درپیشگاه دریاچهٔ (تاحه) یك طوربیدوی ژاپانی ، ودر ۳ ماه دیگرکشتئی ژاپانی به طوربیل برخورد یکی غرق ودیگری خسارزده شده است .

درنهایت ماه ستمبردردریاچهٔ (کبوتر) یك کشتئی طوپ کش ژاپانی نیزبهمین فلاکت دوچار گردید .

از (۱۹) ایلول تابه (۲۳) آن ازطرف خشکه برجبهه های شمال و شمال غربئی (پورآرتور) باز هجومها یعنی — یورش ها اجرا کرده شده است . اصل مهاجمات عساکر ژاپان بر (استحکامات معاونه) که در شرق وجنوب شرقئی (سیوئیه ن) واقع شده است ، بر تپهٔ راقم دار (۲۰۳) اجرا میگردید .

استحکامات جوار (سیوئیه ن) آهسته آهسته سراسرازدست روسها برامد . ولی تپهٔ (۲۰۳) اگرچه یکچند ساعت در دست ژاپان ها بماند ، ولی در (۲۳) ماه مذکور بیك هجوم مقابل روسهابازپس استرداد گردید .

درظرف چارهفتهٔ که بعدازین هجوم مرورنموده است ، ژاپانهاسرازنوبعضی حاضریها وتدارکات تازهٔ در آتش طوپچئی خوددیده اند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 248 of 264

از(۲۵)اوکتوبر برج عقرب، تابه (۳)نومبر برج قوس بسی محاربه های خونریزانه یورشی بعمل آمد .

یوم جشن ولادت امپراطورژاپان چون به (۳) ماه نومبر مصادف بود ازاز وژاپانها تصور و مصمم کرده بودند که در انروز یك هجوم عمومی برده (پورآرتور)رافتح وتسخیرنمایند . این هجوم بر جبهه های شمال وشمال شرقی اجرا گردید. درظرف ۸ روزیکه این هجوم اجرامیگردید، اگرچه ژاپانها چندبار استحکامات منفرده راضبط کردند، ولی بعودت تعرضیهٔ عسکر احتیاطهای روس واپس رانده شده اند . باوجود آن هم استحکامات مذکوره درین مهاجمات چنان زیروزبر گردیدکه از مستحکمی هیچ نام ونشانی برایش باقی نمانده است . خلاصهٔ کلام از نتیجهٔ این هجوم خونریز — که تفصیلات مکمل آنها دردیگر جلدهای این کتاب بیان خواهد گردید — همه استحکامات مذکوره دردست ژاپانها درامد ، و به سایهٔ این موفقیت بخط مدافعهٔ استحکامات داخله خیلی نزدیك شدند .

برای تلافی کردن ضایعات و تلفات این مهاجمهای آخرین ، فرقهٔ هفتم نظامیه ازژاپان به پیشگاه پورآرتورفرستاده شد .

در۲۶ نومبر یورش چارم بوقوع آمد. از نتیجهٔ این هجوم خونریزی که از طرف فرقهٔ اول وفرقهٔ هفتم مشترکاً اجرا گردید ، درجبههٔ شمال غربی یك نتیجهٔ قطعی بحصول آمد . یعنی — تپهٔ راقم دار ۲۰۳ بصورت قطعی بدست ژاپانها درامد .

هنگامیکه این تپهٔ راقم ۲۰۳ بدست ژاپانها درامد ؛ درانوقت این تپه را برای سوق واداره آتش توپچی خود نقطهٔ رصدا انتخاب کرده باطوپهای(۲۸) سانتیمتروبی به گله ریزی برسفاین روس که درنقطه های مختلف بندرگاه داخلی لنگرانداز بودند آغاز نهادند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 249 of 264

هریك از کشتیهای روس جداجدا هدف گرفته شده باینصورت یکی را درپی دیگر غرق نمودند .

این بومبارد مان -- یعنی گله ریزی طرفین — درما بین طوپخانهٔ ژا پان، وکشتیهای روس در ۳ دسمبر برج قوس ابتدا نموده تابه ۱۲ ماه مذکور دوام ورزید . ژاپانها آتش خودشانرا بر کشتیهای زرهپوش (ره تویزان) ، و (پولتاوا) ، و (پره سویت) ، و (پوبیه دا) وگرووازور های (بالا دا) ، و (بایان) ، و طوپ کش (کیلیاق) و کشتی نقب افشان (آمور) متوجه ساخته بودند . تنها زرهپوش (سیواستپول) پیش ازابتدا کردن بومباردمان فك لنگر نموده به بندرگاه خارجی برامده بود .

معلوماتیکه درحق این بومباردمان بدست آمده باینصورتست :

زرهپوش (پوبیه دا) در ۳ دسمبر (۶) بار ، ودر (۵) دسمبر (۷) بار زخمدار گردید . در (۸) ماه مذکور بطرف چپ خیلی میل نموده و اقسام زیرخط آب آن بتمامها بیرون برامده آماج مکملی برای طوپچی ژاپان تشکیل داد . تا آنکه بعد ازچند گلهٔ دیگر بجز بعضی اقسام آن که بسبب کم عمقی اب بندرگاه پنهان نشد دیگرسراسر مغروق گردید .

(ره تویزان) در دوروز اول بومبارد مان ۱۹ زخم خورده بجنان خسارات وخیمهٔ مبتلاشدکه ازشناخت برامد ، ودر ۸ دسمبر بعد از ظهر بقعر آب زیر آن تکیه یافت بقدریك متر آب ازسطح آن بالا برامد .

زرهپوش (پولتاوا) در (۵) دسمبر از ۱۱ رخنهٔ که یافته بود نیز بهمین حال گرفتار آمد .

زرهپوش (پره سویت) در ۷ ماه دیده شد که تابسطح آن آب بالا برامده .

گرووازور (پالادا) بسببی که درمیان (ره تویزان) و آمور بود ازطرف طوپچی های ژاپان بخوبی معلوم نمیشد . ازانروکمتر زخمدار گردیده بود .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 250 of 264

ولی در ۸ ماه بتأثیر یك گلهٔ بزرگ آتش گرفته بردنبالهٔ خود در آب فرونشست .

کشتئی گرووازور (بایان) نیزدرهمانروز آتش گرفته بیك بغل بغلطید .

کشتئی (آمور) نیزدر (۸) ماه به ۱٤ گله بقعر آب نایاب شد .

کشتئی طوپ کش (کیلیاق) نیز به یازده گله سراسر غرق گردید .

جنرال (نوژی) عاقبت حال دستهٔ کشتی های جنگی (پور آرتور) را بانلگراف ۱۲ ماه جنوری خودبه (توکیو) به اینصورت خبرداده است :

« ٤ قطعه کشتی زرهپوش (پولتاوا ؛ پره سویت ؛ پوبیه دا ؛ رەتویزان) وگرووا زور (پالادا ؛ بایان) ویك کشتئی طوپ کش ، ویك کشتئی نقب افشان روس را که دربندرگاه (پور آرتور) بودند سراسر بحالیکه از محاربه خارج باشند دراوردیم . به بومباردمان دیگر کشتی های خوردوریزه حاجت نمانده است . بعدازین برشهر آتش کرده خسارات عظیمه بوقوع میآوریم . »

اینست که کاردستهٔ کشتی های جنگی پور آرتور به اینصورت به انجام رسید .

گلدستهٔ فتح وظفری را که در (۱۰) آگست بخت وطالع بسوی امپرال (توغو) انداخته بود ، واوازان چشم پوشی کرده بود ، بعداز ٤ ماه جنرال (نوژی) آنرادربود .

مگراجل این دستهٔ کشتیهای جنگی بحری ازدست بحرنی ، بلکه ازطرف برسیده بود .

دراثنای بومباردمان کشتیها ، بسیاری ازمبانی روس رانیز خسارات عظیمه واقعشده بود . درروز پنجم ماه بریك جبه خانهٔ روسی یك گلهٔ کفیده جبه خانهٔ مذکور آتش گرفت ، وبقدرچندساعت یك حریق عظیمی راباعث گردانید .

در ۱۳ ماه گله ریزی بردایرهٔ کشتی سازی شروع شده کارخانهٔ کشتی سازی طوریپدورا آتش گرفت ، وسه عددطوریپدورانیز غرق وخراب گردانید .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 251 of 264

اما اصل خرابیهائیکه در شهر و قلعهٔ (پور آرتور) بوقوع آمده بعد از بوم باردمان کشتیهاست که تفصیلات آن بعد ازین در زیل محاربات بری ذکر و بیان خواهد شد.

حالا بیائیم براحوال کشتئی زرهپوش (سیواستپول).

کپتان این زرهپوش چون دانست که تپهٔ راقم ۲۰۳ بدست ژاپانها درامد پیش ازانکه به بوم باردمان آغاز شود به بندرگاه خارجی رامده در زیر بغله های بسیار بلند نیم جزیرهٔ (پلنگ که سراسر از تأثیر آتش طوپ دشمن خارج بود التجا برد.

روز دیگر یعنی — در ۲۹ نومبر طور پیدوهای ژاپان بهجوم آغاز نهادند. دراول امریك بادتند شمالی هجومهای طور پیدوها رامانع آمد. روز دیگر هوا چون کسب سکونت نمود هجوم نخستین طور پیدوها وقوعیافت. کشتئی (سیواستپول) تور فولادئی خودرا براطراف خود کشیده بود، و از کشتیهای مغروقهٔ دیگر نیز تورهای شانرا آورده بردور ادور خود برکشیده بود. اینست که امشب وروز دیگر همین تورها اورا از آسیب طور پیدو ها وارهانید.

ژاپانها نزدیکشده طور پیلهای خود رابر سیواستپول بینداختند. اما طوپ سیواستپول نزدیکشدن طور پیدوهارا بیشتر ازان منع نمود. هیچیکی از طور پیلهای طور پیدوها کارگر نیفتاد. ولیکن پیش از طلوع شمس در بسیار نزدیك سیواستپول دوطور پیدوی دشمن دیده شد آنقدر نزدیك بودند که صداهای تعلیم وقواعد افسران آن نیز شنیده میشد.

تقریباً از صد متر و مسافه دوطور پیل انداخته شد. بنابرین سیواستپول بشدت آتش کرده کشتیهای طور پیدو از نظر غائب گردید. طور پیلها بر کشتی برخوردند، ولی تور اطراف کشتی مانع نفوذ آنها گردید. طور پیل اول آنقدر نزدیك کشتی بگفید که از تأثیر آن یك شکافی در کشتی پدیدار شد. وطور

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 252 of 264

پیل ثانی در تور معلق مانده بدریا افتاد . بمجرد ریت دنبالهٔ کشتی را بسا حل نزدیك کردند شب دیگر طوربیدو های ژاپان سراز نو هجوم بردند . ازین طوربیدوها یکی بیك طوربیلی برخورده غرق شد . ازدیگر طوربیدوها طوربیل های متعدد انداخته شدلی انها یکچندی بر تور دور کشتی اشتعال نمودند ، وبر کشتی آسیبی رسانیده نتوانستند .

درشب اول روز دسمبر ۲۰ طوربیدوی ژاپان برکشتئی روسی هجوم نمود . این کشتیهای دشمن چون بقدر (۱۲۰۰) متر و نزدیك شدند طوربیلهای خود را انداختند . پیش از یك شب یك دستهٔ کشتی های طوربیدوی روسی بمعاونت ومددکاری کشتئی (سیواستپول) آمده بودند کوماندان کشتی سیواستپول طوربیدوهای مذکور را بیکوضعی تعبیه کرده بود که همهٔ دریاچهٔ که دران جا بگیر بود به آنها مستور شده بود ، وسه طوربیدوی مخرب را نیز در پیش روی خود وضع نموده بود . لهذا بمجرد هجوم ژاپانها ازین طوربیدوها و خود زرهپوش بر طوربیدوهای ژاپان باران گله باریدن گرفت . دو طوربیدوی ژاپانی بخسارات عظیمه دوچار شدند . ژاپانها تنها در همین شب (٦٠) طوربیل انداخته بودند .

شب دیگر ، یك طوفان وگردلهٔ شدیدی برخواست که به اینسبب روشنئی پروژه کتورها را مانع گردیده بود . ژاپانها ازین طوفان فرصتی فائده گرفتن را اندیشیده دو کشتئی طوربیدوی شان تا به نزدیك کشتئی زرهپوش روس رسیدند . یکی از انها تا به پیش سیواستپول آمده دو طوربیل خود را بیك آن بران بینداخت . اگرچه یکی از انها خطا رفت ولی یك طوربیل دیگر در پیش سکان کشتی در درون تور فولادی کفیده سکان را سراسر از کار در انداخت . یك پارچهٔ طوربیل بسر کوماندان طوربیدوی ژاپان که بر سر کشتی ایستاده بود اصابت نموده کله اش را در ربود .

(سیواستپول) خیلی زحمت کشیده بود ، وبسبب این زخمی که بر دنباله

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 253 of 264

اش اصابت نمود سراسر از کار افتاده بر دنبالهٔ خود بر یک نشست . امشب هجوم ژاپانها خیلی پر دهشت بود . طوپیدو های روس نیز موضع خود شان تاب آور مقاومت نشده پراکنده و پریشان گشتند .

ژاپانها، چون گمان کردند که (سیواستپول) را بحالتیکه از محاربه خارج شده باشد دراورده‌اند از انرو هجومهای خود شانرا نهایت داده‌اند .

(سیواستپول) از ین فرصت استفاده جسته باطوپ های (۳۰۵) ملیمتر و بی خود از پشت نیم جزیرهٔ (پلنگ) به انداخت قوسی بر عساکر ژاپان به گلوله ریزی آغاز نهاد . و بخراب کردن یك طوپخانهٔ صحرایی ژاپانها کامیاب آمد .

درشب ۲۰ اوکتوبر کوماندان کشتی از افسر بزرگ خود یك امری گرفت که بسبب قریب الوقوع بودن تسلیم قلعه کشتی خودرا باید که غرق کند . لهذا باوجودیکه این امر موجب حیرت و تعجب او گردید باز هم اطاعته لامر بغرق کشتی قرارداده باینصورت حرکت نمود :

در اثنای شب . بعدازانکه جمله مرتبات خودرا بجز (۴۰) نفر بخشکه براورد از جائیکه لنگر انداز بود کشان کشان خودرا تابجائیکه عمق آب (۶۵) متر بود بیاورده . درانجا باقی مرتبات خودرا نیز در فلوکه ها نشانده مجراهای آب کشتی را باز نمود . کشتی آهسته آهسته گاه بچپ و گاه براست میل کرده بقعر آب فرو رفتن گرفت تا آنکه بعد از ۱۲ دقیقه سراسر غرق شده از نظر پنهان گردید .

درنجم ماه دسمبر در (پور آرتور) باینمضمون یك بیانامهٔ نشر گردید :

« ای مدافعان دلاور و بهادر پور آرتور! به این شرف وشانی که زرهپوش سیواستپول سراز نواحراز نمود ، و بوجود کوماندان اوکپتان (ئه سه ن) که از کپتانهای صنف اولست ، وجملهٔ افسران ومرتبات که این حرکات قهرمانانهٔ رااجرا کردند همهٔ تان فخر ومباهات کنید . اینحرکت جنگاورانهٔ کشتی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 254 of 264

سیواستپولرا که مدت پنج شبانه روز تنها بسر خود هجومهای بیست قطعه طور پیدو های ژاپانرا بصورت بسیار شجیعانه ازخود دفعه نموده میباید که در لوحه های خاطر خود محلوك ومنقوش بدارید تابرای اولاد ها وتبیره های خود آنرا حکایت کنید . شماچون نیز ازمحاربهای این سفرحرب میباشید لهذا درحرکات شجاعتکارانهٔ رفقای بحریی شمایك حصهٔ شرف وافتخار شما نیزموجود است .

« زنده باد دلاوران زرهپوش سیواستپول »

§

محوو فانی شدن دستهٔ کشتی های جنگی (پور آرتور) امیرال (توغو) را یك آزادی واستقلال بزرگی عطانمود . بعدازین خواه قلعه فتح شودیانشود، امیرال (توغو) برای انتظارکشیدن دستهٔ کشتی های جنگی بحر (بالتیك) روس دم راست حاضرو آماده میتواند شد . چونکه دیگرخوف وخطری ازجهت اینکه بندرگاه (پور آرتور) اس الحرکات دستهٔ کشتی های جنگی روس باشد، وامیرال (توغو) نیزمترصدو مترقب آن بود باقی نماند .

مقصدیگانهٔ احتیاط کاریهای امیرال (توغو) در محاربه هامعین بودکه ضایعات وتلفات بسیاری دردستهٔ کشتی های جنگی اوحاصل نشود . تاآنکه ازعهدهٔ مقابلهٔ دستهٔ کشتی های جنگی بحر (بالتیك) روسی که قریب الورود است بخوبصورت برامده بتواند .

اینست که این مقصدامیرال ، بهسایهٔ همت معاونت بسیارقیمتدار اردوی محاصرهٔ پری بخوبی بحصول انجامید ،ووظیفه بسیارگرانبهای اودرخصوص معاونت عسکر براوردن اردوی پری ختام پذیر گردید . لهذا حالا بکمال سکونت وخاطرجمعی بورود دستهٔ کشتی های جنگی بحر (بالتیك) انتظار کشیده بتواند .

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 255 of 264

جناب امپراطور (میکادو) امیرال صادق ولایق خودرا به این تلگرافنامه تحسین‌ها و آفرین‌ها خوانده‌است :

« وظایفی را که در (پور آرتور) بدسته‌های کشتی جنگئی خودمان سپرده بودیم ، وایشان، بهیچ یك‌از مهالك طوفانها، و آتشهای دشمن نظرنکرده بکمال شجاعت ودلیری شب وروزدرایفا واجرای آن کوشش ورزیده اند بیك حس بسیار بزرگ ممنونیت آنرا قبول میکنیم ، باوجود اینهمه مشکلات، دسته های کشتئی جنگی ما وظیفهٔ خودشانرا بی آنکه یك تلاش وبی انتظامئی جزوئی دران راه بیابد ، بمعاونت متقابله رعایت کرده بکمال خوبی ودرستی برایفای آن کامیاب آمده اند . بنابرین بر اثار جرأت وفداکارئی که درحسن اجرای وظیفه های خودشان نشانداده‌اند تحسین و آفرین میخوانیم ، واز حرکات شجاعتکارانهٔ شان بیان مسرت وخشنودیت مینمائیم . »

بعدازانکه (پور آرتور) ضبط و تسخیر گردید — کیفیت این ضبط و تسخیردردیگر جلدبیان میشود — بنابراذن واجازهٔ جنرال (نوژی) (آتاشه میلتر) — یعنی مأمور عسکرئی که درمعیت سفیرها میباشند — دولت المانیا (برونزا رشلندر) قلعهٔ (پور آرتور) را سیروتماشا کرده حال بندرگاه و منظرهٔ دستهٔ کشتئی جنگئی روس را بهاینصورت نقل وتصویر کرده‌است :

« درروز ۲۲ جنوری بااجازهٔ جنرال (نوژی) بندرگاه (پور آرتور) را سیروتماشا کردیم اولا به بندرگاه شرقی رفتیم . درپیش کارخانهٔ کشتی سازی پروانه های بزرگ بزرگی که برای تعمیر کشتی ها ازروس آورده شده بود موجود بود . درنزدیك یك حوض کوچك کشتی سازی گرووازور معاون (آمور) خوابیده بودکه ازطرف گله های بسیارسنگین بدفعات زخمدار شده بود . درمیانئی بحریهٔ که درپس بندرگاه شرقی بود آثار خرابیها، وحریق مشاهده میشد . دردامنهٔ شمالئی کوه (طلا) به ساختن یك حوض نوکشتی سازی آغازشده بود . یك کمی به آنطرف سفینهٔ مغروقهٔ (بایان) دیده میشده

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 256 of 264

بریك سرك نوكج وپیچ فراخ برکوه (طلا) بالا برامدیم . میدان نظر از نجا خیلی واسع بود . از نجا چون بسوی بندرگاه نظر میانداختیم انبارخانه های بزرگ سیاه عسکری رامیدیدیم .

« در ۲٤ ماه خواستیم که از بن بندرگاه به نیم جزیرهٔ (پلنگ) بگذریم یك باد بسیار تند وخیلی سردی دروزیدن ، وموجهای آب خیلی بلند بود . فلوکهٔ مارا موجها مانند گوی بانسوو آنسوی می انداخت . افسرژاپانی که برای جمع کردن ومحوساختن طوربیلهایی که روسها درهر هرطرف افشانده بودند بکار مشغول بود چنان معلوم میشد که گویا ازیکپارچه یخ تراشیده شده باشد! چونکه هرقطره آبیکه بروافشانده میشد هانلحظه یخ میبست بخشکه برامدن مابخیلی مشکلاتی تصادف نمود . چونکه اسکله — یعنی پل خواز بندش — که ازچوب های کشتی های خراب شده وشکسته ساخته شده بود بشدت موجها خراب شده بود ، ودهشت موجها فلوکهٔ رقصان مارا فرصت نمیداد که خودرا ازفلوکه بساحل پرتاب نمائیم . وضعیت طبیعی ساحل نیزفرصت برامدنرا در وضع نمیداد . بنابرین ازسیاحت نیم جزیرهٔ (پلنگ) بصرف نظر کردن وبرگشتن مجبورشدیم . درانثنای عودت ، زرهپوشهای غرق شدهٔ (پالادا؛ پوبیه دا ؛ پولتاوا ؛ زه تویزان ؛ پره سویت) را جدا جدا تماشا کردیم و وبرای گرفتن تصویر آنها بارها بر اطراف آن ها دوروگردش کردیم . طوپ های سفاین مذکوره کاملاً برا ورده شده بود . تنها طوپ های بزرگترین آنها باقی مانده بود که بادهنهای بازوسیاه خود مانند دیوهای غلطیده ، احوال فلاکت خودشانرا تماشا میکردند . کشتی های مذکور چون سراپایخها منجمد شده بودند بداخل آنها درامده نتوانستیم . کشتیهای مذکور بضرر وزیان بسیاری دوچار شده بودند . علی الخصوص دکلها وپلهای افسرنشین آنها ، ودود کشهای شان خیلی برهم ودرهم شده بود . لوحه های زره اطراف کشتی از بسیار جاها از هم پاره شده ، ونقطه هائیکه گله های طوپ های (۲۸) سانتیمتر وپی ژاپانی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 257 of 264

بران رسیده بود، سوراخهای بسیار مدهش خوف انگیزی بعمل آورده بود.

«آن کشتی های قوت ناك ومحتشمی که یکسال پیش ازین برای سطوت و شوکت بحریهٔ اقصای شرق روس یك یك شاهد آهنینی شمرده میشد، درینوقت درمیان آنها بجز خرچنگها، وماهیان آبی هیچیك فرد زیروحی دیده نمیشود، وبیکصورت پرفلاکتی زنگ زده، وزخمهای خوف انگیزی بران پدیدار گشته وبعضی بیك بغل. وبعضی بردنباله وبعضی بکله درمیان آب غلطیده دیده میشد که حقیقتاً منظرهٔ آنها خیلی رقت انگیز مینمود!

«افسرژاپانی که باما رفاقت داشت، دایما ازاینقدر خرابیهای اساسئی کشتیهای روسی شکایت میکرد، چرا که تعمیرات آنها، وشناورساختن آنها را خیلی پرزحمت وکثیرالمشکلات برای ژاپانها میدید.

«افسران روسی، چنان نشر واعلان کرده بودند که کشتیهای خودرا ازبرای آنکه بدست ژاپانها نیفتد خود بدست خود غرق کرده اند.

«حالا نکه ماازایشان سوال میکنیم: که اگرچنینست برای غرق کردن آنها چرا بندرگاه خارجی را که عمیق بود، وبراوردن آنهارا ازانجا برای ژاپانها مشکلترمینمود انتخاب نکردند؟

«روسها بلکه خواهند گفت: که مقصدشان ازغرق کردن کشتیهای شانرادربندرگاه داخلی این بودکه بعدازاتمام یافتن حرب (پورآرتور) بازبدست ماخواهدماند. درانوقت بازکشتیهای خودرابراورده استعمال خواهیم نمود.

«اینچنین جواب بجز سفسطه دگرهیچ طرز معقولی دراندیده نمیشود. زیرا اولا این کشتیها ازهمه علامات آن معلوم میشودکه بتاثیر گله های (۲۸) سان تیمتروبی ژاپانها غرق گردیده است. ثانیاً اینکه یکی ازکشتیهای روس، یعنی — کشتئی (سیواستپول) ازتاثیر گله های دشمن خودرا ببندرگاه خارجی کشید، ودرآخرامر خودرا درموضع عمیق بحرغرق ساخت.

بحریون روس، اگرمقصد آنرا داشتندکه کشتیهای خودرابازازدریا کشیده

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 258 of 264

استعمال نمایند پس چرا بهترین کشتی خودرا در بحر عمیق بیرونی غرق کردند ؟
اینست که به این سوال هیچ سبب معقولیکه بیان کنند نیست .»

از نقطهٔ نظر فن حرب این عاقبت احوال دستهٔ کشتیهای جنگی بحر محیط کبیر روسی از مقاومت مدیدهٔ قلعهٔ (پور آرتور) زیاده ترشایان استفاده و اهمیت است این دستهٔ کشتیهای جنگی، بی آنکه بحضم خود دانیك ضرری رسانیده بتواند به آتش طوپخانه های خشکهٔ دشمن قربان وفداشده رفته است . تاریخ سفالت وفلاکت دستهٔ کشتیهای جنگی (پور آرتور) یك برهان بلیغ ودلیل روشنی شد برینکه درحرب حرکات عسکریه رایك ادارهٔ متردداندهٔ غیرفعالانه تاچه جاها وکدام راعها میرساند .

محافل بحریهٔ روس بشدت تمام جرح ومواخذه میکنند که قلعهٔ (پور آرتور) برای زیاده کردن قابلیت تدافعیهٔ خود دستهٔ کشتیهای جنگی رادر بندرگاه حبس کرده ازوسایط حربیهٔ آن اوراسراسر محروم گذاشته است .

حالآنکه اینخطا لعه هیچ گاه برصواب نیست . چونکه بالعکس اگر حمایهٔ قلعهٔ (پور آرتور) نمیبود دستهٔ کشتیهای جنگی روس پیشتر ازین محو وفانی میگردید . دیگر اینکه دستهٔ کشتیهای جنگی دایما به آرزوی خود بحمایهٔ قلعه النجا گزین شده است . چونکه هیچگاه برای حرکت آزادانهٔ خود بیك تشبث جدی وحقیقی آرزو نکرده است .

بعدازمحاربهٔ (۱۰) آگست اگرچه بعضی قوای حربیهٔ دستهٔ کشتیهای جنگی رابرای تقویه دادن مدافعهٔ مطلقهٔ استحکامات بیدربی بخشکه نقل و اخراج داده اند ، ولیکن اینهم برای زیاده کردن عمر دستهٔ کشتیهای جنگی تدبیر آخری بودکه اجرا شده است .

انتهای جلد دوم

مترجم

محمود طرزی

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 259 of 264

فهرست مندرجات جلددوم

مندرجات	صحیفه
(امیرال توغو) ترجمهٔ احوالش از آغاز ولادتش تا به این محاربه	۲
هجوم دوم بر پور آرتور	۱۲
(وقایع حربیه) از ۹ تا ۲۹ فبروری	۲۶
تشبث نخستین بر مدخل پور آرتور	۳۱
بومباردمان — یعنی گله ریزی طوپ — بر ولادیوستوك	۴۲
محول شدن دستهٔ کشتیهای جنگی پور آرتور روس درزیر کوماندانی امیرال ماکاروف	۴۴
تشبث ژاپانها برای سدکردن مدخل پور آرتور باطوربیل	۴۸
احوال بندرگاه پور آرتور و کیفیت استحکامات ساحلی آن	۵۴
نقشهٔ پور آرتور بیك قطعه	۶۴
هجوم ژاپونیان در ۲۳ مارچ بر پور ارتور	۶۵
تشبث کردن ژاپونیان باردوم برسدنمودن مدخل پور ارتور	۶۹
وقایع بحریهٔ ماه اپریل	۸۰
وقایع ۱۲ ماه اپریل وغرقشدن امیرال ماکاروف	۸۵
ترجمهٔ احوال امیرال ماکاروف	۹۵
حرکات دستهٔ کشتیهای جنگی ولادیو وستوق روس	۱۰۲
تشبث برسدنمودن مدخل پور ارتور بارسوم	۱۱۰
اس الحرکات دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپون	۱۱۷
کیفیت پراوردن عسکر بخشکه ونقلیات بحریه	۱۱۹
اتفاق با کوریا	۱۳۰
حاضری سفر حرب ژاپانها	۱۳۴

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 260 of 264

حاضری سفرحرب روسها ۱٤٤
مناسبات ومشابهاتی که درمابین این سفرحرب وسفرحرب چین موجوداست ۱۵۱
تدابیر روسها ۱۵٤
بیرون برامدن اردوی نخستین ژاپان بخشکه ۱۵٦
تعلیمات بحریهٔ ژاپانها ۱۵۹
احوال تاریخیه وجغرافیهٔ دارالحرب ۱٦۲
احوال مانچوری
احوال کوریه ۱٦۸
احوال تاریخیهٔ کوریه ۱۷۲
راههای داخل دارالحرکات ۱۷٤
راههای اهن کوریا ۱۷٦
جزیرهٔ ساخالین ۱۷۷
احوال جغرافیهٔ ساخالین ۱۷۸
احوال اهالی ساخالین ۱۷۹
احوال تاریخیهٔ ساخالین ۱۸۱
برامدن اردوی دوم ژاپان بخشکه ۱۸۵
ضایعات دستهٔ کشتیهای جنگی ژاپان ۱۹۰
اشتراك ورزیدن کشتیهای جنگی ژاپان بمحاربهٔ کینچو ۱۹۳
حرکات کشتیهای جنگی ولادیووستوق روس ۱۹٦
اقدام وتشبث نخستین دستهٔ کشتیهای جنگی پور ارتور به بیرون برامدن ۲۰۲
ملاحظه ۲۰٦
محاصرهٔ پور ارتور
محاربهٔ میدان بحری ۱۰ اگست ۲۱۰
محاربهٔ میدان بحری ۱٤ اگست ۲۳۳
وقایعیکه از محاربهٔ ۱٤ اگست تابمحوشدن دستهٔ کشتیهای جنگی روس درپور ارتور، جریان یافته ۲٤٤

﴿ انتهای جلد دوم ﴾

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 261 of 264

{یادآوری}

برارباب مطالعه پوشیده نماند که (تاریخ محاربهٔ روس وژاپان) پنج جلد است که جلد اول ودوم آن همین است که فارغ الطبع گردیده درمعرض نشر آمد . جلد سوم آن قریباً انشاء الله ازطبع فارغ شده تقدیم انظار اولی الابصار میگردد ، و بطبع جلد چارم و پنجم آن شروع میشود . معلوم است که بوجود آوردن اینچنین اثرهای بسیار نافع ومهم ، بابسی زحمت هاودشواریها بوجود می آید که جبیرهٔ مافات آن زحمات وفداکاریها شوق ورغبت هوسکاران مطالعه است بسوی اینچنین آثار . بنابرین ﴿مطبعهٔ عنایت﴾ هرانقدر شوق ورغبت که ازشایقین علم وعرفان درخصوص اینچنین آثار کشایش دهندهٔ افکار و اذهان به بیند همان قدردر خصوص بوجود آوردن آثار نافعه کوشش خواهد ورزید .

(ومن الله التوفیق)

مطبعهٔ عنایت

http://hdl.handle.net/2333.1/zpc8672j Image 262 of 264

اعلان آثار مبارکه

عدد	اسم کتاب	مطبعهٔ عنایت	(قیمت) روپیهٔ کابلی
(۱)	جغرافیای منظم افغانستان (نسخه اش باقی نمانده)		
(۲)	سیاحت بر دور ادور کرهٔ زمین بهشتاد روز		(۲)
(۳)	از هر دهن سخنی و از هر چمن سمنی		(۲)
(٤)	سیاحت در جو هوا		(۲)
(٥)	روضهٔ حکم		(۲)
(٦)	(بیست هزار فرسخ سیاحت در زیر بحر مصور)		(٤)
(۷)	(جزیرهٔ پنهان مصور)		(٦)
(۸)	(پراکندهٔ مجموعهٔ اشعار محمود طرزی مصور)		(۲)
(۹)	(سیاحت به قطعهٔ روی زمین مصور)		(۷)
(۱۰)	اطاعت اولی الامر [رایگان توزیع وتقسیم شده]		
(۱۱)	محاربهٔ روس و ژاپان		( )

همهٔ این کتابهای فوق در کابل درنفس (مطبعهٔ عنایت) از نزد (عبدالرؤف خان) سرمرتب، ودربازار کتاب فروشی متصل مدرسهٔ شاهی از دکان های حاجی (ملا غلام محمد) و (بازمحمد) تاجران کتب بقیمتهای معین آن که در پشت هر کتاب رقم شده است خریداری میشود. از خارج کسیکه آرزوی خریداری آنهارا بکند با مدیر وسر محرر جریدهٔ سراج الاخبار افغانیه محابره کند.